

Rocznik Statystyczny Województwa Łódzkiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W ŁODZI
STATISTICAL OFFICE
IN ŁÓDŹ

Statistical
Yearbook
Łódzkie
Voivodship

2015

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W ŁODZI

EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN ŁÓDŹ

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Piotr Ryszard Cmela

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Piotr Chabior
Jerzy Harbat
Anna Jaeschke
Izabela Kaleta
Włodzimierz Obraniak
Tomasz Piasecki
Jolanta Włodarczyk

Tablice statystyczne opracował
zespół pracowników
Urzędu Statystycznego w Łodzi

*The statistical tables were elaborated
by group of workers of
Statistical Office in Łódź*

Redakcja, korekta, tłumaczenie, skład
i grafika komputerowa —
— Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

*Edition, proof-reading, translation,
typesetting and computer graphics —
— Łódzkie Centre for Regional Surveys*

Projekt okładki *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing data
please indicate source***

ISSN 0239-7366

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa
Nakład 200 egz Format B-5

Cena zł 25,00

Szanowni Państwo,

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu kolejną edycję Rocznika Statystycznego Województwa Łódzkiego wydaną, wzorem lat poprzednich, w polsko-angielskiej wersji językowej i zawierającą bogaty zestaw informacji statystycznych opisujących poziom życia mieszkańców, potencjał ekonomiczny oraz stan środowiska naturalnego województwa łódzkiego.

Opracowanie rozpoczynają tablice przeglądowe charakteryzujące województwo łódzkie na tle kraju w 2014 r. oraz wybrane dane w latach 2000, 2005, 2008-2014. Szczegółowe dane zebrano w ponad dwustu tablicach statystycznych, podobnie jak w poprzednich wydaniach, i zgrupowano je w 23 działach tematycznych. Każdy z działów poprzedzony został uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące zastosowanej terminologii i metodologii. Zestaw tablic wzbogacono grafiką w postaci wykresów.

Poza wydaniem książkowym Rocznik Statystyczny Województwa Łódzkiego dostępny jest na płycie CD oraz na stronie internetowej Urzędu.

Oddając do rąk Państwa kolejne wydanie Rocznika Statystycznego Województwa Łódzkiego wyrażam nadzieję, że zawarte w nim informacje umożliwią uchwycenie głównych tendencji i kierunków zmian zachodzących w regionie.

Uwadze Czytelników polecam również publikację „Województwo łódzkie 2015 – podregiony, powiaty, gminy”, która stanowi dopełnienie rocznika prezentujące dane w przekroju terytorialnym.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Dear Readers,

The Statistical Office in Łódź is pleased to present the next edition of the Statistical Yearbook of the Łódzkie Voivodship, which as in previous years, is edited in Polish-English version. The publication contains the wide set of statistical information characterizing the living standards of inhabitants and the economic potential of the voivodship as well as state of the environment.

The review tables containing data on the voivodship on the background of the country in 2014 as well as comparison across the years 2000, 2005 and 2008-2014 are presented at the beginning of the publication. The Yearbook consists of more than two hundred statistical tables grouped, as in previous editions, in twenty three subject-matter chapters. Each chapter is preceded by the explanatory notes on terminology and methodology. The information has been supplemented with graphs concerning selected phenomena.

In addition to the printed edition, The Statistical Yearbook of the Łódzkie Voivodship is available in electronic versions – on CD and on the website of the Statistical Office.

Presenting to the Readers another edition of the Statistical Yearbook of the Łódzkie Voivodship, I would like to express my hope that the information it contains will help to capture the main trends and changes taking place in the region.

I would also like to recommend the publication titled “Łódzkie Voivodship 2015 – subregions, powiats, gminas”, as a complementary volume containing data broken down by territorial units.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2014 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Strona Page
<i>Preface</i>	3— 4
<i>List of tables and graphs</i>	6—22
<i>Symbols. Abbreviations</i>	23—24
<i>General notes</i>	25—29

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2014</i>	30— 35
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014)</i>	36— 55

CHAPTERS

<i>Geography</i>	56— 57
<i>Environmental protection</i>	58— 76
<i>Administrative division and local gov- ernment</i>	77— 82
<i>Public safety. Justice</i>	83— 92
<i>Population</i>	93—123
<i>Labour market</i>	124—157
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	158—169
<i>Household budgets</i>	170—177
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	178—192
<i>Education</i>	193—227
<i>Health care and social welfare</i>	228—242
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	243—258
<i>Science and technology. Information society</i>	259—274
<i>Prices</i>	275—279
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	280—311
<i>Industry and construction</i>	312—328
<i>Transport and communications</i>	329—337
<i>Trade and catering</i>	338—343
<i>Finances of enterprises</i>	344—356
<i>Public finance</i>	357—364
<i>Investments. Fixed assets</i>	365—372
<i>Regional accounts</i>	373—377
<i>Entities of the national economy</i>	378—384

SPIS TABLIC I WYKRESÓW LIST OF TABLES AND GRAPHS

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne	<i>Geographic location</i>	1	56
Powierzchnia i granice w 2014 r.....	<i>Area and borders in 2014.....</i>	2	56
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3	56
Większe sztuczne zbiorniki i stopnie wodne	<i>Major artificial reservoirs and falls.....</i>	4	57
Temperatury powietrza	<i>Air temperatures.....</i>	5	57
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie.....	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness</i>	6	57
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	58
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni województwa (2005, 2010, 2015)	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use (2005, 2010, 2015).....</i>	1 (7)	64
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non- -forest purposes (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	2 (8)	65
Grunty zdewastowane i zdegradowane wyma- gające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	3 (9)	65
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	4 (10)	66
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	5 (11)	66
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2005, 2010, 2013, 2014)...</i>	6 (12)	67
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Industrial and municipal waste water dis- charged into waters or into the ground (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	7 (13)	67
Zakłady odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (14)	68
Oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Wastewater treatment plants (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	9 (15)	68
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2013, 2014) ...	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	10 (16)	69
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (17)	70

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)		
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Area of special value under legal protection (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	12 (18)	71
Kampinoski Park Narodowy (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Kampinoski National Park (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	13 (19)	71
Rezerwy przyrody (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Nature reserves (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	14 (20)	72
Parki krajobrazowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Landscape parks (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	15 (21)	72
Pomniki przyrody (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Monuments of nature (2005, 2010, 2013, 2014) ..</i>	16 (22)	72
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania [2005, 2010, 2013, 2014].....	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as their storage yards areas [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	17 (23)	73
Odpady według rodzajów w 2014 r.	<i>Waste by type in 2014.....</i>	18 (24)	73
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014].....	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	19 (25)	74
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014) ..	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	20 (26)	75
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	21 (27)	76
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	22 (28)	76
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	77
Jednostki administracyjne województwa (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Administrative units of voivodship (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (29)	79
Gminy w 2014 r.	<i>Gminas in 2014</i>	2 (30)	79
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2014 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2014.....</i>	3 (31)	80
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	<i>Councillors of organs of local government units in 2014.....</i>	4 (32)	80
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	5 (33)	82
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	83
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2013, 2014)....	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (34)	86
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Rates of detectability of delinquens in ascertained crimes by the Police (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (35)	88

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI (dok.)	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE (cont.)		
Wpływ spraw do sądów powszechnych (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Incoming cases in the common courts (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (36)	89
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2014 r.	<i>Incoming cases in the common courts in 2014.....</i>	4 (37)	90
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	5 (38)	91
Załatwione sprawy rodzinne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Resolved family cases (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	6 (39)	91
Sprawy rodzinne załatwione w 2014 r.	<i>Family cases resolved in 2014.....</i>	7 (40)	92
Podmioty w krajowym rejestrze sądowym (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities in the national judicial register (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (41)	92
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	93
Ludność (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (42)	96
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Working and non-working age population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	2 (43)	96
Ludność według płci i wieku (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Population by sex and age (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	3 (44)	97
Miasta i ludność w miastach (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Towns and urban population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	4 (45)	98
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gminas and rural population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	5 (46)	98
Mediana wieku ludności według płci (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Median population age by sex (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (47)	98
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	7 (48)	99
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	8 (49)	100
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według wieku nowożeńców.	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2014.....</i>	9 (50)	100
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2014.....</i>	10 (51)	103
Małżeństwa wyznaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Church or religious marriages (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (52)	103
Separacje orzeczone w 2014 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Separations in 2014 by age of spouses at the moment of filling petition for separation</i>	12 (53)	104
Rozwody w 2014 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces in 2014 by age of spouses at the moment of filling petition for divorce</i>	13 (54)	105
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (55)	106
Urodzenia (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Births (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (56)	107
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	16 (57)	108
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	17 (58)	109

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ (dok.)	CHAPTER V. POPULATION (cont.)	
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2013, 2014)	Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2013, 2014)	18 (59) 109
Zgony według przyczyn (2005, 2010, 2012, 2013)	Deaths by causes (2005, 2010, 2012, 2013)	19 (60) 111
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2013, 2014)	Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2013, 2014)	20 (61) 113
Zgony niemowląt według przyczyn (2005, 2010, 2012, 2013)	Infant deaths by causes (2005, 2010, 2012, 2013)	21 (62) 114
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2005, 2010, 2013, 2014)	Suicides registered by the Police (2005, 2010, 2013, 2014)	22 (63) 115
Przeciętne dalsze trwanie życia (2005, 2010, 2013, 2014)	Life expectancy (2005, 2010, 2013, 2014)	23 (64) 115
Prognoza ludności (2015, 2020, 2030, 2040, 2050)	Population projection (2015, 2020, 2030, 2040, 2050)	24 (65) 116
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2013, 2014)	Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2013, 2014)	25 (66) 118
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2013, 2014)	Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2013, 2014)	26 (67) 119
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2013, 2014)	Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2013, 2014)	27 (68) 120
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2013, 2014)	International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2013, 2014)	28 (69) 121
Rezydenci (2010, 2013, 2014)	Usual residence population (2010, 2013, 2014)	29(70) 122
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2013, 2014)	Working and non-working age usual residence population (2010, 2013, 2014)	30(71) 122
Kościoty i związki wyznaniowe (2013, 2014)	Churches and religious associations (2013, 2014)	31 (72) 123
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	General notes	x 124
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej - na podstawie BAEL (2010, 2013, 2014)	Economic activity of the population aged 15 and more - on the LFS basis (2010, 2013, 2014)	1 (73) 133
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2014 r. - na podstawie BAEL	Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2014 - on the LFS basis	2 (74) 134
Pracujący	Employment	
Pracujący (2005, 2010, 2013, 2014)	Employed persons (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (75) 135
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2013, 2014)	Employed persons by employment status (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (76) 136
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2013, 2014)	Average paid employment (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (77) 137
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2013, 2014)	Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (78) 138

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY (dok.)	CHAPTER VI. LABOUR MARKET (cont.)		
Pracujący (dok.)	Employment (cont.)		
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Hires (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (79)	139
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Terminations (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (80)	140
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2005, 2010, 2013, 2014)	The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time (2005, 2010, 2013, 2014)	9 (81)	142
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2014 r.	Job vacancies, newly created and liquidated job in 2014	10 (82)	143
Bezrobotnie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2005, 2010, 2013, 2014)	11 (83)	144
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2013, 2014)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (84)	145
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2013, 2014)	13 (85)	145
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons benefiting from labour market programme as well as job offers (2005, 2010, 2013, 2014)	14 (86)	147
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Expenditures of Labour Fund (2005, 2010, 2013, 2014)	15 (87)	147
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2013, 2014]	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2013, 2014]	16 (88)	148
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2013, 2014]	Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2013, 2014]	17 (89)	150
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2005, 2010, 2013, 2014)	18 (90)	152
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2013, 2014)	Persons working in hazardous conditions (2005, 2010, 2013, 2014)	19 (91)	152
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2014 r.	Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2014	20 (92)	154
Choroby zawodowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Occupational diseases (2005, 2010, 2013, 2014)	21 (93)	155
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2010, 2013, 2014)	Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2010, 2013, 2014)	22 (94)	156
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Occupational accidents and occupational diseases benefits (2005, 2010, 2013, 2014)	23 (95)	157
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x	158

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.)	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)		
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (96)	160
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2013 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2013.....</i>	2 (97)	161
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2013 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2013</i>	3 (98)	163
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2013 r.....	<i>Average gross wages and salaries for October 2013</i>	4 (99)	166
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2013 r.	<i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile) paid employment by great occupational groups for October 2013.....</i>	5 (100)	168
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Retirees and pensioners (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	6 (101)	169
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	7 (102)	169
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	170
Gospodarstwa domowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Households (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (103)	174
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly per capita available income of households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (104)	174
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (105)	175
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych ar- tykułów żywnościowych na 1 osobę w gospo- darstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	4 (106)	175
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Households equipped with selected durable goods (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	5 (107)	176
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>At-risk of poverty rates in households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (108)	177
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes.....</i>	x	178
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water supply and sewage systems (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (109)	183
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (110)	184
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sie- ci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (111)	184

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)		
Infrastruktura komunalna (dok.)	Municipal infrastructure (cont.)		
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2013, 2014)	House-heating (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (112)	185
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Population using water supply, sewerage and gas supply systems (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (113)	185
Odpady komunalne (2005, 2010, 2013, 2014).....	Municipal waste (2005, 2010, 2013, 2014).....	6 (114)	186
Nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2013, 2014).....	Liquid waste (2005, 2010, 2013, 2014).....	7 (115)	186
Składowiska odpadów komunalnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Landfill sites with municipal waste (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (116)	187
Komunikacja miejska (2005, 2010, 2013, 2014) ...	Urban transport (2005, 2010, 2013, 2014).....	9 (117)	187
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Generally accessible and estate area green belts (2005, 2010, 2013, 2014)	10 (118)	188
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwelling stocks (2005, 2010, 2013, 2014).....	11 (119)	188
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2005, 2010, 2013, 2014).....	12 (120)	189
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2014 r.	Housing allowances paid out in 2014	13 (121)	189
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Administration of grounds for dwelling construction (2005, 2010, 2013, 2014)	14 (122)	190
Mieszkania, których budowę rozpoczęto (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings in which construction has begun (2005, 2010, 2013, 2014).....	15 (123)	191
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014).....	Dwellings completed (2005, 2010, 2013, 2014) ...	16 (124)	191
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings completed by number of rooms (2005, 2010, 2013, 2014)	17 (125)	192
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	193
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	Education by level (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	1 (126)	198
Szkoły według organów prowadzących (2013/14, 2014/15)	Schools by school governing authority (2013/14, 2014/15)	2 (127)	201
Uczniowie według grup wieku (2010/11, 2013/14, 2014/15).....	Pupils and students by age groups (2010/11, 2013/14, 2014/15)	3 (128)	204
Współczynnik skolaryzacji (2013/14, 2014/15)	Enrolment rate (2013/14, 2014/15).....	4 (129)	204
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	Computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	5 (130)	205
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post- -secondary schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	6 (131)	206
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	Students studying foreign languages in schools for adults (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	7 (132)	208

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE (cd.)	CHAPTER X. EDUCATION (cont.)	
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)....</i>	8 (133) 209
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Special educational centres, youth educational centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	9 (134) 210
Wychowanie pozaszkolne (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Extracurricular education (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	10 (135) 211
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth and in post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	11 (136) 211
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....</i>	12 (137) 212
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....</i>	13 (138) 212
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	14 (139) 213
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	15 (140) 214
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	16 (141) 215
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	17 (142) 215
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	18 (143) 216
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	19 (144) 216
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	20 (145) 216
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2013/14, 2014/15].....	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2013/14, 2014/15].....</i>	21 (146) 216
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Level art schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....</i>	22 (147) 218
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15].....</i>	23 (148) 218
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2013/14, 2014/15].....	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education [2013/14, 2014/15].....</i>	24 (149) 219
Szkoły wyższe (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	<i>Higher education institutions (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....</i>	25 (150) 220

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)	CHAPTER X. EDUCATION (cont.)	
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych według lokalizacji (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	26 (151)	220
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	27 (152)	221
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14).....	28 (153)	221
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	29 (154)	222
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych (2010/11, 2013/14, 2014/15).....	30 (155)	222
Studia podyplomowe i doktoranckie (2010/11, 2013/14, 2014/15).....	31 (156)	223
Studia podyplomowe według podgrup kierunków kształcenia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	32 (157)	224
Studia doktoranckie według dziedzin nauki (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	33 (158)	225
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	34 (159)	226
Wychowanie przedszkolne (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	35 (160)	227
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne.....	x	228
Pracownicy medyczni (2013, 2014).....	1 (161)	233
Lekarze specjaliści (2013, 2014).....	2 (162)	233
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2013, 2014).....	3 (163)	234
Stacjonarna opieka zdrowotna (2013, 2014).....	4 (164)	235
Szpitałe ogólne (2013, 2014).....	5 (165)	236
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2010, 2013, 2014).....	6 (166)	237
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2005, 2010, 2013, 2014).....	7 (167)	237
Krwiodawstwo (2005, 2010, 2013, 2014).....	8 (168)	238
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2010, 2013, 2014).....	9 (169)	238
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2013, 2014).....	10 (170)	239
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2013, 2014).....	11 (171)	240
Rodzinną pieczę zastępczą (2005, 2010, 2013, 2014).....	12 (172)	240
Instytucjonalna pieczę zastępczą (2005, 2010, 2013, 2014).....	13 (173)	240

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA (dok.)	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)		
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Stationary social welfare (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	14 (174)	241
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	15 (175)	241
Świadczenia pomocy społecznej (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Social assistance benefits (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	16 (176)	242
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	243
Kultura	Culture		
Książki i broszury wydane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Books and pamphlets published (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (177)	246
Gazety i czasopisma wydane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Newspapers and magazines published (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (178)	246
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2013, 2014].....	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2013, 2014].....</i>	3 (179)	247
Muzea (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Museums (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	4 (180)	247
Instytucje paramuzealne (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Museum-related institutions (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	5 (181)	248
Galerie sztuki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Art galleries (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	6 (182)	248
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	7 (183)	248
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2009, 2013, 2014)	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community (2005, 2009, 2013, 2014)</i>	8 (184)	249
Kina stałe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (185)	250
Abonenci telewizji kablowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Cable television subscribers (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	10 (186)	250
Abonenci radiowi i telewizyjni (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Radio and television subscribers (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	11 (187)	250
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	12 (188)	251
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (189)	253
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Occupancy in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	14 (190)	254
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	15 (191)	254
Hotele według kategorii (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hotels by category (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	16 (192)	255
Sport	Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2006, 2010, 2012, 2014)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2006, 2010, 2012, 2014)</i>	17 (193)	256
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014</i>	18 (194)	256
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Selected sports facilities in 2014</i>	19 (195)	258

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	General notes	x 259
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Units and employment in research and development activity (2005, 2010, 2013, 2014).....	1 (196) 264
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2013, 2014)	Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (197) 265
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	3 (198) 266
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2010, 2013, 2014]	4 (199) 267
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Expenditures on research and development activity by source of funds (current prices) [2010, 2013, 2014]	5 (200) 267
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	6 (201) 268
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (202) 268
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2014 r.	Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2014	8 (203) 269
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2012–2014	Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2012–2014	9 (204) 270
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	10 (205) 271
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	11 (206) 273
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Resident inventions and utility models (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (207) 274
Spółeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne (2005, 2010, 2013, 2014)	Enterprises using selected information and communication technologies (2005, 2010, 2013, 2014)	13 (208) 274
Cele wykorzystania Internetu w przedsię- biorstwach (2005, 2010, 2013, 2014)	Purpose of using the Internet by enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)	14 (209) 274
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	General notes	x 275
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Price indices of consumer goods and services (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (210) 276
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2005, 2010, 2013, 2014)	Retail prices of selected goods and services (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (211) 276

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIV. CENY (dok.)	CHAPTER XIV. PRICES (cont.)		
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	3 (212)	278
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Average market-place prices received by farmers (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	4 (213)	279
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	280
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2006-2010, 2010, 2013, 2014).....	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2006-2010, 2010, 2013, 2014).....</i>	1 (214)	286
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2010, 2013, 2014)	<i>Agricultural land area by land type (2010, 2013, 2014)</i>	2 (215)	288
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych (2010, 2013, 2014)	<i>Farms by area groups (2010, 2013, 2014)</i>	3 (216)	288
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2013].....	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2013].....</i>	4 (217)	289
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2013]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2013].....</i>	5 (218)	289
Powierzchnia zasiewów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Sown area (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (219)	291
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Selected crop production and yields (2006-2010, 2010, 2013, 2014).....</i>	7 (220)	292
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Area, production and yields of ground vegetables (2006-2010, 2010, 2013, 2014).....</i>	8 (221)	293
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2006-2010, 2010, 2013, 2014).....</i>	9 (222)	294
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	<i>Area, production and yields of berry fruit (2006-2010, 2010, 2013, 2014).....</i>	10 (223)	295
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	11 (224)	296
Drób (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Poultry (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (225)	298
Produkcja żywca rzeźnego (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Production of animals for slaughter (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	13 (226)	298
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Production of meat, fats and pluck (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	14 (227)	299
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2005, 2010, 2013, 2014).....	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	15 (228)	299
Ciągniki rolnicze (2005, 2010, 2013).....	<i>Agricultural tractors (2005, 2010, 2013).....</i>	16 (229)	300
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14).....</i>	17 (230)	300
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014].....</i>	18 (231)	301
Skup ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Procurement of major agricultural products (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	19 (232)	303

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO (dok.)	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY (cont.)		
Rolnictwo (dok.)	Agriculture (cont.)		
Ekologiczne gospodarstwa rolne (2005, 2010, 2013, 2014).....	Organic farms (2005, 2010, 2013, 2014).....	20 (233)	304
Łowiectwo	Hunting		
Ważniejsze zwierzęta łowne w łowieckim roku gospodarczym (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	Major game species in hunting economic year (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	21 (234)	304
Odstzał ważniejszych zwierząt łownych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	Shoot of ain game species (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	22 (235)	305
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15).....	23 (236)	305
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2013, 2014).....	Forest land (2005, 2010, 2013, 2014).....	24 (237)	306
Powierzchnia lasów.....	Forest areas.....	25 (238)	307
Zasoby drzewne na pniu.....	Growing stock of standing wood.....	26 (239)	308
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2005, 2010, 2013, 2014).....	Renewals, afforestations and other forest breeding work (2005, 2010, 2013, 2014).....	27 (240)	309
Pozyskanie drewna (2005, 2010, 2013, 2014).....	Removals (2005, 2010, 2013, 2014).....	28 (241)	310
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2005, 2010, 2013, 2014).....	Trees and shrups outside the forest and removals (2005, 2010, 2013, 2014).....	29 (242)	311
Pożary w lasach (2005, 2010, 2013, 2014).....	Forest fires (2005, 2010, 2013, 2014).....	30 (243)	311
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	312
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2010, 2013, 2014).....	Sold production of industry (2005, 2010, 2013, 2014).....	1 (244)	315
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014].....	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014].....	2 (245)	317
Produkcja wybranych wyrobów (2005, 2010, 2013, 2014).....	Production of selected products (2005, 2010, 2013, 2014).....	3 (246)	317
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2010, 2013, 2014).....	Average paid employment in industry (2005, 2010, 2013, 2014).....	4 (247)	319
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2013, 2014).....	Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2013, 2014).....	5 (248)	320
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014].....	Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014].....	6 (249)	322
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014].....	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014].....	7 (250)	323

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO (dok.)	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION (cont.)		
Budownictwo (dok.)	Construction (cont.)		
Budynki oddane do użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Buildings completed (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (251)	324
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2005, 2010, 2013, 2014) ..	<i>Buildings completed by type of buildings (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (252)	326
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (253)	328
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	329
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Railway lines operated (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (254)	332
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hard surface public roads (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (255)	332
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (256)	333
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Regular bus communication lines (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (257)	333
Transport samochodowy zarobkowy (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hire or reward road transport (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (258)	334
Ruch pasażerów w portach lotniczych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Passenger traffic at airports (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (259)	334
Ruch samolotów w portach lotniczych według rodzaju lotnictwa (2010, 2013, 2014)	<i>Aircraft traffic at airports by type of aviation (2010, 2013, 2014)</i>	7 (260)	335
Wypadki drogowe i ich ofiary (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Road traffic accidents and their casualties (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (261)	335
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów (2013, 2014)	<i>Road accidents by culprits, major causes and types of vehicles (2013, 2014)</i>	9 (262)	336
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Basic postal services (2005, 2010, 2013, 2014) ...</i>	10 (263)	337
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (264)	337
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	338
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	1 (265)	341
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Retail sales by groups (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	2 (266)	341
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębior- stwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	3 (267)	341
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (268)	342
Gastronomia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Catering (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (269)	342
Magazyny handlowe (2005, 2009, 2012)	<i>Trade warehouses (2005, 2009, 2012)</i>	6 (270)	343
Targowiska (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Marketplaces (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (271)	343

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	General notes	x	344
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2013, 2014)	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (272)	347
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	Revenues, costs and financial results of enterprises by sections (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (273)	349
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (274)	350
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2013, 2014)	Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (275)	351
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	Current assets of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (276)	352
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (277)	354
Kapitał zakładowy spółek według form własności (2005, 2010, 2013, 2014)	Share capital of companies by ownership forms (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (278)	355
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (279)	356
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	General notes	x	357
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2013, 2014)	Budget revenue of local government units by type (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (280)	359
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	Budget revenue of local government units by division in 2014	2 (281)	361
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2013, 2014)	Budget expenditure of local government units by type (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (282)	362
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	Budget expenditure of local government units by division in 2014	4 (283)	363
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych (2013, 2014)	Revenue and costs of self-government budgetary establishments (2013, 2014)	5 (284)	364
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	365
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Investment outlays (current prices) [2010, 2013, 2014]	1 (285)	368
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Investment outlays in enterprises (current prices) [2010, 2013, 2014]	2 (286)	369
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2010, 2013, 2014]	3 (287)	370
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2013, 2014]	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2013, 2014]	4 (288)	371
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2013, 2014]	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2013, 2014] ...	5 (289)	372

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	373
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	<i>Gross domestic product (current prices) [2010, 2012, 2013]</i>	1 (290)	376
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	<i>Basic elements of production account and gen- eration of income account (current prices) [2010, 2012, 2013]</i>	2 (291)	377
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2010, 2012, 2013)	<i>Nominal income in the households sector (2010, 2012, 2013)</i>	3 (292)	377
DZIAŁ XXIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	378
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy in the REGON register (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (293)	379
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (294)	380
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (295)	382
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (296)	383
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (297)	384

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Strona Page
Mapa administracyjna województwa łódzkiego w 2014 r.	76
Podział województwa łódzkiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS).....	77
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	98
Ruch naturalny ludności	99
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia	99
Struktura pracujących w 2014r.	156
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2014 r.....	156
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie.....	157
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/2015	226
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2014 r.	227
Mieszkania oddane do użytkowania.....	227
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne.....	278
Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne.....	278
Użytki rolne w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	279
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2013 r.	279
Struktura produkcji budowlano-montażowej	326
Struktura nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej	327
Produkcja wybranych wyrobów	327
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca.....	370
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące).....	370
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.	371

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (—) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 16.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 16.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which” indicates that not all elements of the sum are given.
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	l	= litr <i>litre</i>
g	= gram <i>gram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	pkt	= punkt
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	ust.	= ustęp
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GJ	= gigadzul <i>gigajoule</i>	i in.	= i inni
PJ	= petadzul <i>petajoule</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
h	= godzina <i>hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
d	= doba	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
24h	= 24 hours	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
r.	= rok	tzw.	= tak zwany
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	ww.	= wyżej wymieniony
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
t/r	= ton rocznie	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/y	= <i>tonnes per year</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
cd.	= ciąg dalszy	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
cont.	= <i>continued</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
dok.	= dokończenie	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Euro- pejskich <i>Office Statistique des Communau- tes Européennes</i>
cont.	= <i>continued</i>	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
Lp.	= liczba porządkowa	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>
No.	= <i>number</i>		
Kk	= Kodeks karny		
kl.	= klasa		
m.st.	= miasto stołeczne		
nr (Nr)	= numer		
No.	= <i>number</i>		
poz.	= pozycja		
p u	= powierzchnia użytkowa		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

W niektórych tablicach prezentujących dane dotyczące pracujących dokonano grupowania, ujmując pod pojęciem **usługi** — sekcje: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych”; „Transport i gospodarką magazynową”; „Zakwaterowanie i gastronomia”; „Informacja i komunikacja”; „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”; „Obsługa rynku nieruchomości” oraz pozostałe usługi.

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments).

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods-and-services-producing activities of households for own use”.

In some tables presenting data on persons the grouping was made, and the term **services** includes — sections: “Trade; repair of motor vehicles”; “Transportation and storage”; “Accommodation and catering”; “Information and communication”; “Financial and insurance activities”; “Real estate activities and other services”.

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),

— **private sector** — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorzazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów instytucjonalnych opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-8) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014, poz. 760);
- 2) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 3) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług - PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) z późniejszymi zmianami;
- 4) **Nomenklaturę Scaloną CN oraz Międzynarodową Standardową Klasyfikację Handlu (SITC)**, na podstawie których dokonuje się grupowania towarów w handlu zagranicznym;

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as according to institutional sectors are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZIS)**, on the basis of which councilors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (uniform text, Journal of Laws 2014, item 760);
- 2) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 3) the **Polish Classification of Goods and Services - PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by the decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) with later amendments;
- 4) the **Combined Nomenclature CN and the Standard International Trade Classification (S/TC)**, on the basis of which goods in foreign trade are grouped;

5) **Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;

6) **Klasyfikację Środków Trwałych (KST)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KST wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na miasta i wieś podano w każdorazowym podziale administracyjnym, z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla roku 2000 oraz 2010, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym odpowiednio w dniu 31 XII 2002 r. oraz 31 XII 2011 r. (patrz uwagi ogólne działu „Ludność”, ust. 2).

W tablicach zawierających informacje w podziale na miasta i wieś, przez „miasta” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „wieś” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług - VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

11. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

12. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących

5) *the Polish Classification of Types of Construction (PKOB)*, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

6) *the Classification of Fixed Assets (KST)*, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KST was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Information on voivodship as well as by urban and rural area is presented according to administrative division in a given period, excluding the verified number of population for year 2000 and 2010, which was given according to administrative division respectively as of 31 XII 2002 and 31 XII 2011 (see general notes to the chapter “Population”, item 2).

In the tables containing information divided into urban areas and rural areas, the term “urban areas” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “rural areas” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

9. Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax - VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

10. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

11. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of calculated – unless otherwise indicated – until 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011.

12. Data, unless otherwise noted, do not include

działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

13. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Z tego powodu w tablicach prezentujących strukturę procentową sumy udziałów mogą nieznacznie różnić się od 100.

15. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

16. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

13. *Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.*

14. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”. Because of this reason the sums in the tables may not equal 100.*

15. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note.*

16. *The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY —
 — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>

skrót (dok.) abbreviation (cont.)	pełna nazwa (dok.) full name (cont.)
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem	Polska = 100	
	total	Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
 AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	18219	5,8	Area in km ²
Powiaty	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	3	4,5	Cities with powiat status
Gminy	2479	177	7,1	Gminas
Miasta	913	44	4,8	Towns
Miejscowości wiejskie	52545	5009	9,5	Rural localities
Sołectwa	40617	3494	8,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
 ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:
pyłowych	47,4	2,8	5,9	particulates
gazowych	209067,3	41846,3	20,0	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3288	204	6,2	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2446	164	6,7	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	820	39	4,8	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	131256,1	9937,1	7,6	Generated waste (during the year, excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^b w tys. t	10330,4	642,1	6,2	Municipal waste collected (during the year) ^b in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets: (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	14248,5	963,3	6,8	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,7	5,9	x	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3801,2	94,8	2,5	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,5	0,6	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^c
 PUBLIC SAFETY^c

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:
w tysiącach	867,9	51,9	6,0	in thousands
na 10 tys. ludności	225,5	207,0	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	65,2	58,7	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
^a Working on sewage network. ^b Estimated data. ^c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

LUDNOŚĆ
POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38478,6	2504,1	6,5	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23216,4	1583,4	6,8	urban areas
wieś.....	15262,3	920,7	6,0	rural areas
w tym kobiety.....	19858,8	1310,7	6,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	123	137	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII).....	59	61	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,03	-2,80	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,41	-0,82	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14237,5	944,1	6,6	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.....	3777,10	3419,12	90,5	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1825,2	126,2	6,9	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %.....	11,4	11,8	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	292455,7	22572,2	7,7	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	142876,1	6202,7	4,3	sewerage distribution ^c
gazowej.....	142412,0	4265,5	3,0	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13983,0	997,8	7,1	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	363,4	398,4	x	per 1000 population
izby: w tysiącach.....	53406,4	3579,6	6,7	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1388,0	1429,5	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	1025732,3	68239,7	6,7	useful floor area of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	26657,2	27250,8	x	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	143,2	6,5	4,5	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania.....	3,7	2,6	x	dwellings
izby	15,5	11,9	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	375,2	306,9	x	useful floor area of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				Pupils and students in schools ^b in thous.
podstawowych.....	2306,1	141,3	6,1	primary
gimnazjalnych	1092,8	67,0	6,1	lower secondary
specjalnych przysposabiających do pracy.....	11,0	0,7	6,5	special job-training
zasadniczych zawodowych.....	190,0	9,7	5,1	basic vocational
liceach ogólnokształcących ^c	523,8	34,9	6,7	general secondary ^c
technikach ^d	510,1	30,5	6,0	technical secondary ^d
artystycznych ogólnokształcących ^e	12,6	0,8	6,7	general art ^e
policealnych	264,6	20,1	7,6	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				Children attending pre-primary education establishments ^f :
w tysiącach.....	1236,3	76,6	6,2	in thousand
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	717	734	x	per 1000 children aged 3—6

OCHRONA ZDROWIA^g I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^g AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^h :				Medical personnel ^h :
lekarze	87687	6895	7,9	doctors
lekarze dentyści	13088	906	6,9	dentists
pielęgniarki ⁱ	199188	12718	6,4	nurses ⁱ
Przychodnie	20052	1546	7,7	Out-patients departments
Szpitala ogólne.....	979	71	7,3	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych ^k w tys.	188,1	13,3	7,1	Beds in general hospitals ^k in thous.
Apteki ogólnodostępne ^l	12438	856	6,9	Generally available pharmacies ^l

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8094	542	6,7	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	130733,7	8667,9	6,6	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c, ^d Łącznie z uczniami: ^c — uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^d — techników uzupełniających. ^e Dających uprawnienia zawodowe. ^f Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^g Łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^h Łącznie z odbywającymi staż. Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w izbach lekarskich i pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ⁱ Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^k Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^l Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c, ^d Including students: ^c — supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools. ^e Leading to professional certification. ^f Including the children attending for all school year in the units performing health care activities. ^g Include data of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior. ^h Include inters. Including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ⁱ Including master nurses. ^k Including beds and incubators for newborns. ^l Excluding pharmacies in in-patient health care facilities e.g. in hospitals.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		

KULTURA. TURYSTYKA (dok.)
CULTURE. TOURISM (cont.)

Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	844	50	5,9	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	30609,4	1123,5	3,7	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	463	22	4,8	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	41030,0	2159,8	5,3	Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a :				Tourist accommodation establish- ments ^a :
obiekty (stan w dniu 31 VII)	9885	362	3,7	facilities (as of 31 VII)
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	694023	23231	3,3	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów w tys.	25084,0	1192,9	4,8	tourists accommodated in thous.

ROLNICTWO I LEŚNICTWO
AGRICULTURE AND FORESTRY

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha pod zasiewami ^c	14424,2	951,4	6,6	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^b in thous. ha sown area ^c
grunty ugorowane	475,2	22,4	4,7	fallow land
uprawy trwałe	376,0	37,9	10,1	permanent crops
w tym sady	341,8	36,7	10,7	of which orchards
ogrody przydomowe	33,3	1,6	4,7	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3119,8	150,2	4,8	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:				Sown area (as of June) ^c in thous. ha:
zboża	7485,0	582,3	7,8	cereals
ziemniaki	267,1	34,6	12,9	potatoes
warzywa gruntowe ^d	172,4	18,5	10,7	field vegetables ^d
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	31945,4	2172,2	6,8	cereals
ziemniaki	7424,1	1005,5	13,5	potatoes
warzywa gruntowe ^d	4639,0	555,7	12,0	field vegetables ^d
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	42,7	37,3	87,4	cereals
ziemniaki	278	291	104,7	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9197,9	387,8	4,2	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1210038,6	70204,5	5,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	31443	27987	x	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^e (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^e (current prices):
w milionach złotych	165705,7	8434,2	5,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4306	3362	x	per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of up to 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Excluding permanent crops, and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII
 TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	287649,9	19940,2	6,9	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	92,0	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a				Registered cars ^a in thous. units:
w tys. szt.:				passenger cars
osobowe	20003,9	1314,0	6,6	lorries and road tractors ^b
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	3340,6	234,1	7,0	Postal service offices ^c
Placówki dla usług pocztowych ^c	7540	475	6,3	Fixed main line ^d :
Telefoniczne łącza główne ^d :				in thousands
w tysiącach	5401,2	327,2	6,1	of which standard main line
w tym standardowe łącza główne ..	4611,6	280,0	6,1	per 1000 population
na 1000 ludności	140,4	130,7	x	

HANDEL — stan w dniu 31 XII
 TRADE — as of 31 XII

Sklepy	354775	25223	7,1	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	108	99	x	Population per shop
Targowiska stałe	2210	117	5,3	Permanent marketplaces

FINANSE PUBLICZNE
 PUBLIC FINANCE

Budżety gmin ^e				Budgets of gminas ^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	84549,0	5487,6	6,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3272	3275	x	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	85070,1	5404,4	6,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3292	3226	x	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	68259,8	3962,0	5,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5398	4756	x	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	69661,4	4433,2	6,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5509	5322	x	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	23782,8	1465,6	6,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	875	x	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23784,3	1457,1	6,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	870	x	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	17745,6	751,6	4,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	461	300	x	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18238,3	729,9	4,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	474	291	x	per capita in zł

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą poczty publicznej. ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern operators of the public post office. ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	250776,4	16226,7	6,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	6516	6469	x	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	3258955,1	204648,1	6,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	84695	81724	x	<i>per capita in zł</i>

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ — stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY — as of 31 XII

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a	4119671	239578	5,8	<i>Entities of the national economy in the REGON register^a</i>
sektor publiczny	122079	6599	5,4	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3996274	232961	5,8	<i>private sector</i>

RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2013

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1656341	101032	6,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	43020	40127	93,3	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1470844	89717	6,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł.....	107093	97104	90,7	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	1007431	66795	6,6	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	26166	26529	101,4	<i>per capita in zł</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000 r. oraz 2005-2009 dokonano przy przyjęciu *N o t e*. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) For 2000 as well as 2005-2009 are based on the revised

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
						POWIERZ AR
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	18219	18219	18219	18219	18219
						STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:					
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem).....	27,2	26,4	23,3	30,4	33,2
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	47,0	45,7	45,2	44,7	43,4
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	17,0	18,0	16,3	15,7	16,0
5	w tym do produkcji przemysłowej	5,1	4,8	5,3	5,3	5,9
	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi:					
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania	92,8	90,3	92,6	97,3	99,5
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,6	0,7	0,5	0,2	0,0
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c	57,5	64,2	65,8	65,9	66,0
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys.t:					
9	pyłowych	12,1	7,9	6,8	4,6	4,2
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	327,9	220,8	144,4	135,6	166,3
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
11	pyłowych	99,7	99,8	99,8	99,8	99,9
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	38,9	49,7	62,5	62,4	64,5
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					
13	w % powierzchni ogólnej	16,3	16,4	18,8	18,8	19,7
14	na 1 mieszkańca w m ²	1130	1157	1343	1349	1413
15	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^d na 1 km ² w t	318,8	244,2	211,7	328,4	338,8
16	Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	338,4	247,6	245,4	248,9	261,2
	Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					
17	służące ochronie środowiska	5,0	5,5	3,8	5,7	5,8
18	służące gospodarce wodnej	0,9	0,6	0,7	1,6	1,3

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – ^e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione, od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata

^a From own intakes. ^b Water withdrawal at intakes before entering the water system. ^c Population connected to "Environmental protection", item 7. ^e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed and since 2003 data are not

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
CHNIA EA					
18219	18219	18219	18219	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION					
Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:					
35,3	34,4	33,3	34,9	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	2
41,5	42,6	43,8	46,6	exploitation of water supply network ^b	3
Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³					
16,9	16,6	15,5	14,3		4
of which for industrial production					
6,5	6,2	5,6	5,5		5
Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:					
treated in % of requiring treatment					
99,6	98,2	96,4	96,9		6
untreated per 1 km ² in dam ³					
0,0	0,1	0,2	0,2		7
Population connected to wastewater treatment plants ^c in % of total population					
67,3	67,0	68,0	67,9		8
Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous t:					
particulates					
3,9	3,5	3,2	2,8		9
gases (excluding carbon dioxide)					
168,9	162,6	146,6	155,0		10
Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:					
particulates					
99,9	99,9	99,9	99,0		11
gases (excluding carbon dioxide)					
68,2	71,4	75,6	75,4		12
Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):					
in % of total area					
19,7	19,7	19,6	19,6		13
per capita in m ²					
1419	1425	1424	1429		14
Generated waste (during the year; excluding municipal waste) ^d per 1 km ² in t					
434,5	445,0	499,9	545,4		15
Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg					
249,6	245,7	228,7	256,4		16
Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:					
in environmental protection					
9,3	6,6	6,5	5,9		17
in water management					
0,4	0,4	0,4	0,6		18

dane szacunkowe; ludność ogółem – na podstawie bilansów. *d* Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska” ust. 7. poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

wastewater treatment plants - estimated data; the total population – based on balances. *d* See general notes to the chapter comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
		BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC				
	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
1	w liczbach bezwzględnych	78399	86747	71363	71104	74725
2	na 10 tys. ludności.....	297,8	336,0	279,7	279,3	293,4
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %.....	36,2	48,0	63,5	65,3	65,5
		LUDN POPULA				
4	Ludność (stan w dniu 31 XII).....	2627824	2577465	2548861	2541832	2542436
5	miasta	1709881	1665261	1638657	1630989	1625159
6	wieś.....	917943	912204	910204	910843	917277
7	w tym kobiety.....	1373158	1349335	1336533	1333045	1330254
8	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	109	110	110	110	110
9	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	144	141	140	140	140
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					
10	przedprodukcyjnym	579392	486478	454512	446694	444382
11	produkcyjnym	1603689	1646382	1629614	1624856	1620849
12	poprodukcyjnym	444743	444605	464735	470282	477205
13	Mażeństwa na 1000 ludności	5,3	5,2	6,4	6,2	5,7
14	Rozwody na 1000 ludności	1,3	2,0	1,7	1,9	1,7
15	Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,9	8,7	10,0	10,2	10,0
16	Zgony ^c na 1000 ludności	12,1	12,1	12,3	12,5	12,3
17	Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-3,2	-3,4	-2,3	-2,3	-2,2
18	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	7,7	6,1	5,3	5,4	4,0
19	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,5	-0,7	-0,7	-0,5	-0,7
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
20	mężczyźni	67,90	68,64	69,07	69,23	70,14
21	kobiety	77,17	78,30	78,86	78,87	79,41
		RYNEK LABOUR				
	Pracujący ^{de} (stan w dniu 31 XII):					
22	w tysiącach	1066,0	898,6	970,3	937,5	943,2
23	w tym kobiety.....	519,1	426,6	455,1	443,7	449,4
24	na 1000 ludności	406	351,4	380,7	368,8	371,0
25	w sektorze prywatnym w %.....	75,5	75,9	78,4	77,9	78,1
	według rodzajów działalności w %:					
26	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	32,5	21,4	19,9	20,4	19,0
27	przemysł i budownictwo	26,7	29,2	30,1	29,3	29,0
28	usługi ^f	40,9	49,3	49,9	50,3	52,0

^a Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; w 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. ^b Patrz uwagi ogólne ^e Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego

^a Until 2012 – including prosecutor's office; in 2014 excluding punishable acts committed by juveniles. ^b See general notes to compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural 2010 — of the Agricultural Census 2010. ^f See general notes to the Yearbook, item 2, point 1).

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE SAFETY					
73919	68463	66474	51927	Ascertained crimes by the Police ^a in completed preparatory proceedings:	1
291,3	270,8	264,0	207,0	in absolute numbers	2
65,8	62,5	62,9	58,7	per 10 thous. population	3
OSĆ TION^b					
2533681	2524651	2513093	2504136	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^a in %	4
1615408	1606066	1593021	1583389	Population (as of 31 XII)	5
918273	918585	920072	920747	urban areas	6
1325754	1321331	1315439	1310718	rural areas	7
110	110	110	110	of which females	8
139	139	138	137	Females per 100 males (as of 31 XII)	9
437521	431872	426305	422069	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	10
1604672	1588157	1568769	1550917	Population of age (as of 31 XII):	11
491488	504622	518019	531150	pre-working	12
5,0	5,0	4,3	4,5	working	13
1,6	1,8	1,8	1,8	post-working	14
9,4	9,4	8,9	9,1	Marriages per 1000 population	15
12,1	12,4	12,4	11,9	Divorces per 1000 population	16
-2,7	-3,0	-3,5	-2,8	Live births per 1000 population	17
4,5	4,2	4,7	4,4	Deaths ^c per 1000 population	18
-0,7	-0,7	-1,1	-0,8	Natural increase per 1000 population	19
70,41	70,61	70,70	71,67	Infant deaths per 1000 live births	20
79,54	79,76	80,11	80,77	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	21
PRACY MARKET					
933,6	924,6	925,3	944,1	Life expectancy at the moment of birth:	22
445,6	444,2	447,4	456,3	males	23
368,5	366,2	368,2	377,0	females	24
78,2	79,5	79,8	80,3	Employed persons ^{de} (as of 31 XII):	25
19,2	19,4	19,4	19,0	in thousands	26
28,4	27,8	27,4	27,4	of which women	27
52,4	52,8	53,3	53,6	per 1000 population	28
				in private sector in %	
				by kind of activities in %:	
				agriculture, forestry and fishing	
				industry and construction	
				services ^f	

działu „Ludność”, ust. 2. c Łącznie ze zgonami niemowląt. d Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005—2009 — Narodowego Spisu 2010. f Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1).

the chapter “Population”, item 2. c Including infant deaths. d By actual workplace and kind of activity (since 2004). e Data are Census 1996, in 2005—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
						RYNEK LABOUR
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
1	w tysiącach	220,5	189,8	205,8	192,3	196,5
2	na 1000 ludności.....	84	74	81	76	77
	w budownictwie:					
3	w tysiącach	31,4	26,0	34,4	35,5	34,6
4	na 1000 ludności.....	12	10	14	14	14
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	208,1	198,4	99,2	128,1	131,6
6	2000 = 100	100,0	95,4	47,7	61,6	63,3
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
7	kobiety.....	52,3	50,3	53,0	49,5	50,3
8	w wieku do 25 lat	28,3	20,6	17,8	19,5	19,2
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	47,6	52,0	33,3	24,7	29,7
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	414	144	47	103	98
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %..	16,3	17,9	9,2	11,9	12,2
						WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1668,76	2052,90	2555,73	2711,89	2877,62
13	2000 = 100.....	100,0	123,0	153,2	162,5	172,4
14	w tym: w przemyśle	1664,10	2017,35	2514,46	2639,57	2949,08
15	w budownictwie	1481,54	1685,06	2197,88	2287,02	2322,96
	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
16	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.....	528	520	533	542	538
17	rolników indywidualnych	161	140	126	121	116
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
18	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	789,40	1049,42	1278,81	1392,39	1481,17
19	rolników indywidualnych ^b	589,21	741,54	843,17	896,10	940,86

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnic — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census from this system and to benefits from the Pension Fund.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)					
MARKET (cont.)					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
192,4	186,7	180,3	183,0	<i>in thousands</i>	1
76	74	72	73	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
34,7	33,2	28,5	28,4	<i>in thousands</i>	3
14	13	11	11	<i>per 1000 population</i>	4
138,7	151,0	151,6	126,2	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
66,6	72,6	72,8	60,6	<i>2000 = 100</i>	6
				<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
51,3	49,6	48,8	49,2	<i>women</i>	7
18,5	17,3	16,2	14,3	<i>aged up to 25 years</i>	8
35,1	37,0	41,0	44,4	<i>out of work for longer than 1 year</i>	9
147	146	82	58	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
12,9	14,0	14,1	11,8	<i>Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %</i>	11
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
SOCIAL SECURITY BENEFITS					
3053,22	3194,30	3315,58	3419,12	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
183,0	191,4	198,7	204,9	<i>2000 = 100</i>	13
3155,47	3327,37	3481,33	3563,84	<i>of which: in industry</i>	14
2523,93	2525,99	2525,25	2667,85	<i>in construction</i>	15
				<i>Average number of retirees and pensioners in thous.:</i>	
528	519	513	508	<i>receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution</i>	16
111	108	104	102	<i>farmers</i>	17
				<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	
1554,27	1642,49	1730,12	1789,61	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	18
973,40	1043,43	1109,24	1132,37	<i>farmers ^b</i>	19

twie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005—2009 Powszechnego Spisu Rolnego 2010. *b* Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, Emerytalno-Rentowego.

was used for calculation, estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of the 2010. b Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
		INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRU				
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
1	wodociągowej.....	18758,8	20536,6	21256,1	21483,3	21750,1
2	kanalizacyjnej ^a	2817,9	3666,5	4329,8	4480,1	4774,1
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
3	w hm ³	102,3	92,4	91,5	87,8	86,6
4	na 1 mieszkańca w m ³	38,9	35,8	35,8	34,5	34,0
	energii elektrycznej w miastach ^b :					
5	w GW·h.....	1186,9	1227,1	1278,7	1274,5	1312,0
6	na 1 mieszkańca w kW·h.....	692,4	734,7	778,3	779,6	805,0
	Zasoby mieszkaniowe ^{cd} (stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
7	w tysiącach.....	911,2	947,4	962,5	968,0	975,9
8	na 1000 ludności.....	346,7	367,6	377,6	380,8	383,9
	izby:					
9	w tysiącach.....	2947,2	3298,9	3371,2	3396,4	3481,5
10	na 1000 ludności.....	1121,5	1279,9	1322,6	1336,2	1369,4
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
11	w tysiącach.....	51327,6	61614,8	63394,7	64025,4	65715,1
12	na 1000 ludności.....	19532,4	23905,2	24871,8	25188,7	25847,3
13	przeciętna 1 mieszkania.....	56,3	65,0	65,9	66,1	67,3
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
14	w tysiącach.....	3,8	4,6	7,4	6,3	7,0
15	na 1000 ludności.....	1,4	1,8	2,9	2,5	2,7
	izby:					
16	w tysiącach.....	17,3	23,1	34,1	28,8	30,1
17	na 1000 ludności.....	6,6	8,9	13,4	11,3	11,8
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
18	w tysiącach.....	419,2	576,6	846,8	716,0	784,0
19	na 1000 ludności.....	159,5	223,7	332,0	281,3	308,8
20	przeciętna 1 mieszkania.....	110,6	126,3	114,9	112,9	112,7

^a Łącznie z kolektorami. ^b W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód ogólnie działu "Infrastruktura komunalna. Mieszkania – Mieszkania" ust. 3. ^d W 2000 r. – zamieszkanie.

^a Including collectors. ^b In 2000 excluding households, whose the main source of maintenance was income from ture. Dwellings – Dwellings", item 3. ^d In 2000 – inhabited.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA CTURE. DWELLINGS					
				<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
21991,8	22198,8	22415,8	22572,2	<i>water supply</i>	1
5182,5	5592,1	5971,1	6202,7	<i>sewerage^a</i>	2
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water supply systems:</i>	
87,5	89,4	87,3	85,8	<i>in hm³</i>	3
34,5	35,4	34,7	34,2	<i>per capita in m³</i>	4
				<i>electricity in urban areas^b:</i>	
1282,7	1244,8	1232,3	1175,0	<i>in GW·h</i>	5
791,7	772,9	770,5	739,8	<i>per capita in kW·h</i>	6
				<i>Dwelling stocks^{cd} (as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
980,8	987,6	992,4	997,8	<i>in thousands</i>	7
387,1	391,2	394,9	398,4	<i>per 1000 population</i>	8
				<i>rooms:</i>	
3503,9	3531,9	3555,2	3579,6	<i>in thousands</i>	9
1382,9	1399,0	1414,7	1429,5	<i>per 1000 population</i>	10
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
66296,3	66998,2	67608,0	68239,7	<i>in thousands</i>	11
26166,0	26537,6	26902,3	27250,8	<i>per 1000 population</i>	12
67,6	67,8	68,1	68,4	<i>average per dwelling</i>	13
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
6,0	8,0	6,0	6,5	<i>in thousands</i>	14
2,4	3,2	2,4	2,6	<i>per 1000 population</i>	15
				<i>rooms:</i>	
27,7	34,3	28,9	29,8	<i>in thousands</i>	16
10,9	13,6	11,5	11,9	<i>per 1000 population</i>	17
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
717,7	862,3	758,8	769,8	<i>in thousands</i>	18
282,8	341,0	301,4	306,9	<i>per 1000 population</i>	19
119,2	107,5	126,3	118,4	<i>average per dwelling</i>	20

z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. *c* Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych; patrz uwaga *a* private farm in agriculture. *c* Based on balances of dwelling stocks; see general notes to the chapter "Municipal infrastruc-

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2009
						EDUKACJA ^a EDUCA
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
1	podstawowych ^c	201,3	163,0	141,8	137,5	134,7
2	gimnazjalnych	74,5	100,1	87,6	83,6	79,6
3	specjalnych przysposabiających do pracy	x	0,3	0,5	0,6	0,6
4	zasadniczych zawodowych	31,0	11,9	12,5	12,4	11,7
5	liceach ogólnokształcących ^d	62,6	50,2	46,3	44,3	42,8
6	liceach profilowanych	x	11,1	5,6	4,0	2,9
7	technikach ^d	57,2	29,9	30,3	30,7	30,7
8	artystycznych ogólnokształcących ^e	1,5	0,7	0,8	0,7	0,7
9	policealnych	12,2	22,0	25,0	20,2	21,6
	Absolwenci szkół ^b w tys.:					
10	podstawowych	76,3 ^f	31,3	26,8	26,0	24,4
11	gimnazjów	x	33,4	29,9	28,9	27,3
12	specjalnych przysposabiających do pracy	x	x	0,1	0,1	0,1
13	zasadniczych zawodowych	10,8	3,9	3,6	3,4	4,0
14	liceów ogólnokształcących ^g	11,9	16,8	15,6	15,7	14,7
15	liceów profilowanych	x	3,9	2,6	2,2	1,6
16	techników ^g	11,3	9,3	6,0	6,0	6,1
17	artystycznych ogólnokształcących ^e	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
18	policealnych	5,5	6,6	5,5	5,4	5,7
19	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{gh} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,1	13,2	11,0	10,8	10,5
20	Studenci szkół wyższych ⁱ (stan w dniu 30 XI) w tys.	99,7	131,0	145,4	139,1	122,8
21	Absolwenci szkół wyższych ^{ik} w tys.	15,1	24,3	29,2	31,8	36,6
22	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	25,5	24,4	20,7	20,3	20,8
23	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	5,9	7,8	4,8	4,8	4,5
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
24	miejsca w przedszkolach w tys.	48,1	45,5	47,0	48,9	51,6
	dzieci w tys.:					
25	w przedszkolach ^l	45,1	41,9	47,7	50,0	52,8
26	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	11,5	10,6	10,1	11,8	12,7
27	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	408	454	529	539	547

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych 2004/05 łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^c Dające uprawnienia zawodowe. szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. ^d Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami profilowanymi zacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw we z roku kalendarzowego. ^e Od roku szkolnego 2008/09 łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Excluding schools for adults, except post-secondary supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively. ^c Leading to professional certification. school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. ^d Since 2004/05 school year including special another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National Defence 2000/01 academic year — the calendar year. ^e Since 2008/09 school year including pre-primary education groups and pre-primary

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
I WYCHOWANIE					
TION^a					
				<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
134,4	132,5	132,0	141,3	<i>primary^c</i>	1
75,5	71,9	69,2	67,0	<i>lower secondary</i>	2
0,7	0,7	0,7	0,7	<i>special job-training</i>	3
11,0	10,5	9,9	9,7	<i>basic vocational</i>	4
41,0	38,8	36,7	34,9	<i>general secondary^d</i>	5
2,2	1,3	0,6	-	<i>specialized secondary</i>	6
30,4	30,4	30,4	30,5	<i>technical secondary^d</i>	7
0,7	0,7	0,8	0,8	<i>general art^e</i>	8
23,8	23,3	20,7	20,1	<i>post-secondary</i>	9
				<i>Graduates of schools^b in thous.:</i>	
23,0	22,7	22,1	21,3	<i>primary</i>	10
26,2	24,9	23,8	22,5	<i>lower secondary</i>	11
0,1	0,1	0,2	0,1	<i>special job-training</i>	12
4,0	3,6	3,4	2,6	<i>basic vocational</i>	13
13,7	14,0	13,1	12,1	<i>general secondary^g</i>	14
1,1	0,8	0,7	0,5	<i>specialized secondary</i>	15
6,8	6,7	6,6	6,3	<i>technical secondary^g</i>	16
0,1	0,1	0,1	0,1	<i>general art^e</i>	17
5,1	6,1	6,1	6,4	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^h (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	
10,2	10,1	9,5	8,7		19
114,3	107,2	97,1	92,3	<i>Students of higher education institutionsⁱ (as of 30 XI) in thous.</i>	20
33,6	31,1	27,5	25,9	<i>Graduates of higher education institutions^k in thous.</i>	21
				<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	
20,8	20,0	16,7	14,7		22
5,0	5,0	4,8	4,2	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	23
				<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
53,5	56,8	59,6	61,6	<i>places in nursery schools in thous.</i>	24
				<i>children in thous.:</i>	
54,5	58,1	61,2	60,7	<i>in nursery schools^l</i>	25
16,7	16,7	18,6	15,9	<i>in pre-primary sections in primary schools</i>	26
538	551	571	562	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6</i>	27

nych. *c* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *d* Od roku szkolnego *f* Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. *g* Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. *i* Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi; bez cudzoziemców. *k* Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku akademickim 2000/01 — przedszkolnymi.

*s*chools. *c* Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. *d* Since 2004/05 school year including *f* Data include graduates of 8th and 6th grade. *g* Including supplementary general schools: general secondary since 2005/06 lized secondary schools as well as special job-training schools. *i* Including branch sections, basic organizational units in and of the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. *k* From the previous academic year, and in points.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
OCHRONA ZDROWIA^a HEALTH CARE^a						
Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII):						
1	lekarze	6549	6109	6082	6129	6116
2	lekarze dentyści.....	977	1000	932	770	700
3	pielęgniarki ^c	12642	11907	11970	12584	11849
4	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	53,9	53,2	53,6	53,5	53,2
5	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1646,6	1961,0	2154,0	2307,6	2436,7
6	Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	696	1031	1172	1275	1279
7	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	688	847	877	890	887
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę	3820	3043	2906	2856	2866
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
9	lekarskie	5,6	6,7	7,7	7,4	7,1
10	stomatologiczne	0,6	0,9	1,0	1,0	0,9
11	Dzieci w żłobkach ^e i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^f	30,6	31,3	36,2	37,5	39,5
KULTURA. CULTURE.						
12	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII).....	596	568	561	561	559
13	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3437	3474	3564	3552	3520
14	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	184	182	167	164	162
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
15	na 1000 ludności	3540,6	3352,6	3076,3	3097,5	3121,7
16	na 1 czytelnika.....	19,3	18,4	18,4	18,8	19,2
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII):						
17	w liczbach bezwzględnych.....	4358	4579	3919	3991	3939
18	na 1000 ludności	1,7	1,8	1,5	1,6	1,5
19	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^g na 1000 ludności	247	200	216	226	237
20	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	39	41	41	46	46
21	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	214	213	223	275	279
22	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	40	34	31	28	23
23	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,75	4,27	5,17	5,06	4,65
24	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności.....	491	464	769	855	840
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
25	radiowi	266	264	220	211	208
26	telewizyjni	259	254	212	203	201

^a Od 2012 r. łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^b Od 2005 pracujący bezpośrednio z pacjentami pielęgniarstwa. ^d Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a Since 2012 include data of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior. ^b Since 2005 working directly with master nurses. ^d Excluding day places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. including out-door events.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
I POMOC SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE					
				<i>Medical personnel^b (as of 31 XII):</i>	
6213	6398	6341	6895	<i>doctors</i>	1
804	814	922	906	<i>dentists</i>	2
12203	15219	13030	12718	<i>nurses^c</i>	3
52,9	52,0	53,4	53,1	<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	4
2410,8	2419,4	2505,9	2511,8	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	5
1529	1523	1493	1546	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>	6
897	864	863	856	<i>Generally available pharmacies (as of 31 XII)</i>	7
2825	2922	2912	2925	<i>Population (as of 31 XII) per 1 generally available pharmacy</i>	8
				<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
7,3	7,2	7,4	7,7	<i>doctors</i>	9
1,0	0,9	0,9	0,9	<i>dentists</i>	10
42,5	48,0	51,8	57,9	<i>Children in nurseries^e and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3^f</i>	11
TURYSTYKA TOURISM					
555	549	548	542	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	12
3507	3472	3471	3461	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	13
162	160	158	156	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	14
				<i>Public library loans in vol.:</i>	
3198,2	3251,3	3240,4	3190,1	<i>per 1000 population</i>	15
19,8	20,3	20,5	20,4	<i>per borrower</i>	16
				<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII):</i>	
4776	4772	4617	4893	<i>in absolute numbers</i>	17
1,9	1,9	1,8	2,0	<i>per 1000 population</i>	18
240	245	243	219	<i>Audience in theatres and music institutions^g per 1000 population</i>	19
48	45	47	50	<i>Museums with branches (as of 31 XII)</i>	20
312	286	360	448	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	21
24	22	22	22	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	22
				<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	
4,51	4,60	4,69	4,60		23
853	828	812	861	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	24
				<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
206	208	210	210	<i>radio</i>	25
199	200	201	202	<i>television</i>	26

tem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. *c* Łącznie z magi-
noworodków. *e* Łącznie z oddziałami żłobkowymi. *f* Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. *g* Dane dotyczą działalności prowadzonej

with a patient; since 2006 including persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. *c* Including
e Including nursery wards. *f* Until 2010 excluding children's clubs. *g* Data concern activity performed in voivodship area,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
KULTURA. CULTURE.						
1	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	245	224	216	241	289
2	w tym hotele	51	50	63	71	86
3	Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	89,6	59,5	63,9	71,1	78,5
4	Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności.....	201	240	350	363	390
ROLNICTWO AGRICULTURE						
5	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	1204,0	1091,1	1131,5	1105,3	979,7
6	w tym w dobrej kulturze rolnej w %.....	.	.	98,4	98,5	97,6
7	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	928,0	812,1	858,1	846,3	735,7
w tym w %:						
8	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	68,3	75,8	76,3	77,5	76,9
9	w tym: pszenica.....	12,5	10,8	11,7	11,6	12,3
10	żyto.....	30,3	23,0	21,0	21,4	18,1
11	ziemniaki ^f	16,8	7,5	7,3	6,0	5,8
12	buraki cukrowe.....	1,4	1,3	0,8	0,8	0,9
Zbiory w tys. t:						
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1291,2	1653,9	1809,8	2043,0	1750,6
14	w tym: pszenica.....	294,5	291,4	342,1	371,5	349,1
15	żyto.....	496,1	416,2	418,3	464,8	308,2
16	ziemniaki ^f	2955,2	975,2	1168,3	1066,8	903,3
17	buraki cukrowe.....	504,9	394,8	293,7	368,4	280,6
Plony z 1 ha w dt:						
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	20,4	26,9	27,6	31,1	30,9
19	w tym: pszenica.....	25,4	33,2	34,1	37,9	38,7
20	żyto.....	17,6	22,3	23,2	25,6	23,1
21	ziemniaki ^f	189	160	186	210	213
22	buraki cukrowe.....	382	361	438	549	421
Zwierzęta gospodarskie ^d (stan w czerwcu):						
bydło:						
23	w tysiącach sztuk	462,5	435,5	466,1	473,2	453,7
24	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	38,5	40,1	41,5	43,1	46,3
trzoda chlewna (w latach 2000-2009 oraz 2011-2013 – stan w końcu lipca):						
25	w tysiącach sztuk	1200,9	1363,5	1148,0	1116,5	1308,2
26	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	99,9	125,5	102,2	101,7	133,5
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^e :						
27	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg.....	217,2	329,3	324,7	283,9	325,3
28	mleka krowiego w l.....	882,1	970,9	915,8	918,5	983,6

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali; patrz uwagi ogólne chni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^f Od 2010 r. bez ogrodów króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej.

^a Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; see general notes to the chapter crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^f Since 2010 excluding kitchen gardens.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.) TOURISM (cont.)					
333	373	357	362	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	1
94	103	112	115	of which hotels	2
82,2	91,9	93,7	92,6	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thous. population	3
420	447	448	476	Tourists accommodated ^a per 1000 population	4
I LEŚNICTWO ^b AND FORESTRY ^b					
977,9	986,3	982,5	957,7	Agricultural land (as of June) ^{cd} in thous. ha	5
99,1	98,7	98,7	99,3	in good agricultural condition in %	6
750,1	742,1	752,4	739,3	Sown area (as of June) ^{de} in thous. ha	7
of which in %:					
77,6	76,4	74,9	74,6	basic cereals (including cereal mixed)	8
14,3	11,5	13,8	15,0	of which: wheat	9
16,8	17,4	20,7	17,3	rye	10
6,0	5,6	5,1	4,7	potatoes ^f	11
1,0	1,0	0,8	0,8	sugar beets	12
Crop production in thous. t:					
1817,6	1680,7	1677,1	1986,1	basic cereals (including cereal mixed)	13
415,6	287,2	380,0	486,9	of which: wheat	14
295,3	322,0	374,7	367,0	rye	15
1172,2	1099,8	733,4	1005,5	potatoes ^f	16
355,7	389,3	301,0	389,8	sugar beets	17
Yields per 1 ha in dt:					
31,2	29,6	29,8	36,0	basic cereals (including cereal mixed)	18
38,6	33,6	36,6	43,9	of which: wheat	19
23,4	24,9	24,1	28,7	rye	20
261	266	192	291	potatoes ^f	21
493	506	516	686	sugar beets	22
Livestock ^d (as of June):					
cattle:					
471,2	456,3	450,4	464,4	in thousands heads	23
48,2	46,3	45,8	48,5	per 100 ha of agricultural land ^e in heads	24
pigs (in years 2000-2009 and 2011-2013 – as of the end of July):					
1140,2	968,6	970,5	1057,0	in thousands heads	25
116,6	98,2	98,8	110,4	per 100 ha of agricultural land ^e in heads	26
Production per 1 ha of agricultural land ^f :					
346,0	350,4	329,8	427,6	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^g in kg	27
978,7	955,9	965,5	1093,5	cows' milk in l	28

gospodarstwa. ^c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 2. ^d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^e Od 2010 r. bez powierzchni przydomowych. ^g Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego,

of land user. ^c Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners "Agriculture, hunting and forestry", item 2. ^d In 2010 data of the Agricultural Census. ^e Since 2010 excluding permanent ^g Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
ROLNICTWO AGRICULTURE						
1	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :					
	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	139	201	171	201	331
2	ziemniaki w kg	56	43	51	46	49
3	buraki cukrowe w kg	420	364	261	328	285
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^e w kg	129	254	269	224	271
5	mleko krowie w l	546	693	670	663	735
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{b,d,e} w kg:					
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	74,6	117,9	142,1	120,1	122,9
7	wapniowych	97,4	133,3	44,9	23,2	30,1
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. - stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{b,g} w szt.	9,1	11,6	12,1	12,5	12,8
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	379,4	384,8	389,9	389,6	391,5
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					
10	w tysiącach hektarów	372,3	377,6	382,6	382,3	384,1
11	na 1 mieszkańca w ha	0,14	0,15	0,15	0,15	0,15
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	20,4	20,7	21,0	21,0	21,1
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	239,3	251,8	306,9	288,2	289,2
PRZE INDU						
	Produkcja sprzedana przemysłu:					
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	37574,9	48121,1	48779,4	55480,0
15	rok poprzedni =100 (ceny stałe)	103,9	96,9	115,3
16	2005 = 100 (ceny stałe)	100,0	122,7	118,9	137,1
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	198002	233801	251274	277143
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	14552	18859	19163	21787
BUDOW CONSTR						
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):					
19	w milionach złotych	4397,0	7589,9	7394,9	8355,0
20	w tym sektor prywatny w %	98,3	98,0	98,4	99,6
21	na 1 mieszkańca w zł	1703	2975	2905	3281
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :					
22	w kilometrach	1074	1059	1056	1055	1063
23	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,9	5,8	5,8	5,8	5,8
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					
24	w kilometrach	16370	16490	17219	18144	18647
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	89,9	90,5	94,5	99,6	102,4
	Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :					
26	w tysiącach sztuk	696,3	811,1	1050,4	1090,8	1140,0
27	na 1000 ludności	265,0	314,7	412,1	429,1	448,4

a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych niepro o małej skali; patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 2. c Dotyczy mięsa: wołowego, e W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. f Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzonego co 3 lata. Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej. i Od 2011 r. łącznie

a Data are presented according to the official residence of land user. b Since 2010 excluding land of owners of who conduct agricultural activities on a small scale; see general notes to the chapter "Agriculture, hunting and forestry", e In 2010 data of the Agricultural Census. f Since 2010 data on the basis of period survey conducted every three years. g Realized since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure. i Since 2011 including having temporary permission

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
I LEŚNICTWO ^a (dok.) AND FORESTRY ^a (cont.)					
				Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :	
266	245	216	345	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	1
63	73	93	119	potatoes in kg	2
363	366	333	395	sugar beets in kg	3
286	293	310	368	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	4
745	781	768	818	cows' milk in l	5
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{b,d,e} in kg:	
137,8	125,1	166,7	135,6	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
29,2	20,2	41,4	39,8	lime	7
		13,2		Agricultural tractors (as of June; in 2000 - as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^{b,f} in units	8
391,3	393,5	394,8	395,1	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
				Forest areas (as of 31 XII):	
384,0	386,1	387,5	387,8	in thousands hectare	10
0,15	0,15	0,15	0,15	per capita in ha	11
21,1	21,2	21,3	21,3	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
301,2	283,2	288,6	302,7	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	13
MYSŁ STRY					
				Sold production of industry:	
65165,7	70207,8	69287,9	70204,5	in million zlotys (current prices)	14
114,1	108,5	101,6	100,4	previous year = 100 (constant prices)	15
156,3	169,6	172,3	173,0	2005 = 100 (constant prices)	16
333943	373364	369321	369610	per employee in zl (current prices)	17
25680	27765	27519	27987	per capita in zl (current prices)	18
NICTWO UCTION					
				Sales of construction and assembly production ^g (current prices):	
9595,2	9279,8	7782,8	8434,2	in million zlotys	19
99,5	99,5	99,7	99,5	of which private sector in %	20
3781	3670	3091	3362	per capita in zl	21
— STAN W DNIU 31 XII CATIONS — AS OF 31 XII					
				Railway lines operated - standard gauge ^h :	
1059	1055	1058	1068	in kilometres	22
5,8	5,8	5,8	5,9	per 100 km ² of total area in km	23
				Hard surface public roads (urban and non-urban):	
19776	19182	19406	19940	in kilometres	24
108,5	105,3	106,5	109,4	per 100 km ² of total area in km	25
				Registered passenger cars ⁱ :	
1200,9	1236,2	1275,9	1314,0	in thousand units	26
474,0	489,7	507,7	524,7	per 1000 population	27

wadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą cielecego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej. *d* W roku gospodarczym. *g* Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. *h* Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land item 2. *c* Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. *d* In farming year. by construction units – by place of performing works. *g* Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as well as given at the end of the year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
	Placówki dla usług pocztowych ^a :					
1	w liczbach bezwzględnych	453	476	479	462	464
2	na 100 tys. ludności	17,2	18,5	18,8	18,2	18,3
	Telefoniczne łącza główne ^b :					
3	w tysiącach	767,4	806,8	596,5	548,0	526,8
4	na 1000 ludności	292,0	313,0	234,0	215,6	207,2
HAN TRA						
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
5	w milionach złotych	23533,2	24356,2	26048,7	26416,5	27854,9
6	na 1 mieszkańca w zł	8940	9433	10209	10378	10938
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	28,8 ^c	28,0	29,1	27,1	23,8
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	91 ^c	92	88	94	107
FINANSE PUBLIC						
	Budżety gmin ^d					
	Dochody:					
9	w milionach złotych	1947,0	2903,7	4056,1	4175,4	4710,0
10	na 1 mieszkańca w zł	1132	1726	2423	2495	2791
	Wydatki:					
11	w milionach złotych	1966,8	2924,0	4111,3	4536,4	5059,6
12	na 1 mieszkańca w zł	1143	1738	2456	2710	2998
	Budżety miast na prawach powiatu					
	Dochody:					
13	w milionach złotych	1689,0	2145,7	2928,3	3117,1	3019,5
14	na 1 mieszkańca w zł	1822	2386	3337	3576	3515
	Wydatki:					
15	w milionach złotych	1777,3	2216,4	3014,0	3351,8	3240,8
16	na 1 mieszkańca w zł	1918	2464	3435	3845	3772
	Budżety powiatów					
	Dochody:					
17	w milionach złotych	828,1	888,9	1213,7	1341,7	1496,4
18	na 1 mieszkańca w zł	481	528	725	802	887
	Wydatki:					
19	w milionach złotych	833,2	896,2	1181,9	1392,5	1564,5
20	na 1 mieszkańca w zł	484	533	706	832	927
	Budżet województwa					
	Dochody:					
21	w milionach złotych	160,4	311,7	645,6	1330,0	784,5
22	na 1 mieszkańca w zł	61	121	253	522	308
	Wydatki:					
23	w milionach złotych	167,5	321,5	664,3	1425,3	863,2
24	na 1 mieszkańca w zł	63	125	260	560	339

^a Dane dotyczą poczty publicznej; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą sklepów; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust. 9. ^d Bez dochodów i wydatków gmin mających również

^a Data concern public post; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the general notes to the chapter „Trade and catering”, item 9. ^d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
— stan w dniu 31 XII					
CATIONS — AS OF 31 XII					
497	507	489	475	Postal service offices ^a	1
19,6	20,1	19,5	19,0	in absolute numbers	2
				per 100 thous. population	
442,1	383,0	355,0	327,2	Fixed main line ^b :	3
174,5	151,7	141,2	130,7	in thousands	4
				per 1000 population	
DEL					
DE					
31429,0	31538,5	31613,4	31388,5	Retail sales (current prices):	5
12385	12473	12556	12513	in million zlotys	6
25,0	27,2	25,2	25,2	per capita in zł	7
101	93	100	99	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
				Population (as of 31 XII) per shop	
PUBLICZNE					
FINANCE					
4860,3	5033,3	5158,2	5487,6	Budgets of gminas^d	9
2886	2993	3075	3275	Revenue:	10
				in million zlotys	
				per capita in zł	
5026,9	4957,8	5088,8	5404,4	Expenditure:	11
2984	2948	3033	3226	in million zlotys	12
				per capita in zł	
Budgets of cities with powiat status					
3236,2	3539,4	4167,9	3962,0	Revenue:	13
3793	4178	4961	4756	in million zlotys	14
				per capita in zł	
3561,5	3822,5	4392,5	4433,2	Expenditure:	15
4174	4513	5229	5322	in million zlotys	16
				per capita in zł	
Budgets of powiats					
1532,6	1396,4	1430,3	1465,6	Revenue:	17
910	830	853	875	in million zlotys	18
				per capita in zł	
1557,1	1393,3	1415,5	1457,1	Expenditure:	19
924	829	844	870	in million zlotys	20
				per capita in zł	
Budget of voivodship					
810,8	821,9	751,4	751,6	Revenue:	21
320	325	298	300	in million zlotys	22
				per capita in zł	
956,7	902,9	753,3	729,9	Expenditure:	23
377	357	299	291	in million zlotys	24
				per capita in zł	

operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania status miasta na prawach powiatu.

public telecommunication network. c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey; see cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010
					INWESTYCJE. ŚRO INVESTMENTS. FIX	
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
1	w milionach złotych	6593,4	9011,2	14777,7	13364,3	13704,4
2	na 1 mieszkańca w zł	2490	3490	5791	5250	5382
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
3	w milionach złotych	85925,8	110437,3	133524,3	142653,1	143972,5
4	na 1 mieszkańca w zł	32664	42847	52386	56122	56628
					PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^b	
5	Ogółem w tys.	211,3	249,5	242,3	220,7	230,9
6	na 10 tys. ludności	800	968	950	868	908
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
7	w tysiącach	41,0	48,2	51,0	49,1	50,8
8	2000 = 100	100,0	117,6	124,5	119,8	123,8
	w tym:					
9	spółdzielnie	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
10	spółki handlowe	7,5	11,3	12,8	13,4	14,2
11	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,8	2,3	2,6	2,7	2,7
12	spółki cywilne	19,8	18,8	18,4	15,7	15,8
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
13	w tysiącach	170,4	201,3	191,2	171,6	180,1
14	2000 = 100	100,0	118,1	112,2	100,7	105,7
15	na 10 tys. ludności	644	781	750	675	709
					RACHUNKI REGIONAL	
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
16	w milionach złotych	88462
17	na 1 mieszkańca w zł	34738
18	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni = 100
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
19	w milionach złotych	77967
20	na 1 mieszkańca w zł	30617
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
21	w milionach złotych	61070
22	na 1 mieszkańca w zł	23982
23	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni = 100

^a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. ^b Bez osób prowadzących działalność w przedsiębiorstwach regionalnych, ust. 12.

^a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. ^b Excluding persons tending to regional enterprises, item 12.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
DKI TRWAŁE^a					
ED ASSETS^a					
16853,0	18118,9	16819,1	16226,7	<i>Investment outlays (current prices):</i>	
6641	7165	6680	6469	<i>in million zlotys</i>	1
				<i>per capita in zł</i>	2
160265,9	172611,6	184188,6	204648,1	<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
63254	68370	73292	81724	<i>in million zlotys</i>	3
				<i>per capita in zł</i>	4
w rejestrze REGON — stan w dniu 31 XII					
IN THE regon REGISTER — as of 31 XII					
228,5	234,1	237,9	239,6	<i>Total in thous.</i>	5
902	927	947	957	<i>per 10 thous. population</i>	6
52,2	55,1	57,1	59,2	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
127,2	134,4	139,3	144,4	<i>in thousands</i>	7
				<i>2000 = 100</i>	8
				<i>of which:</i>	
1,0	1,0	1,0	1,0	<i>co-operatives</i>	9
14,9	15,9	17,2	18,5	<i>commercial companies</i>	10
2,8	3,0	3,1	3,2	<i>of which with foreign capital participation</i>	11
16,1	16,4	16,6	16,7	<i>civil law partnerships</i>	12
				<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
176,4	179,0	180,9	180,4	<i>in thousands</i>	13
103,5	105,1	106,2	105,9	<i>2000 = 100</i>	14
696	709	720	720	<i>per 10 thous. population</i>	15
REGIONALNE^c					
ACCOUNTS^c					
95450	99608	101032	.	<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
37615	39392	40127	.	<i>in million zlotys</i>	16
104,9	102,0	100,7	.	<i>per capita in zł</i>	17
				<i>Gross domestic product (constant prices) – previous year = 100</i>	18
83999	88356	89717	.	<i>Gross value added (current prices):</i>	
33102	34942	35633	.	<i>in million zlotys</i>	19
				<i>per capita in zł</i>	20
63017	66122	66795	.	<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	
24834	26149	26529	.	<i>in million zlotys</i>	21
98,9	101,1	100,2	.	<i>per capita in zł</i>	22
				<i>Gross real disposable income in the households sector – previous year = 100</i>	23

cych gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. c Dane za lata 2010-2012 skorygowano; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki private farms in agriculture. c Data for 2010-2012 has been adjusted; see general notes to the chapter “Regional accounts”;

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE
GEOGRAPHIC LOCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	W stopniach, minutach i sekundach In degrees, minutes and seconds	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Łanięta	52°23',6	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Żytno	50°50',6	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Wieruszów	18°04',5	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Sadkowice	20°39',6	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°33',0	173,2	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°35',1	180,2	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Łodzi.
Source: data of the Voivodship Office of Geodesy and Cartography in Łódź.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	18219	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	1020	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
- mazowieckim	325	31,9	<i>- mazowieckie</i>
- świętokrzyskim	162	15,9	<i>- świętokrzyskie</i>
- śląskim	146	14,3	<i>- śląskie</i>
- opolskim	63	6,2	<i>- opolskie</i>
- wielkopolskim	294	28,8	<i>- wielkopolskie</i>
- kujawsko-pomorskim	30	2,9	<i>- kujawsko-pomorskie</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Łodzi.
Source: data of the Voivodship Office of Geodesy and Cartography in Łódź.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above sea level in m	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Józefów/Góry Suche	gm. Przedbórz, pow. radomszczański	347,0	<i>Highest point — Józefów/Góry Suche</i>
Najniżej położony punkt — Zabostów Duży	gm. Łowicz, pow. łowicki	81,98	<i>Lowest point — Zabostów Duży</i>
Najwyżej położona miejscowość — Józefów	gm. Przedbórz, pow. radomszczański	347,0	<i>Highest locality — Józefów</i>
Najniżej położona miejscowość — Zabostów Duży	gm. Łowicz, pow. łowicki	85,86	<i>Lowest locality — Zabostów Duży</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Łodzi.
Source: data of the Voivodship Office of Geodesy and Cartography in Łódź.

TABL. 4. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS AND FALLS

ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE RESERVOIRS AND FALLS	Rzeka River	Rok uruchomienia Year opened	Całkowita pojemność przy maksymalnym piętrzeniu w hm ³ Total capacity at maximum accumulation in hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² Area at maximum accumulation in km ²	Maksymalna wysokość piętrzenia lub spadu w m Maximum height of accumulation or fall in m
Jeziorsko	Warta	1986	202,0	42,3	11,5
Sulejów	Pilica	1973	84,3	23,8	11,3
Cieszynowice	Luciaża	1998	9,1	2,6	10,4
Miedzna	Wąglanka	1979	3,8	1,8	6,6
Smardzew	Myja	2012	1,4	0,7	5,0

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Environment and Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 5. **TEMPERATURY POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C							
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971- 2000	2001- 2005	2006- 2010	2001- 2010	2014	maksimum maximum	minimum minimum	
		1971-2014							
Łódź	187	8,0	8,5	8,8	8,6	9,8	37,6	-30,3	67,9

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 6. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE
I ZACHMURZENIE**
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^c Average cloudiness in octants ^c			
		1971- 2000	2001- 2005	2006- 2010	2001- 2010						
		średnie ^b average ^b							2014		
Łódź	187	571	582	621	601	549	3,6	1667	5,5		

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454, z późniejszymi zmianami).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 1205), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI utworzone z gleb organicznych. Do 2008 r., zgodnie z art. 12, ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb utworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: ome — RZ; pastwiska — PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Information regarding the **geodesic status and directions in voivodship land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454, with later amendments).

Data regarding agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2013 item 1205), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ — for arable land and PsZ — for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Information regarding **water withdrawal** concern:

1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;

2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;

3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

4. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3 pkt. 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtluszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

2) *in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds"— agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;*

3) *in the item "exploitation of supply network" — all entities responsible for the management of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces, etc.).*

4. *Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding equipment with wastewater treatment plants concern the same entities.*

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- *is discharged into waters by a separate sewage system,*
- *the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,*
- *the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.*

Data regarding treated waste water concern waste water treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nieobjęte są badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przysagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie niepracujące na sieci kanalizacyjnej).

Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwane przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

5. Informacje o źródłach i wielkości **emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Municipal wastewater treatment plants cover all water treatment plants within a sewage network. The statistical survey do not include household wastewater treatment facilities or plants which treat only transported wastewater (i.e. waste water treatment plants which operate outside the sewage system).

Since 2003 municipal chemical treatment plants have been classified as treatment plants with increased biogen removal or mechanical treatment plants.

Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants** are presented on the basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

5. Information regarding the sources and amounts of **air pollutants emissions from plants of significant nuisance to air quality** as well as **the possession of systems to reduce such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych).

Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats).

Forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2013 item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguished by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats, habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected because of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

Na mocy ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku (Dz. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753, Nr 99, poz. 826), powoływanie stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, pomników przyrody weszło w kompetencje urzędów gmin.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia jest obowiązany.

Dane o odpadach za lata 2000–2012 zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach, natomiast dane o odpadach za rok 2013 i 2014 opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21).

Informacje o odpadach opracowywane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Dane dotyczące **odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych** od 2014 roku obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych, zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest ustawie z dnia 14 XII 2012 r. (Dz. U. 2013, poz. 21).

Przez **unieszkodliwienie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym haldach, stawach osadowych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exurgents, stones, ravines, erratic blocks and caves.

On the basis of the Law dated 23 I 2009 (Journal of Laws 2009, No 92, item 753, No 99, Item 826), constituting of documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, monuments of nature has fallen within competence of gmina offices.

7. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard.

Data on waste for 2000–2012 was elaborated on the basis of the Law on waste of 27 IV 2001, whereas data on waste for 2013 and 2014 was elaborated on the basis of the Law on Waste of 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013, item 21).

Information regarding waste was compiled with the waste catalogue introduced by the degree of the Minister of the Environment dated 27 IX 2001 (Journal of Laws No. 112, item 1206).

Since 2014 **data on waste recovered and disposed** included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and types of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21).

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has a secondary consequence the reclamation of substance or energy.

Waste storage means a temporary waste which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facility (including heaps, settling ponds).

Data regarding **waste landfilled until now (accumulated)** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o **nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą — prowadzących księgi przychodów i rozchodów), jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodnościekowych bez względu na liczbę pracujących.

10. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w układzie memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska — w ujęciu kasowym).

11. Podziału nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Reclaimed waste landfills are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Data on **municipal waste** concern waste generated in households or by other waste producers (excluding hazardous waste) which on the account of its character and composition is similar to waste from households.

9. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms as well as natural persons and civil law partnerships conducting economic activity — keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section "Public administration and defense; compulsory social security" as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

10. Environmental protection and water management funds are funds created from income originating i.a. from: payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground) the fines for violating environmental protection requirements the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements — on cash basis).

11. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management by voivodship is made on the basis of the actual location of the investment.

TABL. 1 (7). **STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
 Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE
 As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015		2005	2015	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2014 r. <i>increase (+) or decrease (-) in ha relation to 2013</i>	na 1000 mieszkań- ców ^a w ha <i>per 1000 popula- tion^a in ha</i>		
Powierzchnia ogólna^b	1821911	1821895	1821895	—	704,07	727,55	Total area^b
Użytki rolne	1313137	1299894	1284434	-2572	507,45	512,93	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	1027500	1010593	995581	-4760	397,07	397,57	<i>arable land</i>
sady	28783	31231	31629	1380	11,12	12,63	<i>orchards</i>
łąki trwale	118884	116878	115438	-155	45,94	46,10	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwale	89528	87283	85644	-208	34,60	34,20	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowa- ne	35997	40902	42778	1101	13,91	17,08	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	2687	4125	4771	154	1,04	1,91	<i>under ponds areas</i>
grunty pod rowami	9758	8882	8593	-84	3,77	3,43	<i>under ditches areas</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	384645	395130	402290	580	148,64	160,65	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
lasy	379049	387711	391259	309	146,48	156,25	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	5596	7419	11031	271	2,16	4,41	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami	11035	10954	11324	127	4,26	4,52	<i>Lands under waters</i>
powierzchniowymi pły- nącymi	7690	8519	9071	104	2,97	3,62	<i>surface flowing</i>
powierzchniowymi stoją- cymi	3345	2435	2253	23	1,29	0,90	<i>surface standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	88988	93312	101893	1967	34,39	40,69	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	17435	18410	20745	575	6,74	8,28	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	5101	6019	6575	160	1,97	2,63	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane tereny zurbanizowane niezabudowane	5831	7743	9433	221	2,25	3,77	<i>other built-up areas urbanized non-built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypo- czynku	2909	2846	2935	6	1,12	1,17	<i>recreational and rest areas</i>
tereny komunikacyjne	51461	51830	55409	823	19,89	22,13	<i>transport areas</i>
drogi	44792	45093	48587	707	17,31	19,40	<i>roads</i>
kolejowe	6230	6240	6201	-30	2,41	2,48	<i>railway</i>
inne ^c	439	497	621	146	0,17	0,25	<i>others^c</i>
użytki kopalne	2140	2393	2859	178	0,83	1,14	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	655	1164	1326	5	0,25	0,53	<i>Ecological areas</i>
Nieuzytki	16176	15258	14680	-84	6,25	5,86	<i>Wasteland</i>
Tereny różne ^d	7275	6183	5948	-23	2,81	2,38	<i>Misceallaneous land^d</i>

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2014. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp., patrz uwagi ogólne działu, ust 1. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Ź r ó ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII, respectively for 2004 and 2014. ^b Land area (including inland waters) as well as parts of internal waters. ^c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. see general notes to the chapter item 1. ^d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	340	407	220	459	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	127	101	83	95	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II	1	-	1	-	mineral: I-II
III	48	17	20	13	III
IV	23	21	33	28	IV
organiczne: IV	10	29	1	1	organic: IV
V i VI	45	34	28	53	V and VI
Inne grunty rolne	109	91	83	150	Other agricultural land
Grunty leśne	104	215	54	214	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe.....	59	102	55	83	Residential areas
Na tereny przemysłowe	77	63	70	83	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne ..	14	10	2	1	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	109	216	80	287	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	-	2	-	Water reservoirs
Na inne cele	81	15	11	6	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	4558	4497	4910	4848	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane.....	4383	4313	4742	4685	devastated
zdegradowane.....	175	184	168	163	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	20	78	86	124	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	16	6	59	44	agricultural
leśne	4	72	27	25	forest
zagospodarowane	30	63	18	29	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	328,8	321,2	307,5	287,4	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, i rybactwem) – z ujęć własnych	86,9	106,5	102,3	100,4	34,9	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe.....	71,6	90,0	84,9	82,7	28,8	surface
podziemne.....	14,3	15,7	16,9	17,2	6,0	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	91,6	75,1	70,4	53,1	18,5	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	150,3	139,5	134,8	134,0	46,6	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	10,6	11,7	7,7	7,7	2,7	waters: surface
podziemne	139,7	127,9	127,2	126,3	43,9	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	295,5	291,6	283,3	261,4	100,0	TOTAL
Przemysł	86,6	106,6	102,5	100,6	38,5	Industry
w tym na cele produkcyjne.....	81,8	102,7	99,0	96,3	36,8	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	91,6	75,1	70,4	53,1	20,3	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	117,3	109,9	110,4	107,7	41,2	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	581	391	344	347	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^b w ha	3195	2867	3066	2890	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	92050	75355	70656	53354	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	859	1940	745	798	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	1,5	5,0	2,2	2,3	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.....	91191	73415	69911	52556	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	28,5	25,6	22,8	18,2	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. *b* Area of 10 ha and more. *c* Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (13). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M	127,7	131,2	112,5	100,4	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	22,6	43,1	28,6	19,6	19,5	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	0,2	0,6	0,5	0,6	0,6	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	105,1	88,1	83,9	80,8	80,5	discharged by sewage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	127,5	130,7	111,9	99,8	99,4	Of which waste water requiring treatment
oczyszczone	115,2	130,0	107,9	96,7	96,3	treated
mechanicznie	16,4	35,1	17,1	10,2	10,2	mechanically
chemicznie ^b	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	chemically ^b
biologicznie	69,1	12,4	14,0	12,7	12,6	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	29,4	82,5	76,5	73,5	73,2	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczone	12,3	0,6	4,1	3,1	3,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,5	0,6	4,1	3,1	3,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	11,8	-	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage system

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *b* Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building construction as well as from contaminated precipitation water. *b* Data concern only industrial wastewater.

TABL. 8 (14). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2005	2010	2013	2014	ENTITIES
O G Ó Ł E M	163	177	187	188	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	82	86	75	75	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	69	73	67	66	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	65	68	64	62	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	5	3	4	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	13	13	8	9	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	81	91	112	113	Discharging waste water into sewage system (not possessing wastewaters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 9 (15). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogene removal</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2005	75	18	4	51	2	
2010	80	22	2	53	3	
2013	65	6	3	53	3	
2014	65	7	3	52	3	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	80,3	29,9	3,5	43,0	3,9	
2010	108,7	56,9	3,0	44,4	4,4	
2013	54,7	5,9	3,8	40,5	4,4	
2014	56,6	6,0	5,8	40,5	4,4	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba						<i>Number</i>
2005	125	-	-	86	39	
2010	160	-	-	120	40	
2013	200	2	-	159	39	
2014	204	1	-	164	39	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	744,1	-	-	515,6 ^d	228,5	
2010	606,0	-	-	48,2 ^d	557,8	
2013	610,9	0,2	-	55,5	555,2	
2014	597,7	0,1	-	57,2	540,4	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^{cd}						<i>Population connected to wastewater treatment plants in % of total population^{cd}</i>
2005	64,2	x	x	39,5	24,7	
2010	66,0	x	x	7,1	58,9	
2013	68,0	0,0	x	9,1	59,0	
2014	67,9	0,0	x	9,6	58,3	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów. ^d Patrz uwagi ogólne działu, ust. 4.

^a Treatment plants of urban and rural area working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances. ^d See general notes to chapter, item 4.

TABL. 10 (16). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	88	112	108	114	<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	77	82	81	84	<i>particulates</i>
gazowych.....	11	15	12	14	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	19	31	34	37	<i>particulates</i>
gazów	17	27	29	31	<i>gases</i>
imisji.....	79	97	97	106	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	7,9	4,2	3,2	2,8	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	7,1	3,5	2,5	2,1	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	220,8	166,3	146,6	155,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	150,4	89,0	72,3	83,1	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	16,6	20,3	21,5	24,3	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	53,2	55,3	51,4	46,0	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 mieszkańca w tonach:					<i>per capita in tonnes:</i>
pyłowych.....	0,003	0,002	0,001	0,001	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	0,086	0,065	0,058	0,062	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	3733,6	3351,6	4503,5	4960,6	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	217,9	301,5	453,2	475,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	99,8	99,9	99,9	99,9	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	49,7	64,5	75,6	75,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 11 (17). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII							
OGÓŁEM	2005	274	60	324	54	101	74
TOTAL	2010	205	75	447	40	62	109
	2013	168	54	405	54	55	60
	2014	165	52	431	56	55	55
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	25	8	45	-	29	x
low	2010	31	21	85	-	12	x
	2013	16	9	46	-	6	x
	2014	18	11	52	-	5	x
średnia.....	2005	59	26	115	1	28	x
moderate	2010	49	22	132	4	24	x
	2013	37	14	86	19	20	x
	2014	38	12	84	19	23	x
wysoka	2005	190	26	164	53	44	x
high	2010	125	32	230	36	26	x
	2013	115	31	273	35	29	x
	2014	109	29	295	37	27	x
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2005	6386	1905	5049	28842	17368	1037
TOTAL	2010	4065	1321	6593	31811	23390	949
	2013	3772	1099	7284	35469	29114	507
	2014	4061	1002	7285	35546	29116	1191
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	491	151	995	-	645	x
low	2010	270	374	1447	-	237	x
	2013	270	132	1006	-	28	x
	2014	534	152	1125	-	25	x
średnia.....	2005	801	1158	613	150	480	x
moderate	2010	1038	324	1178	464	409	x
	2013	817	312	1542	494	350	x
	2014	831	267	1333	494	355	x
wysoka	2005	5094	596	3441	28692	16243	x
high	2010	2757	623	3968	31347	22744	x
	2013	2685	655	4736	34975	28736	x
	2014	2696	583	4827	35052	28736	x

TABL. 12 (18). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION	
	w ha		in ha		w % powierzchni ogólnej województwa <i>in % of total area of the voivodship</i>		na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>
O G Ó Ł E M	298808,9	359245,4	357794,1	357795,5	19,6	1428,8	T O T A L
Parki narodowe ^b	72,4	68,3	68,3	68,3	0,0	0,3	National parks ^b
Rezerwy przyrody ^b	7323,8	7440,1	7418,8	7418,8	0,4	29,6	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc}	95089,8	95466,1	95911,0	95911,0	5,3	383,0	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	184329,9	243264,4	240883,7	240883,7	13,2	961,9	Protected landscape areas ^c
Stanowiska dokumentacyjne	10,8	33,8	33,7	33,7	0,0	0,1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	10522,9	11512,1	11835,7	11826,6	0,6	47,2	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1459,3	1460,6	1643,1	1653,6	0,1	6,6	Ecological arable lands

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 6. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes to the chapter, item 6. ^b Excluding protection zones. ^c Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (19). **KAMPINOSKI PARK NARODOWY**

Stan w dniu 31 XII

KAMPINOSKI NATIONAL PARK

As of 31 XII

LATA YEARS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha			otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	parku narodowego national park			
	ogółem <i>grand total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^b <i>of grand total number — strictly protected ^b</i>	
2005	72,4	57,0	-	-
2010	68,3	52,9	-	-
2013	68,3	52,9	-	-
2014	68,3	52,9	-	-

^a Powierzchnia parku w granicach województwa. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Area of park on the area of voivodship. ^b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 14 (20). REZERWATY PRZYRODY ^a

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		SPECIFICATION	
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^b of which strictly protected ^b		
OGÓŁEM	2005	88	7323,8	-	TOTAL
	2010	89	7440,1	-	
	2013	87	7418,8	255,0	
	2014	87	7418,8	255,0	
Faunistyczne	1	2350,6	-	-	Fauna
Krajobrazowe	3	231,2	-	-	Landscape
Leśne	65	3503,6	250,4	-	Forest
Torfowiskowe	6	526,2	2,5	-	Peat-bog
Florystyczne	10	299,5	2,1	-	Flora
Wodne	1	487,0	-	-	Water
Przyrody nieożywionej	1	20,7	-	-	Inanimate nature
Słonoroślowe	-	-	-	-	Halophyte

^a Bez outliny. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Excluding protection zones. ^b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 15 (21). PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	ogółem total	Powierzchnia ^b Area ^b			
		w tym of which			
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water	
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2005	97945,2	48613,2	40110,2	3718,6
TOTAL	2010	98268,3	46477,1	42261,7	3717,4
	2013	98268,3	46477,1	42261,7	3717,4
	2014	98268,3	46477,1	42261,7	3717,4
Międzyrzeczka Warty i Widawki		25330,0	6225,0	16700,0	533,0
Sulejowski		17030,0	11200,0	2700,0	2360,0
Załęczański		13323,0	7336,0	5193,0	310,0
Spalski		13110,0	7442,0	4630,0	300,0
Bolimowski		12185,3	6092,7	5361,5	30,5
Wzniesień Łódzkich		11580,0	3644,4	6642,2	45,9
Przedborski		5710,0	4537,0	1035,0	138,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks.

TABL. 16 (22). POMNIKI PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3541	3612	3311	3306	TOTAL
w tym:					of which
Pojedyncze drzewa	3343	3334	3107	3098	Individual trees
Grupy drzew	125	218	133	136	Tree clusters
Aleje	50	35	43	44	Alleys
Głazy narzutowe	12	10	13	13	Erratic boulders

TABL. 17 (23). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	76	98	105	107	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	4449,5	6173,4	9107,5	9937,1	Waste generated (during the year) in thous. t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	42428,1	58076,7	78342,4	86587,6	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	40,5	-	-	-	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha: niezrekultywowane (stan w końcu roku)	462,8	569,1	699,4	699,4	Waste landfill area in ha: non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku)	4,3	7,9	-	-	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne działu, ust. 7. ^b Na terenach własnych zakładów i innych.
^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 7. ^b On own plant grounds and other land.

TABL. 18 (24). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2014 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c	przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	magazynowane czasowo temporarily stored		
w tys. t in thous. t							
OGÓŁEM	9937,1	278,8	8307,4	1285,0	65,9	86587,6	TOTAL
w tym:							of which:
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych....	8251,8	2,7	8191,9	53,4	3,8	83718,6	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienicych metod odsiarczania gazów odlotowych	8,4	-	-	8,4	-	-	Mixtures of fly-ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla....	365,7	-	-	365,7	-	-	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	66,9	-	-	66,4	0,5	-	Slag, furnace ash and particulates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne działu, ust. 7. ^b Na terenach własnych zakładów i innych.
^c We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7.

^a Excluding municipal waste; see general notes to chapter, item 7. ^b On own plant grounds and other land.
^c By waste producer on its own, see general notes to the chapter, item 7.

TABL. 19 (25). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	499096,3	801118,2	1088119,0	963297,3	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	161449,5	138502,5	167438,8	163973,0	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni.....	10350,2	15828,0	22537,6	27534,7	of which outlays on new fuel combustion technologies and techniques as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	198380,1	542271,0	411409,0	393678,2	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych.....	65855,8	91065,4	124822,5	153119,3	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	116362,6	426111,1	263796,2	220008,9	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych....	99565,2	76099,2	149869,9	209980,6	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport.....	7825,9	9461,8	27387,4	1379,2	waste collection ^b and transportation
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	40802,1	50675,5	118141,2	195595,9	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1738,6	905,5	917,7	199,3	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	1232,0	3566,1	115792,4	21978,8	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	755,5	19900,6	154194,1	117979,4	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna.....	57736,4	173726,3	72183,3	94817,0	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	33467,4	153007,6	39015,1	45131,1	Water intakes and pipe systems
Stacje uzdatniania wody	15762,8	12012,3	21107,2	14218,8	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	1698,6	1076,2	2694,0	12722,3	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków.....	1940,7	7614,0	7483,0	4772,6	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	4866,9	16,2	1884,0	17972,2	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 20 (26). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych.....	6267	-	1	2624	particulates
gazowych.....	12	-	6790	2275	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki.....	192,5	365,0	205,9	287,4	wastewater
wody opadowe.....	31,2	63,5	27,3	71,7	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty.....	4	8	6	2	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne.....	3	6	4	2	of which municipal
mechaniczne.....	1	2	2	1	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych).....	2	4	3	1	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	1	2	1	-	with increased biogene removal
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d.....	9608	6704	260704	2974	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych.....	9020	4104	1444	2974	of which municipal
mechanicznych.....	1288	23	598	526	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych).....	5420	1418	260046	598	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	2900	5263	60	1850	with increased biogene removal (disposal)
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty.....	199	1054	1825	1104	facilities
przepustowość w m ³ /d.....	252	1342	2866	1175	capacity in m ³ /24h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty.....	1	2	2	2	facilities
przepustowość w m ³ /d.....	3000	310	630	252	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty.....	-	1	-	-	facilities
wydajność w t/r.....	-	4850	-	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty.....	1	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha.....	2,20	3,40	1,40	-	area in ha
wydajność w t/r.....	120000	291087	548700	-	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/r.....	-	-	-	132000	Capacity of waste utilization systems ^a in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d.....	6683	4585	7270	7276	Capacity of water intakes ^b in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d.....	6350	8093	2021	3170	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km.....	245,9	280,6	181,3	197,7	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	-	-	1397323	26368	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	7,8	-	-	1	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km.....	9,6	-	1,3	0,6	Flood embankments in km

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding municipal waste. ^b Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 21 (27). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M	171590,1	144126,5	261433,2	284184,4	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	49801,1	21538,8	124243,2	116946,9	41,2	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	92841,5	100487,3	93689,6	110787,2	39,0	Wastewater management and protection of waters
Gospodarka odpadami.....	14558,4	3093,5	11472,0	13672,5	4,8	Waste management
Pozostałe	14389,1	19006,8	32028,4	42777,9	15,1	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (28). **WPLYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	121544,1	204279,4	108487,7	219341,3	Payments for use of natural environment
w tym:					of which
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	19112,2	27342,4	14147,3	28334,4	Wastewater management and protection of waters
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	85795,2	81051,9	44896,1	84871,0	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	16068,3	94479,4	47515,4	96522,8	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska.....	996,2	599,3	892,8	1133,4	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	538,7	105,5	626,6	355,0	Norms of discharging wastewater into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	363,0	270,5	49,0	-	Permissible emissions of air pollutants

Ź r ó d ł o: w zakresie opłat — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar — dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: with regard to fees — data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

MAPA ADMINISTRACYJNA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
 STAN W DNIU 31 XII 2014
 ADMINISTRATIVE MAP OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP
 AS OF 31 XII 2014

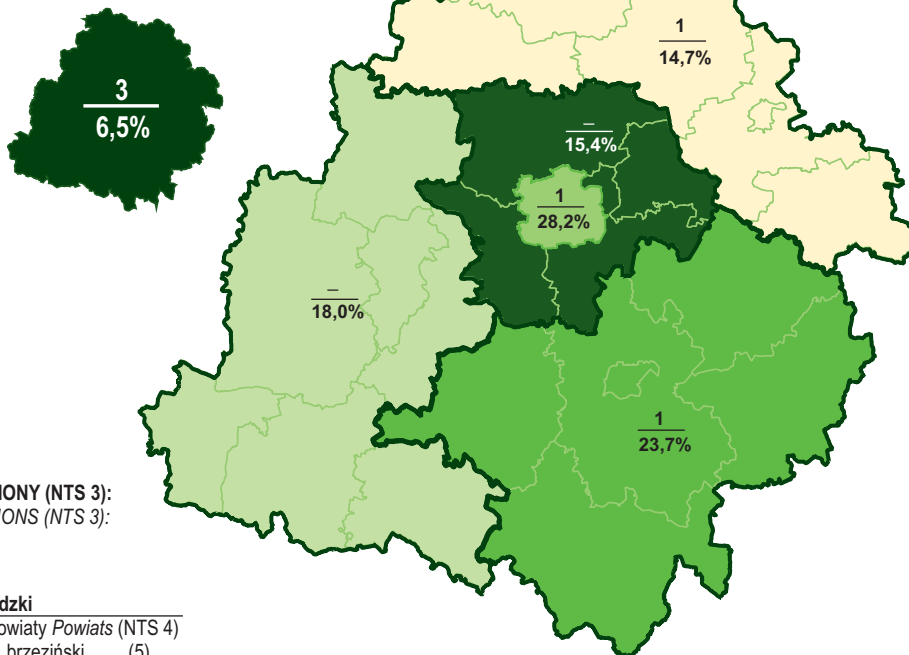

	Granica województwa
Voivodship's border		Powiaty
Powiats
	Granice powiatów
Powiat's border		Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status
	Granice gmin
Gmina's border		
<u>Łódź</u>	Nazwy miast na prawach powiatu
Names of cities with powiat status		

**PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY
JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS) W 2015
STAN W DNIU 1 I**

*DIVISION OF THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO
THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS) IN 2015
AS OF 1 I*

Liczba miast na prawach powiatu
Number of cities with powiat status
Udział w ogólnej liczbie ludności^a w %
Share in total number of population^a in %

PODREGIONY (NTS 3):
SUBREGIONS (NTS 3):

łódzki
Powiaty Powiats (NTS 4)
brzeziński (5)
łódzki
wschodni (6)
pabianicki (7)
zgierski (9)

m. Łódź
Miasto na prawach powiatu (NTS 4):
City with powiat status (NTS 4):
m. Łódź (1)

piotrkowski
Powiaty Powiats (NTS 4)
belchatowski (8)
opoczyński (8)
piotrkowski (11)
radomszczański (14)
tomaszowski (11)
Miasto na prawach powiatu (NTS 4):
City with powiat status (NTS 4):
m. Piotrków Trybunalski (1)

sieradzki
Powiaty Powiats (NTS 4)
łaski (5)
pajęczański (8)
poddębicki (6)
sieradzki (11)
wieluński (10)
wieruszowski (7)
zduńskowolski (4)

skierniewicki
Powiaty Powiats (NTS 4)
kutnowski (11)
łęczycki (8)
łowicki (10)
rawski (6)
skierniewicki (9)
Miasto na prawach powiatu (NTS 4):
City with powiat status (NTS 4):
m. Skierniewice (1)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).
Number of gminas (NTS 5) is given in parentheses.

^a Stan w dniu 31 XII 2014 r.; odpowiednio: dla województwa - udział w kraju, dla podregionów - udział w województwie.
^a As of 31 XII 2014; respectively: for voivodship - share in country, for subregions - share in voivodship.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju.

Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. **sołectwa**, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

Miejscowość – jednostka osadnicza lub inny obszar zabudowany odróżniający się od innych miejscowości odrębną nazwą, a przy jednakowej nazwie - odmiennym określeniem ich rodzaju. Rodzaj miejscowości to określenie charakteru miejscowości ukształtowanej w procesie rozwoju osadnictwa. Ustalanie i zmiana rodzaju miejscowości, tak jak ustalanie i zmiana ich nazw następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Jedyne nadanie miejscowości statusu miasta, tj. zmiana rodzaju określenia np. "wieś", "kolonia" na "miasto" dokonywane jest rozporządzeniem Rady Ministrów.

Miejscowości podstawowe (miasta, miejscowości wiejskie) prezentuje się bez części integralnych – części wsi, kolonii, osad, przysiółków.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2014, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 760) z późniejszymi zmianami.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz w samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure.

Auxiliary entities in gminas are, among others, **village administrator's offices**. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

Locality – a settlement unit or other settled area, differentiated from other localities with a separate name, and in case of identical name - different denotation of their type. The type of locality denotes the character of the locality, developed in the settlement development process. Determining and changing the locality type, the same as determining and changing their names, is done by way of regulation of a minister relevant for public administration issues. Only granting a locality the status of a town, that is changing the type of denotation, e.g. "village", "farmstead" into "town" is done by way of regulation of the Council of Ministers.

Basic localities (towns, rural localities) are presented excluding integral parts of basic localities – part of villages, farmsteads, settlements, hamlets.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local government entities is based on reporting results for 2014, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 local government elections.

The grouping of councillors of organs of local government entities by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 760) with later amendments.

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public admin-

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie Sejmu, Senatu, Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

5. Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg);

Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

6. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

istration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

- 1) *principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:*
 - a) *principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate, and the President, ministries, central offices),*
 - b) *territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit);*
- 2) *territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);*
- 3) *some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*

5. Local government administration comprises:

- 1) *gminas and cities with powiat status:*
 - a) *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
 - b) *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- 2) *powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- 3) *voivodships, i.e., marshal's offices and voivodship local government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards);*

Local government appeal councils are bodies competent for examining, i.a., appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of local government units.

6. *Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.*

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA^a**

Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powiaty	21	21	21	21	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	3	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy ^b	177	177	177	177	<i>Gminas^b</i>
miejskie	18	18	18	18	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	24	25	26	26	<i>urban-rural</i>
wiejskie	135	134	133	133	<i>rural</i>
Miasta	42	43	44	44	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	5046	5090	5009	5009	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	3487	3488	3491	3494	<i>Village administrator's offices</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu ust. 1. ^b W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

^a See general notes to the chapter, item 1. ^b Of which 3 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 2 (30). **GMINY^a W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII
GMINAS^a IN 2014
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area						
		5,0— —19,9 km ²	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9 km ²
OGÓŁEM..... TOTAL	177	5	17	62	69	19	3	2
Poniżej 2500	4	-	3	1	-	-	-	-
<i>Below</i>								
2500—4999	66	-	3	39	24	-	-	-
5000—7499	47	-	-	14	28	5	-	-
7500—9999	15	1	-	3	7	4	-	-
10000—14999	22	2	2	2	7	6	2	1
15000—19999	5	1	1	-	-	2	1	-
20000—39999	7	1	1	-	3	2	-	-
40000—99999	10	-	7	3	-	-	-	-
100000—199999	-	-	-	-	-	-	-	-
200000 i więcej	1	-	-	-	-	-	-	1
<i>and more</i>								

^a W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

^a Of which 3 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CIT- IES WITH POWIAT STA- TUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej 50,0 km ² <i>below</i>	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9 km ²
OGÓŁEM..... TOTAL	24	1	1	1	4	12	5
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	6	1	-	-	1	4	-
50000— 74999.....	5	-	-	-	2	3	-
75000— 99999.....	6	-	1	-	-	3	2
100000—149999.....	5	-	-	-	1	1	3
150000—199999.....	1	-	-	-	-	1	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	1	-	-	1	-	-	-

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	2688	84	415	33	TOTAL
W tym kobiety.....	735	20	85	10	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

18—29 lat.....	168	10	13	3	<i>18—29 years</i>
30—39.....	469	20	95	5	<i>30—39</i>
40—49.....	707	19	92	11	<i>40—49</i>
50—59.....	875	23	143	8	<i>50—59</i>
60 lat i więcej.....	469	12	72	6	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	888	76	310	32	Tertiary
Policealne i średnie	1073	8	93	1	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	600	-	11	-	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe.....	127	-	1	-	Lower secondary and primary

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS^b

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	116	26	164	21	Public government representa- tives, senior officials and managers
Specjaliści	520	30	109	9	Professionals
Technicy i inny średni personel....	317	15	34	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi.....	197	1	41	2	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	173	12	21	-	Service and sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	867	-	32	1	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	157	-	7	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	101	-	1	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach pro- stych.....	56	-	-	-	Elementary occupations
Sily zbrojne	21	-	2	-	Armed forces occupations

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b See general notes to the chapter, item 3; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	23927	26732	25733	25666	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	8901	8866	8564	8380	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	14963	17792	17095	17212	Local government administration
gminy i miasta na prawach powiatu.....	10450	12214	11623	11803	gminas and cities with powiat status
powiaty.....	3697	4042	3829	3758	powiats
województwo	816	1536	1643	1651	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a W ZŁ AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a IN ZŁ					
OGÓŁEM	2662,61	3511,62	3861,34	4006,00	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	3114,81	4063,20	4247,86	4371,24	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2382,89	3225,50	3657,26	3818,90	Local government administration
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2492,99	3209,52	3687,39	3829,02	gminas and cities with powiat status
powiaty.....	1994,21	2926,78	3221,22	3498,90	powiats
województwo	2734,33	4138,73	4462,51	4474,99	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych - Wynagrodzenia” ust. 2.
^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits - Wages and salaries”, item 2.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W Roczniku prezentowane są dane statystyczne:
 - o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
 - o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więznic i notariatu.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 186, z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. In the Yearbook, statistical data are presented:
 - concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters conducted in cooperation with the Ministry of Justice,
 - concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.

2. In regard to presenting statistical information, the term "Justice" refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors' offices, the prison system and notarial services.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2013 item 186, with later amendments) – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which least one suspect was found is a detected crime.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information system.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

6. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

7. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze. Z tego względu w tabl. 4 znak „x” oznacza, że dany sąd okręgowy nie jest właściwy do rozpatrywania tego rodzaju spraw, mimo ich występowania; przedmiotowe sprawy rozpatruje sąd okręgowy określony w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

8. Sprawa załatwioną jest sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach powszechnych, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami), sprawy zawieszono od dnia 1 I 2004 r. nie są już oznaczone (zakreślone) jako załatwione w sposób formalny.

9. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt. 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę

6. Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

7. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases. Therefore, in table 4, the “x” indicates that the given regional court does not hear this type of cases, despite the appearance of such cases; objective cases are heard by the regional court defined in the regulations of the Minister of Justice.

8. A resolved case is a case with regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

According to changes to the rules of registering cases in common courts, introduced by the decree of the Minister of Justice, dated 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice, dated 31 XII 2003, with later amendments), cases suspended since 1 I 2004 are no longer marked as formally finished.

9. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13-16,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings

postępowania sądów wobec nieletnich. Przed zmianami sędzia, w momencie wpływu sprawy do sądu, mógł wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie wobec tego samego nieletniego mógł wydać postanowienie o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu lub rozprawie w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępowaniu poprawczym. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie nowych przepisów rozpatrywane były według dwuetapowej procedury. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

10. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

11. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 XII 2014 r.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

against juveniles. Before the amendments, the judge, at the time the case was brought into the court, could institute investigative proceedings against a juvenile and then, with regard to the same juvenile issue the decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings or correctional proceedings. Cases instituted before the effective date of new regulations were examined according to two-stage procedure. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

10. Adults convicts are persons who at the time of committing crime were at least 17 years old.

11. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII 2014.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Judicial Register (registration courts).

Uwaga do tablic 1, 2

W 2014 r. dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to tables 1,2

In 2014 data do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts take place during court proceedings after the police provides records in juveniles cases to the family court.

TABL. 1 (34). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	86747	74725	66474	51927	T O T A L
w tym w miastach.....	70590	59014	50711	40298	<i>of which urban areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	2140	1943	1696	1396	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:					<i>of which:</i>
Zabójstwo — art. 148 kk.....	88	64	51	50	<i>Homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk.....	995	957	861	738	<i>Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code</i>
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk.....	934	747	626	409	<i>Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art.163—180 kk	12780	11484	9919	5685	Against public safety and safety in transport — Art.163—180 Criminal Code
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk.....	10859	10060	8730	4401	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	2425	2463	2088	1660	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	289	239	257	160	Against sexual freedom and morals — Art. 197— 205 Criminal Code
w tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	136	84	87	67	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	2474	3293	2622	2077	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk.....	1446	1350	1413	1192	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko czci i netykalności cielesnej — art. 212—217 kk	369	946	230	190	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a (cd.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^b w tym:	1469	4630	2425	1920	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^b of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk.....	225	480	532	514	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk.....	225	302	229	294	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government units or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk.....	391	1021	872	697	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk.....	606	2845	903	559	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk.....	1359	2246	1464	1628	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk.....	587	471	869	657	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk^c.....	2656	2607	2560	1770	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code^c
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk^d..... w tym:	55158	37231	35329	30530	Against property — Art. 278—295 Criminal Code^d of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 kk ^e	24749	14745	15048	11970	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 Criminal Code ^e
w tym kradzież samochodu.....	4480	1778	1477	1148	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk.....	843	379	218	188	Wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk ^f	15197	8827	8066	6869	Burglary — Art. 279 Criminal Code ^f
Rozbój — art. 280 kk.....	2937	1465	1021	632	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk.....	136	78	55	76	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk.....	292	449	225	50	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk.....	3432	4535	4559	5723	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuratą. ^b łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. ^c Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk). ^d łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^e Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^f Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”. ^c Excluding theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code). ^d Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section “Against the reliability of documents”). ^e Exclusively in regard to automobile theft by burglary. ^f Excluding automobile theft by burglary.

TABL. 1 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk^g	675	1237	915	711	Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^g
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk.....	922	422	179	205	Against money and securities trading — Art. 310-315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2012 r., poz. 1356 z późniejszymi zmianami).....	177	201	133	95	<i>On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2012, item 1356 with later amendments)</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami).....	269	116	99	80	<i>On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012, poz. 124).....	1996	3992	4408	2100	<i>On Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012, item 124)</i>
Przestępstwa skarbowe — kks	121	106	121	148	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
w tym akcyza	87	87	52	82	<i>of which excise</i>

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^g Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^g Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

TABL. 2 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M.....	48,0	65,5	62,9	58,7	T O T A L
w tym przestępstw ^b :					<i>of which of crimes^b:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu.....		81,9	79,3	79,3	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji.....		98,7	98,8	97,8	<i>Against public safety and safety in transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania		94,7	91,2	87,8	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		85,1	90,7	76,9	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece		99,9	99,5	99,2	<i>Against the family and guardianship</i>
Przeciwko czci i netykalności cielesnej		97,7	87,4	83,2	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu.....		36,4	37,9	37,7	<i>Against property</i>

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 86.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b See Criminal Code articles table 1 on page 86.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

TABL. 3 (36). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	507760	682594	653900	651687	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia.....	} 111692	33479	28490	22868	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie.....		34908	35527	38713	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		84761	93862	91354	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne.....	258472	392522	377523	385748	Civil
w tym wieczysto- -księgowe ^b	136506	189129	197955	194096	of which involving real estate reg- istry ^b
Rodzinne.....	67090	78996	80030	77690	Family
Z zakresu prawa pracy.....	18780	6207	7643	5872	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecz- nych.....	2189	1729	2661	2710	Related to social security law
Gospodarcze ^c	21497	20875	28164	26732	Commercial law ^c
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
OGÓŁEM	56506	50392	60370	62757	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia.....	} 22026	789	690	647	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		20709	23043	22766	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{cd}	19914	18137	20179	20504	Civil ^{cd}
Z zakresu prawa pracy.....	2691	1125	1141	1133	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecz- nych.....	8702	6562	10633	12994	Related to social security law
Gospodarcze.....	3022	2919	4684	4713	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i.a., divorce).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (37). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2014 R.**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>			SPECIFICATION
		łódzki	piotrkowski	sieradzki	
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji <i>DISTRICT COURTS — courts of first instance</i>					
OGÓŁEM	651687	409114	136942	105631	TOTAL
sprawy:					cases:
Karne z aktami oskarżenia	22868	12737	6278	3853	<i>Criminal with bills of indictment</i>
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	38713	28090	6286	4337	<i>Concerning offences with motions for punishment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	91354	45621	27037	18696	<i>Other criminal and concerning petty offences ^a</i>
Cywilne	385748	241103	78337	66308	<i>Civil</i>
w tym wieczysto- -księgowo ^b	194096	110143	42767	41186	<i>of which involving real estate registry ^b</i>
Rodzinne	77690	57376	12414	7900	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	5872	3310	1357	1205	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecz- nych	2710	1907	431	372	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze ^c	26732	18970	4802	2960	<i>Commercial law ^c</i>
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze <i>REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal</i>					
OGÓŁEM	62757	37484	16862	8411	TOTAL
sprawy:					cases:
Karne z aktami oskarżenia	647	483	105	59	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	22766	12879	5561	4326	<i>Other criminal and concerning petty offences ^a</i>
Cywilne ^{cd}	20504	13804	4034	2666	<i>Civil ^{cd}</i>
Z zakresu prawa pracy	1133	662	288	183	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecz- nych	12994	4943	6874	1177	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze	4713	4713	x	x	<i>Commercial law</i>

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i.a., divorce).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (38). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES
PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	31290	29783	22755	18075	T O T A L
w tym mężczyźni.....	28799	27077	20407	16065	of which men
w tym za przestępstwa ^a :					of which for crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	2597	2401	2040	1865	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo.....	84	43	47	34	homicide
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1495	1118	1025	882	damage to health, participation in violence or assault
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	10987	9632	6766	4538	Against safety in transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	9925	8765	6139	3936	of which operating a motor vehi- cle while under the influence of alcohol or other intoxicant
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	917	755	645	634	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie.....	75	51	65	34	of which rape
Przeciwko rodzinie i opiece	1693	2713	1925	1607	Against the family and guardianship
w tym znęcanie się nad człon- kiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	1122	961	898	820	of which cruelty to family member or to other dependent or help- less person
Przeciwko mieniu	10105	7783	6765	5575	Against property
w tym:					of which:
kradzież rzeczy.....	2643	2228	2159	1677	property theft
kradzież z włamaniem	1734	1005	919	796	burglary
rozbój	855	559	433	340	robbery

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 86.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 86.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (39). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	23829	25830	23689	21640	T O T A L
O rozwód	5437	6121	5835	5711	By divorce
O separację	1015	454	367	276	By separation
O alimenty	7057	8280	7349	7580	By alimony
Nieletnich ^a					Concerning juveniles ^a
w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					in investigation proceedings involving:
demoralizacją	1783	2587	2841	821	demoralization
czynami karalnymi	4696	4287	3591	943	punishable acts
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					at session or hearing involving:
demoralizacją	1219	1587	1571	461	demoralization
czynami karalnymi	2622	2514	2135	585	punishable acts
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji.....	x	x	x	2878	of demoralization
popelnienia czynu karalnego....	x	x	x	2385	of committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne działu „Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości”, ust. 9.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes to the chapter „Public safety. Justice”, item 9.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (40). **SPRAWY RODZINNE ZAŁATWIONE W 2014 R.**
FAMILY CASES RESOLVED IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Okręgi Districts			SPECIFICATION
		łódzki	piotrkowski	sieradzki	
O G Ó Ł E M	21640	13097	5422	3121	T O T A L
O rozwód	5711	3457	1388	866	By divorce
O separację	276	154	66	56	By separation
O alimenty	7580	4521	1957	1102	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					Concerning juveniles ^a in investigation proceedings involving:
demoralizacją	821	538	187	96	demoralization
czynami karalnymi	943	636	201	106	punishable acts
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					at session or hearing involving:
demoralizacją	461	300	122	39	demoralization
czynami karalnymi	585	422	126	37	punishable acts
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji.....	2878	1595	801	482	of demoralization
popęnienia czynu karalnego....	2385	1474	574	337	of committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne do rozdziału „Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości”, ust. 9.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes to the chapter „Public safety. Justice”, item 9.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (41). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM ^a**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	72	10	4	4	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	-	2	2	2	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	23	26	27	25	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	595	606	655	650	Cooperatives
Spółki jawne	1735	2149	2263	2319	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	5114	7679	10230	11288	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej ^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities ^c
Stowarzyszenia ^d	2320	3519	4018	4149	Associations ^d
Związki zawodowe	433	499	495	492	Trade unions
Izby gospodarcze	16	19	19	20	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	1176	14039	24097	26795	Total debtors

^a Sądem rejestrowym prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia. ^b Prowadzące działalność gospodarczą. ^c Do 2011 r. – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Registration court conducting the National Judicial Register in voivodship is the District Court for Lodz-Srodmiestcie. ^b Conducting economic activity. ^c Until 2011 – Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities. ^d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also included other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności na terenie gminy. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjmując jako bazę wyjściową:
 - dla lat 2000-2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000–2002 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.),
 - od 2010 r. — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.).

3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45–64 lata, kobiety — 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga jeszcze nie osiągnęła.

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter's tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 – above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register — Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) were compiled — unless otherwise stated — on the basis:
 - for 2000-2009 — of the results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-2002 by the administrative division valid as of 31 XII 2002),
 - since 2010 — of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010–2011 by the administrative division valid as of 31 XII 2011).
3. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.
4. **Median age of population** is a parameter determining the exact age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża),
- rozwoły — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka),
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonościwotkowy.

Plodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników plodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rozdziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników plodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodziła z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki plodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

5. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used),
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken),
- births — according to the mother's place of permanent residence,
- deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonościwotkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children which would be born to a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji zmian w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

Dane o ludności według **wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego** podano w dwóch ujęciach:

- 1) wariant I — przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego 60/65; patrz. ust. 3;
- 2) wariant II — uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:
 - a) dla mężczyzn — 65,75 lat w 2015 r. oraz 67,0 lat w latach 2020-2050,
 - b) dla kobiet — 60,75 lat w 2015 r., 62,0 lata w 2020 r., 63,25 lat w 2025 r., 64,5 lat w 2030 r., 65,75 lat w 2035 r. oraz 67,0 lat w latach 2040-2050.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ — wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

11. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI: do 2009 r. — zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. — faktycznie zamieszkałej.

12. Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się:

- a) stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy — bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);
- b) osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as 1 I 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

Data about population by **working and post-working age** are given in two approaches:

- 1) variant I — assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the post-working age 60/65; see item 3;
- 2) variant II — taking into account changes in the retirement age, on the basis of the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws for the subsequent years of projection as the lower limit of the post working age (the upper limit of the working age) were used:
 - a) for males — 65,75 years in 2015 and 67,0 in 2020-2050,
 - b) for females — 60,75 years in 2015, 62,0 in 2020, 63,25 in 2025, 64,5 in 2030, 65,75 in 2035 and 67,0 in 2040-2050.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow — registrations of departure from permanent residence.

11. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI: until 2009 — registered for permanent residence, — since 2010 — de facto population (population actually residing).

12. The usual residence population (residents) — comprise the following groups:

- a) permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more — regardless of their place of residence (in the country or abroad);
- b) a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 1 (42). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	2582137	2546530	2517787	2508464	T O T A L
mężczyźni	1230809	1214379	1199999	1195506	males
kobiety	1351328	1332151	1317788	1312958	females
Miasta	1670218	1629863	1599292	1588222	Urban areas
Wieś	911919	916667	918495	920242	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	2577465	2542436	2513093	2504136	T O T A L
na 1 km ²	141	140	138	137	per 1 km²
mężczyźni	1228130	1212182	1197654	1193418	males
kobiety	1349335	1330254	1315439	1310718	females
na 100 mężczyzn	110	110	110	110	per 100 males
Miasta	1665261	1625159	1593021	1583389	Urban areas
w % ogółu ludności	64,6	63,9	63,4	63,2	in % of total population
Wieś	912204	917277	920072	920747	Rural areas
w % ogółu ludności	35,4	36,1	36,6	36,8	in % of total population

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002; od 2010 – z NSP 2011.

^a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002; since 2010 - the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2577465	2542436	2513093	2504136	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	486478	444382	426305	422069	Pre-working age
mężczyźni	249602	228121	219062	216875	males
kobiety	236876	216261	207243	205194	females
Miasta	285028	258917	249561	247515	Urban areas
mężczyźni	146259	132838	128170	127158	males
kobiety	138769	126079	121391	120357	females
Wieś	201450	185465	176744	174554	Rural areas
mężczyźni	103343	95283	90892	89717	males
kobiety	98107	90182	85852	84837	females
W wieku produkcyjnym	1646382	1620849	1568769	1550917	Working age
w tym w wieku mobilnym	986926	975231	961632	953912	of which of mobility age
mężczyźni	839543	847364	825311	818011	males
w tym w wieku mobilnym	499655	495597	489182	485629	of which of mobility age
kobiety	806839	773485	743458	732906	females
w tym w wieku mobilnym	487271	479634	472450	468283	of which of mobility age
Miasta	1100115	1053636	997435	979362	Urban areas
mężczyźni	545849	538526	514322	506641	males
kobiety	554266	515110	483113	472721	females
Wieś	546267	567213	571334	571555	Rural areas
mężczyźni	293694	308838	310989	311370	males
kobiety	252573	258375	260345	260185	females

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002; od 2010 – z NSP 2011.

^a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002; since 2010 - the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W wieku poprodukcyjnym.....	444605	477205	518019	531150	Post-working age
mężczyźni.....	138985	136697	153281	158532	males
kobiety.....	305620	340508	364738	372618	females
Miasta.....	280118	312606	346025	356512	Urban areas
mężczyźni.....	83297	85319	98546	102504	males
kobiety.....	196821	227287	247479	254008	females
Wieś.....	164487	164599	171994	174638	Rural areas
mężczyźni.....	55688	51378	54735	56028	males
kobiety.....	108799	113221	117259	118610	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRO- DUKCYJNYM.....	57	57	60	61	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PER- SONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	46	43	45	46	Males
Kobiety.....	67	72	77	79	Females

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP'2002; od 2010 – z NSP'2011.

^a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002; since 2010 - the Population and Housing Census 2011.

TABL. 3 (44). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2013	2014					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total				
					męż- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
O GÓŁEM ... TOTAL	2577465	2542436	2513093	2504136	1193418	1583389	736303	920747	457115
0— 2 lata.....	66204	77767	69940	68291	35131	41449	21312	26842	13819
3— 6.....	90204	92496	101921	101807	52401	61687	31693	40120	20708
7—12.....	162464	135408	133097	135099	69378	78561	40433	56538	28945
13—15.....	98782	79266	69894	68226	35147	38332	19747	29894	15400
16—18.....	104630	90716	78892	74981	38547	42479	21689	32502	16858
19—24.....	246872	205217	189282	183615	93833	105085	53407	78530	40426
25—29.....	203496	204011	184312	176843	90345	110823	55881	66020	34464
30—34.....	180654	200339	201838	201356	103017	131503	66569	69853	36448
35—39.....	157098	179195	192759	195186	98937	126382	63139	68804	35798
40—44.....	163000	155198	166002	170577	85768	105962	52579	64615	33189
45—49.....	207184	160031	150585	150588	74420	91860	43748	58728	30672
50—54.....	214859	200931	170330	161405	78264	102211	47018	59194	31246
55—59.....	189279	205289	202534	199479	94165	134090	60131	65389	34034
60—64.....	109134	176954	185537	188744	85533	130433	56453	58311	29080
65—69.....	108017	98841	136998	148938	63838	103432	43076	45506	20762
70—74.....	103960	93785	87999	86826	34335	57307	22203	29519	12132
75—79.....	86560	84321	80579	79317	28211	50684	17480	28633	10731
80 lat i więcej... and more	85068	102671	110594	112858	32148	71109	19745	41749	12403

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP'2002; od 2010 – z NSP'2011.

^a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002; since 2010 - the Population and Housing Census 2011.

TABL. 4 (45). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach ^a Urban population ^a	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	42	1665261	64,6
TOTAL	2010	43	1625159	63,9
	2013	44	1593021	63,4
	2014	44	1583389	63,2
Poniżej 2000		-	-	-
Below				
2000— 4999		13	41615	1,7
5000— 9999		8	59353	2,4
10000— 19999		7	108857	4,3
20000— 49999		10	343537	13,7
50000— 99999		5	324023	12,9
100000—199999		-	-	-
200000 i więcej		1	706004	28,2
and more				

^a Dane na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne działu, ust. 2.

^a Data based on balances; see general notes to the chapter, item 2

TABL. 5 (46). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi ^b Rural population ^b	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	159	912204	35,4
TOTAL	2010	159	917277	36,1
	2013	159	920072	36,6
	2014	159	920747	36,8
Poniżej 2000		2	3792	0,2
Below				
2000— 4999		76	306574	12,2
5000— 6999		45	266107	10,6
7000— 9999		23	190567	7,6
10000 i więcej		13	153707	6,1
and more				

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie. ^b Dane na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne działu, ust. 2.

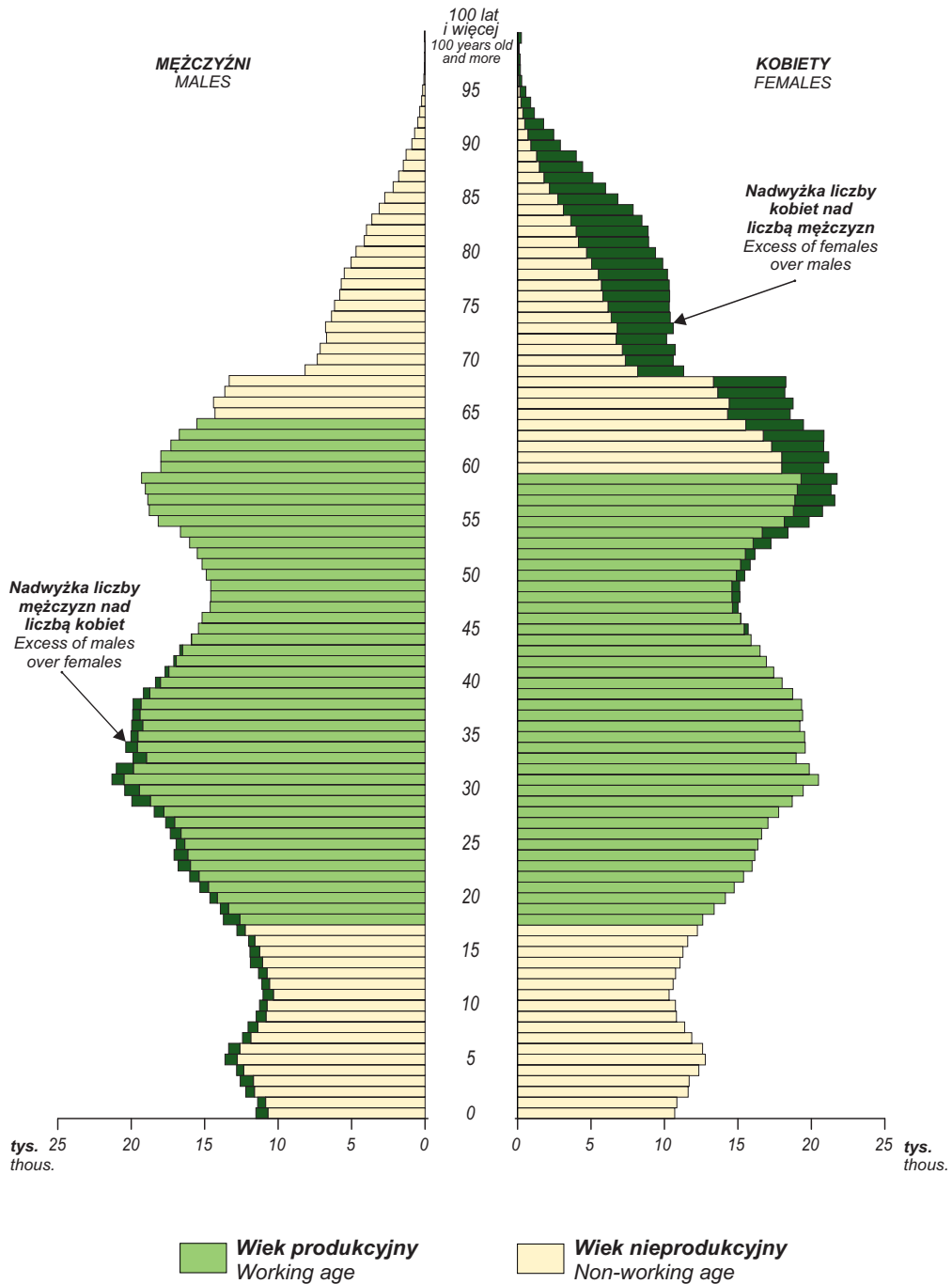
^a Rural and urban-rural gminas. ^b Data based on balances; see general notes to the chapter, item 2.

TABL. 6 (47). **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI**

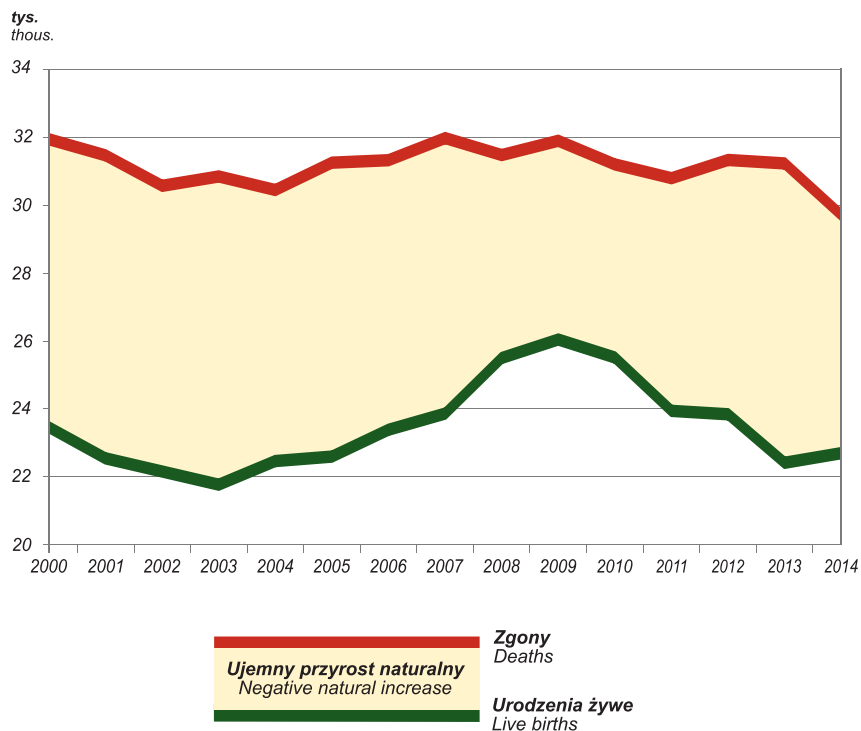
MEDIAN POPULATION AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	39,3	40,2	41,0	41,3	TOTAL
mężczyźni	36,5	37,7	38,6	39,0	males
kobiety	42,1	43,0	43,6	43,9	females
Miasta	40,5	41,5	42,2	42,5	Urban areas
mężczyźni	37,0	38,2	39,2	39,5	males
kobiety	43,5	44,9	45,5	45,8	females
Wieś	37,3	38,2	39,0	39,4	Rural areas
mężczyźni	35,7	36,8	37,7	38,0	males
kobiety	39,1	39,8	40,5	40,8	females

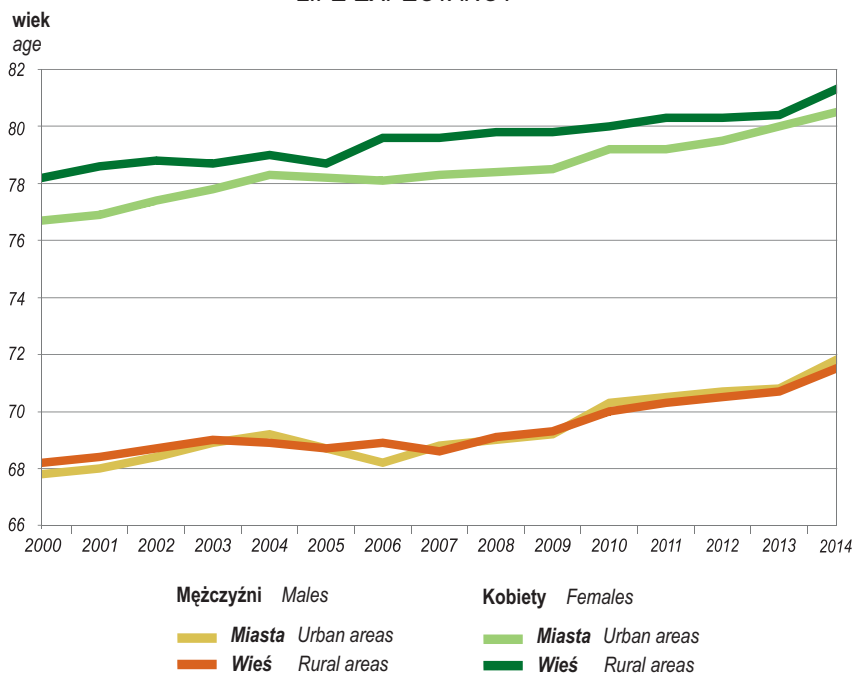
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.
STAN W DNIU 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE IN 2014
AS OF 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA LIFE EXPECTANCY

TABL. 7 (48). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemo- włą- t of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2005	13344	9591	860	5094	22604	31273	139	-8669
TOTAL	2010	14513	10013	263	4267	25526	31221	101	-5695
	2013	10916	6977	195	4417	22420	31251	105	-8831
	2014	11405	7312	145	4396	22704	29727	99	-7023
Miasta.....	2005	8323	5547	623	4260	13790	19531	79	-5741
Urban areas	2010	9142	5878	195	3492	15735	19722	67	-3987
	2013	6692	3915	150	3546	13567	19984	56	-6417
	2014	7050	4108	110	3350	13818	19023	53	-5205
Wieś.....	2005	5021	4044	237	834	8814	11742	60	-2928
Rural areas	2010	5371	4135	68	775	9791	11499	34	-1708
	2013	4224	3062	45	871	8853	11267	49	-2414
	2014	4355	3204	35	1046	8886	10704	46	-1818
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2005	5,2	3,7	33,3	2,0	8,7	12,1	6,1	-3,4
TOTAL	2010	5,7	3,9	10,3	1,7	10,0	12,3	4,0	-2,2
	2013	4,3	2,8	7,7	1,8	8,9	12,4	4,7	-3,5
	2014	4,5	2,9	5,8	1,8	9,1	11,9	4,4	-2,8
Miasta.....	2005	5,0	3,3	37,4	2,6	8,3	11,7	5,7	-3,4
Urban areas	2010	5,6	3,6	12,0	2,1	9,7	12,1	4,3	-2,4
	2013	4,2	2,4	9,4	2,2	8,5	12,5	4,1	-4,0
	2014	4,4	2,6	6,9	2,1	8,7	12,0	3,8	-3,3
Wieś.....	2005	5,5	4,4	25,8	0,9	9,6	12,8	6,8	-3,2
Rural areas	2010	5,9	4,5	7,4	0,8	10,7	12,5	3,5	-1,9
	2013	4,6	3,3	4,9	0,9	9,6	12,3	5,5	-2,6
	2014	4,7	3,5	3,8	1,1	9,7	11,6	5,2	-2,0

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (cd.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2014 (cont.)

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM..... TOTAL	7050	99	1367	2995	1304	510	393	244	138
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	20	12	8	-	-	-	-	-	-
20—24.....	663	53	431	159	14	4	2	-	-
25—29.....	2796	25	708	1790	235	31	7	-	-
30—34.....	1829	6	187	857	654	99	26	-	-
35—39.....	697	1	24	139	281	192	54	6	-
40—49.....	516	1	9	45	102	155	178	26	-
50—59.....	284	1	-	4	12	23	103	123	18
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	245	-	-	1	6	6	23	89	120
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM..... TOTAL	4355	154	1693	1641	460	184	126	68	29
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	17	12	5	-	-	-	-	-	-
20—24.....	880	95	665	109	9	2	-	-	-
25—29.....	2035	43	839	1028	110	13	2	-	-
30—34.....	802	3	150	409	199	32	9	-	-
35—39.....	305	-	33	75	107	69	21	-	-
40—49.....	178	1	1	20	32	56	58	10	-
50—59.....	82	-	-	-	3	10	31	35	3
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	56	-	-	-	-	2	5	23	26

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2014 (cont.)

MĘZCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
W TYM WYZNANIOWE ^a OF WHICH CHURCH OF RELIGIOUS MARRIAGES ^a									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	7312	100	2286	3546	1028	191	87	40	34
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	8	4	4	-	-	-	-	-	-
20—24.....	1104	67	813	205	17	2	-	-	-
25—29.....	3825	26	1225	2330	231	10	3	-	-
30—34.....	1726	3	221	902	542	47	11	-	-
35—39.....	413	-	21	94	197	77	23	1	-
40—49.....	144	-	2	15	38	48	34	7	-
50—59.....	40	-	-	-	1	6	15	16	2
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	52	-	-	-	2	1	1	16	32
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM..... TOTAL	4108	27	927	2203	723	124	61	25	18
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	2	1	1	-	-	-	-	-	-
20—24.....	431	17	288	115	10	1	-	-	-
25—29.....	2127	8	521	1437	153	5	3	-	-
30—34.....	1138	1	107	583	403	35	9	-	-
35—39.....	264	-	8	59	132	50	14	1	-
40—49.....	87	-	2	9	22	28	22	4	-
50—59.....	31	-	-	-	1	4	12	13	1
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	28	-	-	-	2	1	1	7	17
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM..... TOTAL	3204	73	1359	1343	305	67	26	15	16
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	6	3	3	-	-	-	-	-	-
20—24.....	673	50	525	90	7	1	-	-	-
25—29.....	1698	18	704	893	78	5	-	-	-
30—34.....	588	2	114	319	139	12	2	-	-
35—39.....	149	-	13	35	65	27	9	-	-
40—49.....	57	-	-	6	16	20	12	3	-
50—59.....	9	-	-	-	-	2	3	3	1
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	24	-	-	-	-	-	-	9	15

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2014

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŃ PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	11405	9902	225	1278
Kawalerowie Single	9888	9285	60	543
Wdowcy Widowers	193	43	62	88
Rozwidzeni Divorced	1324	574	103	647
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	7050	5943	145	962
Kawalerowie Single	5885	5473	26	386
Wdowcy Widowers	146	35	38	73
Rozwidzeni Divorced	1019	435	81	503
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	4355	3959	80	316
Kawalerowie Single	4003	3812	34	157
Wdowcy Widowers	47	8	24	15
Rozwidzeni Divorced	305	139	22	144

TABL. 11 (52). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS		Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM TOTAL	2005	9591	5547	4044
	2010	10013	5878	4135
	2013	6977	3915	3062
	2014	7312	4108	3204
Kościół Katolicki		7285	4091	3194
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny		5	4	1
Kościół Ewangelicko-Augsburski		3	3	-
Kościół Ewangelicko-Reformowany		2	2	-
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego		1	1	-
Kościół Starokatolicki Mariawitów		13	4	9
Kościół Zielonoświątkowy		3	3	-

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 13 (54). **ROZWODY W 2014 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES IN 2014 BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	4396	5	241	732	918	867	1024	446	163
19 lat i mniej..... Under 20 years	1	-	-	-	-	-	1	-	-
20—24.....	78	3	61	14	-	-	-	-	-
25—29.....	512	2	129	316	53	9	3	-	-
30—34.....	883	-	39	309	453	68	13	1	-
35—39.....	924	-	9	76	325	443	69	2	-
40—49.....	1182	-	3	15	78	331	720	34	1
50—59.....	586	-	-	1	9	15	210	327	24
60 lat i więcej..... and more	230	-	-	1	-	1	8	82	138
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM..... TOTAL	3350	4	160	536	691	670	781	368	140
19 lat i mniej..... Under 20 years	1	-	-	-	-	-	1	-	-
20—24.....	55	2	42	11	-	-	-	-	-
25—29.....	361	2	82	226	40	8	3	-	-
30—34.....	669	-	28	234	341	54	11	1	-
35—39.....	716	-	5	54	248	350	57	2	-
40—49.....	893	-	3	11	55	245	551	27	1
50—59.....	461	-	-	-	7	12	151	270	21
60 lat i więcej..... and more	194	-	-	-	-	1	7	68	118
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM..... TOTAL	1046	1	81	196	227	197	243	78	23
19 lat i mniej..... Under 20 years	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	23	1	19	3	-	-	-	-	-
25—29.....	151	-	47	90	13	1	-	-	-
30—34.....	214	-	11	75	112	14	2	-	-
35—39.....	208	-	4	22	77	93	12	-	-
40—49.....	289	-	-	4	23	86	169	7	-
50—59.....	125	-	-	1	2	3	59	57	3
60 lat i więcej..... and more	36	-	-	1	-	-	1	14	20

TABL. 14 (55). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	5094	4267	4417	4396	T O T A L
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci.....	1737	1765	1839	1750	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	3357	2502	2578	2646	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	2108	1622	1692	1677	1
2	958	762	747	834	2
3	212	93	112	114	3
4 i więcej.....	79	25	27	21	<i>4 and more</i>
Miasta	4260	3492	3546	3350	Urban areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci.....	1538	1512	1528	1423	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	2722	1980	2018	1927	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	1752	1330	1366	1255	1
2	757	574	568	591	2
3	158	61	70	68	3
4 i więcej.....	55	15	14	13	<i>4 and more</i>

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age 18.

TABL. 14 (55). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE (dok.)**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE
MARRIAGE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wieś	834	775	871	1046	Rural areas
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	199	253	311	327	Marriages without children
Z dziećmi	635	522	560	719	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	356	292	326	422	1
2	201	188	179	243	2
3	54	32	42	46	3
4 i więcej	24	10	13	8	4 and more

^a Poniżej 18 lat.
^a Below the age 18.

TABL. 15 (56). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	22604	25526	22420	22704	13818	8886	Live births
chłopcy	11668	13034	11500	11768	7167	4601	males
dziewczęta	10936	12492	10920	10936	6651	4285	females
Małżeńskie	18715	20213	16828	16736	9562	7174	Legitimate
chłopcy	9706	10370	8611	8603	4912	3691	males
dziewczęta	9009	9843	8217	8133	4650	3483	females
Pozamałżeńskie	3889	5313	5592	5968	4256	1712	Illegitimate
chłopcy	1962	2664	2889	3165	2255	910	males
dziewczęta	1927	2649	2703	2803	2001	802	females
Urodzenia martwe	94	99	81	72	41	31	Live still births
chłopcy	52	50	41	35	21	14	males
dziewczęta	42	49	40	37	20	17	females

TABL. 16 (57). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						6 i dalsze and over
		1	2	3	4	5		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM 2005	22604	12064	7413	2097	619	217	193	
TOTAL								
2010	25526	13325	9042	2252	579	174	153	
2013	22420	11343	8207	2021	545	161	143	
2014	22704	11232	8522	2117	534	163	136	
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	766	702	59	4	1	-	-	
20—24.....	3411	2528	731	110	31	11	-	
25—29.....	7969	4675	2727	437	90	28	12	
30—34.....	7243	2552	3577	827	202	47	38	
35—39.....	2822	680	1275	600	161	52	54	
40—44.....	474	89	148	134	47	24	32	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	19	6	5	5	2	1	-	
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM 2005	100,0	53,4	32,8	9,3	2,7	1,0	0,8	
TOTAL								
2010	100,0	52,2	35,4	8,8	2,3	0,7	0,6	
2013	100,0	50,6	36,6	9,0	2,4	0,7	0,6	
2014	100,0	49,5	37,5	9,3	2,4	0,7	0,6	
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	100,0	91,6	7,7	0,5	0,1	-	-	
20—24.....	100,0	74,1	21,4	3,2	0,9	0,3	-	
25—29.....	100,0	58,7	34,2	5,5	1,1	0,4	0,2	
30—34.....	100,0	35,2	49,4	11,4	2,8	0,6	0,5	
35—39.....	100,0	24,1	45,2	21,3	5,7	1,8	1,9	
40—44.....	100,0	18,8	31,2	28,3	9,9	5,1	6,8	
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	100,0	31,6	26,3	26,3	10,5	5,3	-	

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 18 (59). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

WIEK AGE	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fe- males	Z liczby ogółem Of grand total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP									
OGÓŁEM..... 2005	1209	1346	1085	1171	1318	1042	1279	1394	1166
TOTAL									
2010	1226	1338	1124	1210	1324	1110	1254	1361	1149
2013	1241	1340	1151	1250	1352	1161	1227	1321	1134
2014	1185	1273	1105	1198	1292	1116	1163	1243	1084
0 lat ^a	436	484	384	384	335	436	518	717	303
1— 4 lata	7	8	6	2	3	0	16	15	16
5— 9	7	8	5	6	5	6	8	12	4
10—14	14	18	11	17	18	16	11	16	4
15—19	35	49	21	30	38	23	41	62	18
20—24	77	125	27	72	107	36	84	148	16
25—29	95	157	29	96	155	37	92	161	16
30—34	116	182	47	115	171	58	118	204	24
35—39	204	320	84	193	304	83	222	349	85
40—44	309	485	133	322	508	140	289	448	119
45—49	449	657	246	471	693	269	414	606	205
50—54	740	1088	414	754	1130	434	717	1023	374
55—59	1054	1598	568	1032	1561	601	1101	1665	488
60—64	1441	2134	867	1458	2190	899	1401	2025	786
65—69	2131	3160	1359	2119	3137	1390	2160	3208	1285
70—74	2883	4342	1931	2962	4535	1971	2731	3993	1852
75—79	4413	6221	3420	4395	6075	3514	4447	6458	3245
80—84	7316	9615	6286	7169	9522	6145	7565	9763	6531
85 lat i więcej	15812	17971	15088	15107	16727	14586	17009	19908	15965
<i>and more</i>									

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 thous. live births.

TABL. 19 (60). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a**
DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of total number		
					miasta urban areas	wieś rural areas	
					na 100 tys. ludności per 100 thous. population		
		w liczbach bezwzględ- nych in total numbers					
OGÓŁEM	2005	31273	1209	1346	1085	1171	1279
TOTAL	2010	31221	1226	1338	1124	1210	1254
	2012	31352	1240	1342	1147	1235	1248
	2013	31251	1241	1340	1151	1250	1227
Choroby zakaźne i pasożytnicze		171	7	10	4	8	4
<i>Infectious and parasitic diseases</i>							
w tym gruźlica i następstwa gruźlicy		62	2	4	1	3	2
<i>of which tuberculosis and sequelae of tuber- culosis</i>							
Nowotwory		7296	290	329	254	308	259
<i>Neoplasms</i>							
w tym nowotwory złośliwe		6960	276	316	241	293	247
<i>of which malignant neoplasms</i>							
w tym:							
of which:							
nowotwór złośliwy żołądka		342	14	20	8	15	12
<i>malignant neoplasm of stomach</i>							
nowotwór złośliwy trzustki		351	14	15	13	16	10
<i>malignant neoplasm of pancreas</i>							
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca		1691	67	99	38	74	56
<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>							
nowotwór złośliwy sutka u kobiet		446	18	x	34	20	13
<i>malignant neoplasm of femalebreast</i>							
nowotwór złośliwy szyjki macicy		115	5	x	9	5	4
<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>							
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego		280	11	23	x	10	13
<i>malignant neoplasm of prostate</i>							
białaczka		193	8	8	7	8	7
<i>leukemia</i>							
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ		17	1	0	1	1	1
<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>							
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej		480	19	17	21	20	18
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>							
w tym cukrzyca		414	16	14	19	17	16
<i>of which diabetes mellitus</i>							
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowa- nia		216	9	15	2	9	7
<i>Mental and behavioural disorders</i>							
Choroby układu nerwowego i narządów zmy- słów		551	22	20	23	25	17
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>							

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 19 (60). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a (dok.)**
DEATHS BY CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of total number		
				miasta urban areas	wieś rural areas	
	w liczbach bezwzględ- nych in total numbers	na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Choroby układu krążenia	13613	541	507	571	503	607
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa	46	2	3	1	2	2
<i>hypertensive disease</i>						
choroba niedokrwienna serca	2243	89	98	81	88	91
<i>ischaemic heart disease</i>						
w tym ostry zawał serca	1078	43	50	36	43	42
<i>of which acute myocardial infarction</i>						
choroby naczyń mózgowych	3051	121	107	134	110	140
<i>cerebrovascular diseases</i>						
miażdżycza	2447	97	71	121	83	121
<i>atherosclerosis</i>						
Choroby układu oddechowego	2033	81	91	71	80	82
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
Choroby układu trawiennego	1538	61	71	52	68	50
<i>Diseases of the digestive system</i>						
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	196	8	10	6	9	6
<i>of which fibrosis and cirrhosis of liver</i>						
Choroby skóry i tkanki podskórnej	17	1	0	1	1	1
<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	53	2	1	3	2	2
<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Choroby układu moczowo-płciowego	309	12	11	13	14	10
<i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	56	2	3	2	2	3
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	37	1	2	1	1	2
<i>Congenital malformations^Δ</i>						
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	3071	122	150	96	143	85
<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>						
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	1793	71	111	35	66	79
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>						
w tym: of which:						
wypadki komunikacyjne	305	12	20	5	9	18
<i>transport accidents</i>						
samobójstwa	473	19	34	5	17	22
<i>suicides</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 20 (61). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Fema- les	Z liczby ogółem			Of total number			
				miasta urban areas		wieś rural areas				
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2005	139	75	64	79	44	35	60	31	29
TOTAL	2010	101	42	59	67	29	38	34	13	21
	2013	105	59	46	56	39	17	49	20	29
	2014	99	57	42	53	24	29	46	33	13
0—27 dni		66	37	29	32	15	17	34	22	12
days										
0— 6		45	22	23	21	9	12	24	13	11
w tym 0 ^a		27	14	13	14	7	7	13	7	6
of which 0 ^a										
7—13		9	7	2	3	2	1	6	5	1
14—20		7	5	2	4	2	2	3	3	-
21—27		5	3	2	4	2	2	1	1	-
28—29 dni		-	-	-	-	-	-	-	-	-
days										
1 miesiąc		10	6	4	8	4	4	2	2	-
month										
2		6	4	2	4	2	2	2	2	-
3		4	3	1	2	1	1	2	2	-
4		2	1	1	-	-	-	2	1	1
5		4	2	2	2	-	2	2	2	-
6		1	-	1	1	-	1	-	-	-
7		3	2	1	2	1	1	1	1	-
8		-	-	-	-	-	-	-	-	-
9		-	-	-	-	-	-	-	-	-
10		2	1	1	1	-	1	1	1	-
11 miesięcy		1	1	-	1	1	-	-	-	-
months										
NA 100 TYS. URODZEŃ ŻYWYCH PER 100 THOUS. OF LIVE BIRTHS OF EACH SEX										
OGÓŁEM	2005	615	643	585	573	622	521	681	675	687
TOTAL	2010	396	322	472	426	361	493	347	260	438
	2013	468	513	421	413	562	257	553	439	675
	2014	436	484	384	384	335	436	518	717	303
0—27 dni		291	314	265	232	209	256	383	478	280
days										
0— 6		198	187	210	152	126	180	270	283	257
w tym 0 ^a		119	119	119	101	98	105	146	152	140
of which 0 ^a										
7—13		40	59	18	22	28	15	68	109	23
14—20		31	42	18	29	28	30	34	65	-
21—27		22	25	18	29	28	30	11	22	-
28—29 dni		-	-	-	-	-	-	-	-	-
days										
1 miesiąc		44	51	37	58	56	60	23	43	-
month										
2		26	34	18	29	28	30	23	43	-
3		18	25	9	14	14	15	23	43	-
4		9	8	9	-	-	-	23	22	23
5		18	17	18	14	-	30	23	43	-
6		4	-	9	7	-	15	-	-	-
7		13	17	9	14	14	15	11	22	-
8		-	-	-	-	-	-	-	-	-
9		-	-	-	-	-	-	-	-	-
10		9	8	9	7	-	15	11	22	-
11 miesięcy		4	8	-	7	14	-	-	-	-
months										

^a Przez 0 dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin.
^a 0 day indicates the age of new live born infant, who did not survive 24 hours.

TABL. 21 (62). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a
INFANT DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Chłopcy <i>Males</i>	Dziew- częta <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		
					miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
					w liczbach bez- względnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. urodzeń żywych <i>per 100 thous. live births</i>	
OGÓŁEM	2005	139	615	643	585	573	681
TOTAL	2010	101	396	322	472	426	347
	2012	101	423	458	387	436	404
	2013	105	468	513	421	413	553
Choroby zakaźne i pasożytnicze		2	9	9	9	15	-
<i>Infection and parasitic diseases</i>							
w tym posocznica		2	9	9	9	15	-
<i>of which septicaemia</i>							
Choroby układu oddechowego.....		5	22	26	18	29	11
<i>Diseases of the respiratory system</i>							
w tym zapalenie płuc		3	13	9	18	15	11
<i>of which pneumonia</i>							
Stany rozpoczynające się w okresie okołopo- rodowym		56	250	296	201	206	316
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu		35	156	191	119	125	203
<i>disorders related to length of gestation and fetal growth</i>							
zespół zaburzeń oddychania noworodka i inne stany układu oddechowego		9	40	61	18	22	68
<i>respiratory disorders specific to the perinatal period</i>							
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ		31	138	148	128	125	158
<i>Congenital malformations^Δ</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
wrodzone wady serca		12	54	78	27	44	68
<i>congenital hearts defects</i>							
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ		4	18	9	27	15	23
<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>							
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>		7	31	26	37	22	45

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 22 (63). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	
OGÓŁEM	378	440	698	893	686	TOTAL
w tym dokonane.....	313	334	476	454	382	<i>of which committed</i>
Miasta	236	281	455	605	434	<i>Urban areas</i>
Wieś	142	159	243	288	252	<i>Rural areas</i>
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej.....	2	1	2	4	1	<i>14 and less</i>
15—19	10	28	37	54	26	<i>15—19</i>
20—29	67	67	119	193	159	<i>20—29</i>
30—49	147	144	247	339	258	<i>30—49</i>
50—69	116	161	222	234	188	<i>50—69</i>
70 lat i więcej	32	39	63	68	53	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.
Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi.

^a Attempted and committed; data of suicidal persons by age exclude cases for which age is unknown.
Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Łódź.

TABL. 23 (64). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI <i>MALES</i>						
OGÓŁEM	2005	68,64	54,28	40,06	27,04	16,71
TOTAL	2010	70,14	55,52	41,32	28,03	17,38
	2013	70,70	56,22	42,03	28,79	17,75
	2014	71,67	57,12	42,92	29,62	18,40
Miasta..... <i>Urban areas</i>		71,79	57,11	42,83	29,54	18,37
Wieś..... <i>Rural areas</i>		71,46	57,10	43,02	29,73	18,42
KOBIETY <i>FEMALES</i>						
OGÓŁEM	2005	78,30	63,97	49,24	34,95	22,07
TOTAL	2010	79,41	64,93	50,13	35,82	22,81
	2013	80,11	65,60	50,85	36,33	23,14
	2014	80,77	66,16	51,38	36,96	23,72
Miasta..... <i>Urban areas</i>		80,45	65,87	51,16	36,78	23,62
Wieś..... <i>Rural areas</i>		81,32	66,65	51,79	37,29	23,86

TABL. 24 (65). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 XII
A. I wariant / I variant

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2030	2040	2050	SPECIFICATION
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM	2491,3	2434,1	2306,4	2153,0	1999,1	TOTAL
mężczyźni	1187,3	1160,7	1101,2	1032,0	967,6	males
kobiety	1304,0	1273,4	1205,2	1121,0	1031,5	females
Miasta	1570,9	1513,6	1389,8	1254,3	1124,6	Urban areas
mężczyźni	730,5	703,4	645,6	585,5	532,0	males
kobiety	840,5	810,2	744,2	668,9	592,6	females
Wieś	920,4	920,5	916,6	898,7	874,5	Rural areas
mężczyźni	456,8	457,3	455,6	446,5	435,6	males
kobiety	463,5	463,2	461,0	452,2	438,9	females
W wieku						
przedprodukcyjnym	417,3	405,2	347,9	302,3	278,9	Pre-working age
mężczyźni	214,4	208,4	179,3	155,9	143,9	males
kobiety	202,9	196,8	168,6	146,4	135,0	females
Miasta	243,9	235,3	193,1	162,5	147,7	Urban areas
mężczyźni	125,3	121,0	99,3	83,6	76,0	males
kobiety	118,6	114,3	93,8	78,9	71,7	females
Wieś	173,4	169,8	154,8	139,8	131,1	Rural areas
mężczyźni	89,1	87,4	80,0	72,3	67,8	males
kobiety	84,3	82,4	74,8	67,5	63,3	females
W wieku						
produkcyjnym	1530,2	1422,8	1309,8	1157,3	958,5	Working age
mężczyźni	809,1	756,7	695,8	633,7	531,1	males
kobiety	721,0	666,1	614,0	523,6	427,4	females
Miasta	960,7	868,1	773,4	659,5	519,2	Urban areas
mężczyźni	498,7	454,6	405,1	357,8	284,7	males
kobiety	462,0	413,5	368,3	301,7	234,5	females
Wieś	569,5	554,7	536,4	497,9	439,3	Rural areas
mężczyźni	310,4	302,1	290,7	275,9	246,4	males
kobiety	259,1	252,5	245,7	221,9	192,9	females
W wieku						
poprodukcyjnym	543,9	606,1	648,7	693,4	761,7	Post-working age
mężczyźni	163,8	195,5	226,1	242,4	292,6	males
kobiety	380,1	410,6	422,6	451,0	469,1	females
Miasta	366,4	410,2	423,3	432,4	457,7	Urban areas
mężczyźni	106,4	127,8	141,2	144,1	171,2	males
kobiety	259,9	282,3	282,1	288,3	286,4	females
Wieś	177,5	196,0	225,4	261,0	304,1	Rural areas
mężczyźni	57,4	67,7	84,9	98,3	121,4	males
kobiety	120,1	128,3	140,5	162,8	182,7	females
LUDNOŚĆ W WIEKU						
NIEPRODUKCYJNYM						NON-WORKING AGE
NA 100 OSÓB						POPULATION PER
W WIEKU						100 PERSONS OF
PRODUKCYJNYM	63	71	76	86	109	WORKING AGE
Mężczyźni	47	53	58	63	82	Males
Kobiety	81	91	96	114	141	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7.

^a Data by working age and post-working age are given in two variants due to changes in the limit of retirement age, see general notes to the chapter, item 7.

TABL. 24 (65). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a (cont.)
As of 31 XII
B. II wariant / II variant

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2030	2040	2050	SPECIFICATION
	w tys. in thous.					
W wieku produkcyjnym	1557,7	1492,6	1399,5	1313,4	1105,2	Working age
mężczyźni	820,5	789,5	720,0	664,6	565,0	males
kobiety	737,2	703,1	679,5	648,8	540,2	females
Miasta	979,8	914,3	827,2	754,5	604,8	Urban areas
mężczyźni	506,3	475,7	418,9	375,8	304,3	males
kobiety	473,5	438,6	408,3	378,7	300,5	females
Wieś	577,9	578,3	572,3	558,9	500,4	Rural areas
mężczyźni	314,2	313,8	301,0	288,9	260,7	males
kobiety	263,7	264,4	271,2	270,0	239,7	females
W wieku poprodukcyjnym	516,3	536,3	559,1	537,3	615,0	Post-working age
mężczyźni	152,5	162,7	201,9	211,4	258,7	males
kobiety	363,9	373,6	357,2	325,9	356,3	females
Miasta	347,2	364,0	369,6	337,3	372,1	Urban areas
mężczyźni	98,9	106,7	127,4	126,1	151,7	males
kobiety	248,3	257,3	242,2	211,2	220,4	females
Wieś	169,1	172,4	189,5	200,0	242,9	Rural areas
mężczyźni	53,6	56,0	74,6	85,4	107,1	males
kobiety	115,5	116,4	114,9	114,6	135,8	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	60	63	65	64	81	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	45	47	53	55	71	Males
Kobiety	77	81	77	73	91	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne działu, ust. 7.

^a Data by working age and post-working age are given in two variants due to changes in the limit of retirement age, see general notes to the chapter, item 7

TABL. 25 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>				Odływ ^b <i>Outflow^b</i>				Saldo migracji <i>Net migration</i>
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	ze wsi <i>from rural areas</i>	z zagranicy <i>from abroad</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>	za granicę <i>to abroad</i>	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM..... TOTAL	2005	24181	14348	9521	312	25946	13377	12056	513	-1765
	2010	23105	14382	8190	533	24885	12252	12077	556	-1780
	2013	23271	14218	8594	459	25949	12491	12425	1033	-2678
	2014	22209	13127	8464	618	24254	11844	11448	962	-2045
Miasta..... <i>Urban areas</i>	2005	12089	6222	5613	254	15843	7332	8036	475	-3754
	2010	11076	5926	4749	401	16155	7181	8465	509	-5079
	2013	11023	5633	5027	363	16554	6978	8697	879	-5531
	2014	10834	5409	4931	494	15106	6484	7804	818	-4272
Wieś..... <i>Rural areas</i>	2005	12092	8126	3908	58	10103	6045	4020	38	1989
	2010	12029	8456	3441	132	8730	5071	3612	47	3299
	2013	12248	8585	3567	96	9395	5513	3728	154	2853
	2014	11375	7718	3533	124	9148	5360	3644	144	2227

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM..... TOTAL	2005	9,3	5,5	3,7	0,1	10,0	5,2	4,7	0,1	-0,7
	2010	9,1	5,6	3,2	0,2	9,8	4,8	4,7	0,2	-0,7
	2013	9,2	5,6	3,4	0,2	10,3	5,0	4,9	0,4	-1,1
	2014	8,9	5,2	3,4	0,2	9,7	4,7	4,6	0,4	-0,8
Miasta..... <i>Urban areas</i>	2005	7,2	3,7	3,4	0,1	9,5	4,4	4,8	0,3	-2,3
	2010	6,8	3,6	2,9	0,2	9,9	4,4	5,2	0,3	-3,1
	2013	6,9	3,5	3,1	0,2	10,4	4,4	5,4	0,5	-3,5
	2014	6,8	3,4	3,1	0,3	9,5	4,1	4,9	0,5	-2,7
Wieś..... <i>Rural areas</i>	2005	13,2	8,9	4,3	0,0	11,0	6,6	4,4	0,0	2,2
	2010	13,1	9,2	3,8	0,1	9,5	5,5	3,9	0,1	3,6
	2013	13,3	9,3	3,9	0,1	10,2	6,0	4,1	0,2	3,1
	2014	12,4	8,4	3,8	0,1	9,9	5,8	4,0	0,2	2,4

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Deregistrations.

TABL. 26 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodships	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodships

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	23869	18507	5362	25433	18507	6926
TOTAL	2010	22572	17680	4892	24329	17680	6649
	2013	22812	18237	4575	24916	18237	6679
	2014	21591	16967	4624	23292	16967	6325
Miasta.....	2005	11835	8352	3483	15368	10730	4638
Urban areas	2010	10675	7574	3101	15646	11170	4476
	2013	10660	7724	2936	15675	11212	4463
	2014	10340	7431	2909	14288	10100	4188
Wieś.....	2005	12034	10155	1879	10065	7777	2288
Rural areas	2010	11897	10106	1791	8683	6510	2173
	2013	12152	10513	1639	9241	7025	2216
	2014	11251	9536	1715	9004	6867	2137

NA 1000 LUDNOŚCI
 PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2005	9,2	7,2	2,0	9,9	7,2	2,7
TOTAL	2010	8,9	6,9	1,9	9,6	6,9	2,6
	2013	9,1	7,2	1,8	9,9	7,2	2,7
	2014	8,6	6,8	1,8	9,3	6,8	2,5
Miasta.....	2005	7,1	5,0	2,1	9,2	6,4	2,8
Urban areas	2010	6,5	4,6	1,9	9,6	6,9	2,7
	2013	6,7	4,8	1,8	9,8	7,0	2,8
	2014	6,5	4,7	1,8	9,0	6,4	2,6
Wieś.....	2005	13,2	11,1	2,1	11,0	8,5	2,5
Rural areas	2010	13,0	11,0	2,0	9,5	7,1	2,4
	2013	13,2	11,4	1,8	10,1	7,6	2,4
	2014	12,2	10,4	1,9	9,8	7,5	2,3

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.
^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 27 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>			Odplyw ^b <i>Outflow^b</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2005	23869	11257	12612	25433	11880	13553	-1564	-623	-941
TOTAL 2010	22572	10425	12147	24329	11126	13203	-1757	-701	-1056
2013	22812	10632	12180	24916	11578	13338	-2104	-946	-1158
2014	21591	9970	11621	23292	10649	12643	-1701	-679	-1022
0— 4 lata.....	2178	1125	1053	2345	1195	1150	-167	-70	-97
5— 9.....	1585	799	786	1657	819	838	-72	-20	-52
10—14.....	888	456	432	920	472	448	-32	-16	-16
15—19.....	867	393	474	909	400	509	-42	-7	-35
20—24.....	1739	544	1195	1832	557	1275	-93	-13	-80
25—29.....	3747	1430	2317	4329	1663	2666	-582	-233	-349
30—34.....	3060	1433	1627	3542	1678	1864	-482	-245	-237
35—39.....	2027	1036	991	2266	1146	1120	-239	-110	-129
40—44.....	1249	665	584	1297	694	603	-48	-29	-19
45—49.....	807	452	355	812	447	365	-5	5	-10
50—54.....	751	422	329	743	421	322	8	1	7
55—59.....	811	388	423	787	367	420	24	21	3
60—64.....	749	365	384	741	352	389	8	13	-5
65 lat i więcej <i>and more</i>	1133	462	671	1112	438	674	21	24	-3

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Deregistrations.

TABL. 28 (69). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci <i>Immigrants</i>			Emigranci <i>Emigrants</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2005	312	142	170	513	277	236	-201	-135	-66
TOTAL 2010	533	338	195	556	266	290	-23	72	-95
2013	459	260	199	1033	474	559	-574	-214	-360
2014	618	343	275	962	487	475	-344	-144	-200
0— 4 lata.....	247	130	117	51	24	27	196	106	90
5— 9.....	42	24	18	59	29	30	-17	-5	-12
10—14.....	4	1	3	55	37	18	-51	-36	-15
15—19.....	16	9	7	48	32	16	-32	-23	-9
20—24.....	26	16	10	67	38	29	-41	-22	-19
25—29.....	52	28	24	125	60	65	-73	-32	-41
30—34.....	60	36	24	159	75	84	-99	-39	-60
35—39.....	32	20	12	143	72	71	-111	-52	-59
40—44.....	28	17	11	84	47	37	-56	-30	-26
45—49.....	27	19	8	47	22	25	-20	-3	-17
50—54.....	16	11	5	34	15	19	-18	-4	-14
55—59.....	17	8	9	42	19	23	-25	-11	-14
60—64.....	18	8	10	18	8	10	0	0	0
65 lat i więcej <i>and more</i>	33	16	17	30	9	21	3	7	-4

TABL. 29 (70). **REZYDENCI^a**
 Stan w dniu 31 XII
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.....	2528,7	2498,9	2489,8	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	1205,7	1191,1	1186,8	males in thous.
kobiety: w tysiącach.	1323,0	1307,8	1303,0	females: in thousands
na 100 mężczyzn ...	109,7	109,8	109,8	per 100 males
Miasta: w tysiącach.....	1614,9	1583,0	1573,2	Urban areas
w % ogółu ludności				
rezydującej	63,9	63,4	63,2	in % of total population
Wieś: w tysiącach	913,8	915,8	916,6	Rural areas
w % ogółu ludności				
rezydującej	36,1	36,6	36,8	in % of total population

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust.12

^a See general notes to the chapter, item 12.

TABL. 30 (71). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
 Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	2528,7	2498,9	2489,8	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	442,4	424,1	420,0	Pre-working age
Miasta	257,4	247,6	245,7	Urban areas
mężczyźni	132,1	127,2	126,3	males
kobiety	125,3	120,4	119,4	females
Wieś	185,0	176,5	174,3	Rural areas
mężczyźni	95,0	90,7	89,5	males
kobiety	90,0	85,8	84,8	females
W wieku produkcyjnym	1609,3	1557,2	1539,3	Working age
w tym w wieku mobilnym	965,7	952,5	944,8	of which of mobility age
Miasta	1045,1	989,7	971,4	Urban areas
mężczyźni	534,7	510,7	503,0	males
w tym w wieku mobilnym	307,8	299,9	296,4	of which of mobility age
kobiety	510,4	479,0	468,4	females
w tym w wieku mobilnym	305,4	296,0	292,0	of which of mobility age
Wieś	564,2	567,6	567,9	Rural areas
mężczyźni	307,2	309,2	309,7	males
w tym w wieku mobilnym	183,4	185,2	185,2	of which of mobility age
kobiety	257,0	258,3	258,2	females
w tym w wieku mobilnym	169,1	171,4	171,2	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	477,0	517,5	530,6	Post-working age
Miasta	312,4	345,7	356,2	Urban areas
mężczyźni	85,3	98,5	102,4	males
kobiety	227,1	247,2	253,7	females
Wieś	164,5	171,8	174,4	Rural areas
mężczyźni	51,3	54,7	55,9	males
kobiety	113,2	117,1	118,5	females

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust.12.

^a See general notes to the chapter, item 12.

TABL. 31 (72). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
Stan w końcu roku
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS
End of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	jednostki kościelne ^b church units ^b		duchowni clergy		wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki Catholic Church						
Kościół Rzymskokatolicki ^c	384	385	1192	1180	2005120 ^d	1994799 ^d
Starokatolickie Old Catholic						
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^e	12	14	7	7	8690	8630
Kościół Katolicki Mariawitów w RP	9	9	5	5	964	941
Kościół Starokatolicki w RP	2	3	3	3	280	280
Kościół Polskokatolicki w RP ^e	1	1	1	1	280	250
Prawosławne Orthodox						
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{e,f}	12	12	16	16	27500	27500
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition						
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP ^e	4	4	4	4	1800	1800
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	9	9	4	4	927	645
Kościół Zielonoświątkowy	8	8	11	12	632	636
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ^e	2	2	2	2	320	320
Kościół Boży w Chrystusie	7	7	13	13	307	292
Kościół Chrystusowy w RP ^{g,h}	2	2	10	10	220	220
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	4	4	9	9	192	215
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^e	3	3	4	4	174	180
Nowoapostolski Kościół w Polsce	3	3	-	-	176	176
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	2	2	14	14	67	67
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^e	2	21	5	19	51	3976 ⁱ
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	3	3	5	7	44	45
Kościół Chrystusowy ^h	1	1	-	-	36	36
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	2	1	1	30	30
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	1	1	2	2	20	22
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	1	1	1	1	17	17
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions						
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu ^k	2	2	2	.	492	492
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^l	1	1	-	-	100	100
Związek Ajapa-Yoga	-	-	-	-	66	75
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1	1	6	6	32	34
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	1	1	2	4	21	21
Inne Other						
„Strażnica” – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe						
Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy	81	81	-	-	7544 ^m	7470 ^m
Związek Hatha Jogi „Brama Jogi”	1	1	1	1	100	100
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni) ^k	1 ^k	1	-	-	89 ^k	147
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża ^h	1	1	-	-	.	.

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców w roku 2014. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane dotyczą diecezji łódzkiej i łowickiej. ^d Ochrzczeni. ^e Kościół Stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. ^f Dane dotyczą diecezji łódzko-poznańskiej. ^g Do 2010 r.: Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^h Dane za 2012 r. ⁱ Dane za 2014 r. dotyczą diecezji warszawskiej. ^k Dane za 2011 r. ^l Do 2011 r.: Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang w Polsce. ^m Głosiciele.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful in 2013. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data concern diocese of Łódź and Łowicz. ^d Baptised. ^e Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^f Data concern diocese of Łódź and Poznań. ^g Until 2010: Churches of Christ. ^h Data for 2012 year. ⁱ Data for 2014 year concern diocese of Warszawa. ^k Data for 2011 year. ^l Until 2011: Karma Kamtsang Buddhist Association in Poland. ^m Proclaimers.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej i obejmują osoby w **wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych. Prezentowane dane opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – BAEL** przeprowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia. Dane od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące, a jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia;
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data on **economic activity of population** concern the **actually living population** and cover **persons aged 15 and more**, who are members of households in the dwellings selected on a random basis. The survey does not cover persons living in collective accommodation establishments and homeless. Presented data were compiled on the basis of representative **Labour Force Survey – the LFS**. The sample survey conducted on a quarterly basis. The survey covers persons aged 15 and more, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth. The data since 2010 have been generalized on the basis of population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011.

2. The main criterion in dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons aged 15 and more, who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,
 - formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in work did not exceed 3 months; moreover if the break in work exceeded 3 months the additional criterion in the LFS in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration;
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15—74,

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005—2009; patrz ust. 5,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich

who simultaneously fulfill three conditions:

- *within the reference week were not employed,*
- *within a four week period (the last week being the reference week) actively sought work,*
- *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in years 2005—2009; see item 5,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practicing learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);

- rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kótek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętne zatrudnienia** pracowników pełnoza-

- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment on a given day as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively or mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively or mainly** for their own needs).

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** — full-time paid

trudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do osób wykonujących pracę nakładczą zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do agentów zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach — według siedziby zarządu jednostki.

13. Dane zawarte w tabl. 4—6, 8—9 i 11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

14. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych oraz od roku 2009 sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez

employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

11. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person, however in other tables — by seat of management of unit.

13. Data in tables 4—6, 8—9 and 11 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional local government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

14. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (in-

pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

15. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

cluding group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as – for record-keeping purposes – persons, who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

15. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees.

Bezrobocie

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie uczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępująca do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments), are classified as unemployed.

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military

pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

3. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**.

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek,

service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The registered unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture, as a part of the economically active civilian population.

3. **Information concerning Labour Fund expenditures** are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promoting of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **local kind-of-activity unit method**.

3. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupa-

któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

4. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

6. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według wydarzeń je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem

tional diseases if the employee had such accident:

- *during a business trip,*
- *during a training within the scope of common self-defence,*
- *at performing tasks ordered by trade union organizations functioning at the employer.*

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) *carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
- 4) *servicing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contract of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of ordinary activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *performing supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

4. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

6. Accidents at work are classified, i.e., according to contact-mode of injury which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organiza-

waniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego zdarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wypadki powodujące urazy od 2005 r. pogrupowano zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

7. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczonych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, gospodarki łowieckiej oraz bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, transport i gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja (bez pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania), edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej), pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwióknające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

9. Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

tion of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

7. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

8. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities, construction (excluding development of building projects) wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, transportation and storage, information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development, as well as veterinary activities) administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities), education (only tertiary education), human health and social works activities (human health activities), other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);
- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

9. The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees

10. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869) z późniejszymi zmianami.

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

11. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

*10. A disease is deemed **an occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869) with later amendments.

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

*11. **Evaluation of occupational risk** is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
– NA PODSTAWIE BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE –
ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014				SPECIFICATION	
	przeciętne roczne annual averages		kwartaly		quarters			
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	2384	2439	2404	2399	2350	2421	2445	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1135	1153	1137	1136	1116	1149	1146	Men
Kobiety	1249	1286	1267	1263	1233	1272	1299	Women
Aktywni zawodowo	1342	1404	1402	1387	1391	1432	1397	Economically active persons
mężczyźni	739	761	761	754	754	777	758	men
kobiety.....	603	643	641	633	636	655	639	women
Pracujący	1218	1248	1277	1246	1265	1309	1290	Employed persons
mężczyźni	672	680	696	674	688	717	705	men
kobiety.....	546	567	582	572	577	591	585	women
Bezrobotni ^a	124	156	124	141	125	124	107	Unemployed persons ^a
mężczyźni	67	81	65	81	67	60	53	men
kobiety.....	58	75	59	61	59	64	54	women
Bierni zawodowo	1042	1035	1002	1012	959	989	1048	Economically inactive persons
Mężczyźni	396	392	376	382	362	372	388	Men
Kobiety	646	643	626	630	597	617	661	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	56,3	57,6	58,3	57,8	59,2	59,1	57,1	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	65,1	66,0	66,9	66,4	67,6	67,6	66,1	men
kobiety.....	48,3	50,0	50,6	50,1	51,6	51,5	49,2	women
Miasta.....	56,0	56,5	57,8	57,0	58,7	58,7	56,7	Urban areas
Wieś	56,9	59,5	59,4	59,4	60,2	60,1	57,9	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	51,1	51,2	53,1	51,9	53,8	54,1	52,8	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	59,2	59,0	61,2	59,3	61,6	62,4	61,5	men
kobiety.....	43,7	44,1	45,9	45,3	46,8	46,5	45,0	women
Miasta.....	50,3	49,7	52,5	51,4	53,0	53,4	52,3	Urban areas
Wieś	52,6	53,9	54,3	53,0	55,5	55,3	53,6	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,2	11,1	8,8	10,2	9,0	8,7	7,7	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	9,1	10,6	8,5	10,7	8,9	7,7	7,0	men
kobiety.....	9,6	11,7	9,2	9,6	9,3	9,8	8,5	women
Miasta.....	10,1	12,1	9,1	9,9	9,6	9,0	7,6	Urban areas
Wieś	7,5	9,4	8,5	10,6	7,8	8,0	7,7	Rural areas

^a Osoby w wieku 15—74 lata.

^a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (74). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2014 R. – NA PODSTAWIE BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2014 – ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Population</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Współczynnik aktywności zawodowej <i>Activity rate</i>	Wskaźnik zatrudnienia <i>Employment rate</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^a <i>unemployed^a</i>				

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM TOTAL	2445	1397	1290	107	1048	57,1	52,8	7,7
-----------------------	------	------	------	-----	------	------	------	-----

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

W wieku produkcyjnym ^b <i>Working age^b</i>	1760	1347	1242	106	413	76,5	70,6	7,9
W wieku: <i>At the age of:</i>								
15—24 lata..... <i>years</i>	304	112	91	21	192	36,8	29,9	18,8
25—34	408	357	329	28	51	87,5	80,6	7,8
35—44	426	370	344	25	57	86,9	80,8	6,8
45—54	357	308	291	17	50	86,3	81,5	5,5
55 lat i więcej <i>years and more</i>	950	251	235	16	699	26,4	24,7	6,4

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe <i>Tertiary</i>	512	411	391	20	100	80,3	76,4	4,9
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	551	368	341	27	183	66,8	61,9	7,3
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	292	158	148	11	134	54,1	50,7	7,0
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	552	351	324	28	201	63,6	58,7	8,0
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	538	108	86	21	430	20,1	16,0	19,4

^a Osoby w wieku 15—74 lata. ^b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.
^a Persons aged 15—74. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (75). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number – women
OGÓŁEM	898593	943169	925303	944104	456268
TOTAL					
sektor publiczny	216290	206869	186785	186015	124332
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	682303	736300	738518	758089	331936
<i>private sector</i>					
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture^b, forestry and fishing</i>	192433	179155	179190	179352	85481
Przemysł	225582	225111	210354	215541	76706
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	197834	195796	183281	189675	71698
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	37623	48638	42908	43168	4604
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	139581	146597	138740	141121	72738
<i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	39662	45012	47555	49560	10530
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	11957	12566	12739	13318	8864
<i>Accommodation and catering^a</i>					
Informacja i komunikacja	6141	11278	13304	14416	4787
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	18146	20578	20410	20685	14292
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^a	10520	11702	11159	11896	6074
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	40092	25990	28818	30627	16656
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	3887	33999	32119	34521	15934
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>	37453	41485	40967	41047	26358
Edukacja	65948	68751	69534	69922	54779
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	49485	52075	55021	56185	44752
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8861	8980	8102	8507	5209
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	11222	11252	14383	14238	8504
<i>Other service activities</i>					

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy – Pracujący”, ust. 5.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes to the chapter „Labour market – Employment”, item 5.

TABL. 4 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which	
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM 2005	473246	464823	7220
TOTAL 2010	515184	508151	5952
..... 2013	510256	503424	5785
..... 2014	520588	513978	5668
sektor publiczny..... public sector	172823	172823	-
sektor prywatny..... private sector	347765	341155	5668
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	3964	3793	42
Przemysł..... Industry	176292	173766	2480
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	146407	143916	2445
Budownictwo..... Construction	19731	19222	509
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	65569	64026	1440
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	20154	19854	300
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	7261	7064	197
Informacja i komunikacja..... Information and communication	6115	6055	60
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	13402	12735	24
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	8775	8727	27
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	10803	10681	122
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	30045	29960	85
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	39746	39746	-
Edukacja..... Education	67587	67434	153
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	43355	43164	191
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	6669	6665	4
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	1120	1086	34

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (77). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	w tym w pod- miotach o licz- bie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a
O G Ó Ł E M	545177	596097	563355	571951	485497
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	8252	7662	7625	7737	2702
Przemysł	189770	196536	180293	183003	167950
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	159773	162198	148816	152726	138242
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	25970	34585	28500	28354	18768
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	77863	89539	82352	83655	56056
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	20429	20903	23859	25506	19180
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6234	8336	8635	8768	6152
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	4541	5660	6582	6929	5556
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa...	12471	11773	12516	12614	11561
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9421	9676	9097	9530	7940
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11293	14323	15087	16069	10081
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	20939	31038	27450	28912	27300
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	36819	40275	38620	38412	38412
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	65155	67314	65832	65902	65249
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	44776	46494	44279	43951	41510
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6814	7437	6198	6458	6169
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	4430	4546	6431	6152	910
<i>Other service activities</i>					

^a Bez zatrudnionych za granicą.
^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (78). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	419928	212846	44895	25707
TOTAL 2010	465241	234160	42910	28217
..... 2013	457579	229908	45845	32457
2014	466066	234996	47912	34394
sektor publiczny..... public sector	159329	110170	13494	9193
sektor prywatny..... private sector	306737	124826	34418	25201
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2635	757	1158	901
Przemysł..... Industry	166166	59597	7600	4595
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	136692	54511	7224	4456
Budownictwo..... Construction	18257	2012	965	327
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	19296	2660	558	152
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	5917	3658	1147	814
Informacja i komunikacja..... Information and communication	5611	1583	444	184
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa... Financial and insurance activities	11188	8559	1547	1033
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	7712	4075	1015	651
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	10041	6317	640	420
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	25181	11617	4779	3317
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	38228	24856	1518	829
Edukacja..... Education	58660	47080	8774	6335
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	40045	33024	3119	2272
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	5471	3420	1194	839

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (79). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjem- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powraca- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych ^b persons returning from child- care lea- ves ^b	
OGÓŁEM 2005	97918	41207	12695	47701	1732	23,3
TOTAL 2010	95786	41955	11791	51160	1858	20,2
..... 2013	103646	45669	19156	61278	1262	22,7
2014	110583	48488	12978	76014	1131	24,0
sektor publiczny public sector	16456	10511	2292	11130	449	10,1
sektor prywatny private sector	94127	37977	10686	64884	682	31,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	450	132	71	313	3	18,6
Przemysł Industry	30987	11598	3191	20647	289	18,7
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing	29164	11156	3030	19402	278	21,7
Budownictwo Construction	5889	398	447	4270	19	33,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles ^Δ	12512	6107	1586	8053	169	24,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5368	771	852	3431	21	29,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2080	1262	184	1567	20	37,9
Informacja i komunikacja Information and communication	1440	419	383	842	8	27,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	1666	1125	310	1134	28	15,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1281	731	124	952	3	17,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2891	1592	660	1773	22	30,0
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	30526	13321	2883	22888	80	128,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	5365	3148	819	3532	217	13,6
Edukacja Education	4881	3941	543	3272	125	8,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4460	3513	816	2831	110	11,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	603	353	102	363	17	11,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	184	77	7	146	-	20,0

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (80). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation	korzystający z urlopów wychowawczych ^b taking child-care ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
OGÓŁEM 2005	92754	40328	16539	10129	6301	2893	21,7
TOTAL 2010	95058	41419	17675	7405	3613	2150	20,0
..... 2013	96251	42413	13826	6554	3665	1110	21,1
2014	101338	43339	12199	8650	4578	988	22,0
sektor publiczny public sector	15535	9524	1638	723	2197	340	9,6
sektor prywatny private sector	85803	33815	10561	7927	2381	648	28,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	425	127	63	#	#	#	17,7
Przemysł Industry	28700	10038	4685	2568	1509	297	17,3
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing	25361	9382	4446	2497	1126	277	18,9
Budownictwo Construction	5344	310	472	396	181	13	30,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	11036	5370	2407	1564	259	164	21,9
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage	4075	479	599	446	267	23	22,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1549	975	188	129	56	34	27,9
Informacja i komunikacja Information and communication	955	291	65	368	8	6	18,5

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (80). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation	korzystający z urlopów wychowawczych ^b taking child-care ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	1502	1074	184	326	73	51	13,3
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	954	489	170	67	147	8	12,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	2426	1314	302	988	77	43	25,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	29612	13017	1389	1003	217	12	124,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	5050	2876	219	125	462	133	13,0
Edukacja..... Education	4571	3525	569	293	671	107	7,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	4328	3098	792	256	552	87	10,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	478	244	68	48	65	8	8,8
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	333	112	27	#	#	#	36,1

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (81). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY ^a
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND
SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which women</i>	Z liczby ogółem — absolwenci szkół <i>Of total number — school leavers</i>			
			wyższych <i>tertiary</i>	policealnych i średnich zawodowych <i>post-secondary and secondary vocational</i>	liceów ogólnokształcących <i>general secondary</i>	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>
OGÓŁEM 2005	11566	5430	3817	3447	1838	2464
TOTAL 2010	9578	5005	3728	2191	1706	1953
..... 2013	9065	4461	4100	2101	1456	1408
..... 2014	9494	4549	3497	2044	1790	2163
sektor publiczny <i>public sector</i>	1847	1292	1301	275	175	96
sektor prywatny <i>private sector</i>	7647	3257	2196	1769	1615	2067
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	69	23	39	15	6	9
Przemysł <i>Industry</i>	2362	677	494	707	413	748
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2251	657	469	676	400	706
Budownictwo <i>Construction</i>	243	13	58	78	29	78
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1019	620	288	305	309	117
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	222	50	53	41	71	57
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	82	55	19	21	28	14
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	162	52	139	10	13	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	247	155	195	14	38	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	86	66	36	24	14	12
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	#	322	410	27	#	#
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2507	1136	395	548	662	902
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	727	509	428	119	113	67
Edukacja <i>Education</i>	409	323	361	26	19	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	664	493	534	87	34	9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	77	53	48	20	#	#

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (82). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2014 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM	2714	540	2187	37735	27883	15230	9516
TOTAL							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	16	10	10	192	77	87	33
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	751	243	692	10012	7378	4463	3440
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing	735	243	676	9635	7126	3835	2898
Budownictwo	203	1	203	2945	1767	1299	579
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	425	5	274	13653	11751	4203	2300
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa . <i>Transportation and storage</i>	258	20	203	2018	964	537	176
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	111	39	36	745	276	417	156
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	97	65	82	944	710	299	178
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	100	21	84	502	434	271	232
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	34	-	19	247	139	275	219
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	108	58	61	1503	799	825	152
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	73	7	73	923	550	313	187
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	146	23	146	770	765	226	219
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	60	14	60	1780	1480	1298	1160
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	211	7	194	753	545	450	376
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	55	27	50	344	242	164	105
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	66	-	-	404	6	103	4
<i>Other service activities</i>							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem ..	198429	131617	151626	126157	Registered unemployed persons
w tym kobiety.....	99895	66257	73963	62014	of which women
Z liczby ogółem - bezrobotni:					Of total number - unemployed persons:
dotychczas niepracujący	39724	20893	21683	16954	previously not employed
absolwenci ^a	9811	7149	7181	5167	school-leavers ^a
w tym szkoły wyższej ^b	2267	2092	1753	1338	of which tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	50327	39310	49316	41170	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	9251	5671	9544	7413	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	130327	60470	84443	75150	long-term unemployed ^c
posiadający prawo do zasiłku	24446	22356	19858	16012	possessing benefit rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	5196 ^d	9815	14007	12427	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	8996	9978	11001	10019	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^e w %	17,9	12,2	14,1	11,8	Registered unemployment rate ^e in %
Oferty pracy	1377	1345	1849	2193	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy – Bezrobocie”, ust. 2.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes to the chapter "Labour market – Unemployment", item 2.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,

DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	11624	7662	12943	8756	16515	11167	14078	9505
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary as well as vocational secondary	41238	24776	27118	15518	31003	17146	25672	14410
Średnie ogólnokształcące General secondary	17370	12039	15672	10296	17223	10674	14266	8979
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	57747	25050	33781	14000	38386	15384	31329	12435
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	70450	30368	42103	17687	48499	19592	40812	16685
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	41057	17421	43334	20329	36154	16253	32331	14728
3— 6	25133	12746	23177	11973	23501	11630	17460	8736
6—12	29026	14206	26062	13205	29736	14097	20394	9759
12—24	31314	15677	24111	12643	29899	14489	23376	11601
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	71899	39845	14933	8107	32336	17494	32596	17190
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^b								
Bez stażu pracy No work seniority	39724	22979	20893	12043	21683	11637	16954	9216
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej year and less	29681	15387	20738	11241	24180	12684	21160	11185
1— 5	37407	17412	28426	14156	32374	15749	26683	13230
5—10	28088	14019	18375	9054	22861	11273	19348	9566
10—20	33234	17606	21174	10536	24708	12111	20819	10146
20—30	26519	11749	16906	7513	19103	8202	15721	6782
powyżej 30 lat more than 30 years	3776	743	5105	1714	6717	2307	5472	1889

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych było 36657 osób (w tym 14624 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 36657 persons (of which 14624 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	4904	2496	1739	1671	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety.....	2205	1358	991	915	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych.....	4933	5021	2547	2501	Undertaking employment in public works
w tym kobiety.....	2324	2103	1100	1241	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy.....	20377	33723	18054	18903	Started training or internship with the employer
w tym kobiety.....	11788	20170	10910	11078	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne.....	.	2628	2619	2160	Started a social useful works
w tym kobiety.....	.	1579	1612	1347	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy.....	65045	67542	52120	65479	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (87). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in per cent		
O G Ó Ł E M	371,8	659,5	536,8	490,2	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych.....	218,6	247,3	259,1	205,8	42,0	Unemployment benefits
Szkolenia.....	8,9	21,7	6,4	8,1	1,7	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy.....	38,3	167,4	106,9	127,2	26,0	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne.....	22,4	30,4	18,4	17,1	3,5	Public works
Prace interwencyjne.....	11,9	13,0	8,3	8,7	1,8	Intervention works
Stypendia za okres stażu.....	36,1	117,4	86,6	91,9	18,7	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek Pracy – Bezrobocie”, ust. 3.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes to the chapter “Labour market – Unemployment”, item 3.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	łżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM 2005	5160	18	69	5073	40	1435	3273	TOTAL
2010	5615	17	33	5565	55	1587	3355	
2013	5318	11	45	5262	79	1531	2975	
2014	5468	16	34	5418	93	1733	2830	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	42	-	-	42	1	17	22	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	2067	7	22	2038	44	679	1152	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	1866	6	19	1841	40	636	1013	of which manufacturing
Budownictwo.....	259	2	5	252	1	58	189	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	738	1	1	736	18	263	345	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	469	3	2	464	4	137	303	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	60	-	-	60	-	25	25	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	18	-	-	18	-	7	8	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	64	-	-	64	2	18	25	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	59	-	-	59	-	12	39	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	65	-	-	65	1	29	20	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	380	3	1	376	7	146	150	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	248	-	-	248	5	74	115	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	274	-	1	273	6	78	126	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	659	-	-	659	4	166	279	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	45	-	2	43	-	18	21	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługo- wa.....	21	-	-	21	-	6	11	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 16 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	łżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)									
OGÓŁEM	2005	7,31	0,03	0,10	7,18	0,06	2,03	4,63	TOTAL
	2010	7,67	0,02	0,05	7,60	0,08	2,17	4,58	
	2013	7,09	0,01	0,06	7,02	0,11	2,04	3,97	
	2014	7,20	0,02	0,04	7,14	0,12	2,28	3,72	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		9,33	-	-	9,33	0,22	3,77	4,88	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....		9,71	0,03	0,10	9,57	0,21	3,19	5,41	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		10,01	0,03	0,10	9,87	0,21	3,41	5,43	of which manufacturing
Budownictwo.....		6,02	0,05	0,12	5,86	0,02	1,35	4,39	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A		5,27	0,01	0,01	5,26	0,13	1,88	2,47	Trade; repair of motor vehi- cles ^A
Transport i gospodarka magazynowa.....		9,66	0,06	0,04	9,56	0,08	2,82	6,24	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^A		4,61	-	-	4,61	-	1,92	1,92	Accommodation and catering ^A
Informacja i komunikacja.....		1,30	-	-	1,30	-	0,51	0,58	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		3,11	-	-	3,11	0,10	0,88	1,22	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^A		5,12	-	-	5,12	-	1,04	3,38	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		2,19	-	-	2,19	0,03	0,98	0,67	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^A		11,40	0,09	0,03	11,28	0,21	4,38	4,50	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		6,05	-	-	6,05	0,12	1,80	2,80	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....		3,93	-	0,01	3,92	0,09	1,12	1,81	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		11,85	-	-	11,85	0,07	2,99	5,02	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		5,42	-	0,24	5,18	-	2,17	2,53	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługo- wa.....		1,47	-	-	1,47	-	0,42	0,77	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 17 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnic- two, to- wiewstwo i rybacz- two agri- culture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transporta- tion and storage	opieka zdrowa i pomoc spo- łeczna human health and so- cial work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM	2005	5160	63	2177	1924	336	477	341	677
TOTAL	2010	5615	58	2126	1900	383	795	411	585
.....	2013	5318	38	1910	1710	261	725	489	630
.....	2014	5468	42	2067	1866	259	738	469	659
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		167	1	85	81	4	16	6	9
<i>Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals</i>									
w tym z niebezpiecznymi substan- cjami i preparatami chemicznymi of which hazardous substances and chemicals		58	-	28	28	-	5	1	5
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		3	-	1	-	-	-	-	1
<i>Drowned, buried, enveloped</i>									
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt		1342	20	407	346	66	157	142	182
<i>a stationary object</i>									
obiekt w ruchu		1093	8	450	408	76	175	110	56
<i>object in motion</i>									
w tym przez: of which by:									
spadający obiekt		371	2	153	144	27	69	33	18
<i>falling object</i>									
poruszający się lub transporto- wany obiekt		287	2	133	118	15	45	38	11
<i>moving or transported object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		1099	1	546	521	28	162	36	171
<i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>									
w tym kontakt z przedmiotem ostrym		720	1	415	402	13	129	12	71
<i>of which contact with sharp mate- rial agent</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie		358	3	209	197	14	40	17	18
<i>Trapped, crushed</i>									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne Physical or mental strain		649	4	162	143	38	97	98	88
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego		583	1	144	126	32	89	94	82
<i>of which physical stress on the muscular-skeletal system</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (89). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnic- two, łó- wiewstwo i rybac- two agri- culture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor ve- hicles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transporta- tion and storage	opieka zdro- wotna i pomoc spo- łeczna human health and so- cial work activities
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.)
CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)

Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia..... Aggression of human or animal	137	1	13	4	1	4	18	39
Pozostałe Others	620	4	194	166	32	87	42	95

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM 2005	9057	118	4073	3640	689	874	512	1070
TOTAL 2010	10876	106	4496	4005	830	1608	700	914
..... 2013	9921	70	3906	3493	575	1341	884	1029
..... 2014	10475	86	4103	3650	515	1523	853	1163
Niewłaściwy stan czynnika material- nego Inappropriate condition of material objects/agents	848	5	366	312	43	111	77	56
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy..... work	416	2	193	160	34	61	26	25
stanowiska pracy..... work post	467	1	222	190	16	78	42	30
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym Absence or inappropriate use of material objects/agents	775	7	393	368	41	146	45	52
Nie używanie sprzętu ochronnego..... Not using protective equipment	180	3	88	80	10	33	12	3
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika..... Inappropriate wilful employee action	764	3	412	381	27	117	66	47
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	131	4	33	31	5	20	20	14
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika Incorrect employee action	6134	57	2191	1953	304	877	505	781
Inne Others	760	4	205	175	35	80	60	155

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1911	1453	1459	1357	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	12	9	8	6	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	910	744	767	696	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	147	108	135	115	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	74	23	29	19	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń....	263	220	190	192	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	226	180	164	163	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur	11	13	6	5	influence of extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych	10	2	2	2	influence of hazardous materials
inne wydarzenia	270	163	166	165	other events

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard								
	związane connected with						czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
	Ogółem Grand total		ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2005	77,6	62,0	52,0	40,0	17,3	15,3	8,3	6,7
TOTAL	2010	62,0	50,1	35,8	28,5	18,0	14,6	8,2	6,9
	2013	64,4	52,1	34,2	26,2	20,4	17,8	9,9	8,2
	2014	52,7	44,7	28,9	23,8	14,4	12,6	9,4	8,2
sektor publiczny		34,4	27,3	17,9	12,7	12,9	12,3	3,6	2,3
public sector									
sektor prywatny		57,1	48,9	31,5	26,5	14,7	12,7	10,9	9,7
private sector									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy – Warunki pracy”, ust. 8.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes to the chapter „Labour market – Work conditions”, item 8.

TABL. 19 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi related to particularly dangerous machinery	
	ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions					
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	39,8	11,5	13,3	6,6	15,0	-	11,5	4,9
Przemysł <i>Industry</i>	79,5	68,7	45,4	38,4	19,7	17,5	14,4	12,8
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	76,4	65,7	46,7	40,2	13,5	11,0	16,1	14,5
Budownictwo..... <i>Construction</i>	47,3	35,9	10,4	6,4	32,5	25,9	4,4	3,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	18,7	17,2	9,2	8,7	3,1	2,7	6,4	5,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	39,2	23,9	16,5	3,9	17,6	17,6	5,1	2,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	10,5	9,1	6,4	5,0	1,4	1,4	2,7	2,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	38,5	38,0	0,5	0,5	31,5	31,5	6,5	6,0
Edukacja..... <i>Education</i>	0,6	0,6	0,4	0,4	-	-	0,2	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	18,0	14,9	15,7	13,3	2,2	1,6	0,2	-

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy – Warunki pracy”, ust. 8.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes to the chapter „Labour market – Work conditions”, item 8.

TABL. 20 (92). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2014 R.**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wylimowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>					
OGÓŁEM TOTAL	365,5	146,5	44,9	44,5	96,3
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	302,7	164,5	28,8	24,9	110,2
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	380,8	142,2	48,8	49,3	93,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	297,8	138,8	21,2	32,7	94,6
Przemysł..... <i>Industry</i>	360,2	169,5	60,3	58,8	111,7
w tym przetwórstwo przemysłowe .. <i>of which manufacturing</i>	375,8	177,9	67,4	63,5	116,9
Budownictwo..... <i>Construction</i>	424,4	160,5	45,8	32,8	112,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	469,1	81,8	22,8	21,2	48,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	332,7	194,3	72,8	60,5	126,6
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	194,8	17,1	1,9	7,4	3,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	241,4	51,8	1,4	17,3	33,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	273,2	113,6	100,1	104,6	103,1
Edukacja..... <i>Education</i>	61,5	6,3	0,6	3,6	2,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	370,5	186,7	9,2	24,1	124,9
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	82,4	-	-	-	-

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy – Warunki pracy”, ust. 8.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes to the chapter „Labour market – Work conditions”, item 8.

TABL. 21 (93). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employ- ees</i>	
OGÓŁEM			TOTAL
2005	144	25,4	
2010	60	10,0	
2013	59	9,9	
2014	57	9,5	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	-	-	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Pylice płuc	5	0,8	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	-	-	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	-	-	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa	9	1,5	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	1	0,2	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	6	1,0	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym.....	4	0,7	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	-	-	<i>Diseases caused by ionizing radiation</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	2	0,3	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	3	0,5	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	6	1,0	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	2	0,3	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem	3	0,5	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type</i>
Zespół wibracyjny.....	3	0,5	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	1	0,2	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.....	12	0,2	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (94). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w połowie grudnia
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of the middle of December

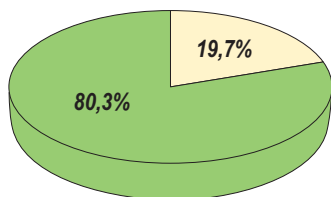
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżywcze Other nutrition	Dodatki pieniężne Special pay	Skrócony czas pracy Short-time work	Dodatkowe urlopy Extra leaves	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b Entitlements arising from work in particular conditions ^b
OGÓŁEM 2005	25478	74882	8206	37337	2318	3929	28368
TOTAL 2010	23511	32623	4576	24265	1934	3095	1368
..... 2013	20417	43159	3269	19064	2044	2924	1857
..... 2014	19810	34999	2414	17576	481	1917	1091
sektor publiczny..... public sector	4811	7909	300	4101	130	1706	248
sektor prywatny..... private sector	14999	27090	2114	13475	351	211	843
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	565	471	-	15	-	-	-
Przemysł..... Industry	14590	24162	2089	14058	238	147	863
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing	6578	16607	840	3918	205	99	13
Budownictwo Construction	2437	3212	245	169	6	7	9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	539	1497	-	438	10	18	16
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1042	2066	80	1602	1	1571	120
Informacja i komunikacja Information and communication	4	4	-	7	-	2	7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	24	40	-	452	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	192	166	-	-	-	-	-
Edukacja Education	24	75	-	834	-	-	5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	393	3306	-	1	226	171	71

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy – Warunki pracy”, ust. 8. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes to the chapter „Labour market – Work conditions”, item 8. ^b Or particular character.

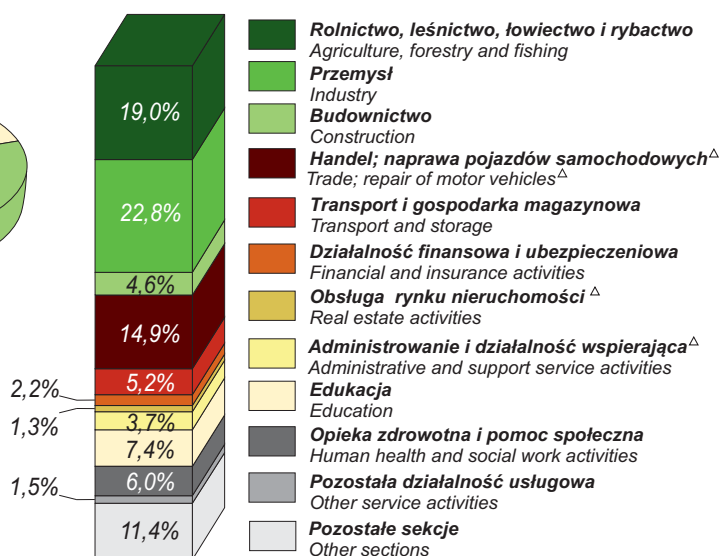
STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2014
As of 31 XII

WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

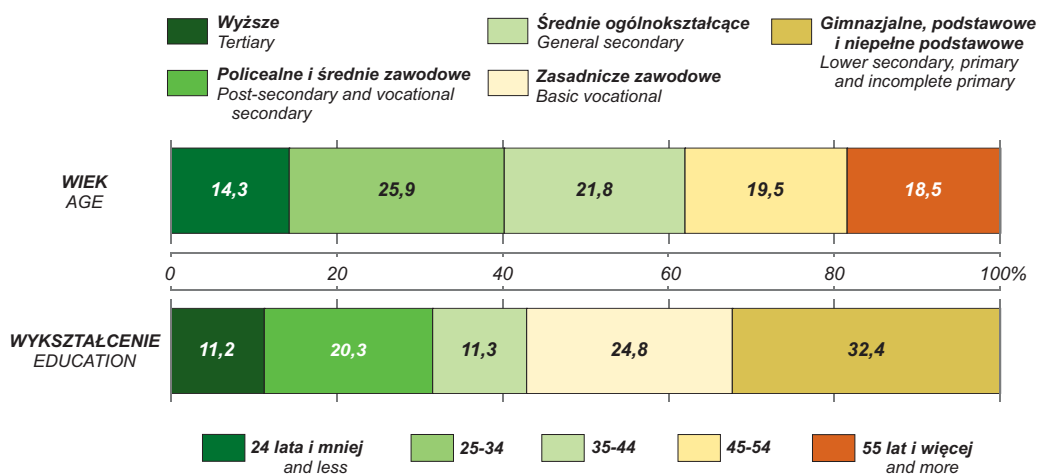
Sektor:
 publiczny
 Public sector
 prywatny
 Private sector

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

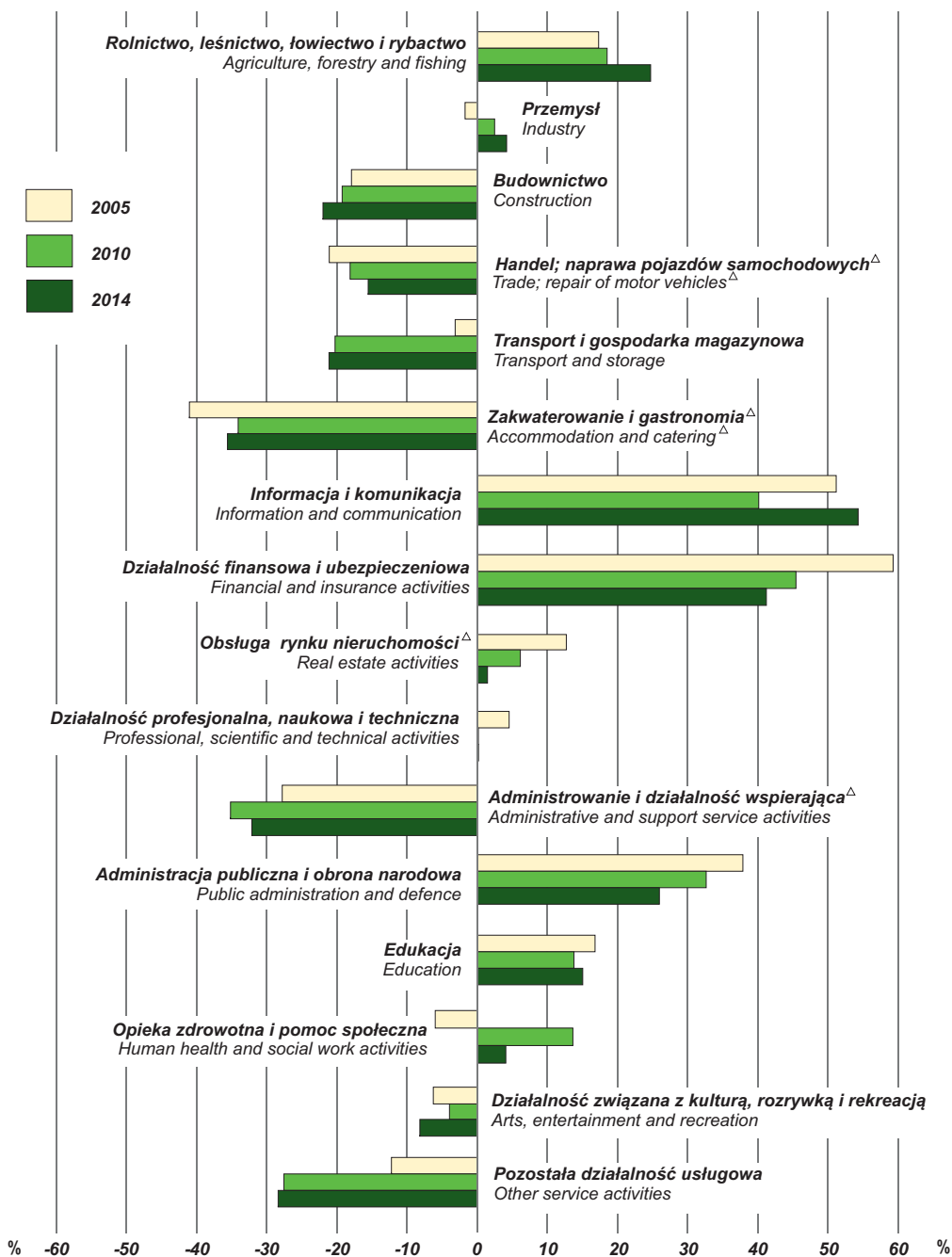

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).
^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture (estimated date).

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH
WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2014
As of 31 XII

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH
OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE^a**
RELATIVE DEVIATION OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS
FROM THE AVERAGES AND SALARIES IN VOIVODSHIP^a

^a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.
^a Concern monthly gross wages and salaries.

TABL. 23 (95). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Koszt świadczeń w tys. zł The cost of benefits in thous. zł		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit		
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	
OGÓŁEM	2005	1000	943	2388,4	2097,8	2388,4	2224,6
	2010	656	635	2162,3	1984,2	3296,2	3124,7
	2013	1037	986	3706,8	3467,5	3574,5	3516,7
	2014	1179	1167	4520,4	4384,0	3834,1	3756,6
sektor publiczny		316	316	1079,6	1079,6	3416,5	3416,5
public sector							
sektor prywatny		863	851	3440,8	3304,4	3987,0	3883,0
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6	5	67,0	45,1	11166,7	9020,0
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		624	614	2471,6	2358,1	3960,9	3840,6
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		538	528	2160,3	2046,8	4015,4	3876,5
of which manufacturing							
Budownictwo		99	98	546,4	545,4	5519,2	5565,3
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		122	122	353,8	353,8	2900,0	2900,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		127	127	446,8	446,8	3518,1	3518,1
Transportation and storage							
Informacja i komunikacja		2	2	5,0	5,0	2500,0	2500,0
Information and communication							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7	7	47,3	47,3	6757,1	6757,1
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		12	12	35,9	35,9	2991,7	2991,7
Administrative and support service activities							
Edukacja		16	16	47,8	47,8	2987,5	2987,5
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		164	164	498,8	498,8	3041,5	3041,5
Human health and social work activities							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy – Warunki pracy”, ust. 8.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes to the chapter „Labour market – Work conditions”, item 8.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

2. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

3. Dane w tabl. 2-5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związkach zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych — OFE.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee** were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

2. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887, with later amendments).

3. Data in tables 2-5 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures), and in the period from 1 I 2009 to 30 VI 2014 from the sources gathered in the open pension funds — OFE.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnień są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** nie obejmują wypłat i rent wypłacanych na mocy umów międzynarodowych.

5. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

*Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.*

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries, i.e., the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, the Central Anti-Corruption Bureau, the Border Guard, the Government Protection Bureau, the State Fire Service, as well as the former Office of State Protection;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. **Retirement pay and pension benefits** (pensions also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. **Retirement pay and pension benefits** do not include payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. **Retirement pay and pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work. Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

6. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement pay and pension benefits are presented **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (96). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
	w zł		in zł			
OGÓŁEM	2052,90	2877,62	3315,58	3419,12	3618,63	TOTAL
w tym:						of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	2408,75	3411,53	4079,42	4265,07	4483,95	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	2017,35	2949,08	3481,33	3563,84	3685,26	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	1717,73	2464,77	2877,32	2987,89	3074,85	of which manufacturing
Budownictwo.....	1685,06	2322,96	2525,25	2667,85	3018,83	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	1620,14	2356,01	2757,81	2887,46	3242,02	Trade; repair of motor vehicles ^A
Transport i gospodarka magazynowa.....	1988,99	2294,14	2636,33	2697,17	2921,99	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	1210,45	1897,25	2129,46	2201,40	2340,07	Accommodation and catering ^A
Informacja i komunikacja.....	3103,96	4033,12	4847,56	5277,57	5759,89	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3271,37	4185,78	4824,97	4830,06	5052,24	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2314,06	3054,64	3413,61	3469,07	3566,77	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2146,59	2878,85	3254,69	3425,78	3955,22	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	1482,38	1865,56	2160,95	2320,85	2317,15	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	2831,12	3817,17	4183,13	4308,54	4308,54	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	2398,41	3275,55	3810,84	3933,81	3949,62	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	1930,52	3270,18	3472,91	3559,72	3623,07	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	1924,68	2764,61	3075,31	3140,40	3188,07	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1801,73	2084,74	2396,53	2449,24	1995,83	Other service activities

TABL. 2 (97). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.²**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014²

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	mężczy- źni men	kobiety women	ogółem total	mężczy- źni men	kobiety women	ogółem total	mężczy- źni men	kobiety women	
a – w tys. osób in thous. person										
b – w odsetkach in percent										
OGÓŁEM										
TOTAL										
OGÓŁEM.....	a	437,7	210,4	227,3	149,6	44,1	105,5	288,1	166,3	121,8
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ³ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (PW=4107,72 zł) DLA POLSKI

BY WERE DETERMINED ON THE BASIS OF MULTIPLICATION OF AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES³ (PW=4107,72 zł) FOR POLAND

Do 1680,00 zł	Do 1680,00 zł	a	48,5	25,6	22,9	0,8	0,2	0,6	47,7	25,4	22,3
zł and less	zł and less	b	11,1	12,2	10,1	0,5	0,5	0,5	16,6	15,3	18,4
1680,01–2053,86	1680,01–50% PW	a	48,9	22,6	26,3	7,2	1,6	5,6	41,7	21,0	20,7
		b	11,2	10,8	11,6	4,8	3,6	5,3	14,5	12,6	17,0
2053,87–2752,17	50–67% PW	a	80,7	35,7	45,0	28,3	7,8	20,5	52,4	27,9	24,5
		b	18,4	17,0	19,8	18,9	17,8	19,4	18,2	16,8	20,2
2752,18–3080,79	67–75% PW	a	36,5	17,3	19,2	14,0	4,3	9,7	22,5	13,0	9,5
		b	8,3	8,2	8,5	9,3	9,6	9,2	7,8	7,8	7,8
3080,80–4107,72	75–100% PW	a	92,8	40,2	52,6	41,1	12,0	29,1	51,7	28,2	23,5
		b	21,2	19,1	22,9	27,5	27,1	27,7	17,9	17,0	19,0
4107,73–5134,65	100–125% PW	a	56,2	24,4	31,8	30,0	7,7	22,3	26,2	16,7	9,5
		b	12,8	11,6	14,0	20,1	17,5	21,3	9,0	10,0	7,7
5134,66–6161,58	125–150% PW	a	25,7	11,9	13,8	13,2	3,6	9,6	12,5	8,3	4,2
		b	5,9	5,7	6,1	8,8	8,2	9,0	4,3	5,0	3,5
6161,59–7188,51	150–175% PW	a	15,8	9,3	6,5	5,9	2,2	3,7	9,9	7,1	2,8
		b	3,6	4,4	2,9	4,0	5,0	3,5	3,4	4,3	2,3
7188,52–8215,44	175–200% PW	a	10,3	7,1	3,2	3,2	1,5	1,7	7,1	5,6	1,5
		b	2,4	3,4	1,4	2,1	3,3	1,6	2,5	3,4	1,3
8215,45–9242,37	200–225% PW	a	5,9	4,3	1,6	1,9	1,0	0,9	4,0	3,3	0,7
		b	1,4	2,0	0,7	1,3	2,2	0,9	1,4	2,0	0,6
9242,38–10269,30	225–250% PW	a	4,5	3,4	1,1	1,1	0,6	0,5	3,4	2,8	0,6
		b	1,0	1,6	0,5	0,7	1,3	0,5	1,2	1,7	0,5
10269,31–11296,23	250–275% PW	a	2,9	2,1	0,8	0,8	0,5	0,3	2,1	1,6	0,5
		b	0,7	1,0	0,3	0,6	1,1	0,3	0,7	1,0	0,3
11296,24–12323,16	275–300% PW	a	2,2	1,6	0,6	0,6	0,3	0,3	1,6	1,3	0,3
		b	0,5	0,7	0,3	0,4	0,8	0,3	0,6	0,7	0,3
12323,17–20000,00	300% PW–20000,00zł	a	5,3	3,8	1,5	1,3	0,7	0,6	4,0	3,1	0,9
		b	1,2	1,8	0,7	0,9	1,7	0,5	1,4	1,8	0,8
Od 20000,01 zł	Od 20000,01 zł	a	1,5	1,1	0,4	0,2	0,1	0,1	1,3	1,0	0,3
zł and more	zł and more	b	0,3	0,5	0,2	0,1	0,3	0,0	0,5	0,6	0,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3. ³ Obok przedziałów podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 2053,87–2752,17 zł stanowi 50–67% przeciętnego wynagrodzenia dla gospodarki narodowej); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–67% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 67,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the chapter „Wages and salaries. Social security benefits”, item 3. ³ The percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given next to ranges (e.g., the 2053,87–2752,17 zł range accounts for 50–67% of the average wage and salary for national economy); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–67% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 67,00% of the average wage and salary).

TABL. 2 (97). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.² (dok.)**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014² (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	mężczy- źni men	kobiety women	ogółem total	mężczy- źni men	kobiety women	ogółem total	mężczy- źni men	kobiety women	
a – w tys. osób in thous. person										
b – w odsetkach in percent										

WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ³ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (PW=3796,16 zł) W WOJEWÓDZTWIE

BY WERE DETERMINED ON THE BASIS OF MULTIPLICATION OF AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES³ (PW=3796,16 zł) FOR VOIVODSHIP

Do 1680,00 zł zł and less	Do 1680,00 zł zł and less	a	48,5	25,6	22,9	0,8	0,2	0,6	47,7	25,4	22,3
		b	11,1	12,2	10,1	0,5	0,5	0,5	16,6	15,3	18,4
1680,01–1898,08	1680,01–50% PW	a	28,3	13,0	15,3	2,8	0,6	2,2	25,5	12,4	13,1
		b	6,5	6,2	6,7	1,9	1,4	2,1	8,8	7,5	10,7
1898,09–2543,43	50–67% PW	a	77,9	35,1	42,8	23,0	5,9	17,1	54,9	29,2	25,7
		b	17,8	16,7	18,9	15,3	13,3	16,2	19,0	17,6	21,3
2543,44–2847,12	67–75% PW	a	34,7	15,9	18,8	13,5	4,2	9,3	21,2	11,7	9,5
		b	7,9	7,6	8,2	9,0	9,6	8,8	7,3	7,0	7,8
2847,13–3796,16	75–100% PW	a	94,1	41,4	52,7	39,7	11,5	28,2	54,4	29,9	24,5
		b	21,4	19,6	23,2	26,6	25,9	26,8	18,9	17,9	20,1
3796,17–4745,20	100–125% PW	a	63,3	27,7	35,6	33,2	9,1	24,1	30,1	18,6	11,5
		b	14,5	13,2	15,7	22,2	20,6	22,9	10,5	11,2	9,4
4745,21–5694,24	125–150% PW	a	32,5	14,2	18,3	17,3	4,5	12,8	15,2	9,7	5,5
		b	7,4	6,8	8,0	11,6	10,1	12,2	5,3	5,9	4,4
5694,25–6643,28	150–175% PW	a	18,0	9,6	8,4	7,6	2,4	5,2	10,4	7,2	3,2
		b	4,1	4,5	3,7	5,1	5,5	4,9	3,6	4,3	2,6
6643,29–7592,32	175–200% PW	a	12,6	8,0	4,6	4,2	1,8	2,4	8,4	6,2	2,2
		b	2,9	3,8	2,0	2,8	4,1	2,3	2,9	3,7	1,7
7592,33–8541,36	200–225% PW	a	7,3	5,1	2,2	2,2	1,0	1,2	5,1	4,1	1,0
		b	1,7	2,4	1,0	1,5	2,3	1,1	1,8	2,4	0,9
8541,37–9490,40	225–250% PW	a	5,2	3,8	1,4	1,6	0,8	0,8	3,6	3,0	0,6
		b	1,2	1,8	0,6	1,1	1,9	0,7	1,3	1,8	0,5
9490,41–10439,44	250–275% PW	a	3,9	2,8	1,1	0,9	0,5	0,4	3,0	2,3	0,7
		b	0,9	1,3	0,5	0,6	1,1	0,4	1,0	1,4	0,5
10439,45–11388,48	275–300% PW	a	2,5	1,9	0,6	0,7	0,4	0,3	1,8	1,5	0,3
		b	0,6	0,9	0,3	0,5	1,0	0,3	0,6	0,9	0,3
11388,49–20000,00	300% PW–20000,00	a	7,4	5,2	2,2	1,9	1,1	0,8	5,5	4,1	1,4
		b	1,7	2,5	0,9	1,2	2,4	0,8	1,9	2,5	1,1
Od 20000,01 zł zł and more	Od 20000,01 zł zł and more	a	1,5	1,1	0,4	0,2	0,1	0,1	1,3	1,0	0,3
		b	0,3	0,5	0,2	0,1	0,3	0,0	0,5	0,6	0,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3. ³ Obok przedziałów podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 1898,09–2543,43 zł stanowi 50–67% przeciętnego wynagrodzenia w województwie); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–67% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 67,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the chapter „Wages and salaries. Social security benefits”, item 3. ³ The percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given next to ranges (e.g., the 1898,09–2543,43 zł range accounts for 50–67% of the average wage and salary for voivodship); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–67% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 67,00% of the average wage and salary).

TABL. 3 (98). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	3796,16	4084,77	3528,88
TOTAL						
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy Managers	7,2	7,7	6,8	7457,49	8479,31	6376,60
Specjaliści Professionals	26,1	17,7	33,9	4736,63	5652,80	4294,22
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,5	3,5	1,6	5219,81	5815,43	4043,36
<i>science and engineering professionals</i>						
specjaliści do spraw zdrowia.....	3,8	1,4	6,0	4349,83	5990,11	4004,09
<i>health professionals</i>						
specjaliści nauczania i wychowania	10,5	5,0	15,6	4351,30	4563,01	4287,92
<i>teaching professionals</i>						
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	6,3	3,9	8,5	4569,34	5422,85	4204,59
<i>business and administration professionals</i>						
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,7	3,0	0,5	6591,31	6853,07	5214,29
<i>information and communications technology professionals</i>						
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,3	0,9	1,7	6347,62	7606,74	5741,66
<i>legal, social and cultural professionals</i>						
Technicy i inny średni personel Technicians and associate professionals	11,9	10,5	13,2	3776,61	4243,57	3433,21
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych....	3,0	4,6	1,5	4323,96	4689,09	3252,17
<i>science and engineering associate professionals</i>						
średni personel do spraw zdrowia	1,1	0,5	1,6	2926,08	3323,67	2817,77
<i>health associate professionals</i>						
średni personel do spraw biznesu i administracji	6,6	4,3	8,7	3742,06	3914,08	3663,45
<i>business and administration associate professionals</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt. 1).

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1).

TABL. 3 (98). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (cd.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Technicy i inny średni personel (dok.)						
Technicians and associate professionals (cont.)						
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,8	0,3	1,4	2856,62	3057,08	2821,22
<i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>						
technicy informatycy.....	0,4	0,8	0,0	4390,57	4344,02	5189,82
<i>information and communica- tions technicians</i>						
Pracownicy biurowi	8,1	6,8	9,3	3119,42	3095,16	3135,75
Clerks						
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.....	2,6	0,9	4,1	3152,81	3540,20	3076,41
<i>general and keyboard clerks</i>						
pracownicy obsługi klienta	0,8	0,3	1,4	2995,39	2830,69	3027,47
<i>customer services clerks</i>						
pracownicy do spraw finanso- wo-statystycznych i ewidencji materiałowej.....	3,5	4,7	2,4	3098,55	3092,98	3108,87
<i>numerical and material record- ing clerks</i>						
pozostali pracownicy obsługi biura	1,2	0,9	1,4	3197,64	2742,98	3463,44
<i>other clerical support workers</i>						
Pracownicy usług i sprzedawcy	11,9	7,2	16,2	2582,93	2528,34	2605,37
Service and sales workers						
pracownicy usług osobistych	2,7	2,6	2,8	2322,95	2452,91	2209,22
<i>personal service workers</i>						
sprzedawcy i pokrewni.....	7,5	2,2	12,2	2755,85	2912,61	2729,78
<i>sales workers</i>						
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,5	0,2	0,9	2354,86	2518,19	2329,38
<i>personal care workers</i>						
pracownicy usług ochrony.....	1,2	2,2	0,3	2225,00	2240,13	2135,22
<i>protective services workers</i>						
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	0,1	0,2	0,1	2255,19	2284,15	2166,10
Skilled agricultural, forestry and fishery workers						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt. 1).

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1).

TABL. 3 (98). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES
BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy..... Craft and related trades workers	13,8	22,5	5,8	3090,50	3365,50	2100,54
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) <i>building and related trades workers, excluding electricians</i>	2,2	4,5	0,1	2999,30	3010,15	2231,33
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,7	9,5	0,2	3545,51	3558,10	3033,90
<i>metal, machinery and related trades workers</i>						
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,9	1,5	0,4	3598,05	3803,83	2941,48
<i>handicraft and printing workers</i>						
elektrycy i elektronicy	1,5	3,1	0,1	4039,71	4068,00	3411,40
<i>electrical and electronic trades workers</i>						
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,5	3,9	5,0	2224,20	2597,25	1950,28
<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>						
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń..... Plant and machine operators and assemblers	12,0	20,1	4,4	3109,63	3217,18	2652,69
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych <i>stationary plant and machine operators</i>	6,4	9,9	3,1	3198,06	3423,61	2522,49
monterzy..... <i>assemblers</i>	1,3	1,5	1,1	3528,71	4073,96	2813,56
kierowcy i operatorzy pojazdów <i>drivers and mobile plant operators</i>	4,3	8,7	0,2	2853,61	2831,24	3584,36
Pracownicy przy pracach prostych Elementary occupations	8,9	7,3	10,3	2363,16	2518,67	2261,09
w tym: of which:						
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie.... <i>agricultural, forestry and fishery labourers</i>	0,1	0,1	0,1	2136,05	1872,51	2501,99
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie..... <i>labourers in mining, industry, construction and transportation</i>	3,6	4,6	2,7	2653,45	2689,56	2593,91

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt. 1).

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1).

TABL. 4 (99). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. ¹
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a – w zł in zł										
b – ogółem = 100,0 total = 100,0										
OGÓŁEM TOTAL										
OGÓŁEM	a	3796,16	4084,77	3528,88	4082,21	4433,99	3935,10	3647,57	3992,12	3176,80
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym <i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	a	5048,96	6228,08	4488,26	4744,49	5429,87	4506,75	5518,94	6979,63	4451,57
	b	133,0	152,5	127,2	116,2	122,5	114,5	151,3	174,8	140,1
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym <i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	a	4531,71	5534,61	3637,80	3842,62	4425,29	3629,53	4783,90	5733,81	3642,68
	b	119,4	135,5	103,1	94,1	99,8	92,2	131,2	143,6	114,7
Policealne..... <i>Post-secondary</i>	a	3384,23	3762,83	3225,75	3379,53	3359,72	3383,70	3386,81	3869,32	3113,55
	b	89,1	92,1	91,4	82,8	75,8	86,0	92,9	96,9	98,0
Średnie zawodowe..... <i>Vocational secondary</i>	a	3258,43	3547,61	2890,18	3358,86	3659,24	3215,31	3229,34	3530,98	2718,48
	b	85,8	86,8	81,9	82,3	82,5	81,7	88,5	88,4	85,6
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	a	3207,15	3655,77	2879,05	3186,70	3450,99	3097,59	3212,69	3685,66	2795,64
	b	84,5	89,5	81,6	78,1	77,8	78,7	88,1	92,3	88,0
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	a	2755,30	3010,82	2204,72	2790,96	3163,02	2335,40	2748,90	2989,53	2168,72
	b	72,6	73,7	62,5	68,4	71,3	59,3	75,4	74,9	68,3
Gimnazjalne	a	2377,83	2416,15	2234,16	2474,65	2628,12	2304,73	2372,42	2408,42	2224,61
<i>Lower secondary</i>	b	62,6	59,2	63,3	60,6	59,3	58,6	65,0	60,3	70,0
Podstawowe i niepełne podstawowe <i>Primary and incomplete primary</i>	a	2742,87	2984,25	2339,05	2589,03	2941,94	2342,76	2793,64	2992,48	2336,66
	b	72,3	73,1	66,3	63,4	66,3	59,5	76,6	75,0	73,6

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (99). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. ¹ (dok.)
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a – w zł in zł									
b – ogółem = 100,0 total = 100,0									
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
24 lata i mniej..... and less	a 2572,16 b 67,8	2540,20 62,2	2619,16 74,2	2602,55 63,8	2864,09 64,6	2427,62 61,7	2569,62 70,4	2522,43 63,2	2643,90 83,2
25–34.....	a 3481,32 b 91,7	3791,71 92,8	3167,01 89,7	3402,57 83,4	3680,79 83,0	3276,66 83,3	3504,91 96,1	3810,19 95,4	3115,55 98,1
35–44.....	a 3986,16 b 105,0	4377,75 107,2	3660,56 103,7	4198,34 102,8	4610,58 104,0	4045,56 102,8	3879,42 106,4	4319,79 108,2	3349,08 105,4
45–54.....	a 3993,17 b 105,2	4367,12 106,9	3721,45 105,5	4269,42 104,6	4619,37 104,2	4157,72 105,7	3767,88 103,3	4279,29 107,2	3099,04 97,6
55–59.....	a 3943,04 b 103,9	4216,92 103,2	3706,04 105,0	4116,44 100,8	4526,95 102,1	3942,26 100,2	3791,52 103,9	4084,39 102,3	3335,42 105,0
60–64.....	a 4357,19 b 114,8	4386,55 107,4	4260,88 120,7	4719,87 115,6	4818,34 108,7	4549,19 115,6	4077,31 111,8	4143,22 103,8	3642,51 114,7
65 lat i więcej..... and more	a 5744,27 b 151,3	5640,33 138,1	6848,53 194,1	6016,20 147,4	5727,28 129,2	7816,19 198,6	5510,29 151,1	5573,11 139,6	4042,31 127,2
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY									
Do 1,9 roku..... and less	a 2711,77 b 71,4	2829,82 69,3	2592,11 73,5	2746,46 67,3	2838,23 64,0	2699,61 68,6	2705,16 74,2	2828,80 70,9	2562,97 80,7
2,0–4,9.....	a 3147,44 b 82,9	3340,67 81,8	2944,49 83,4	3208,60 78,6	3467,83 78,2	3076,00 78,2	3134,15 85,9	3323,67 83,3	2902,49 91,4
5,0–9,9.....	a 3619,83 b 95,4	3963,37 97,0	3279,57 92,9	3576,52 87,6	3897,93 87,9	3431,77 87,2	3633,35 99,6	3974,76 99,6	3205,84 100,9
10,0–14,9.....	a 3846,86 b 101,3	4162,57 101,9	3534,63 100,2	4087,70 100,1	4604,19 103,8	3852,73 97,9	3750,32 102,8	4065,67 101,8	3330,28 104,8
15,0–19,9.....	a 4033,09 b 106,2	4362,53 106,8	3745,45 106,1	4357,34 106,7	4735,26 106,8	4211,08 107,0	3870,70 106,1	4269,49 106,9	3363,52 105,9
20 lat i więcej..... and more	a 4149,13 b 109,3	4491,31 110,0	3857,48 109,3	4294,68 105,2	4680,79 105,6	4141,17 105,2	4012,20 110,0	4410,22 110,5	3347,70 105,4

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (100). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (DECYLE) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW² WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**
DECILE EARNINGS (THE UPPER LIMITS OF GROSS WAGES AND SALARIES RECEIVED BY DECILE) PAID EMPLOYMENT¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)									
		pierwszej first	drugiej second	trzeciej third	czwartej fourth	piątej (me- diana) fifth (me- dian)	szóstej sixth	siódmej seventh	ósmej eight	dziewiątej ninth
		w zł in zł								
OGÓŁEM	a	1680,00	2000,00	2344,52	2718,00	3117,19	3553,33	4092,76	4814,23	6427,34
	b	1680,00	1963,30	2325,19	2755,31	3164,96	3667,50	4274,16	5300,58	7451,03
	c	1680,00	2000,00	2353,83	2696,58	3084,12	3480,00	3956,01	4535,33	5559,13
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Public government representatives senior officials and managers</i>	a	2671,43	3609,38	4350,00	5040,00	5804,25	6625,16	7840,19	10000,00	13433,33
	b	2509,00	3600,00	4505,45	5449,70	6478,93	7507,50	9291,01	11677,83	15933,33
	c	2850,96	3609,38	4238,60	4833,82	5384,00	5947,67	6721,81	8000,00	10633,00
Specjaliści	a	2500,87	2997,77	3400,00	3779,74	4147,66	4547,17	5032,67	5824,36	7554,58
	b	2526,20	3100,00	3647,24	4123,05	4697,21	5460,56	6472,00	7753,87	10005,99
	c	2500,00	2956,44	3326,48	3663,79	4002,16	4338,25	4696,12	5184,36	6147,30
Technicy i inny średni personel	a	1991,26	2350,00	2685,83	2990,95	3314,40	3649,00	4126,92	4799,25	6283,76
	b	1800,00	2314,27	2810,13	3263,67	3656,77	4213,96	4884,67	5892,00	7334,88
	c	2052,00	2355,92	2621,84	2877,57	3126,44	3404,73	3742,84	4200,00	5033,33
Pracownicy biurowi	a	1700,00	2027,63	2284,86	2579,39	2862,17	3172,64	3490,00	3923,46	4660,87
	b	1680,00	1980,00	2191,67	2484,00	2795,49	3130,45	3498,69	3870,47	4676,11
	c	1780,00	2087,85	2368,55	2635,00	2890,12	3184,50	3488,58	3960,00	4642,80
Pracownicy usług i sprzedawcy <i>Service and sales workers</i>	a	1680,00	1680,00	1800,31	2000,00	2241,00	2541,45	2916,64	3335,80	3872,99
	b	1680,00	1680,00	1700,00	1956,52	2132,46	2388,69	2669,36	3147,15	3860,49
	c	1680,00	1680,00	1823,00	2016,00	2306,67	2595,53	3006,67	3360,00	3873,59
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	a	1680,00	1680,00	1680,00	1680,00	1680,21	2277,33	2379,63	2498,48	3215,48
	b	1680,00	1680,00	1680,00	1680,00	1680,00	2181,97	2420,80	2709,17	3588,52
	c	1680,00	1680,21	1680,21	2267,50	2277,33	2379,63	2379,63	2379,63	2379,63
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	a	1680,00	1680,00	1800,00	2100,00	2566,87	3008,38	3524,95	4140,31	5185,86
	b	1680,00	1713,33	2069,83	2509,97	2912,28	3364,80	3866,46	4438,21	5667,20
	c	1680,00	1680,00	1680,00	1680,00	1700,00	1799,46	1952,53	2456,20	3184,44
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	a	1680,00	1880,00	2129,75	2388,21	2687,50	3001,40	3357,59	3965,48	4797,24
	b	1680,00	1900,00	2165,85	2437,60	2775,00	3086,59	3447,77	4086,53	5183,19
	c	1680,00	1831,20	2020,34	2224,67	2423,00	2676,58	2990,97	3395,20	3926,15
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	a	1680,00	1680,00	1846,24	2025,00	2185,52	2345,96	2551,92	2813,15	3339,77
	b	1680,00	1680,00	1800,00	2062,97	2242,40	2540,12	2820,83	3182,76	3766,90
	c	1680,00	1700,00	1856,92	2000,00	2147,60	2284,67	2443,63	2597,38	2944,58

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt. 1).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the Yearbook, item 7, point 1).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (101). **EMERYCI I RENCISCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	660643	653810	617811	609801	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.....	520352	537832	513436	508197	Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury.....	319652	384089	369368	365758	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy.	115968	71501	62656	60899	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne.....	84732	82242	81412	81540	family pensions
Rolnicy indywidualni.....	140291	115978	104375	101604	Farmers

^a Przeciętnie w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (102). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł | 7801,20 | 10868,91 | 12048,98 | 12294,36 | Benefits in mln zł

WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION

Razem
Total

Świadczenia w mln zł | 6552,83 | 9559,48 | 10659,66 | 10913,72 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł | 1049,42 | 1481,17 | 1730,12 | 1789,61 | Average monthly retirement pay and pension in zł

Emerytury
Retirement pay

Świadczenia w mln zł | 4417,83 | 7291,52 | 8139,48 | 8347,85 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł | 1151,73 | 1581,99 | 1836,35 | 1901,95 | Average monthly retirement pay in zł

Renty z tytułu niezdolności do pracy
Pensions resulting from an inability to work

Świadczenia w mln zł | 1128,94 | 934,69 | 974,76 | 976,97 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł | 811,24 | 1089,36 | 1296,45 | 1336,87 | Average monthly pension in zł

Renty rodzinne
Family pensions

Świadczenia w mln zł | 1006,06 | 1333,28 | 1545,42 | 1588,89 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł | 989,45 | 1350,96 | 1581,89 | 1623,84 | Average monthly pension in zł

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a
FARMERS^a

Świadczenia w mln zł | 1248,37 | 1309,42 | 1389,32 | 1380,64 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł | 741,54 | 940,86 | 1109,24 | 1132,37 | Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozprężalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, od 2011 r. wyniki badania są przeważone danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącej z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizora, pralki, lodówki itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods as well as risk of poverty, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in collective homes as well as households of diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland are using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets.

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, since 2011 data obtained from the survey are weighted with the data of structure of households by number of persons and place of living on the basis of the Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.);
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolnej;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń społecznych, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) są utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych placonych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pozostałych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (oraz bez podatków placonych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych).

- 1) *employed persons include:*
 - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, commission contracts, verbal contracts, etc.);*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) and structures as well as persons practicing a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;*
- 2) *persons maintained from social benefits, for whom the main source of maintenance is i.a.: retirement pension, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;*
- 3) *dependents (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.*
4. **Available income** *includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income (from hired labour and social security benefits and from other benefits) excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.*

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which include all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;*

- Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
 - 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy, dochody dzierżawy ziemi) oraz dochody z wynajmu budynków (w tym mieszkań) i budowli (w tym garaży) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który stanowi różnicę między przychodami a poniesionymi nakładami i podatkami;
 - 5) dochód ze świadczeń społecznych, tj:
 - a) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy – po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych,
 - b) dochód z pozostałych świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych (w tym dary),
 - 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej, na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie ze zmienioną i obowiązującą od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and structures and income from practicing a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interest, shares in company profits, including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investment and taxes;*
- 5) *income from social security benefits, i.e.:*
 - a) *income from social security benefits, which includes retirement pay, pensions, benefits (of which sick benefit – after termination of employment), rehabilitation benefits and one-off compensations as well as since 2005, early retirement pay for farmers,*
 - b) *income from other social benefits, which includes among others: unemployment benefits and allowances, family allowances, social pensions, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships and assistance from non-commercial institutions (of which gifts),*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with modified and adopted since 2013 nomenclature of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej, na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

8. Zagrożenie ubóstwem — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. W celu wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji) zastosowano tak zwaną **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**.

Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych, z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi poniżej 14 lat) — 1802 zł, w IV kwartale 2013 r. było to 706 zł dla gospodarstw 1 osobowych oraz 1906 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2014 r. progi te wyniosły odpowiednio: 713 zł oraz 1926 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późniejszymi zmianami) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. Od 2010 r., do III kwartału 2012 r. obowiązywały takie same kwoty progowe — 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2012 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie odpowiednio: 542 zł oraz 456 zł.

Minimum egzystencji, uznane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi poniżej 14 lat) — 1257 zł, w IV kwartale 2013 r. było to 551 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1486 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2014 r. progi te wyniosły odpowiednio: 540 zł oraz 1458 zł.

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

8. Risk of poverty — a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 — to any other person at that age and weight 0,5 — to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults with 2 children under 14), in the fourth quarter of 2013 the threshold was 706 zł for 1-person households and 1906 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2014: 713 zł and 1926 zł, respectively.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2013 item 182, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system. Since 2010 till the third quarter of 2012 the line remained at the same level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1 person for multi-person households. Since the fourth quarter of 2012, the line was changed to: 542 zł and 456 zł, respectively.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which the biological existence or psychophysical human development is threatened. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults with 2 children under 14), in the fourth quarter of 2013 the threshold was 551 zł for 1-person households and 1486 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2014: 540 zł and 1458 zł, respectively.

TABL. 1 (103). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2572	2680	2578	2531	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,87	2,70	2,56	2,61	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,08	1,10	1,03	1,09	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,84	0,81	0,80	0,79	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,66	0,70	0,69	0,67	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu	0,88	0,73	0,66	0,65	<i>dependents</i>

^a W 2005 r. — pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a In 2005 — receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (104). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	768,97	1178,73	1296,47	1293,36	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji	737,09	1124,92	1240,63	1236,48	<i>of which disposable income</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	360,98	594,75	685,97	691,36	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	37,18	55,10	56,51	40,42	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek	44,14	118,86	82,44	94,00	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń społecznych ^a	273,34	353,17	399,57	392,07	<i>from social benefits^a</i>

^a W 2005 r. — ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a In 2005 — from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 (105). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	742,82	1049,80	1132,27	1118,97	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	710,94	995,98	1076,42	1062,09	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	194,62	245,61	268,86	268,33	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	21,65	28,31	27,02	25,45	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	34,87	55,20	58,92	61,80	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	142,53	201,89	226,14	214,98	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	35,70	50,23	46,90	56,47	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	38,15	52,28	60,38	60,68	health
w tym artykuły farmaceutyczne	25,67	34,28	39,61	38,00	of which pharmaceutical products
transport	71,62	100,59	116,25	101,57	transport
łączność ^c	36,15	43,99	54,65	51,55	communication ^c
rekreacja i kultura ^d	51,29	82,62	76,91	74,93	recreation and culture ^d
edukacja ^e	10,29	15,21	10,57	10,90	education ^e
restauracje i hotele	20,17	27,53	38,99	43,23	restaurants and hotels
inne towary i usługi	48,10 ^d	69,87 ^d	72,45	72,85	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	18,98	30,18	31,64	32,80	of which personal care

^a Od 2013 r. łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. ^b Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Od 2013 r. łącznie z wydatkami za usługi internetowe. ^d Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

^a Since 2013 including expenditures for life insurance. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Since 2013 including expenditures for Internet services. ^d Since 2013 excluding expenditures for Internet services. ^e Including pre-school education.

TABL. 4 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg....	8,75	7,31	6,83	6,65	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	6,08	4,87	4,36	4,17	of which bread ^b
Mięso ^c w kg.....	5,90	5,86	5,70	5,82	Meat ^c in kg
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^d	2,54	2,60	2,21	2,20	of which processed meat and other meat preparations ^d

^a Od 2013 r. bez mąki ziemniaczanej. ^b Od 2013 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. ^c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). ^d Łącznie z wyrobami garmazeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych.

^a Since 2013 excluding potato flour. ^b Since 2013 excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. ^c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position "Oils and fats"). ^d Including ready-to-serve food; since 2013 excluding offal preparations.

TABL. 4 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Ryby i owoce morza ^e w kg.....	0,42	0,47	0,35	0,34	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	4,24	3,20	2,97	3,06	Milk ^f in l
Jogurty ^g w kg.....	0,58	0,83	0,49	0,47	Yoghurt ^g in kg
Sery ^h w kg	0,87	0,96	0,80	0,79	Cheese ^h in kg
Jaja w szt.	16,53	13,89	13,74	14,05	Eggs in units
Oleje i tłuszcze ⁱ w kg.....	1,47	1,30	1,23	1,25	Oils and fats ⁱ in kg
w tym masło	0,25	0,25	0,24	0,25	of which butter
Owoce ^j w kg	3,99	3,49	3,72	3,87	Fruit ^j in kg
Warzywa w kg.....	13,26	10,37	9,75	10,02	Vegetables in kg
w tym ziemniaki.....	7,03	5,12	4,41	4,53	of which potatoes
Cukier w kg	1,68	1,49	1,35	1,46	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg.....	0,27	0,27	0,25	0,24	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l.....	1,92	2,99	3,50	3,36	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l.....	0,86	0,81	0,71	0,75	Fruit and vegetable juices in l

^e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. ^f Bez zagęszczonego i w proszku. ^g Do 2010 r. łącznie z napojami mlecznymi w kg. ^h Od 2013 r. bez serków słodkich. ⁱ Od 2013 r. bez boczku surowego. ^j Od 2013 r. łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

^e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve food including coated food products and since 2013 excluding canned fish. ^f Excluding condensed and powdered milk. ^g Until 2010 including milk-based beverages in kg. ^h Since 2013 excluding sweet cottage cheese. ⁱ Since 2013 excluding raw bacon. ^j Since 2013 including seeds and edible kernel.

TABL. 5 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,6	97,9	97,5	98,8	Refrigerator
Zamrażarka	20,9	24,0	20,2	21,2	Freezer
Automat pralniczy.....	73,5	85,8	90,3	91,6	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	4,1	13,1	16,2	19,1	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa.....	27,9	48,1	54,5	56,5	Microwave oven
Samochód osobowy.....	47,1	57,5	59,1	60,3	Passenger car
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża) ...	43,5	40,3	31,5	30,7	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	97,8	98,6	97,4	97,2	Television set
Odtwarzacz DVD.....	19,8	52,9	46,0	43,1	DVD player

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 5 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a (dok.)**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Telefon komórkowy	63,6	87,6	92,9	94,5	Mobile phone
Zestaw kina domowego	x	14,9	11,7	11,4	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	51,7	66,5	70,1	68,7	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	44,8	47,4	48,1	Digital camera
Komputer osobisty	35,1	58,4	65,2	69,4	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu..	18,4	52,3	62,8	67,3	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szerokopasmowym	x	33,1	45,0	52,0	of which broadband access
Drukarka	21,4	36,3	30,1	34,1	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna	x	x	18,0	20,4	of which multifunction printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (108). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AT-RISK-OF-POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	14,7	12,5	12,5	13,1	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	15,1	5,2	9,7	9,4	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	10,0	3,9	6,1	5,4	subsistence minimum

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust 8.

^a See general notes to chapter, item 8.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych (tzw. sieci rozdzielczej) bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

Szacunków za lata 2010, 2011 dokonano w oparciu o liczbę ludności uwzględniającą wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominate kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply network** concerns street conduits (the so-called distribution network) excluding connections leading to residential buildings and other constructions as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 - gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply, sewage and gas supply connections leading, to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in house-holds includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population using the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

Estimates for 2010 and 2011 were based on the number of people which considered the results of the Population and Housing Census 2011.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** (od 2005 r.) obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służącej do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzygminnego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** (since 2005) include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some city as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of routes** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on **municipal waste** concern waste generated in households, excluding end-of-life vehicles and waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, place, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) wyników spisów powszechnych oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002—2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. — wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodeled for residential purposes, structurally separated by permanent walls within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The useful floor space of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

- 1) the results of censuses as well as the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
- 2) the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. **The balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002—2009 the basis assumed were the results of 2002 census, since 2010 — the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

4. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
 - 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
 - 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
 - 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
 - 5) **towarzystw budownictwa społecznego**;
 - 6) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.
- Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;
- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

5. Dane o **liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje** (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

6. Dodatek mieszkaniowy jest powszechnym i okresowym świadczeniem pieniężnym, wynikającym z przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2001 nr 71 poz. 734, z późniejszymi zmianami). Ma on charakter okresowy – przyznaje się go bowiem na okres 6 miesięcy z możliwością ponownego przyznania w razie dalsze-

4. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the co-operative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 5) **public building societies**;
- 6) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
 - can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which by law of 15 December 2000 on housing cooperatives a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

5. Data regarding the **number of dwellings fitted with installations** (on the basis of balances of dwelling stocks) include the modernization of dwellings belonging to housing co-operatives, gminas, employers, condominiums and public building society dwellings as well as the estimate of the increase of dwellings which were fitted with installations in private buildings as a result of their modernization.

6. Housing allowance is a common and temporary form of financial aid, stipulated in the provision of the Law on Dwelling Rent and Housing Allowances, dated 21 June 2001 (Journal of Laws of 2001 No. 71, item 734, with subsequent amendments). Housing allowance is temporary - granted for a period of 6 months with an

go spełnienia ustawowych warunków. Wpłata dodatków mieszkaniowych stanowi zadanie własne gminy.

Dodatek mieszkaniowy stanowi różnicę pomiędzy wydatkami mieszkaniowymi przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego a częścią wydatków ponoszonych przez osobę, której przyznany jest dodatek.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. (Dz.U. Nr 203, poz. 1966, art. 6) o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wysokość dodatku mieszkaniowego nie może przekraczać 70% faktycznych wydatków ponoszonych przez gospodarstwo domowe za lokal mieszkalny (związanych z czynszem, kosztami eksploatacji, jak również opłatami za energię ciepłą, wodę i odbiór nieczystości ciekłych). Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć lub obniżyć, nie więcej niż o 20 p.proc, wysokość wskaźników procentowych.

7. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

8. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni,
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym),
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego),
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. - z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego),
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

option of renewal in the event of further fulfilment of the statutory requirements. Payment of housing allowances is the gmina's own discretion.

The amount of housing allowance is the difference between the housing expenses incurred by the standard usable floor space of an occupied dwelling unit and that part of the expenses incurred by the person to whom the benefit is granted.

Accordance to the Law on the Income of Local Government units, dated 13 November 2003 (Journal of Laws No. 203, item. 1966, Art. 6), the amount of the housing allowance mustn't exceed 70% of the actual expenditure expenses, incurred by the household for dwelling, related to rent, maintenance costs, and charges for heat energy, water and liquid waste collection. The municipal council, by resolution, may increase or decrease, not more than 20 percentage points, the amount of percentages.

7. Data regarding **dwelling** in which **construction has begun** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

8. Information regarding **dwellings completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives,
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character),
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction),
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 may 2009 – from the National Housing Fund),
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (109). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	20536,6	21750,1	22415,8	22572,2	Water supply
miasta	3631,9	3915,1	4158,0	4199,1	urban areas
wieś.....	16904,7	17835,0	18257,8	18373,1	rural areas
Kanalizacyjna ^a	3666,5	4774,1	5971,1	6202,7	Sewage ^a
miasta	2588,5	3008,3	3441,7	3514,3	urban areas
wieś.....	1078,0	1765,8	2529,4	2688,4	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.					Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	347849	365666	382061	389756	Water supply system
miasta	113635	117743	125144	127139	urban areas
wieś.....	234214	247923	256917	262617	rural areas
Kanalizacyjne	87949	112209	135163	14115	Sewage system
miasta	64984	74880	87897	90604	urban areas
wieś.....	22965	37329	47266	50551	rural areas
Zdroje uliczne	1188	1055	900	868	Street outlets
Miasta	993	881	749	709	Urban areas
Wieś.....	195	174	151	159	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	92,4	86,6	87,3	85,8	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	65,2	58,2	56,2	54,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	39,0	35,8	35,2	34,3	per capita in m ³
Wieś w hm ³	27,2	28,4	31,1	31,3	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	105,1	88,1	83,9	80,8	Wastewater discharged by sewerage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane.....	93,3	88,1	83,9	80,8	of which treated

^a Długość czynnej sieci sanitarnej (bez przykanalików) łącznie z kolektorami.

^a Length of the operative sanitary network (excluding sewer pipes) including collectors.

TABL. 2 (110). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	983,0	1005,0	1001,6	991,1	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta.....	674,2	691,9	684,8	679,9	Urban areas
Wieś.....	308,8	313,1	316,8	314,2	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h.....	1874,9	2028,8	1956,9	1888,0	In GW·h
miasta.....	1227,1	1312,0	1232,3	1175,0	urban areas
wieś.....	647,8	716,8	724,7	712,9	rural areas
W kW·h:					In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca.....	734,7	805,0	770,5	739,8	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1820,1	1896,3	1799,5	1735,9	per consumer ^a
wieś — na 1 odbiorcę ^a	2098,1	2289,4	2287,5	2269,2	rural areas — per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (111). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	3294,4	3786,2	4158,9	4265,5	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa.....	482,2	637,5	657,3	655,0	of which transmission
miasta.....	106,3	117,6	123,6	123,9	urban areas
wieś.....	375,9	519,9	533,6	531,2	rural areas
Miasta.....	2218,1	2458,9	2685,5	2739,0	Urban areas
Wieś.....	1076,3	1327,3	1473,4	1526,5	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	57215	63384	70804	73318	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta.....	47784	52427	58859	60748	Urban areas
Wieś.....	9431	10957	11945	12570	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	419,9	416,7	412,6	426,0	Consumers of gas from gas supply system^a in thous.
Miasta.....	408,8	404,5	399,1	411,9	Urban areas
Wieś.....	11,1	12,1	13,4	14,1	Rural areas
Zużycie gazu z sieci^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year):
W hm ³	151,1	151,6	143,3	138,3	In hm ³
miasta.....	145,9	137,9	128,5	122,4	urban areas
wieś.....	5,2	13,8	14,8	15,9	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	58,5	59,7	56,9	55,1	Per capita in m ³
miasta.....	87,4	84,7	80,3	77,1	urban areas
wieś.....	5,7	15,1	16,1	17,3	rural areas

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meter. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (112). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1599,1	1708,9	1765,1	1763,0	1692,9	70,1	Heating network in km
w tym przesyłowa	1047,2	1110,2	1161,2	1148,3	1108,7	39,6	of which transmission
Kotłownie	558	595	515	1136 ^a	895 ^a	241 ^a	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	17222,4	18077,7	16538,9	15115,1	14939,5	175,7	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	143461	133283	135508	160753	155122	5631	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	84502	84988	84923	86121	85629	492	of which residential buildings

^a W 2014 r. zmieniono zakres podmiotowy badania, dane są nieporównywalne z poprzednimi latami.

^a In 2014 subject scope was changed, data are not comparable with previous years.

TABL. 5 (113). **UDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
**POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY
SYSTEMS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014 ^a	SPECIFICATION
Ludność w tys. — korzysta- jąca ^b z:					Population in thous. — using ^b :
wodociągu	2289,8	2277,4	2259,2	2355,9	water supply system
miasta	1568,9	1531,0	1505,2	1505,0	urban areas
wieś	720,9	746,4	754,1	850,8	rural areas
kanalizacji	1480,0	1495,3	1531,6	1567,6	sewage system
miasta	1382,3	1356,9	1356,4	1360,2	urban areas
wieś	97,7	138,4	175,3	207,4	rural areas
gazu	1019,3	998,7	1001,0	997,0	gas supply system
miasta	992,8	961,6	959,5	953,9	urban areas
wieś	26,5	37,1	41,5	43,1	rural areas
Ludność — w % ogółu ludności ^c — korzystająca ^b z:					Population — in % of total population ^c — using ^b :
wodociągu	88,8	89,6	89,9	94,1	water supply system
miasta	94,2	94,3	94,5	95,1	urban areas
wieś	79,0	81,2	82,0	92,4	rural areas
kanalizacji	57,4	58,8	60,9	62,6	sewage system
miasta	83,0	83,6	85,1	85,9	urban areas
wieś	10,7	15,0	19,0	22,5	rural areas
gazu	39,5	39,3	39,8	39,8	gas supply system
miasta	59,6	59,3	60,2	60,2	urban areas
wieś	2,9	4,0	4,5	4,7	rural areas

^a Dane dotyczące ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji podano według zmienionej metody. ^b Dane szacunkowe. ^c Na podstawie bilansów.

^a Data for 2014 regarding population using water supply and sewage are given according to the changed method. ^b Estimated data. ^c Based on balances.

TABL. 6 (114). **ODPADY KOMUNALNE^a**
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym z gospodarstw domowych <i>of which from house- holds</i>	
Odpady komunalne zebrane ^b w t.....	639378,6	668824,4	575752,7	642054,1	541767,4	<i>Municipal waste collec- ted^b in t</i>
zmieszane.....	623481,8	612500,3	501250,2	474673,8	395733,7	<i>mixed</i>
miasta.....	540370,3	502404,9	399927,9	363111,5	303753,7	<i>urban areas</i>
wieś.....	83111,5	110095,4	101322,3	111562,3	91980,0	<i>rural areas</i>
zebrane selektywnie.....	15896,8	56324,2	74502,5	167380,3	146033,7	<i>collected separately</i>
w tym:						<i>of which:</i>
papier i tektura	6595,2	8360,5	11610,3	8620,0	7086,4	<i>paper and cardboard</i>
szkło	3786,0	13097,6	22268,1	26653,7	25384,6	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne....	1712,1	5532,5	12773,8	15767,7	13485,2	<i>plastic</i>
metale.....	299,4	1016,7	1151,7	1068,1	1037,6	<i>metals</i>
wielkogabarytowe.....	1887,8	6156,7	8050,6	11613,0	11296,2	<i>largesize</i>
biodegradowalne.....	-	18421,5	14455,9	53183,6	49435,2	<i>biodegradable</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 8. ^b Dane szacunkowe.

^a See general notes to the chapter, item 8. ^b Estimated data.

TABL. 7 (115). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	1456,5	1740,3	1474,9	1457,7	<i>Liquid waste^b removed in dam³</i>
miasta	581,4	923,1	710,4	639,9	<i>urban areas</i>
wieś	875,1	817,2	764,5	817,8	<i>rural areas</i>
w tym z gospodarstw domowych	629,5	935,7	940,0	966,6	<i>of which from households</i>
miasta	268,3	515,3	476,0	451,9	<i>urban areas</i>
wieś	361,2	420,4	464,0	514,7	<i>rural areas</i>
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	.	196,1	176,4	168,6	<i>Septic tanks in thous. (as of 31 XII)</i>
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	7,2	15,0	17,5	<i>Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 9. ^b Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes to the chapter, item 9. ^b Collected temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (116). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							<i>Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):</i>
liczba	43	32	23	19	1	18	<i>number</i>
powierzchnia w ha.....	183,7	154,9	113,6	123,5	3,1	120,4	<i>area in ha</i>
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha:							<i>Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha:</i>
czynnych	0,0	-	4,0	9,1	-	9,1	<i>in operation</i>
o zakończonej eksploatacji (zamknięte).....	1,0	2,3	-	0,6	-	0,6	<i>exploitation completed</i>

TABL. 9 (117). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	2696	5040	3597	3796	<i>Transportation network – lines in km</i>
autobusowe	2518	4744	3299	3497	<i>bus</i>
tramwajowe	178	296	299	299	<i>tram</i>
Tabor:					<i>Fleet of:</i>
autobusy: w sztukach	822	886	776	814	<i>buses: in units</i>
liczba miejsc w tys.	86,8	86,8	80,9	84,1	<i>number of seats in thous.</i>
tramwaje: w sztukach	503	514	499	494	<i>trams: in units</i>
liczba miejsc w tys.	53,9	57,9	51,6	52,8	<i>number of seats in thous.</i>
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln.....	204,0	189,9	250,1	254,6	<i>Transport of passengers^b (during the year) in mln</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 10 (118). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2013		2014		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w ha.....	3762,1	3929,8	3409,1	3712,8	3197,8	3757,5	3206,4	TOTAL in ha
w % powierzchni ogólnej wojewódz- twa ^a	0,2	0,2	2,9	0,2	2,8	0,2	2,8	<i>in % of total area space of the voivod- ship^a</i>
na 1 mieszkańca ^b w m ²	14,6	15,5	21,0	14,8	20,1	15,0	20,3	<i>per capita^b in m²</i>
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha: parki spacerowo- wypoczynkowe.....	1452,7	1464,7	1134,9	1461,8	1125,1	1514,6	1159,3	<i>Generally accessible area green belts in ha: strolling-recreational parks</i>
zieleńce.....	561,1	585,4	490,2	427,6	321,2	418,4	295,6	<i>lawns</i>
Tereny zieleni osiedlo- wej w ha.....	1748,3	1879,7	1784,0	1823,5	1751,5	1824,5	1751,5	<i>Estate green belts in ha</i>

a, b W przypadku miast obliczono: *a* – w % ogólnej powierzchni miast, *b* – na 1 mieszkańca miast.

a, b For urban areas calculated: *a* – in % total urban areas space, *b* – per capita in urban areas.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 11 (119). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	947,4	975,9	992,4	997,8	696,6	301,2	<i>Dwellings in thous.</i>
Izby w mieszkaniach w tys.	3298,9	3481,5	3555,2	3579,6	2331,9	1247,6	<i>Rooms in dwellings in thous.</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	61614,8	65715,1	67608,0	68239,7	41156,7	27083,1	<i>Useful floor area of dwellings in thous. m²</i>
Przeciętna w zasobach: liczba izb w mieszka- niu.....	3,48	3,57	3,58	3,59	3,35	4,14	<i>Dwelling stocks, ave- rage: number of rooms in a dwelling</i>
powierzchnia użytkowa w m ² : 1 mieszkania.....	65,0	67,3	68,1	68,4	59,1	89,9	<i>useful floor area in m²: per dwelling</i>
na 1 osobę.....	23,9	25,8	26,9	27,3	26,0	29,4	<i>per person</i>
liczba osób ^b na: 1 mieszkanie.....	2,72	2,61	2,53	2,51	2,27	3,06	<i>number of persons^b: per dwelling</i>
1 izbę.....	0,78	0,73	0,71	0,70	0,68	0,74	<i>per room</i>

a Na podstawie bilansów. Patrz uwagi ogólne działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania – Mieszkania”, ust. 3.
b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11.

a Based on balances. See general notes to the chapter „Municipal infrastructure. Dwellings – Dwellings”, item 3. *b* See the general notes to the Yearbook, item 11.

Tabl. 12 (120). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with				
	wodociąg water supply system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from supply system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM 2005	92,4	81,4	79,4	44,0	72,7
TOTAL 2010	94,4	89,0	84,9	45,3	76,0
2013	94,5	89,2	85,1	44,9	76,5
2014	94,6	89,3	85,2	44,8	76,7
Miasta 2005	96,2	89,4	85,9	61,5	79,7
Urban areas 2010	97,0	93,5	89,9	62,9	81,7
2013	97,1	93,6	90,0	62,5	82,1
2014	97,1	93,7	90,1	62,3	82,2
Wieś 2005	83,5	62,6	64,3	3,3	56,6
Rural areas 2010	88,5	78,4	73,2	4,3	62,8
2013	88,7	78,9	73,8	4,2	63,6
2014	88,8	79,1	74,0	4,3	63,9

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. Patrz uwagi ogólne działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania – Mieszkania”, ust. 3.

^a Based on balances of net dwelling stocks. See general notes to the chapter „Municipal infrastructure. Dwellings – Dwellings”, item 3.

TABL. 13 (121). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out to user of					innych others
		gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych condomi- nium	prywat- nych private	towa- rzystw budow- nictwa społecz- nego public building society	
a - liczba wypłaconych dotatków number of allowan- ces							
b - kwota dotatków w tys. zł amount of allowan- ces in thous. zł							
c - przeciętna wyso- kość dodatku w zł average value of allowances in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM a	338875	150909	96728	37908	39690	6826	6814
TOTAL b	68243,6	32320,1	16739,1	7026,3	9320,2	1329,6	1508,5
c	201,4	214,2	173,1	185,4	234,8	194,8	221,4
Miasta a	324527	145669	95253	34751	36717	6820	5317
Urban areas b	65744,2	31524,9	16421,7	6412,6	8824,7	1329,2	1230,9
c	202,6	216,4	172,4	184,5	240,3	194,9	231,5
Wieś a	14348	5240	1475	3157	2973	6	1497
Rural areas b	2499,4	795,1	317,3	613,6	495,4	0,4	277,5
c	174,2	151,7	215,1	194,4	166,6	67,5	185,4

TABL. 13 (121). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R. (dok.)**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali <i>Dwellings allowances paid out to user of</i>					
		gminnych <i>gminas</i>	spółdziel- czych <i>coopera- tives</i>	wspólnot mieszka- niowych <i>condomi- nium</i>	prywat- nych <i>private</i>	towa- rzystw budow- nictwa społecz- nego <i>public building society</i>	innych <i>others</i>
a - liczba wypłaconych dotatków <i>number of allowan- ces</i>							
b - kwota dodatków w tys. zł <i>amount of allowan- ces in thous. zł</i>							
W % OGÓŁEM <i>IN % OF TOTAL</i>							
OGÓŁEM a	100,0	44,5	28,5	11,2	11,7	2,0	2,0
TOTAL b	100,0	47,4	24,5	10,3	13,7	1,9	2,2
Miasta a	100,0	44,9	29,4	10,7	11,3	2,1	1,6
<i>Urban areas</i> b	100,0	48,0	25,0	9,8	13,4	2,0	1,9
Wieś a	100,0	36,5	10,3	22,0	20,7	0,0	10,4
<i>Rural areas</i> b	100,0	31,8	12,7	24,6	19,8	0,0	11,1

TABL. 14 (122). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investor for dwelling construction</i>			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe <i>Area of grounds in gminas stock for dwelling construction</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>	
		spółdziel- cze <i>coopera- tives</i>	osób fizycz- nych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which deve- loped</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which deve- loped</i>
	w ha <i>in ha</i>						
OGÓŁEM 2005	81,0	0,8	74,5	147,8	76,9	814,9	538,6
TOTAL 2010	43,6	1,3	39,9	175,9	119,7	803,9	490,1
2013	59,7	17,3	37,5	163,5	115,0	846,2	514,0
2014	64,1	0,2	39,6	164,5	112,2	822,7	553,6
Miasta 2005	25,0	-	20,4	145,3	74,4	417,7	290,7
<i>Urban areas</i> 2010	25,8	1,3	22,2	168,2	112,6	376,0	274,1
2013	35,1	17,3	12,9	156,7	109,0	390,6	293,7
2014	18,8	0,2	13,3	156,3	104,6	388,4	287,4
Wieś 2005	56,0	0,8	54,1	2,5	2,5	397,2	247,9
<i>Rural areas</i> 2010	17,8	-	17,7	7,7	7,1	427,9	216,0
2013	24,6	-	24,6	6,8	6,0	455,6	220,3
2014	45,3	-	26,3	8,2	7,6	434,3	266,2

TABL. 15 (123). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4681	8190	6053	6617	TOTAL
Spółdzielcze	107	58	60	25	Cooperatives
Komunalne (gminne).....	108	34	44	2	Municipal (gminas)
Indywidualne	3562	5445	4594	4224	Private
Spółeczne czynszowe.....	238	149	-	60	Public building society
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	666	2504	1355	2306	For sale or rent

TABL. 16 (124). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania	4565	6957	6009	6501	Dwellings
miasta.....	2573	4382	2879	3505	urban areas
wieś	1992	2575	3130	2996	rural areas
Spółdzielcze	73	114	56	131	Cooperative
Komunalne (gminne).....	225	405	30	51	Municipal (gmina)
Zakładowe	2	9	1	26	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	211	2394	1195	1432	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	332	124	-	146	Public building society
Indywidualne	3722	3911	4727	4715	Private
miasta.....	1762	1388	1661	1761	urban areas
wieś	1960	2523	3066	2954	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	342	479	550	570	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta.....	309	479	430	497	Urban areas
Wieś	397	479	741	688	Rural areas
Izby	23076	30055	28879	29793	Rooms
miasta.....	12159	15929	12032	13507	urban areas
wieś	10917	14126	16847	16286	rural areas
Spółdzielcze	298	391	187	338	Cooperative
Komunalne (gminne).....	482	984	76	113	Municipal (gmina)
Zakładowe	10	27	5	104	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	702	6810	3564	4039	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	901	384	-	415	Public building society
Indywidualne	20683	21459	25047	24784	Private
miasta.....	9876	7473	8457	8660	urban areas
wieś	10807	13986	16590	16124	rural areas

TABL. 16 (124). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	576562	783951	758813	769798	Useful floor area of dwellings in m²
miasta	308114	412019	311924	335608	urban areas
wieś	268448	371932	446889	434190	rural areas
Spółdzielczych	6726	10166	3477	6753	Cooperative
Komunalnych (gminnych)	9739	18160	1395	2109	Municipal (gmina)
Zakładowych	243	468	83	1771	Company
Przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	14600	170762	79739	91458	For sale or rent
Spółecznych czynszowych	16687	6463	-	7334	Public building society
Indywidualnych	528567	577932	674119	660373	Private
miasta	262106	209438	232248	229836	urban areas
wieś	266461	368494	441871	430537	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	126,3	112,7	126,3	118,4	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	119,7	94,0	108,3	95,8	urban areas
wieś	134,8	144,4	142,8	144,9	rural areas
Spółdzielczego	92,1	89,2	62,1	51,5	Cooperative
Komunalnego (gminnego)	43,3	44,8	46,5	41,4	Municipal (gmina)
Zakładowego	121,5	52,0	83,0	68,1	Company
Przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem	69,2	71,3	66,7	63,9	For sale or rent
Spółecznego czynszowego	50,3	52,1	-	50,2	Public building society
Indywidualnego	142,0	147,8	142,6	140,1	Private
miasta	148,8	150,9	139,8	130,5	urban areas
wieś	135,9	146,1	144,1	145,7	rural areas

TABL. 17 (125). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych <i>In private buildings</i>					W budynkach poza indywidualnymi <i>In non-private buildings</i>					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb <i>in % of total — dwellings with specified number of rooms</i>				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb <i>in % of total — dwellings with specified number of rooms</i>				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM	2005	4565	3722	0,6	2,6	5,7	91,1	843	9,6	25,0	46,2	19,2
TOTAL	2010	6957	3911	0,4	2,0	5,4	92,2	3046	4,1	43,2	28,9	23,8
	2013	6009	4727	1,0	2,7	5,2	91,1	1282	4,5	33,7	32,8	28,9
	2014	6501	4715	0,2	4,0	7,1	88,7	1786	7,1	37,4	32,7	22,8
Miasta	2005	2573	1762	1,2	3,9	4,8	90,1	811	10,0	25,7	46,0	18,3
Urban areas	2010	4382	1388	0,9	3,8	6,0	89,3	2994	3,8	43,2	29,1	23,9
	2013	2879	1661	2,7	5,7	6,2	85,4	1218	4,5	34,1	34,0	27,4
	2014	3505	1761	0,6	9,4	10,9	79,1	1744	7,3	37,8	33,3	21,6
Wieś	2005	1992	1960	0,2	1,5	6,5	91,8	32	-	6,3	50,0	43,7
Rural areas	2010	2575	2523	0,2	0,9	5,0	93,9	52	17,3	46,2	17,3	19,2
	2013	3130	3066	0,0	1,0	4,7	94,3	64	4,7	26,6	10,9	57,8
	2014	2996	2954	0,0	0,7	4,8	94,5	42	-	19,1	9,5	71,4

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365), z późniejszymi zmianami.

Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne,
- w roku szkolnym 2012/13 zakończono nabór do niektórych szkół ponadgimnazjalnych: liceów profilowanych, uzupełniających liceów ogólnokształcących, zasadniczych szkół zawodowych dla dorosłych oraz od roku szkolnego 2013/14 – techników uzupełniających.

2. Od roku szkolnego 2004/05 wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat, a od 1 IX 2011 r. – w wieku 5 lat.

W latach szkolnych 2009/10–2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2014/15 do I klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 roku.

3. Informacje o szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które nie obejmują szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Dane (z wyjątkiem szkół wyższych i dla dorosłych) prezentuje się – jeśli nie zaznaczono inaczej – łącznie ze szkołami specjalnymi.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,
- since the 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools,
- since the 2012/13 school year recruitment to some upper secondary schools has been terminated: specialized secondary schools, supplementary general secondary schools, basic vocational schools for adults as well as since 2013/14 school year – supplementary technical schools.

2. Since 2004/05 school year an obligatory 1-year pre-primary education in pre-primary education establishments has been introduced for children at the age of 6 and since 1 IX 2011 – children at the age of 5.

In the 2009/10–2013/14 school years, upon the request of parents children at the age of 6 can start in the first class of primary school, and in the 2014/15 school year the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6, born in the first half of 2008.

3. The information regarding art schools leading to professional certification - if not otherwise stated - refers exclusively to **general art schools**, and is presented excluding schools providing art education only.

Data (excluding higher education institution and schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.

4. Data presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

6. Schools and establishments can be public, non-public and — except for higher education institutions — non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum pro-

stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze szkołami specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego, szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) **gimnazja**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) **szkoły ponadgimnazjalne**, obejmujące:
 - a) specjalne szkoły przysposabiające do pracy,
 - b) zasadnicze szkoły zawodowe,
 - c) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - d) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej_ szkoły zawodowej – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci,
 - e) licea profilowane – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci,
 - f) technika,
 - g) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci,
 - h) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych).

8. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość — obejmują:

- 1) policealne (pomaturalne) szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie).

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (do roku akademickiego 2005/06 – w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i ekster-nistycznych).

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami

gramme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only. Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which sports schools and athletic schools, art schools not leading to professional certification simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) **lower secondary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) **upper secondary schools** which include:
 - a) special job-training schools,
 - b) basic vocational schools,
 - c) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools,
 - d) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented,
 - e) specialized secondary schools – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented,
 - f) technical secondary schools,
 - g) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented,
 - h) general art schools leading to professional certification (excluding special schools).

8. Post-secondary schools — educating in day, evening and weekend form and since 2008/09 school year also in stationary form distance form – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year) in which graduates do not receive title of licentiate;
- 3) social service training colleges (3-year).

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time studies (until 2005/06 school year – day, evening, weekend and extramural studies).

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consul-

konsultacyjnymi.

Do zbiorowości studentów nie zalicza się słuchaczy studiów podyplomowych oraz doktoranckich.

10. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie zaocznej, stacjonarnej i na odległość od roku szkolnego 2008/09 – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) szkoły ponadgimnazjalne, łącznie ze szkołami (oddziałami) ponadpodstawowymi do zakończenia ich cyklu kształcenia:
 - a) zasadnicze zawodowe dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych,
 - b) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
 - c) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w roku szkolnym 2014/15 zakończyły działalność; wykazani są wyłącznie absolwenci,
 - d) licea profilowane dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych,
 - e) technika dla dorosłych – stopniowo likwidowana; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych,
 - f) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

15. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację

tative points.

Students of post-graduate and doctoral studies are excluded from the group of students.

10. Schools for adults educating in weekend, in full-time, and in distance form, from the 2008/09 school year – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *upper secondary schools, including upper secondary (post-primary) schools (sections) until the end of their educational cycle:*
 - a) *basic vocational schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade,*
 - b) *general secondary schools for adults,*
 - c) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – in the 2014/15 school year they quitted (stopped operating); only graduates are presented,*
 - d) *specialized secondary schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade,*
 - e) *technical secondary schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade,*
 - f) *supplementary technical secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school– phased out; since the 2013/14 school year there has been no recruitment to the 1st grade.*

11. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration and mainstream classes are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resorts treatment).

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are designated for socially maladjusted youth. Centres' mission is to eliminate reasons and symptoms of social maladjust as well as prepare residents to live independent life, according to the law and social standards.

14. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

15. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioral disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świeclic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych

oraz od roku szkolnego 2008/09:

- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

W roku szkolnym 2013/14 dane dotyczące wychowania przedszkolnego podaje się łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

18. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych.

19. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nau czania.
- 2) **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nau czania.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding **academic teachers** concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age of 3 until the beginning of education in primary school, providing care for children and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools and since 2008/09 school year:
- pre-primary education groups,
- pre-primary points.

In the 2013/14 school year data regarding pre-primary education include the children attending for all school year in the units performing health care activities.

18. Data regarding:

- 1) pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year – special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extra-curricular education as well as boarding schools and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies.

19. Enrolment rate:

- 1) **gross** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.
- 2) **net** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

20. In the 2014/15 school year, for calculating the ratio corresponding to primary educational level in the

20. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie wieku 6–12 lat odpowiadającej poziomowi kształcenia podstawowego (tabl. 3 i 4) przyjęto za podstawę (mianownik) połowę liczby ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r., uwzględnioną również w grupach wieku 5–6 lat (tabl. 4) oraz 3–6 lat i 6 lat (tabl. 35) przy wychowaniu przed-szkolnym.

21. **Internat** to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to między-szkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, między-szkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Do roku szkolnego 2006/2007 dane statystyczne prezentowane są na podstawie realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny sprawozdań o symbolu „S”. Od roku szkolnego 2007/2008 prezentowane dane statystyczne (z wyjątkiem danych o szkołach wyższych) opracowano na podstawie Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

6–12 age group (tables 3 and 4), the half of the population for the age of 6 as of 31 XII 2014, was used as the base (denominator), also used in the 5–6 age group (table 4) as well as in 3–6 and 6 age groups (table 35) for pre-primary education.

21. A **boarding school** is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

22. **Extracurricular education** offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

23. Until 2006/2007 school year statistical data were presented on forms with symbol "S" realized by Central Statistical Office. Since 2007/2008 school year presented statistical data (excluding the data on higher education institutions) has been completed on the basis of the Education Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (126). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	892	875	842	843	<i>primary</i>
gimnazja	419	422	427	430	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	18	29	30	30	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	104	108	102	103	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	174	166	157	156	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	2	3	1	-	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	92	34	14	-	<i>specialized secondary</i>
technika	189	119	116	117	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	14	5	4	-	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	6	8	7	7 ^b	<i>general art ^a</i>
policealne	212	186	178	166	<i>post-secondary</i>
wyższe	27	31	29	30	<i>tertiary</i>
dla dorosłych:					<i>for adults:</i>
podstawowe	1	-	-	-	<i>primary</i>
gimnazja	8	9	11	9	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	3	5	5	1	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	72	117	128	122	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	82	110	30	-	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	2	2	-	-	<i>specialized secondary</i>
technika	45	19	13	11	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	62	45	31	26	<i>supplementary technical secondary</i>
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^c <i>CLASSROOMS ^c</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	9211	10562	10369	.	<i>primary</i>
gimnazja	4328	5042	5008	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	230	338	340	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	2439	2590	2413	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	-	-	-	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	469	193	112	.	<i>specialized secondary</i>
technika	1850	1992	2094	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	1	8	8	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	108	103	106	.	<i>general art ^a</i>
policealne	192	189	172	.	<i>post-secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 14 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych, w roku szkolnym 2013/14 dane szacunkowe.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 14 art schools giving only artistic education. ^c Excluding classrooms in schools for adults and in special schools, in 2013/14 school year data were estimated.

TABL. 1 (126). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	11724	10814	10413	11051	primary ^b
gimnazja ^b	7196	6714	6146	6119	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	740	1021	897	758	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	3562	3536	2925	2809	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	612	222	45	-	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	1962	2795	2661	2892	technical secondary ^{bde}
policealne.....	795	728	518	420	post-secondary
wyższe ^f	6763	7216	6550	6313	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	22858	18937	19906	13426	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	163008	134675	132026	141309	primary
gimnazja.....	100118	79566	69167	67014	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	289	620	704	720	special job-training
zasadnicze zawodowe.....	11933	11702	9886	9655	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	50148	42710	36720	34853	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	65	54	6	-	supplementary general secondary
licea profilowane	11089	2935	558	-	specialized secondary
technika.....	29398	30504	30361	30494	technical secondary
technika uzupełniające	503	176	53	-	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	701	725	815	849 ⁱ	general art ^h
policealne.....	22017	21564	20718	20082	post-secondary
wyższe	131487	123964	98958	94249	tertiary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne działu, ust. 16.
^{b-e} Łącznie ze szkołami: *b* – dla dorosłych, *c* – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *d* – uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, *e* – ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 35 na str. 226. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 718 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes to the chapter, item 16.
^{b-e} Including: *b* – schools for adults, *c* – special job-training schools, *d* – supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools, *e* – general art schools leading to professional certification.
^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments also described in table 35 on page 226. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 718 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (126). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
dla dorosłych:					for adults:
podstawowe	17	-	-	-	primary
gimnazja.....	672	1010	955	851	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	101	62	50	3	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	12386	9828	13410	12998	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	3762	5994	488	-	supplementary general secondary
licea profilowane	393	153	-	-	specialized secondary
technika.....	4556	1155	474	222	technical secondary
technika uzupełniająca	2554	2571	1337	667	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	30226	22971	21263	.	primary
gimnazja.....	32965	26228	22523	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	51	124	145	.	special job-training
zasadnicze zawodowe.....	3863	3958	2569	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	15818	13653	12109	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	7	5	.	supplementary general secondary
licea profilowane	3701	1134	519	.	specialized secondary
technika.....	6747	6753	6212	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	25	48	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	102	133	123 ^b	.	general art ^a
policealne.....	6651	5135	6395	.	post-secondary
wyższe	26362	33793	26088	.	tertiary
dla dorosłych:					for adults:
podstawowe	5	-	-	.	primary
gimnazja.....	128	167	188	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe.....	14	16	6	.	basic vocational
licea ogólnokształcące.....	4377	2011	3119	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące.....	836	2020	219	.	supplementary general secondary
licea profilowane	70	67	-	.	specialized secondary
technika.....	2710	216	156	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	485	488	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 79 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 79 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (127). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe Primary schools	842	843	132026	141309	22148	21263
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	2	478	480	63	72
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	757	751	126913	135628	21406	20433
<i>Local self-government entities</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	52	58	2516	2761	423	462
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	5	6	582	644	65	60
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	25	26	1537	1796	191	236
<i>Others</i>						
Gimnazja	427	430	69167	67014	23822	22523
Lower secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	24	18	4	14
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	371	370	65419	63002	22557	21401
<i>Local self-government entities</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	26	28	1392	1503	441	403
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	7	7	1233	1249	427	377
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	22	24	1099	1242	393	328
<i>Others</i>						
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	132	133	10590	10375	3565	2714
Basic vocational schools^a						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	3	132	154	65	25
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	120	119	10030	9753	3374	2580
<i>Local self-government entities</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	4	6	283	304	84	69
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	-	-
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	3	5	137	164	40	40
<i>Others</i>						

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.
^a Including special job-training schools.

TABL. 2 (127). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Licea ogólnokształcące^b	158	156	36726	34853	13080	12114
General secondary schools^b						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	-	-	-	-	-
Central (government) administration entities						
Jednostki samorządu terytorialnego	117	115	33543	31621	12350	11184
Local self-government entities						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	13	12	648	629	222	256
Associations and other social organizations						
Organizacje wyznaniowe	7	7	696	688	178	228
Religious organizations						
Pozostałe	21	22	1839	1915	330	446
Others						
Licea profilowane	14	-	558	-	724	519
Specialized secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	-	-	-	-	-
Central (government) administration entities						
Jednostki samorządu terytorialnego	11	-	398	-	544	366
Local self-government entities						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	1	-	10	-	9	8
Associations and other social organizations						
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	-	-
Religious organizations						
Pozostałe	2	-	150	-	171	145
Others						
Technika^c	127	124	31229	31343	6703	6383
Technical secondary schools^c						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	9	9	1409	1413	254	249
Central (government) administration entities						
Jednostki samorządu terytorialnego	110	104	29467	29387	6408	6087
Local self-government entities						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	4	4	160	158	23	34
Associations and other social organizations						
Organizacje wyznaniowe	1	1	48	42	6	13
Religious organizations						
Pozostałe	3	6	145	343	12	-
Others						

b, c łącznie ze szkołami: *b* – w roku szkolnym 2013/14 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* – technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

b, c Including: *b* – in 2013/14 school year with supplementary general secondary schools, *c* – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (127). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły policealne.....	178	166	20718	20082	6135	6395
Post-secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	75	29	31	11
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	40	40	5065	3667	1618	1813
<i>Local self-government entities</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	10	9	347	268	115	59
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	-	-
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	126	115	15231	16118	4371	4512
<i>Others</i>						
Szkoły wyższe	29	30	98958	94249	27712	26088
Tertiary education						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	7	69123	67284	16651	16173
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	-	-	-	-	-	-
<i>Local self-government entities</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	-	-	-	-	-	-
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	-	-
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	22	23	29835	27001	11061	9915
<i>Others</i>						
Szkoły dla dorosłych	218	169	16714	14741	4781	4176
Schools for adults						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	1	33	17	19	18
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	52	46	3025	2661	659	680
<i>Local self-government entities</i>						
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne	13	12	474	470	204	189
<i>Associations and other social organizations</i>						
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	-	-
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	151	110	13182	11593	3899	3289
<i>Others</i>						

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (128). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010/11	2013/14	2014/15
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group		
6-12 lat ^a	96,6	95,6	94,5
13-15	97,3	96,6	96,2
16-18	94,1	93,9	94,2
19-21 lat.....	27,0	26,1	26,4

^a W latach szkolnych 2010/11 - 2013/14 w grupie wieku 7-12 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a During the school years 2010/11 - 2013/14 in the age group 7-12.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (129). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2013/14			2014/15		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
		w % in %					

BRUTTO GROSS

Szkoły: Schools:							
podstawowe	6 - 12 ^a	99,2	99,3	99,0	95,4	95,3	95,6
<i>primary</i>							
gimnazja.....	13 - 15	100,3	101,6	99,0	99,5	100,8	98,1
<i>lower secondary</i>							
zasadnicze zawodowe ^b	16 - 18	13,5	18,6	8,0	13,8	18,6	8,9
<i>basic vocational^b</i>							
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16 - 18	64,9	55,0	75,3	63,8	53,8	74,4
<i>general and specialized secondary^c</i>							
technika ^d	16 - 18	41,9	50,1	33,2	43,0	51,1	34,4
<i>technical secondary^d</i>							
policealne	19 - 21	23,0	16,1	30,2	23,3	15,5	31,4
<i>post-secondary</i>							

NETTO NET

Wychowanie przedszkolne ^e	5-6	81,9	84,2	79,6	51,7	55,3	47,9
<i>Pre-primary education^e</i>							
Szkoły: Schools:							
podstawowe	6 - 12 ^a	95,4	95,5	95,3	94,4	93,8	94,9
<i>primary</i>							
gimnazja.....	13 - 15	93,9	93,4	94,4	93,4	93,0	93,9
<i>lower secondary</i>							
zasadnicze zawodowe ^b	16 - 18	11,0	15,3	6,4	11,1	15,0	6,9
<i>basic vocational^b</i>							
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16 - 18	48,0	36,3	60,4	46,9	34,7	59,8
<i>general and specialized secondary^c</i>							
technika ^d	16 - 18	30,1	35,5	24,4	31,4	37,4	25,1
<i>technical secondary^d</i>							
policealne	19 - 21	7,1	4,5	9,8	7,1	4,4	9,8
<i>post-secondary</i>							

^a W roku szkolnym 2013/2014 dzieci w grupie wieku 7-12 lat. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c – w roku szkolnym 2013/14 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e W roku szkolnym 2013/14 dotyczy dzieci w wieku 6 lat, w roku szkolnym 2014/15 dzieci w wieku 5-6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2013/14 school year concerns children aged 7-12. ^{b-d} Including: ^b – special job-training schools, ^c – in 2013/14 school year supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e In 2013/14 school year concerns children aged 6 and in 2014/15 aged 5-6 attending pre-primary education establishments.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (130). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS	SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools equipped with computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Computers^a in schools</i>			
				ogółem <i>grand total</i>	w tym przeznaczone do użytku uczniów <i>of which used by pupils and youth</i>		
					razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	
						razem <i>total</i>	w tym szeroko-pasmowy <i>of which broadband connection</i>
Podstawowe	2005/06	93,3	780	10526	8576	6300	2687
<i>Primary</i>	2010/11	97,2	945	19089	15026	13328	7333
	2012/13	97,4	902	19810	15026	13831	8212
	2013/14	99,0	904	21014	15971	14940	8965
Gimnazja.....	2005/06	80,7	387	5704	4535	4149	2190
<i>Lower secondary</i>	2010/11	85,8	439	9606	7105	6894	4575
	2012/13	85,0	433	10265	7285	7088	4964
	2013/14	88,3	442	10857	7668	7501	5303
Zasadnicze zawodowe	2005/06	19,2	22	401	291	263	191
<i>Basic vocational</i>	2010/11	33,3	45	1026	854	835	619
	2012/13	38,7	50	1318	1072	1056	726
	2013/14	43,1	50	1464	1180	1166	800
Licea ogólnokształcące ^b	2005/06	71,0	193	3656	2853	2709	2123
<i>General secondary^b</i>	2010/11	82,2	207	6165	4542	4427	3422
	2012/13	79,6	195	6126	4249	4192	3286
	2013/14	82,9	193	6196	4175	4132	3257
Licea profilowane.....	2005/06	22,8	42	774	611	440	277
<i>Specialized secondary</i>	2010/11	52,9	20	530	485	474	473
	2012/13	65,2	16	503	430	428	418
	2013/14	100,0	14	454	374	378	359
Technika ^c	2005/06	37,3	170	3298	2655	2343	1722
<i>Technical secondary^c</i>	2010/11	80,6	236	6486	5082	4918	3581
	2012/13	85,8	253	7292	5597	5472	3968
	2013/14	85,0	248	7526	5727	5624	4075
Policealne	2005/06	19,8	37	970	803	775	409
<i>Post-secondary</i>	2010/11	47,3	92	2061	1747	1671	1317
	2012/13	47,9	92	2211	1868	1748	1284
	2013/14	51,7	91	2272	1926	1796	1286

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b – w roku szkolnym 2013/14 z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^b, ^c Including: ^b – in 2013/14 school year with supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 6 (131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students at schools									
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodo- wych ^b	liceach ogólnokształ- cących ^c	liceach profilo- wnych	techni- kach ^d	poli- cealnych ^e	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski	2005/06	249270	48,6	52,2	43,1	69,5	28,9	97,1	91,3	86,4	54,5
<i>English</i>	2010/11	280596	90,3	91,1	89,2	87,7	48,9	98,0	93,8	95,2	44,1
	2013/14	266370	95,7	95,9	95,4	96,6	56,8	97,5	100,0	95,9	57,8
	2014/15	273374	96,4	96,5	96,3	97,5	65,7	98,0	-	96,8	57,8
Francuski	2005/06	10967	0,3	0,4	0,1	1,3	1,6	12,3	7,2	5,0	2,1
<i>French</i>	2010/11	9378	0,3	0,3	0,2	2,8	0,2	11,2	11,7	5,3	-
	2013/14	9261	0,2	0,2	0,2	3,6	0,5	12,6	9,1	5,7	-
	2014/15	9106	0,2	0,2	0,2	3,7	0,6	13,0	-	5,4	-
Niemiecki	2005/06	134006	18,5	19,0	17,6	29,5	32,2	73,2	79,3	73,9	11,8
<i>German</i>	2010/11	110022	7,7	6,8	9,1	50,9	36,2	64,1	72,1	78,2	4,2
	2013/14	98844	4,1	3,7	4,8	64,8	34,4	58,1	70,1	74,9	3,5
	2014/15	95180	3,6	3,0	4,6	63,9	31,1	59,0	-	75,5	1,5
Rosyjski	2005/06	24397	2,3	1,2	3,9	2,4	26,4	12,3	17,7	22,1	1,6
<i>Russian</i>	2010/11	14303	0,5	0,2	1,0	5,3	9,0	11,2	7,6	10,6	0,2
	2013/14	13652	0,3	0,1	0,6	7,9	4,4	12,2	11,3	9,0	0,0
	2014/15	12823	0,4	0,3	0,6	8,1	3,3	11,7	-	8,0	0,1
Włoski	2005/06	667	-	-	-	-	-	1,3	0,2	-	-
<i>Italian</i>	2010/11	644	-	-	-	0,1	-	1,4	0,4	-	-
	2013/14	507	0,0	0,0	-	0,1	-	1,1	-	-	-
	2014/15	755	-	-	-	0,2	-	1,8	-	-	-
Hiszpański	2005/06	681	-	-	-	0,0	-	1,3	-	-	-
<i>Spanish</i>	2010/11	1879	0,1	0,1	-	0,5	-	3,0	3,8	-	-
	2013/14	2942	0,1	0,1	-	1,8	-	4,3	4,5	0,1	0,1
	2014/15	3627	0,1	0,2	-	2,4	-	5,2	-	0,2	0,2
Inne	2005/06	2264	-	-	-	-	-	4,4	-	-	0,4
<i>Others</i>	2010/11	2292	0,0	0,0	-	0,2	0,2	4,5	-	-	1,0
	2013/14	1598	0,1	-	0,2	0,1	-	1,7	4,8	1,2	4,6
	2014/15	721	0,2	-	0,4	-	-	-	-	-	0,9

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c – w latach szkolnych 2005/06-2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b-d} Including: ^b – special job-training schools in the 2005/06 school year, ^c – in 2005/06-2013/14 school years supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work.

TABL. 6 (131). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS	JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total pupils and students at schools</i>								
			podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational^b</i>	liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technicznych ^d <i>technical secondary^d</i>	policealnych ^e <i>post-secondary^e</i>
			razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>						
NAUCZANIE DODATKOWE^f ADDITIONAL EDUCATION^f											
Angielski <i>English</i>	2005/06	55733	23,7	19,8	29,5	16,6	0,8	-	1,0	1,0	0,2
	2010/11	13033	4,5	3,5	6,0	7,7	-	0,3	3,3	1,6	1,0
	2013/14	4091	1,4	1,3	1,6	2,2	0,1	0,6	-	1,3	1,0
	2014/15	2875	1,0	0,9	1,1	1,2	0,1	0,6	-	1,6	-
Francuski <i>French</i>	2005/06	2529	0,5	0,7	0,1	1,8	-	0,0	-	-	-
	2010/11	1533	0,3	0,4	0,1	0,9	-	0,9	-	0,0	-
	2013/14	1279	0,2	0,3	-	0,8	-	1,3	-	-	-
	2014/15	1306	0,2	0,3	-	0,6	-	1,4	-	0,5	-
Niemiecki <i>German</i>	2005/06	43932	9,3	7,4	12,1	28,1	0,3	0,1	1,1	1,7	0,3
	2010/11	29884	8,4	6,6	11,2	19,0	1,4	5,4	1,7	2,7	0,7
	2013/14	21015	6,2	3,5	10,6	13,6	0,1	5,5	-	4,7	-
	2014/15	20546	5,0	2,7	8,9	14,1	0,8	5,5	-	6,5	-
Inne <i>Others</i>	2005/06	13209	2,2	1,1	3,9	6,6	-	5,3	1,4	0,9	0,1
	2010/11	8390	1,8	1,1	2,9	3,6	-	5,9	0,1	1,9	0,1
	2013/14	5186	1,2	0,6	2,3	2,4	-	4,4	-	1,0	-
	2014/15	4599	1,0	0,5	1,8	2,5	-	2,9	-	1,4	-

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c – w latach szkolnych 2005/06-2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b-d} Including: ^b – special job-training schools in the 2005/06 school year, ^c – in 2005/06-2013/14 school years supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (132). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students at school					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształ- cących ^b general secon- dary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secon- dary ^c	
Angielski English	2005/06	14514	55,8	26,3	68,4	9,1	38,8
	2010/11	16804	93,7	100,0	84,2	55,6	64,2
	2013/14	14735	94,7	88,0	90,4	-	67,8
	2014/15	13219	93,9	100,0	91,4	-	69,6
Niemiecki German	2005/06	5724	12,7	3,0	13,1	90,9	43,4
	2010/11	2442	5,5	-	8,6	33,3	26,0
	2013/14	1010	0,2	-	5,2	-	15,5
	2014/15	875	-	-	5,7	-	16,1
Rosyjski Russian	2005/06	4832	38,7	70,7	19,4	-	18,0
	2010/11	1402	0,2	-	5,9	-	12,4
	2013/14	724	5,1	-	3,1	-	13,6
	2014/15	559	6,1	-	2,9	-	14,2
Inne Others	2005/06	29	-	-	0,2	-	-
	2010/11	54	0,1	-	0,3	-	-
	2013/14	-	-	-	-	-	-
	2014/15	-	-	-	-	-	-

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego; w roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education; in the 2005/06 school year as of 31 XII. ^b, ^c Including: ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (133). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14
	uczniowie pupils and students				absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	4698	3348	3225	3395	861	632	625
<i>Primary schools</i>							
w tym specjalne	2496	1681	1563	1575	523	305	328
<i>of which special</i>							
Gimnazja.....	3731	3041	2653	2489	1101	816	896
<i>Lower secondary schools</i>							
w tym specjalne	2476	1969	1548	1442	753	453	549
<i>of which special</i>							
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	289	620	704	720	51	172	145
<i>Special job-training schools</i>							
Zasadnicze szkoły zawodowe	1471	1064	961	940	450	285	226
<i>Basic vocational schools</i>							
w tym specjalne	1440	1023	879	851	440	269	220
<i>of which special</i>							
Licea ogólnokształcące ^b	386	239	282	297	114	62	74
<i>General secondary schools^b</i>							
w tym specjalne	117	78	91	99	25	20	19
<i>of which special</i>							
Licea profilowane	101	43	4	-	29	-	6
<i>Specialized secondary schools</i>							
w tym specjalne	55	38	-	-	19	-	-
<i>of which special</i>							
Technika ^c	96	99	136	131	31	32	10
<i>Technical secondary schools^c</i>							
w tym specjalne	64	64	62	49	21	23	6
<i>of which special</i>							
Szkoły policealne	17	16	21	16	4	11	7
<i>Post-secondary schools</i>							
w tym specjalne	13	13	20	16	-	11	7
<i>of which special</i>							

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 11. ^{b, c} Łącznie z: ^b – w latach szkolnych 2005/06-2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes to the chapter, item 11. ^{b, c} Including: ^b – in 2005/06-2013/14 school years supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (134). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b</i>					
Ośrodki	30	25	22	22	Centres
Miejsca	1965	1509	1156	1260	Places
Wychowankowie	1547	990	829	755	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabowidzący	41	44	42	40	blind and sight impaired
niesłyszący i słabosłyszący	192	128	91	83	deaf and hearing impaired
przewlekłe chorzy	21	-	-	-	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową ^c	2	1	2	3	motor-skill impaired ^c
z upośledzeniem umysłowym	1025	716	585	532	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	188	2	-	-	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	4	3	2	2	Centres
Miejsca	234	188	110	110	Places
Wychowankowie	213	181	80	59	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	2	8	10	10	Centres
Miejsca	-	338	390	468	Places
Wychowankowie	244	414	552	501	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	3	3	3	3	Centres
Miejsca	-	102	99	106	Places
Wychowankowie	94	61	63	65	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	17	39	43	44	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	44	22	20	21	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnym ośrodkiem wychowawczym. ^c Od 2011 r. dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including the special educational center. ^c Since 2011 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (135). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Pla- cówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informa- tycznych compu- ting	tech- nicz- nych tech- nical	przed- miot- owych subject	artysty- cznych arts	sporto- wych sports	tury- styczno- krajow- znaw- czych tourism	innych others
OGÓŁEM 2005 ^b	26	73878	.	565	.	22234	8542	.	42537
TOTAL 2010	45	143545	12691	7996	28073	36175	24228	1124	33258
..... 2013	35	73301	2956	1256	12059	26505	10424	1046	19055
..... 2014	32	106502	2577	2109	27840	30187	8834	2585	32370
Pałace młodzieży Youth centres	1	13606	131	-	3014	3420	1610	1065	4366
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	14	67430	2153	1822	9155	26049	5393	800	22058
Ogniska pracy pozaszkolnej ... Extracurricular interest groups	1	19654	68	-	14689	30	-	-	4867
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sports centres	3	1228	-	-	-	-	1228	-	-
Pozostałe placówki Other institutions	13	4584	225	287	982	688	603	720	1079

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. – od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. – do 31 X) roku badanego. ^b Stan w dniu 31 X.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 – from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 – from 31 X) of the surveyed year. ^b As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (136). **INTERNATY I BURS Y SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
(bez szkół specjalnych)
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH AND
IN POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2014/15		2005/06 ^a	2010/11	2013/14	2014/15		
	placówki esta- blish- ments	miejsca beds	korzystający boarders					
			ogółem total			w tym uczniowie of which pupils	na 100 miejsc per 100 beds	
OGÓŁEM	49	4293	3886	3294	3377	3066	2909	71
TOTAL								
Internaty Boarding schools	26	2043	2163	1450	1526	1297	1251	63
zasadnicze szkoły zawodowe i technika ^b basic vocational and technical secondary ^b	22	1816	2049	1216	1274	1089	1047	60
licea ogólnokształcące ^c general secondary ^c	4	227	114	234	252	208	204	92
Bursy Dormitories	23	2250	1723	1844	1851	1769	1658	79

^a Stan w dniu 31 X. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b – technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, ^c – w latach szkolnych 2005/06-2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^{b, c} Including: ^b – supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, ^c – in 2005/06-2013/14 supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (137). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	35	30	31	32	Dormitories
Miejsca	9409	8772	8934	9134	Beds
Korzystający:					Boarding:
studenci	7822	7849	7554	7605	students
w % ogółu studentów	5,9	6,3	7,6	8,1	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich ^a	111	110	99	students of doctoral studies ^a
w % ogółu uczestników	4,0	3,9	3,6	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	6	5	5	5	Canteens
Miejsca	1044	980	670	670	Places

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 13 (138). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

SZKOŁY SCHOOLS	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15			
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholarships recipients		otrzymujący stypendia w % ogółu studentów danej grupy szkół scholarship recipients in % of total students of a given group of schools
					socjalne social	rektora dla najlepszych studentów vice-chancellor to the best students	
OGÓŁEM	32002	24869	18690	17014	10353	6702	18,1
TOTAL							
Uniwersytety	9703	8503	7866	7266	4683	2862	20,7
Universities							
Wyższe szkoły techniczne	3490	3483	3672	3378	1857	1453	14,9
Technical universities							
Wyższe szkoły ekonomiczne	12249	7150	3800	3345	1936	1204	16,1
Academies of economics							
Wyższe szkoły pedagogiczne ...	604	305	69	25	15	11	25,8
Teacher education schools							
Uniwersytety medyczne	2491	1924	1564	1474	949	564	17,5
Medical universities							
Wyższe szkoły artystyczne	1602	1287	598	563	314	262	19,7
Fine arts academies							
Pozostałe szkoły wyższe	1863	2217	1121	963	599	346	22,0
Other schools							

^a Łącznie z cudzoziemcami; w latach akademickich 2010/11 - 2014/15 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; in the 2010/11- 2014/15 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 14 (139). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	835	813	785	786	262	524
<i>Schools</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	1	2	2	2	2	-
filialne	22	13	20	22	-	22
<i>branch</i>						
artystyczne ^a	2	2	2	2	2	-
<i>arts ^a</i>						
Pomieszczenia szkolne	9211	10562	10369	.	.	.
<i>Classrooms</i>						
Oddziały	7772	7204	7064	7525	3993	3532
<i>Sections</i>						
Uczniowie	160512	132994	130463	139734	86882	52852
<i>Pupils</i>						
w tym kobiety	78224	64802	63563	68332	42530	25802
<i>of which females</i>						
w tym I klasa	23576	21969	22205	31151	19494	11657
<i>of which 1st grade</i>						
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>						
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	318	774	746	769	769	-
filialne	507	222	652	750	-	750
<i>branch</i>						
artystyczne ^a	566	465	476	480	480	-
<i>arts ^a</i>						
Absolwenci	29703	22607	20935	.	.	.
<i>Graduates</i>						
w tym kobiety	14536	11106	10208	.	.	.
<i>of which females</i>						
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>						
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	54	136	122	.	.	.
filialne	18	30	53	.	.	.
<i>branch</i>						
artystyczne ^a	106	70	72	.	.	.
<i>arts ^a</i>						
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>						
1 szkołę	192	164	166	178	332	101
<i>school</i>						
1 pomieszczenie szkolne	17	13	13	.	.	.
<i>classroom</i>						
1 oddział	21	18	18	19	22	15
<i>section</i>						

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concern schools simultaneously conducting the primary school programme.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (140). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	367	370	377	378	182	196
<i>Lower secondary</i>						
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>						
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	3	3	4	6	6	-
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	3	2	2	4	3	1
<i>with job-training sections ^a</i>						
Pomieszczenia szkolne	4328	5042	5008	.	.	.
<i>Classrooms</i>						
Oddziały	3833	3372	3022	2933	1823	1110
<i>Sections</i>						
Uczniowie	97642	77597	67619	65572	42658	22914
<i>Students</i>						
w tym kobiety	47285	37431	32748	31622	20599	11023
<i>of which females</i>						
w tym I klasa	31761	25381	22571	21541	14186	7355
<i>of which 1st grade</i>						
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>						
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	395	432	998	1432	1432	-
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	366	863	253	331	271	60
<i>with job-training sections ^a</i>						
Absolwenci	32212	25701	21974	.	.	.
<i>Graduates</i>						
w tym kobiety	15883	12645	10937	.	.	.
<i>of which females</i>						
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>						
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	132	228	412	.	.	.
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	27	75	95	.	.	.
<i>with job-training sections ^a</i>						
Liczba uczniów na: <i>Number of students per:</i>						
1 szkołę	266	210	179	173	234	117
<i>school</i>						
1 pomieszczenie szkolne	23	15	14	.	.	.
<i>classroom</i>						
1 oddział	25	23	22	22	23	21
<i>section</i>						

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (141). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	79	85	81	81	Schools
Oddziały	387	449	407	434	Sections
Uczniowie	10493	10679	9007	8804	Students
w tym kobiety	2600	2849	2325	2519	of which females
w tym I klasa	4158	4136	3404	2939	of which 1 st grade
Absolwenci	3423	3619	2349	.	Graduates
w tym kobiety	962	1074	425	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (142). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
 DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
 KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
 (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14
	uczniowie students				absolwenci graduates		
OGÓŁEM..... TOTAL	10493	10679	9007	8804	3423	3619	2349
Artystyczne	76	111	69	66	22	44	10
Arts							
Ekonomiczne i administracyjne	1066	769	532	686	400	331	6
Business and administration							
Inżynierijno-techniczne	4673	4793	4149	3856	1358	1424	1274
Engineering and engineering trades							
Produkcji i przetwórstwa	2105	1151	955	849	697	388	305
Manufacturing and processing							
Architektury i budownictwa	607	1260	1129	978	206	449	391
Architecture and building							
Rolnicze, leśne i rybactwa	59	97	42	57	30	45	-
Agriculture, forestry and fishery							
Usług dla ludności	1907	2498	2131	2312	710	938	363
Personal services							

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 18–20

Od roku szkolnego 2012/13 nie jest prowadzony nabór do klas I w uzupełniających liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i technikach uzupełniających, patrz uwagi ogólne działu, ust. 7.

Note to tables 18–20

Since the 2012/13 school year there has been no admittance to the 1st grades of supplementary general secondary schools, specialized secondary schools and supplementary technical secondary schools, see general notes to the chapter, item 7.

TABL. 18 (143). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	174	165	154	153	Schools
Oddziały	1719	1567	1374	1318	Sections
Uczniowie	50096	42686	36635	34754	Students
w tym kobiety	30124	26146	22421	21543	of which females
w tym I klasa	17282	14374	11789	11082	of which 1 st grade
Absolwenci.....	15793	13628	12095	.	Graduates
w tym kobiety	9630	8377	7417	.	of which females

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne działu, ust. 7, pkt 3.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general secondary schools; see general notes to the chapter, item 7, point 3.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (144). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	91	33	14	-	Schools
Oddziały	411	113	23	-	Sections
Uczniowie	11034	2897	558	-	Students
w tym kobiety	6004	1859	371	-	of which females
w tym I klasa	3457	787	-	-	of which 1 st grade
Absolwenci	3682	1116	519	.	Graduates
w tym kobiety	1979	688	341	-	of which females

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 7, pkt 3.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes to the chapter, item 7, point 3.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (145). TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	201	121	118	115	Schools
Oddziały	1140	1299	1289	1310	Sections
Uczniowie	29837	30616	30352	30445	Students
w tym kobiety	11310	11675	11747	11723	of which females
w tym I klasa	9195	8700	8887	8482	of which 1 st grade
Absolwenci	6726	6762	6254	.	Graduates
w tym kobiety	2679	2642	2478	.	of which females

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne działu, ust. 7, pkt 3.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools; see general notes to the chapter, item 7, point 3.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (146). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION
A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED F – 2013^a
STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED F – 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	30352	30445	TOTAL
Artystyczna	158	113	Arts
Spoleczna	2680	2551	Social and behavioural science
Biznesu i administracji	4193	4304	Business and administration
Nauk o środowisku	195	142	Environment
Fizyczna ^b	136	161	Physical sciences ^b
Technologii teleinformatycznych	5092	5174	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	6842	7360	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	644	602	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	2364	2202	Architecture and construction
Rolnicza	820	815	Agriculture
Leśna	72	82	Forestry
Weterynaryjna	300	359	Veterinary
Usług dla ludności	6630	6373	Personal services
Usług transportowych	226	207	Transport services

B. ABSOLWENCI Z ROKU SZKOLNEGO 2013/14 ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a
GRADUATES IN THE 2013/14 SCHOOL YEAR ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	6254	TOTAL
Artystyczna	35	Arts
Spoleczna	700	Social and behavioural science
Ekonomiczna i administracyjna	814	Business and administration
Fizyczna ^b	12	Physical science ^b
Informatyczna	1030	Computing
Inżynieryjno-techniczna	1197	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	152	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	535	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	194	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna	44	Veterinary
Usług dla ludności	1431	Personal services
Usług transportowych	53	Transport services
Ochrony środowiska	57	Environmental protection

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^b Między innymi: fizyka, chemia, geologia.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education. ^b Among others: physics, chemistry, geology.
 Source: data of the Ministry of National Education

TABL. 22 (147). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH <i>LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	19	29	30	31	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	17	27	28	29	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	3763	3265	3208	3215	Students
w tym kobiety	2320	2000	2052	2086	of which females
Absolwenci.....	521	392	413	.	Graduates
w tym kobiety	335	240	263	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE <i>LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	14	23	23	21	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	8	15	16	14	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	1357	1517	1590	1567	Students
w tym kobiety	857	982	1087	1079	of which females
Absolwenci.....	171	199	202	.	Graduates
w tym kobiety	104	130	129	.	of which females
W tym OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE <i>of which GENERAL ART SCHOOLS</i>					
Szkoły	6	8	7	7	Schools
Uczniowie	701	725	815	849	Students
w tym kobiety	453	496	591	630	of which females
Absolwenci.....	102	133	123	.	Graduates
w tym kobiety	64	89	81	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (148). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	212	184	176	164	Schools
Oddziały	943	948	885	804	Sections
Uczniowie	22017	21551	20698	20066	Students
w tym kobiety	11824	12654	13303	13252	of which females
Absolwenci	6651	5135	6388	.	Graduates
w tym kobiety	4008	3306	4414	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (149). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION
A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED F – 2013^a
STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED F – 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
OGÓŁEM	20698	20066	TOTAL
w tym:			of which:
Pedagogiczna	706	368	Education
Artystyczna	431	438	Arts
Spoleczna	64	81	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	149	135	Journalism and information
Biznesu i administracji	4567	4623	Business and administration
Technologii teleinformatycznych	1756	1307	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	344	190	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	79	31	Architecture and construction
Weterynaryjna	226	239	Veterinary
Medyczne	2826	3267	Health
Opieki społecznej	892	836	Welfare
Usług dla ludności	2309	2197	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	4148	4632	Hygiene and occupational health services
Usług transportowych	182	56	Transport services
Ochrony i bezpieczeństwa	964	945	Security services

B. ABSOLWENCI Z ROKU SZKOLNEGO 2013/14 ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a
GRADUATES IN THE 2013/14 SCHOOL YEAR ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
OGÓŁEM	6388	TOTAL
Pedagogiczna	285	Teacher training and education science
Artystyczna	144	Arts
Spoleczna	5	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	12	Journalism and information
Ekonomiczna i administracyjna	1275	Business and administration
Informatyczna	326	Computing
Inżynieryjno-techniczna	184	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	23	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	48	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	96	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna	79	Veterinary
Medyczna	1394	Health
Opieki społecznej	353	Social services
Usług dla ludności	730	Personal services
Usług transportowych	19	Transport services
Ochrony i bezpieczeństwa	1148	Security services
Pozostałe	267	Others

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education.
 Source: data of the Ministry of National Education

TABL. 25 (150). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>	Nauczyciele akademicy ^a <i>Academic teachers^a</i>	Studenci <i>Students</i>	Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	27 31 29 30	7180 7418 6550 6313	131487 123964 98958 94249	26362 33793 26088 .	TOTAL
Uniwersytety.....	1	2188	35090	9631	<i>Universities</i>	
Wyższe szkoły techniczne ...	2	1433	22663	4477	<i>Technical universities</i>	
Wyższe szkoły ekonomiczne	7	633	20751	7279	<i>Academies of economics</i>	
Wyższe szkoły pedagogiczne	1	3	97	151	<i>Teacher education schools</i>	
Uniwersytety medyczne	1	1238	8409	1728	<i>Medical universities</i>	
Wyższe szkoły artystyczne	4	579	2863	913	<i>Fine arts academies</i>	
Pozostałe szkoły wyższe.....	14	239	4376	1909	<i>Other higher education institutions</i>	

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 16. *b* W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2013/14.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes to the chapter, item 16. *b* According to type of school – from 2013/14 academic year.

TABL. 26 (151). **FIKIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ
ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG
LOKALIZACJI**
*BRANCHES SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION
AS WELL TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER
EDUCATION INSTITUTIONS BY PLACE OF RESIDENCE*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	File i zamiejscowe podstawowe jedno- stki organizacyjne <i>Branch sections and basic organizational units in another location</i>	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne <i>Teaching centres in another location</i>	Studenci ^a <i>Students^a</i>	Absolwenci ^{ab} <i>Graduates^{ab}</i>	
O G Ó Ł E M	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	21 25 27 25	3 51 27 21	10876 17270 11231 10056	2348 6127 3396 .
lokalizacja według województw: <i>residence by voivodships:</i>					
Dolnośląskie	1	1	181	81	
Kujawsko – pomorskie.....	3	1	578	224	
Łódzkie ^c	4	8	1238	550	
Małopolskie	3	1	381	142	
Mazowieckie	3	1	5851	1451	
Podkarpackie	1	1	104	58	
Podlaskie	-	1	-	22	
Pomorskie	1	1	59	41	
Śląskie	1	1	137	85	
Świętokrzyskie	1	1	111	55	
Wielkopolskie	5	2	945	515	
Zachodniopomorskie	2	2	471	172	

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. *b* W podziale według województw – z roku akademickiego 2013/14. *c* Do województwa łódzkiego doliczeni zostali studenci i absolwenci wydziału zamiejscowego w Londynie oraz ośrodka dydaktycznego w Dublinie.

U w a g a. Ponadto w roku akademickim 2014/15 na terenie województwa łódzkiego funkcjonowały 2 filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz 3 zamiejscowe ośrodki dydaktyczne (2049 studentów i 820 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem łódzkim.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. *b* In the division by voivodships – from 2013/14 academic year. *c* Number of students in Łódzkie voivodship has been increased with students and graduates of basic organizational units in another location in London and teaching centre in Dublin.

N o t e. Moreover, in 2014/15 academic year in Łódzkie voivodship there were 2 branch sections and basic organizational units in another location as well as 3 teaching centres in another location (2049 students and 820 graduates) which headquarters were located outside the territory of Łódzkie voivodship.

TABL. 27 (152). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ TYPE OF SCHOOLS	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms			
			stacjonarnych ^a full-time programmes ^a		niestacjonarnych ^b part-time programmes ^b	
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM 2005/06	131487	75639	50589	27963	80898	47676
TOTAL 2010/11	123964	75815	54338	32173	69626	43642
..... 2013/14	98958	59564	55667	33348	43291	26216
2014/15	94249	56598	55601	33380	38648	23218
Uniwersytety Universities	35090	23374	26595	17650	8495	5724
Wyższe szkoły techniczne..... Technical universities	22663	8921	16157	7038	6506	1883
Wyższe szkoły ekonomiczne..... Academies of economics	20751	13416	1914	1094	18837	12322
Wyższe szkoły pedagogiczne Teacher education schools	97	83	-	-	97	83
Uniwersytety medyczne..... Medical universities	8409	5917	7434	5308	975	609
Wyższe szkoły artystyczne..... Fine arts academies	2863	1905	2187	1449	676	456
Pozostałe szkoły wyższe..... Other higher education institutions	4376	2982	1314	841	3062	2141

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data 2005/06 academic years concern: a – day study system, b – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 28 (153). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND
TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ TYPE OF SCHOOLS	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms			
			stacjonarnych ^a full-time programmes ^a		niestacjonarnych ^b part-time programmes ^b	
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM 2005/06	26362	17395	7547	4590	18815	12805
TOTAL 2010/11	33793	23322	12114	7749	21679	15573
2013/14	26088	17702	12865	8604	13223	9098
Uniwersytety Universities	9631	7005	6930	4979	2701	2026
Wyższe szkoły techniczne..... Technical universities	4477	2104	3206	1578	1271	526
Wyższe szkoły ekonomiczne..... Academies of economics	7279	5031	270	175	7009	4856
Wyższe szkoły pedagogiczne Teacher education schools	151	115	-	-	151	115
Uniwersytety medyczne..... Medical universities	1728	1360	1553	1221	175	139
Wyższe szkoły artystyczne..... Fine arts academies	913	602	601	408	312	194
Pozostałe szkoły wyższe..... Other higher education institutions	1909	1485	305	243	1604	1242

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data 2005/06 academic years concern: a – day study system, b – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 29 (154). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	530	242	50	26	TOTAL
2005/06	1136	523	203	101	
2010/11	1843	920	213	123	
2013/14	1926	873	.	.	
2014/15					
studia: stacjonarne	1768	808	185	111	studies: full-time
niestacjonarne	158	65	28	12	part-time
Uniwersytety	668	353	97	59	Universities
Wyższe szkoły techniczne	516	155	25	11	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	114	67	14	6	Academies of economics
Uniwersytety medyczne	389	160	40	21	Medical universities
Wyższe szkoły artystyczne	180	110	32	24	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	59	28	5	2	Other higher education institutions

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2013/14.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of school – from 2013/14 academic year.

TABL. 30 (155). **NAUCZYCIELE AKADEMICKY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
------------------	---------	---------	---------	---------------

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	7418	6550	6313	GRAND TOTAL
Profesorowie	1844	1659	1591	Professors
w tym z tytułem naukowym ^b	224	161	201	of which titled only ^b
Docenci	30	31	22	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	-	1	1	of which with scientific degree of habilitated doctor ^c (HD)
Adiunkci	3059	2750	2719	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	186	236	337	of which with scientific degree of habilitated doctor ^c (HD)
Asystenci	1011	758	699	Assistant lecturers
Pozostali	1474	1353	1283	Others

W tym KOBIETY
Of which FEMALES

RAZEM	3446	3111	3012	TOTAL
Profesorowie	541	514	507	Professors
w tym z tytułem naukowym ^b	48	50	72	of which titled only ^b
Docenci	9	6	4	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	-	-	-	of which with scientific degree of habilitated doctor ^c (HD)
Adiunkci	1463	1364	1353	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	82	91	147	of which with scientific degree of habilitated doctor ^c (HD)
Asystenci	572	460	422	Assistant lecturers
Pozostali	870	768	726	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne działu, ust.16. ^b Profesorowie nadzwyczajni z tytułem naukowym profesora.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes to the chapter, item 16. ^b Associate professors with scientific title of professor. ^c The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 31 (156). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2012/13	2013/14	2010/11	2013/14	2014/15
	słuchacze studiów podyplomowych ^a students of postgraduate studies ^a			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych certificates issued to students of postgraduate studies			uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies		
OGÓŁEM..... TOTAL	9336	8344	7025	7338	6152	6100	2754	2834	2731
w tym kobiety..... of which females	6661	6465	5549	4825	4627	4606	1565	1631	1548
Uniwersytety	2759	2026	1732	1952	1965	1570	1217	1345	1310
Universities									
Wyższe szkoły techniczne	2389	1009	621	2434	1039	873	591	693	698
Technical universities									
Wyższe szkoły ekonomiczne	1238	2471	2375	852	1162	1697	-	-	-
Academies of economics									
Wyższe szkoły pedagogiczne	86	16	-	26	31	16	-	-	-
Teacher education schools									
Uniwersytety medyczne	129	39	50	62	69	26	858	666	556
Medical universities									
Wyższe szkoły artystyczne	143	296	259	77	245	245	36	92	134
Fine arts academies									
Pozostałe szkoły wyższe	2574	2469	1972	1917	1623	1660	-	-	-
Other higher education institutions									
Instytuty badawcze (inne niż PAN).....	18	18	16	18	18	13	-	-	-
Research institutes (other than PAN)									
Jednostki Polskiej Akademii Nauk.....	-	-	-	-	-	-	52	38	33
Scientific units of the Polish Academy of Sciences									

^a Dla studiów trwających: do 1 roku - stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej - stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year - as of beginning of the academic year, 1 year and longer - as of 31 XII.

TABL. 32 (157). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG PODPODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW**
POSTGRADUATE STUDIES BY SUBGROUP OF FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a SUBGROUP OF FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14
	słuchacze studiów podyplomowych ^b students of postgraduate studies ^b				wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych certificates issued to students of postgraduate studies		
O G Ó Ł E M	5788	9346	8344	7025	3685	7338	6100
TOTAL							
w tym kobiety of which females	4140	6642	6465	5549	2799	4825	4606
Pedagogiczne..... Teacher training and education science	2598	1871	1372	1566	1643	866	838
Artystyczne..... Arts	206	201	355	259	24	112	304
Nauczycielskie..... Teacher training	-	1069	2119	1765	-	1073	1486
Humanistyczne ^c Humanities ^c	154	289	174	126	81	177	109
Spółeczne..... Social	231	334	178	87	121	209	66
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	1506	2190	2035	1717	702	2041	1656
Prawne..... Law	303	672	485	315	371	435	432
Dziennikarstwa i informacji..... Journalism and information	65	50	36	-	30	55	16
Biologiczne ^d Life science ^d	-	45	37	14	-	36	36
Fizyczne ^e Physical science ^e	5	16	19	23	5	76	19
Informatyczne..... Computing	201	521	458	278	183	574	404
Matematyczne i statystyczne..... Mathematics and statistics	-	55	-	-	-	55	-
Ochrony i bezpieczeństwa..... Security services	-	414	375	313	232	625	277
Inżynierjno-techniczne..... Engineering and engineering trades	199	540	27	57	81	548	57
Architektury i budownictwa..... Architecture and building	-	165	13	-	-	203	12
Rolnicze, leśne i rybactwa..... Agriculture, forestry and fishery	-	31	57	52	-	13	68
Opieki społecznej..... Social services	-	155	60	48	53	26	34
Medyczne..... Health	141	493	517	314	66	149	255
Ochrony środowiska..... Environmental protection	93	81	27	35	10	18	24
Usług dla ludności..... Parsonal services	-	-	-	49	49	-	-
Produkcji i przetwórstwa..... Manufacturing and processing	86	154	-	-	34	47	-
Usług transportowych..... Transport services	-	-	-	7	-	-	7

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII. ^c Łącznie z teologią. ^{d, e} Między innymi: ^d – biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, ^e – astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII. ^c Including theology. ^{d, e} Among others: ^d – biology (of which specialties: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, ^e – astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

TABL. 33 (158). **STUDIA DOKTORANCKIE WEDŁUG DZIEDZIN NAUKI**
DOCTORAL STUDIES BY FIELDS OF SCIENCE

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06 ^b	2010/11	2013/14	2014/15
	uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>				liczba wszczętych przewodów doktorskich <i>number of opened Ph.D. courses</i>			
OGÓŁEM..... TOTAL	1876	2754	2834	2731	563	474	513	311
w tym kobiety <i>of which females</i>	926	1565	1631	1548	324	290	305	190
Nauki humanistyczne <i>Humanities science</i>	226	422	358	352	98	59	65	49
Nauki społeczne <i>Social science</i>	-	-	77	79	-	-	7	7
Nauki ekonomiczne <i>Economics science</i>	276	275	306	281	28	11	54	11
Nauki prawne..... <i>Law science</i>	155	256	314	291	22	10	29	22
Nauki matematyczne..... <i>Mathematics science</i>	38	43	56	56	5	2	16	12
Nauki fizyczne..... <i>Physics science</i>	39	32	42	38	11	4	7	2
Nauki chemiczne <i>Chemistry science</i>	68	153	164	174	29	30	15	39
Nauki biologiczne <i>Life science</i>	97	106	116	131	42	22	22	19
Nauki o ziemi <i>Earth science</i>	53	49	50	48	8	10	10	7
Nauki techniczne <i>Technical science</i>	628	524	593	591	208	99	111	76
Nauki medyczne <i>Medical science</i>	275	822	606	507	101	214	158	57
Nauki farmaceutyczne <i>Pharmaceutical science</i>	21	36	25	19	11	9	5	2
Nauki o zdrowiu <i>Health science</i>	-	-	35	30	-	-	9	6
Sztuki filmowe..... <i>Film arts</i>	-	-	62	76	-	-	-	-
Sztuki muzyczne..... <i>Music arts</i>	-	36	20	20	-	4	5	2
Sztuki plastyczne..... <i>Fine arts</i>	-	-	-	21	-	-	-	-
Sztuki teatralne..... <i>Theatre arts</i>	-	-	10	17	-	-	-	-

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Bez cudzoziemców.
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b Excluding foreigners.

TABL. 34 (159). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoły podstawowe <i>Primary schools</i>	2005/06	1	1	17	4	5	2
	2010/11	-	-	-	-	-	-
	2013/14	-	-	-	-	-	-
	2014/15	-	-	-	-	.	.
Gimnazja <i>Lower secondary schools</i>	2005/06	8	31	672	179	128	36
	2010/11	9	49	1010	310	167	59
	2013/14	11	47	955	350	188	79
	2014/15	9	42	851	287	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe <i>Basic vocational schools</i>	2005/06	3	12	101	42	14	1
	2010/11	5	10	62	43	16	13
	2013/14	5	6	50	30	6	6
	2014/15	1	1	3	2	.	.
Licea ogólnokształcące ^a <i>General secondary schools ^a</i>	2005/06	154	859	16148	6555	5213	2471
	2010/11	227	806	15822	6780	4031	1906
	2013/14	158	535	13898	6014	3338	1643
	2014/15	122	498	12998	5509	.	.
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	2005/06	2	11	393	167	70	20
	2010/11	2	7	153	97	67	39
	2013/14	-	-	-	-	-	-
	2014/15	-	-	-	-	.	.
Technika ^b <i>Technical secondary schools ^b</i>	2005/06	107	359	7110	1876	2710	772
	2010/11	64	245	3726	904	701	175
	2013/14	44	137	1811	346	644	132
	2014/15	37	62	889	166	.	.

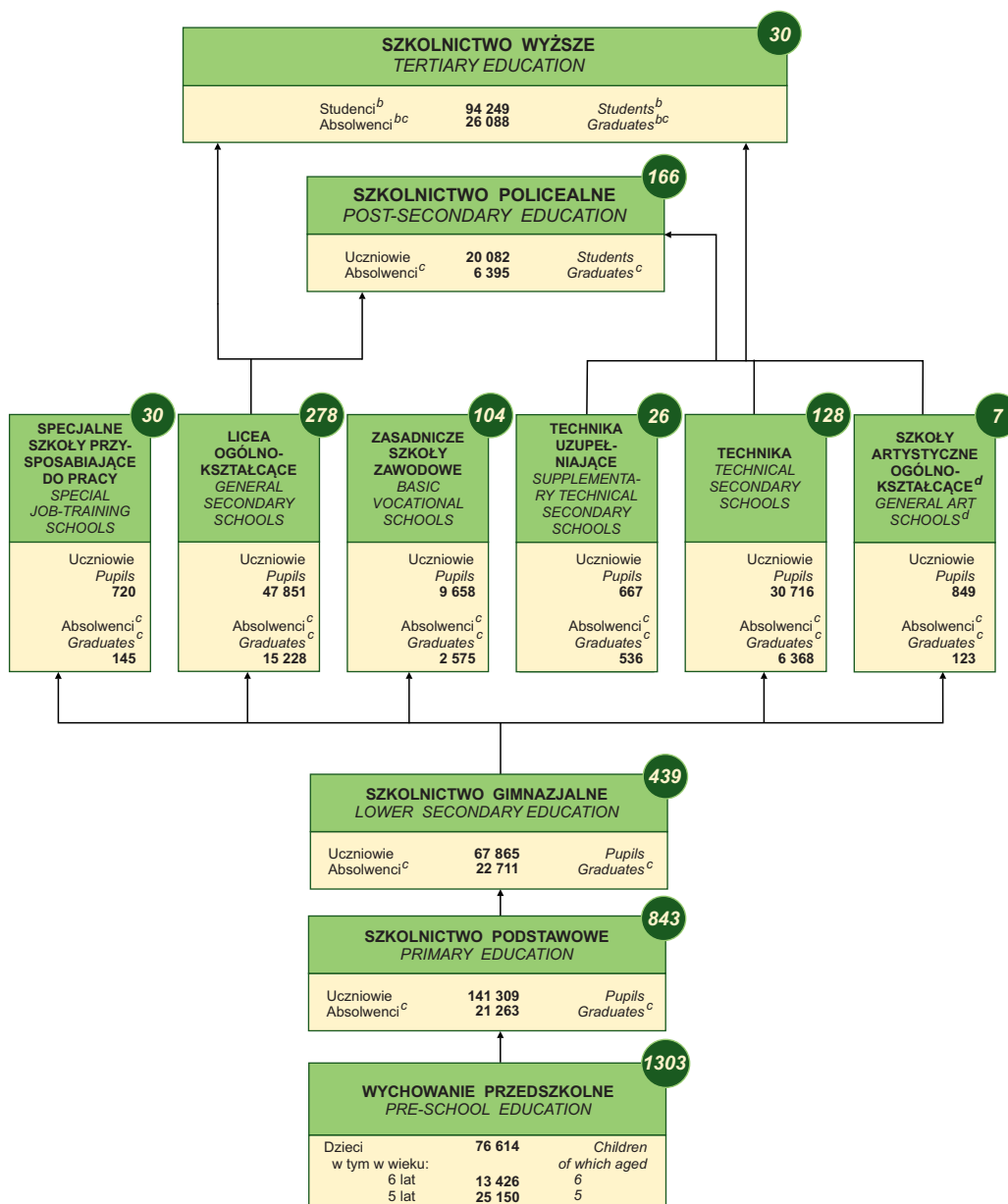
a, b łącznie z: *a* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* – technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: *a* – supplementary general schools, *b* – supplementary technical schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

**EDUKACJA^a WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015
EDUCATION^a BY LEVEL
IN THE 2014/2015 SCHOOL YEAR**

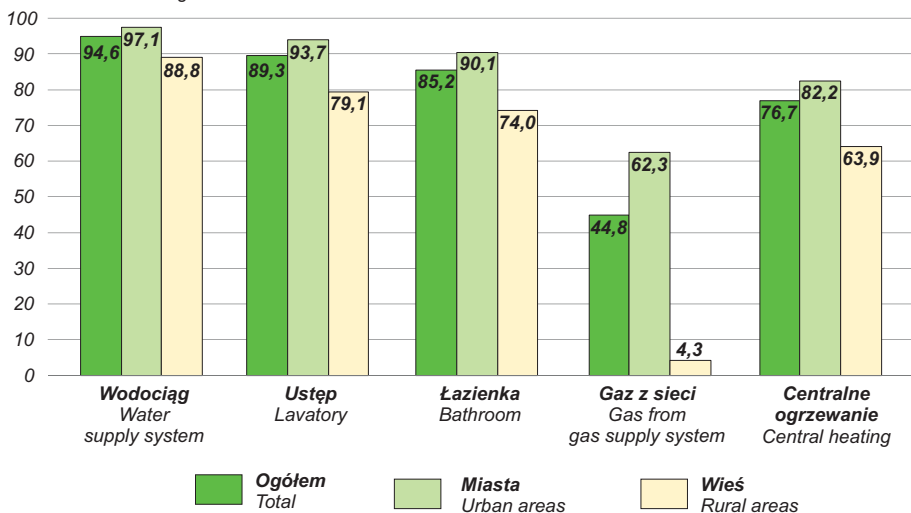

76 Liczba placówek danego szczebla
Number of units a given level

- a Łącznie ze szkolnictwem specjalnym i dla dorosłych. b Z cudzoziemcami. c Z roku szkolnego 2013/14. d Dające uprawnienia zawodowe.
a Including special and adult education. b Including foreigners. c From the 2013/14 school year. d Leading to professional certification.

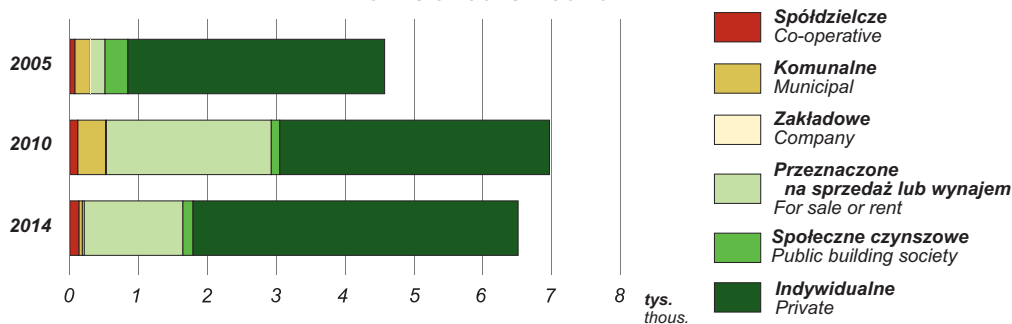
MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2014 r.
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED WITH INSTALATIONS IN 2014
As of 31 XII

W % ogółu mieszkań
In % of total dwellings

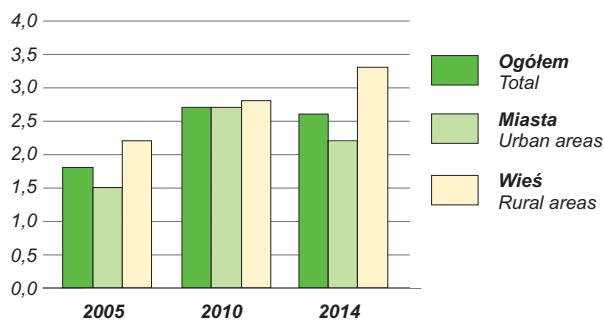

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

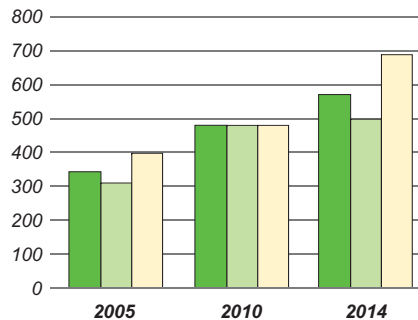
WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA
BY FORMS OF CONSTRUCTION

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

TABL. 35 (160). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Placówki	1043	1172	1288	1303	Establishments
miasta	429	531	633	641	urban areas
wieś	614	641	655	662	rural areas
Przedszkola	486	549	615	636	Nursery schools
w tym specjalne	4	7	14	15	of which special
miasta	348	388	444	465	urban areas
wieś	138	161	171	171	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szko- łach podstawowych	557	562	568	554	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	16	9	7	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	45	96	106	Pre-primary points
Miejsca:					Places:
Przedszkola	45459	51641	59611	61578	Nursery schools
w tym specjalne	406	166	371	444	of which special
miasta	38776	42317	48777	50302	urban areas
wieś	6683	9324	10834	11276	rural areas
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	290	201	162	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	982	2252	2461	Pre-primary points
Dzieci	52510	65499	79861	76614	Children
miasta	38133	46371	55009	53030	urban areas
wieś	14377	19128	24852	23584	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	22858	18937	19906	13426	of which: aged 6
5 lat	12620	18493	24496	25150	aged 5
Przedszkola	41874	51558	59236	58733	Nursery schools
w tym specjalne	102	142	319	315	of which special
miasta	35625	42219	48108	48039	urban areas
wieś	6249	9339	11128	10694	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	14048	11452	11377	7936	of which: aged 6
5 lat	11292	14325	16673	17566	aged 5
Oddziały przedszkolne przy szko- łach podstawowych	10636	12743	18599	15899	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	8810	7485	8472	5437	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	275	164	134	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	923	1862	1848	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowa- nia przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	569	694	770	734	3—6
3—5	426	643	754	808	3—5
6 lat	977	857	819	517	6
5 lat	548	824	943	953	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	454	547	571	562	3—6
3—5 lat	402	564	590	650	3—5
1 przedszkole	86	94	96	92	Nursery school
100 miejsc	92	100	99	95	100 places

U w a g a. W latach szkolnych 2010/11 - 2012/13 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

N o t e. In 2010/11 – 2012/13 school years excluding pre-primary education in the units performing health care activities, in which in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej i spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

- 1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późniejszymi zmianami), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. zakładów opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i w 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. Nr 174, poz. 1039, z późniejszymi zmianami);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst, Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst, Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami), która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst, Dz. U. 2012 poz. 651 z późniejszymi zmianami);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 757), która określa zasady organizacji funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207),

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and until 2011 — the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. The bases of data presented in this chapter of the health care are provided by:

- 1) the Law on Health Care Activities, dated 15 April 2011 (Journal of Laws No. 112, item 654 with later amendments), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among other, the rules of performing health care activities and the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 – health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patient departments including: health centres, clinics, ambulatory, departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals- general, psychiatric and health resorts, detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices and sanatoria and in 2014 palliative care wards).

Under the said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentist and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

- 2) the Law on the Nursing and Midwifery Professions, dated 5 July 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039, with later amendments);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds dated 27 August 2004 (the uniform text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027 with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, The Areas of Health resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 July 2005 (the uniform text Journal of Laws 2012 item 651 with later amendments);
- 6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 September 2006 (the uniform text Journal of Laws 2013, item 757) with later amendments, specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 – law dated 25 July 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207),

7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

3. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, (od 2006 r.) praktykach zawodowych, aptekach oraz (od 2005 r.) domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy (osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz), łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną – również położnego.

4. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779), z późniejszymi zmianami.

5. **Porady udzielone** przez lekarzy i lekarzy dentyistów podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

6. Dane o **szpitalach** obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

7. Dane o **łóżkach** w placówkach **stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

8. W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012, poz. 594). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

Dane o szpitalach psychiatrycznych nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

9. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

10. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria, działające na obszarze uzdrowiska, wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

3. *Data regarding medical personnel concern persons employed in: units engaged in medical activities, (since 2006) professional practices, pharmacies and social welfare homes and (since 2005) facilities, nurseries and children's clubs.*

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character (these persons are counted once regardless of the time worked), including persons undergoing internships.

Data concern working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and the National Health Fund.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

4. *Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialization and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 October 2005 on Doctor and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779) with later amendments.*

5. *Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.*

6. *Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.*

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

7. *Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.*

Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 places (beds and incubators) for newborns.

8. *In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2012, item 594). Included in surgical wards are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiac surgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards — communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards — pulmonology wards.*

Data regarding psychiatric hospitals do not include psychiatric wards in general hospitals.

9. *Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services the scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medical products and medical devices.*

10. *Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.*

11. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

12. **Apteki ogólnodostępne** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

13. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych, obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

14. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 1457), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

15. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 135).

16. **Placówka wsparcia dziennego** wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- pracy podwórkowej (od 2012) – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- w połączonych formach (od 2012 r.), tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinie m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

11. *Data concerning **emergency medical services and first-aid** includes units covered by the Stated Emergency Medical Service system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).*

***Hospital emergency wards** since 8 November 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 November 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of regulation of the health care facilities.*

12. ***General available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.*

***Pharmaceutical outlets** are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and are located in rural areas.*

13. *Data regarding **disease incidence** is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).*

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

14. *Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the Law on 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2013, item 1457). Child-care can be organized in the form of a nurseries as well as since 2011 – kids clubs, provided by day care and nanny.*

15. *Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2013, item 135).*

16. ***Day-support centre** – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:*

- *care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,*
- *specialist centre – organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,*
- *street work (since 2012) – carries out motivating and sociotherapeutic activities,*
- *in a combination of forms (since 2012) i.e. combining tasks of general care, specialized and street work centres.*

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

17. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowania dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) **rodzina zastępcza:**

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- c) zawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowa specjalistyczna – umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2014, poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dn. 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) z późniejszymi zmianami,
 - zawodowa niespokrewniona z dzieckiem, wieloletnia (funkcjonuje nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

- 2) **rodzinny dom dziecka** – w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

18. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

- **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; reali-

17. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The form of family foster care are the following:

1) **foster family:**

- a) related,
- b) non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c) professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate, children on basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (uniform text Journal of Laws 2014, item 382, with later amendments), underage mothers with children,
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 July 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493, with later amendments),
 - professional not related to child with many children (operates for not longer than 3 years form the date of date of entry into force of, i.e. until 31 December 2014);

- 2) **foster home** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

18. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) care and education centre shall be run as:

- **an intervention** – provides immediate care for child in this crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- **a family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
- **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, ena-

- zuję przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- **specjalistyczno-terapeutycznego** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagających wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
 - 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** (od 2012 r.) – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji, i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
 - 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** (od 2012 r.) – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

19. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami).

20. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

bles contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,

- **a specialist therapy** – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;
- 2) **regional care and therapy centre** (since 2012) – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or care and education centre. The total number of 30 children at most be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** (since 2012)- a centre where children up to 1 year old requiring special care shall be placed, who, waiting for adoption, cannot be covered by foster family. The total number of 20 children at most may be placed in the pre-adoptive intervention centre at the same time.

19. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in according to the Law on Social Assistance dated 12 III 2004 (the uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments).

20. Data concerning social benefits are presented according to the Law on the Social Assistance dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to person or family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (161). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Lekarze	6341	6895	Doctors
w tym kobiety	3741	3970	of which women
Lekarze dentyści.....	922	906	Dentists
w tym kobiety	718	707	of which women
Farmaceuci	2132	2093	Pharmacists
w tym kobiety	1814	1771	of which women
Pielęgniarki	13030	12718 ^b	Nurses
Położne	1571	1490 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	1216	1278 ^d	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^e	434	479	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3. ^{b-d} W tym magistrzy: ^b – pielęgniarstwa – 1286, ^c – położnictwa – 233, ^d – fizjoterapii i rehabilitacji – 611. ^e Analitycy medyczni.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes to the chapter, item 3. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1286, ^c – of midwifery – 233, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 611. ^e Medical analysts.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (162). **LEKARZE SPECJALIŚCI**^a
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM	4220	4501	DOCTORS OF TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	273	295	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^{bc}	540	601	Surgery ^{bc}
Chorób płuc	105	100	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	569	590	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	82	80	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	130	165	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	410	450	General practitioners
Neurologii ^{cd}	155	160	Neurology ^{cd}
Okulistyki	173	164	Ophthalmology
Onkologii ^e	18	34	Oncology ^e

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3 i ust. 4. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiouchirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d-e} Także: ^d – neuropatologii, ^e – patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii dziecięcej.

^a See general notes to the chapter, item 3 and item 4. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists. ^{d-e} Also: ^d – neuropathology, ^e – oncological pathology and children's oncology and haematology.

TABL. 2 (162). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM (dok.)			DOCTORS OF TOTAL (cont.)
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Otolaryngologii ^{cf}	98	98	Otolaryngology ^{cf}
Pediatrici	282	291	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	335	321	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	183	192	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g ...	120	126	Radiology and diagnostic imaging ^g
LEKARZE SPECJALIŚCI (w % ogółu lekarzy)	66,6	65,3	SPECIALISTS (in % of total doctors)
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	251	253	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			of which dentists with specialization:
Chirurgii stomatologicznej	28	33	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	28	20	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	40	48	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	15	18	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	38	41	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	28	25	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	71	66	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów) ...	27,2	27,9	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3 i ust. 4. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{f-g} Także: ^f — otorynolaryngologii, ^g — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes to the chapter, item 3 and item 4. ^c Including children's specialists. ^{f-g} Also: ^f — otorynolaryngology, ^g — oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (163). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1493	1546	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	1201	1251	urban areas
wieś	292	295	rural areas
Praktyki lekarskie ^p (stan w dniu 31 XII)	210	208	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	145	142	urban areas
wieś	65	66	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	21137,8	21437,5	Consultations provided ^c in thous.
miasta	18127,0	18438,6	urban areas
wieś	3010,7	2998,9	rural areas
lekarskie	18880,1	19213,9	doctors
w tym specjalistyczne	6912,7	7107,7	of which specialized
stomatologiczne	2257,7	2223,6	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes to the chapter, item 5. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Central Statistical Office.

TABL. 4 (164). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII			
Szpital ogólny ^{bc}	74	71	General hospitals ^{bc}
Szpital psychiatryczny	3	3	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego alkoholowego	1	2	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla uzależnio- nych od substancji psychoaktywnych	1	1	Addiction recovery centres
Ośrodki MONAR	3	3	MONAR centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^d	24	26	Chronic medical care homes ^d
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^d	6	6	Nursing homes ^d
Hospicja	2	2	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe - sanatoria..	1	1	Health resort treatment - sanatoria
Oddziały opieki paliatywnej	5	Palliative care wards
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII			
Szpital ogólny ^{ce}	13428	13291	General hospitals ^{ce}
Szpital psychiatryczny	945	1022	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego alkoholowego	45	81	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla uzależnio- nych od substancji psychoaktywnych	45	45	Addiction recovery centres
Ośrodki MONAR	128	132	MONAR centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^d	1258	1518	Chronic medical care homes ^d
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^d	189	189	Nursing homes ^d
Hospicja	20	29	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe - sanatoria..	96	117	Health resort treatment - sanatoria
Oddziały opieki paliatywnej	89	Palliative care wards
LECZENI (w tysiącach) IN-PATIENTS (in thousand)			
Szpital ogólny ^f	630,9	630,1	General hospitals ^f
Szpital psychiatryczny	12,0	11,2	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego alkoholowego	0,8	0,8	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla uzależnio- nych od substancji psychoaktywnych	0,1	0,2	Addiction recovery centres
Ośrodki MONAR	0,4	0,5	MONAR centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	3,3	3,3	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	0,6	0,5	Nursing homes ^c
Hospicja	0,2	0,3	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe - sanatoria..	1,6	1,9	Health resort treatment - sanatoria
Oddziały opieki paliatywnej	1,7	Palliative care wards

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6. ^b Patrz uwagi ogólne działu, ust. 7. ^c W 2014 r. bez podmiotów prowadzących wyłącznie działalność dzienną. ^d Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^e Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^f Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Z r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes to the chapter, item 6. ^b See general notes to the chapter, item 7. ^c In 2014 excluding entities conducting only day-time activity. ^d Including psychiatric types facilities. ^e Including beds and incubator for newborns. ^f Excluding inter-ward patient transfer.

S o u r c e: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (165). **SZPITALA OGÓLNE**^a
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Szpitala ogólne^b (stan w dniu 31 XII)	74	71	Hospitals^b (as of 31 XII)
Łóżka^{bc} (stan w dniu 31 XII)	13428	13291	Beds^{bc} (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	53,4	53,1	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1947	1918	Internal diseases
Kardiologicznych	835	820	Cardiological
Chirurgicznych	2845	2860	Surgical
Pediatrycznych	560	553	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1298	1302	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	281	278	Oncological
Intensywnej terapii	315	267	Intensive therapy
Zakaźnych	216	216	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	499	441	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	121	109	Dermatological
Neurologicznych	560	576	Neurological
Psychiatrycznych	496	496	Psychiatric
Ruch chorych			Patients
Leczeni ^d w tys.	665,4	664,6	In-patients ^d in thous.
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	89,1	91,1	internal diseases
kardiologicznych	52,3	51,4	cardiological
chirurgicznych	149,7	155,0	surgical
pediatrycznych	26,9	26,1	paediatric
ginekologiczno-położniczych	75,2	80,0	gynaecological-obstetric
onkologicznych	32,1	30,5	oncological
intensywnej terapii	9,4	9,3	intensive therapy
zakaźnych	10,4	10,6	communicable
gruźlicy i chorób płuc	17,5	18,2	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	4,9	4,8	dermatological
neurologicznych	23,9	24,0	neurological
psychiatrycznych	5,9	5,9	psychiatric
Wypisani w tys.	607,9	609,5	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	15,9	14,5	Deaths in thous.
Leczeni (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na:			In-patients (excluding inter-ward patient transfer) per:
10 tys. ludności	2505,9	2511,8	10 thous. population
1 łóżko ^e	47,0	47,4	bed ^e
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,3	5,0	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka ^b w dniach	249,7	248,9	Average bed ^b use in days

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 6. ^b W 2014 r. bez podmiotów prowadzących wyłącznie działalność dzienną. ^c Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7. ^d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. ^e Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes to the chapter, item 6. ^b In 2014 excluding entities conducting only day-time activity. ^c See general notes to the chapter, item 7. ^d Including inter-ward patient transfers. ^e Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (166). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST – AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	53	98	94	94	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	64	62	62	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	34	32	32	<i>specialists</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	6	17	17	17	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	16	17	12	18	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					<i>Calls to the occurrence places^d</i>
w tysiącach	274,6	205,1	218,2	217,1	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	106,3	80,5	86,6	86,5	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					<i>Persons who received health care benefit in the place of occurrence^d:</i>
w tysiącach	276,4	207,9	219,5	218,3	<i>in thousands</i>
w tym:					<i>of which:</i>
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	20,7	10,2	12,1	12,5	<i>children and youth up to 18 years of age</i>
w wieku 65 lat i więcej	81,3	107,6	106,5	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	107,0	81,6	87,2	87,0	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 11. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes to the chapter, item 11. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (167). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	847	887	863	856	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	847	884	861	854	<i>of which private</i>
w tym na wsi	143	141	137	135	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	72	67	82	85	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	72	67	81	84	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	2805	2665	2659	2661	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	4243	4410	4201	4204	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	3043	2866	2912	2925	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	6379	6506	6716	6820	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1809	1962	1968	1941	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach.
^a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals.

TABL. 8 (168). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	9	13	10	10	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	35,0	38,9	39,1	37,4	Blood donors in thous. of which honorary blood donors in thous.
w tym honorowi w tys.	34,9	38,9	39,1	37,4	
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.....	53,9	65,7	66,1	64,4	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	53,3 ^d	66,7	62,6	63,5	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Ź r ó ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (169). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	918	810	574	572	35,6	31,9	22,8	22,8	Tuberculosis
Tężec.....	-	1	-	2	-	0,0	-	0,1	Tetanus
Krzusiec	443	387	329	305	17,2	15,2	13,1	12,2	Whooping cough
Odra	1	-	-	1	0,0	-	-	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	3	3	4	7	0,1	0,1	0,2	0,3	type A
typ B	189	185	148	153	7,3	7,3	5,9	6,1	type B
typ C	272	187	243	369	10,5	7,4	9,7	14,7	type C
Różyczka.....	447	152	734	364	17,3	6,0	29,2	14,5	Rubella
AIDS ^a	10	18	13	16	0,4	0,7	0,5	0,6	AIDS ^a
Salmonellozy	881	652	520	700	34,1	25,7	20,7	27,9	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna ...	-	-	3	13	-	-	0,1	0,5	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	232	30	9	47	9,0	1,2	0,4	1,9	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	965	1522	1534	1801	145,8	295,4	330,1	71,8	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	426	460	577	718	16,5	18,1	22,9	28,6	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu.....	45	47	53	58	1,7	1,9	2,1	2,3	Bacterial meningitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	19	40	43	74	0,7	1,6	1,7	3,0	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu.....	6	9	7	15	0,2	0,4	0,3	0,6	Viral encephalitis

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

TABL. 9 (169). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	4281	171	107	115	165,8	6,7	4,2	4,6	<i>Mumps</i>
Grypa ^c	67422	37204	202610	151200	2611,1	1465,6	8047,1	6027,6	<i>Influenza^c</i>
Choroby weneryczne ^d ...	71	93	282	184	2,7	3,7	11,2	7,3	<i>Veneral diseases^d</i>
Szczepieni przeciw wściekliznie	644	724	592	644	24,9	28,5	23,5	25,7	<i>Rabies vaccinations</i>

^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań. ^d Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^c Including influenza-like illness. ^d Concerns newly registered cases.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (170). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	37	39	59	70	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	37	39	42	45	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	9	7	6	6	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	x	x	9	20	<i>Children's clubs</i>
w tym publiczne	x	x	1	1	<i>of which public</i>
Miejsca ^a	2285	2695	3448	3852	<i>Places^a</i>
w tym:					<i>of which:</i>
w żłobkach	2008	2505	3168	3366	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	x	x	135	313	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające ^a (w ciągu roku)	5196	5937	6863	7282	<i>Children staying^a (during the year)</i>
w tym:					<i>of which:</i>
w żłobkach	6535	6621	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	x	x	116	431	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	56,9	56,9	79,6	90,7	<i>Places in nurseries and children's clubs^a per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych ^a :					<i>Children in nurseries and children's clubs^a:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	31,3	39,5	51,8	57,9	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	90,6	113,9	105,0	102,6	<i>per 100 places</i>

^a Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including nursery wards.

TABL. 11 (171). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie residents				
OGÓŁEM	196	180	161	157	5780	7967	7411	6830	TOTAL
Opiekuńcze	178	151	127	119	5259	6023	5155	4412	General care
Specjalistyczne	18	29	21	25	521	1944	1602	1719	Specialized
Pracy podwórkowej ...	x	x	3	2	x	x	68	66	Street work
W połączonych formach	x	x	10	11	x	x	586	633	In a combination of the forms

TABL. 12 (172). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**^a
Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2805	2967	3111	3046	Foster families
Spokrewnione	2408	2499	2026	1988	Related
dzieci ^b	3317	3252	2643	2590	children ^b
Niezawodowe	342	361	944	905	Non-professional foster families
dzieci ^b	517	525	1216	1167	children ^b
Zawodowe ^c	55	107	141	153	Professional foster families ^c
dzieci ^b	186	343	435	435	children ^b
Rodzinne domy dziecka			18	18	Foster homes
dzieci ^d			113	111	children ^d

^a Od 2012 r. niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. - w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Since 2012 some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 (173). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**^a
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo-wychowawcze interwencyjne	44	49	58	68	1531	1225	1350	1328 ^b	172	147	150	115	Care and education centres intervention
rodzinne	4	2	3	3	162	46	71	91	37	-	-	-	family
socjalizacyjne	12	13	17	19	89	102	125	141	-	5	20	22	socialization
specjalistyczno-terapeutyczne .	23	24	35	41	1057	759	1084	1001	119	129	129	89	specialist therapy
łącznie zadania placówek ^c	-	-	-	1	-	-	-	6	-	-	-	3	combining tasks of the centres ^c
	5	10	3	4	223	318	70	89	16	13	1	1	

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 18. ^b W tym 138 wychowanków w wieku 0–3 lata i 102 w wieku 4–6 lat oraz 49 sierot i 151 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

U w a g a. W 2013 r. w województwie łódzkim nie funkcjonowały regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

^a See general notes to the chapter, item 18. ^b Of which 138 residents at age 0–3 and 102 at age 4–6, 49 orphans and 151 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

N o t e: In 2013 in łódzkie voivodship there were no regional care and therapy centres and pre-adoptive intervention centres.

TABL. 14 (174). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady	83	90	99	101	Homes and facilities
w tym filie	3	4	4	3	of which branches
Miejsca:					Places:
ogółem	7807	7392	7851	7975	total
na 10 tys. ludności	30,3	29,1	31,2	31,8	per 10 thous. population
Mieszkańcy:					Residents:
ogółem	7473	7201	7533	7624	total
w tym:					of which:
kobiety	3953	3390	3409	3547	women
do lat 18.....	141	190	193	182	to age 18
umieszczeni w ciągu roku	2914	2515	2247	2562	placed within during the year
na 10 tys. ludności	29,0	28,3	30,0	30,4	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	951	618	277	237	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowym domem samopomocy.

^a Including community self-help home.

TABL. 15 (175). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać ^b :					Homes and facilities (excluding branches) in which may be ^b :
Osoby w podeszłym wieku	16	21	24	25	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	24	20	21	23	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	7	8	6	6	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	4	6	3	3	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	19	18	20	20	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	-	-	-	1	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	2	2	2	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	7	16	23	23	Homeless
Inne osoby	-	-	2	2	Other persons
Mieszkańcy domów i zakładów ^c dla:					Residents of homes and facilities ^c for:
osób w podeszłym wieku	959	1316	1341	1381	aged persons
przewlekłe somatycznie chorych	2722	1892	2033	2112	chronically ill with somatic disorders
dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	674	636	502	493	mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	248	290	281	279	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorych	2205	2088	2127	2122	chronically mentally ill
niepełnosprawnych fizycznie	-	-	-	4	physically handicapped
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	132	60	80	95	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych	448	919	1118	1092	homeless
innych osób	-	-	51	46	other persons

^a Łącznie ze środowiskowym domem samopomocy. ^b W podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.

^a Including community self-help home. ^b Facilities may be shown several times, because one facility may be designed for several groups of residents. ^c Including branches.

TABL. 16 (176). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2005	168957	TOTAL
	2010	138745	
	2013	131354	
	2014	122386	
Pomoc pieniężna	122578	199658,2	Financial assistance
w tym:			of which:
Zasiłek stały	16178	69146,7	Permanent benefit
Zasiłek okresowy	39443	73454,9	Temporary benefit
Zasiłek celowy	66292	54552,4	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	140	516,0	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	54212	52088,9	Non-financial assistance
w tym:			of which:
Schronienie	586	1796,8	Shelter
Posiłek	45739	24037,1	Meals
Ubranie	233	4,7	Clothing
Sprawienie pogrzebu	525	1559,7	Funeral allowance
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	7031	24631,0	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	67	47,8	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału, ust. 20. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
Źródło: dane Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes to the chapter, item 20. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Łódzkie Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia na zewnątrz.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność rozrywkową estradową.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy).

Wśród kin stałych wyróżnia się:

- miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal,
- multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Do kin na wsi zalicza się również mini- i multiplexy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach dużych miast.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- entertainment activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital).

Among fixed cinemas one can distinguish:

- miniplexes – equipped with 3 to 7 screens,
- multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

7. Dane dotyczące **radiofonii i telewizji publicznej** obejmują jednostki wchodzące w skład Polskiego Radia S.A. i Telewizji Polskiej S.A., a działalność ich reguluje ustawa z dnia 29 XII 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. 1993 Nr 7, poz. 34, z późniejszymi zmianami); działalność ta nie wymaga koncesji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

8. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin **turystyka** — zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. — oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

Źródłem danych dotyczących uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych (przynajmniej z 1 noclegiem) są badania ankietowe: w latach 2005-2013 Ministerstwa Sportu i Turystyki, w 2014 r. – Głównego Urzędu Statystycznego; badania obejmują ludność w wieku 15 lat i więcej.

2. **Baza noclegowa turystyki** – dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościennych i kwatery agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościniec) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hostele, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowskowe).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych** turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu prze-

7. *Data concerning public radio and television include entities comprising Polskie Radio S.A. and Telewizja Polska S.A., the activity of which is regulated by the Law on Radio and television, dated 29 XII 1992 (Journal of Laws 1993 No. 7, item 34) with later amendments; this activity does not require a licence from the National broadcasting Council.*

8. *Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Term **tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No.692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term “tourism” are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,
- one-day visitors, i.e., persons who did not spend the night at the place visited.

The source of the data concerning the Poles’ participation in tourism (with at least one overnight stay) are research surveys” in 2005-2013 of the Ministry of Sport and Tourism, in 2014 – Central Statistical Office; the research covers population aged 15 and more.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. *Facilities and places temporarily inactive due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of beds for*

budowy, remontu itp.

4. Dane o **miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych.

5. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (tabl. 13) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

6. **Stożenie wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** – jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

7. **Placówki gastronomiczne** w turystycznych obiektach noclegowych obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijałnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o uczniowskich klubach sportowych UKS i wyznaniowych klubach sportowych oraz klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. „W statystyce obiektów sportowych przyjęto następujące rozwiązania:

- boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich,
- boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe,
- boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.”

4. W tabl. 18 w kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

W kategorii **trenerów i instruktorów** sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

tourists.

4. Data on **number of beds** are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places.

5. **Foreign tourists** using tourist accommodation establishments (tables 13) are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

6. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

7. **Catering establishments** in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities also include: cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. Since 2002 information regarding student sports clubs UKS and religious sports clubs as well as sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

3. In the sports facilities statistics, the following solutions were adopted:

- sports fields located on the main surface of the stadium are not recognized again as sports fields for big games,
- sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are recognized once as universal and multi-purpose sports fields,
- indoor sports fields located in sports halls or gyms are not recognized separately but treated as sports halls or gyms, depending on the type of facility where they are located.

4. In tabl. 18 in the categories **persons practicing sports**, one person may be indicated more than once, depending upon the number of disciplines practiced. Persons exercising are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual disciplines.

In the categories **coaches and sports instructors**, one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura Culture

TABL. 1 (177). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
TYTUŁY OGÓŁEM	441	843	1236	1142	TITLES TOTAL
Wydawnictwa naukowe.....	212	421	549	437	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	37	42	26	26	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	10	19	115	69	Professional publications
Podręczniki szkolne	33	2	51	17	School textbooks
Wydawnictwa popularne	91	161	304	284	Popular science
Literatura piękna	58	198	191	309	Belles-lettres
<i>of which for children and youth</i>					
w tym dla dzieci i młodzieży	13	109	120	206	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: Nation Library.

TABL. 2 (178). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
TYTUŁY TITLES					
OGÓŁEM	257	289	282	240	TOTAL
<i>published as specified:</i>					
W tygodniu:					<i>Weekly:</i>
1 raz	31	26	27	20	<i>once</i>
2-6 razy	2	2	2	2	<i>2-6 times</i>
W miesiącu:					<i>Monthly:</i>
1 raz	46	46	46	35	<i>once</i>
2-3 razy	3	4	9	6	<i>2-3 times</i>
1 raz:					<i>Once:</i>
na 2 miesiące	17	16	24	19	<i>bimonthly</i>
w kwartale	64	73	71	59	<i>quarterly</i>
w półroczu	18	24	23	19	<i>half-yearly</i>
w roku	28	53	49	32	<i>yearly</i>
Nieregularnie	48	45	31	48	<i>Irregularly</i>
NAKLAD W TYS. EGZEMPLARZY NUMBER OF COPIES IN THOUS.					
OGÓŁEM	113411,0	89942,6	76336,2	.	TOTAL
<i>published as specified:</i>					
W tygodniu:					<i>Weekly:</i>
1 raz	63026,3	47807,7	40918,2	.	<i>once</i>
2-6 razy	42273,0	34648,0	25997,4	.	<i>2-6 times</i>
W miesiącu:					<i>Monthly:</i>
1 raz	7205,5	5504,6	6463,8	.	<i>once</i>
2-3 razy	26,5	670,4	956,1	.	<i>2-3 times</i>
1 raz:					<i>Once:</i>
na 2 miesiące	287,6	648,8	697,7	.	<i>bimonthly</i>
w kwartale	399,8	452,3	1178,1	.	<i>quarterly</i>
w półroczu	11,1	16,5	24,3	.	<i>half-yearly</i>
w roku	13,4	25,2	24,2	.	<i>yearly</i>
Nieregularnie	167,8	169,1	76,4	.	<i>Irregularly</i>

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: National Library.

TABL. 3 (179). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	568	559	548	542	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	372	366	357	351	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	76	62	57	53	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	34	25	15	14	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8955,0	8948,2	8722,8	8667,9	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	3575,5	3631,5	3535,1	3493,9	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	469,3	413,6	397,3	391,7	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	108,9	100,2	96,6	93,7	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach wol.	8656,8	7949,5	8158,6	8002,3	<i>in thousand vol.</i>
w tym na wsi	2019,9	1752,1	1773,0	1793,3	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,4	19,2	20,5	20,4	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	18,6	17,5	18,4	19,1	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2013 r. przyporządkowane w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points; since 2013 assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (180). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums with branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2005	41	725,5	191	103	549,1	209,4	
2010	46	715,7	206	125	709,9	213,8	
2013	47	795,5	195	136	906,4	216,3	
2014	50	798,3	231	150	1123,5	224,1	
Archeologiczne	1	273,7	6	-	24,9	6,0	<i>Archeological</i>
Artystyczne	4	14,7	14	2	288,6	11,0	<i>Art</i>
Etnograficzne	1	1,6	-	-	2,6	0,8	<i>Ethnographic</i>
Geologiczne	1	7,1	-	-	5,8	4,3	<i>Geological</i>
Historyczne	8	79,4	41	28	66,8	19,1	<i>Historical</i>
Interdyscyplinarne	1	61,9	16	4	56,1	5,6	<i>Interdisciplinary</i>
Martyrologiczne	3	48,3	15	3	102,8	12,6	<i>Martyrological</i>
Militarne	1	0,1	-	-	0,0	-	<i>Military</i>
Przyrodnicze	2	105,8	-	-	18,2	6,0	<i>Natural history</i>
Regionalne	17	176,8	94	93	254,6	54,5	<i>Regional</i>
Skansenowskie	2	5,0	6	-	77,9	43,9	<i>Skansen museum</i>
Techniki i nauki	4	21,0	24	17	128,7	32,4	<i>Technical and scientific</i>
Wnętrz	2	1,5	3	-	24,7	4,7	<i>Interior design</i>
Inne	3	1,3	12	3	71,7	23,2	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (181). **INSTYTUCJE PARAMUZEALNE**
MUSEUM-RELATED INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Instytucje (stan w dniu 31 XII)	4	7	3	4	Institutions (as of 31 XII)
Ogród zoologiczny	1	1	1	1	Zoological Garden
Ogród botaniczny	2	1	1	1	Botanical Garden
Inne	1	5	1	2	Others
Zwiedzający w tys.	419,3	420,8	371,9	465,1	Visitors in thous.
w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach ..	25,3	27,7	10,1	.	of which primary and secondary schools students visiting in groups
Ogród zoologiczny	235,1	209,9	210,3	305,4	Zoological Garden
Ogród botaniczny	182,2	155,6	160,0	156,9	Botanical Garden
Inne	2,0	55,2	1,8	2,7	Others

TABL. 6 (182). **GALERIE SZTUKI^a**
ART GALLERIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	41	46	39	43	28	15	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy	482	493	447	467	348	119	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	26	9	16	32	28	4	of which foreign
Ekspozycje ^a	519	521	475	494	367	127	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	267,8	176,8	203,9	263,0	187,1	75,9	Visitors in thous.

^a W kraju.
^a In Poland.

TABL. 7 (183). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institu- tions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perfor- mances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION	
TEATRY	2005	14	4579	3169	516,8	THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
I INSTYTUCJE	2010	11	3939	3553	603,0	
MUZYCZNE	2013	10	4617	3755	610,7	
	2014	10	4893	2647	550,2	
Teatry dramatyczne		7	2209	2051	283,9	Dramatic theatres
dramatyczne		4	1824	1157	190,0	dramatic
lalkowe		3	385	894	93,9	puppet
Teatry muzyczne		2	1927	207	158,1	Music theatres
oper		1	1074	83	83,6	operas
operetki		1	853	124	74,6	operettas
Filharmonie		1	757	355	77,1	Philharmonic halls
Orkiestry i chóry		-	-	21	23,6	Orchestras and choirs
Zespoły pieśni i tańca		-	-	13	7,4	Song and dance ensembles
PRZEDSIĘBIORSTWA	2005	2	x	289	88,7	ENTERTAINMENT ENTERPRISES
ESTRADOWE	2010	2	x	169	41,7	
	2013	1	x	46	13,7	
	2014	1	x	85	20,3	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą przedstawień i koncertów na terenie województwa (bez względu na miejsce siedziby instytucji), łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a As of 31 XII. ^b Data concern performances and concerts in voivodship area (regardless of the seat of institution), including outdoor events.

TABL. 8 (184). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban	wieś rural areas	
Instytucje.....	237	238	195	188	80	108	<i>Institutions</i>
domy kultury.....	49	52	36	35	29	6	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury.....	109	104	110	107	36	71	<i>cultural centres</i>
kluby.....	17	13	13	14	13	1	<i>clubs</i>
światlice	62	69	36	32	2	30	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne.....	383	335	349	374	235	139	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	13368	13494	12350	15302	11619	3683	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1709,6	1603,6	2082,8	1862,1	1462,3	340,0	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku).....	438	433	350	382	301	81	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	7348	6862	6622	8347	6942	1405	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	3975	3166	3415	4628	3693	935	<i>of which children and youth ^a</i>
Zespoły artystyczne.....	1205	1255	958	897	578	319	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	18368	18721	15087	14641	8992	5649	<i>Members of artistic ensem- bles</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	10370	10641	8109	9234	6090	3144	<i>of which children and youth ^a</i>
Koła (kluby).....	696	764	882	963	601	362	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	15814	22841	21536	27543	20302	7241	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	6645	5977	5708	9122	6807	2315	<i>of which children and youth ^a</i>

^a Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a Until 2013 children and youth below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 9 (185). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII).....	34	23 ^a	22 ^b	22 ^b	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	33	22	22	22	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy.....	1	2	2	2	<i>of which multiplexes</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	48	58	60	59	<i>Screens in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	47	57	60	59	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy.....	10	25	25	25	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.....	11,0	11,8	11,8	11,5	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i> <i>in thous.</i>
w tym miasta	10,7	11,5	11,8	11,5	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy.....	1,8	4,8	4,7	4,7	<i>of which multiplexes</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach.....	47,2	79,4	84,6	88,9	<i>in thousand</i>
w tym miasta	47,2	79,4	84,6	88,9	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy.....	20,3	45,5	45,7	44,9	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino w tys.	1,4	3,5	3,8	4,0	<i>per cinema in thous.</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach.....	1197,7	2138,8	2043,5	2159,8	<i>in thousand</i>
w tym miasta	1197,3	2138,5	2043,5	2159,8	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy.....	621,0	1482,0	1224,1	1304,7	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino w tys.	35,2	93,0	92,4	98,2	<i>per cinema in thous.</i>
na 1 seans.....	25,4	26,9	24,0	24,0	<i>per screening</i>

a W tym 2 miniplexy. *b* W tym 3 miniplexy.

a Of which 2 miniplex cinemas. *b* Of which 3 miniplex cinemas.

TABL. 10 (186). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	332434	367578	351899	355747	TOTAL
Na 1000 ludności	129	145	140	142	<i>Per 1000 population</i>

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 11 (187). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi ...	679,3	529,1	527,0	526,3	264	208	210	210	<i>Radio subscribers</i>
miasta	488,4	397,1	396,0	395,2	293	244	249	250	<i>urban areas</i>
wieś.....	190,9	132,0	131,0	131,0	209	144	142	142	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni.....	653,9	510,0	505,9	504,9	254	201	201	202	<i>Television subscribers</i>
miasta	470,5	382,3	379,3	378,3	283	235	238	239	<i>urban areas</i>
wieś.....	183,4	127,7	126,6	126,6	201	139	138	138	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Dykcji Generalnej Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 12 (188). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	224^b	289^b	357	362	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	172	249	319	327	of which open all year
Obiekty hotelowe	117	182	211	206	Hotels and similar facilities
hotele.....	50	86	112	115	hotels
motele.....	5	12	11	10	motels
pensjonaty	1	3	3	3	boarding houses
inne obiekty hotelowe	61	81	85	78	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	107 ^b	107 ^b	146	156	Other facilities
domy wycieczkowe	6	6	5	6	excursion hostels
schroniska	1	1	1	1	shelters
schroniska młodzieżowe	12	11	9	4	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	8	7	5	5	of which school youth hostels
kempingi.....	5	1	-	-	camping sites
pola biwakowe.....	8	4	5	6	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	14	11	11	12	holiday centres
ośrodki kolonijne	2	2	1	1	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe.....	26	21	22	21	training-recreational centres
zespoły domków turysty- cznych ^c	18	17	16	13	complexes of tourist cottages ^c
hostele	3	11	11	hostels
pokoje gościnne	23	30	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	21	26	agrotourism lodgings
domy pracy twórczej	1	1	1	1	creative art centres
inne obiekty	14	29	20	19	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII).....	15358^b	19981^b	23549	23231	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	10637	16046	20404	20355	of which open all year
Obiekty hotelowe	6910	12043	15169	14863	Hotels and similar facilities
hotele.....	4259	8616	11263	11459	hotels
motele.....	160	339	333	296	motels
pensjonaty	91	59	88	88	boarding houses
inne obiekty hotelowe	2400	3029	3485	3020	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	8448 ^b	7938 ^b	8380	8368	Other facilities
domy wycieczkowe	569	525	380	386	excursion hostels
schroniska	45	45	38	38	shelters
schroniska młodzieżowe	499	541	503	221	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	280	324	282	222	of which school youth hostels
kempingi.....	765	400	-	-	camping sites
pola biwakowe.....	574	367	530	710	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	1287	1090	1031	930	holiday centres
ośrodki kolonijne	259	195	100	100	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe.....	2088	1667	1635	1541	training-recreational centres
zespoły domków turysty- cznych ^c	1314	1385	1391	1310	complexes of tourist cottages ^c
hostele	49	559	581	hostels
pokoje gościnne	393	538	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	322	405	agrotourism lodgings
domy pracy twórczej	32	36	36	35	creative art centres
inne obiekty	1016	1638	1462	1351	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (188). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	618479^b	993675^b	1126141	1192931	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	96366	113670	148488	169951	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	450355	769028	912131	990110	Hotels and similar facilities
hotele.....	320709	596900	735515	837663	hotels
motele.....	14913	24908	17275	15787	motels
pensjonaty.....	5671	1287	4258	1996	boarding houses
inne obiekty hotelowe	109062	145933	155083	134644	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	168124 ^b	224647 ^b	214010	202821	Other facilities
domy wycieczkowe	15252	19120	12742	11192	excursion hostels
schroniska	17880	22393	20241	13611	shelters
schroniska młodzieżowe					youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	4888	6590	6562	4097	of which school youth hostels
kempingi.....	9776	2820	-	-	camping sites
pola biwakowe.....	2230	977	1051	1561	tent camp sites
ośrodki wczasowe	21197	31456	20019	23583	holiday centres
ośrodki kolonijne					holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe.....	52990	61090	56028	50833	training-recreational centres
zespoły domków turysty- cznych ^c	34152	43908	23524	19386	complexes of tourist cottages ^c
hostele	3616	24652	30450	hostels
pokoje gościnne	14251	12451	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	4939	3742	agrotourism lodgings
domy pracy twórczej	14647	39267	36563	31499	creative art centres
inne obiekty.....					miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	1367326^b	1959656^b	2035643	2138266	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	196572	271843	301942	329377	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	786695	1313423	1397266	1542047	Hotels and similar facilities
hotele.....	514682	954805	1108605	1272238	hotels
motele.....	19363	36420	24632	24102	motels
pensjonaty	25060	2050	7055	3596	boarding houses
inne obiekty hotelowe	227590	320148	256974	242111	other hotel facilities
Pozostałe obiekty.....	580631 ^b	646233 ^b	638377	596219	Other facilities
domy wycieczkowe	85467	79273	61965	43730	excursion hostels
schroniska	42204	47731	50105	28931	shelters
schroniska młodzieżowe					youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	13824	18433	19165	12339	of which school youth hostels
kempingi.....	31432	6240	-	-	camping sites
pola biwakowe.....	6427	2660	3837	7563	tent camp sites
ośrodki wczasowe	84980	86784	51504	64174	holiday centres
ośrodki kolonijne					holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe.....	192229	161301	140528	139072	training-recreational centres
zespoły domków turysty- cznych ^c	82911	104181	81991	61521	complexes of tourist cottages ^c
hostele.....	.	6358	63061	66923	hostels
pokoje gościnne	39596	34291	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	14120	10063	agrotourism lodgings
domy pracy twórczej	54981	151705	131670	121487	creative art centres
inne obiekty.....					miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (189). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	96366^b	113670^b	148488	169951	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	88600	104428	137589	157853	Hotels and similar facilities
hotele	71263	88698	120416	141619	hotels
motele	3767	4796	3334	3067	motels
pensjonaty	565	61	726	119	boarding houses
inne obiekty hotelowe	13005	10873	13113	13048	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	7766 ^b	9242 ^b	10899	12098	Other facilities
domy wycieczkowe	690	630	1024	622	excursion hostels
schroniska	} 1599	1335	1055	687	shelters
schroniska młodzieżowe					youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe					of which school youth hostels
kempingi	918	553	-	-	camping sites
pola biwakowe	371	35	135	59	tent camp sites
ośrodki wczasowe	} 2	34	18	8	holiday centres
ośrodki kolonijne					holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	2580	3998	796	733	training-recreational centres
zespoły domków turysty- cznych ^c	286	289	141	253	complexes of tourist cottages ^c
hostele	67	2823	5085	hostels
pokoje gościnne	2419	2186	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	20	78	agrotourism lodgings
domy pracy twórczej	} 1320	2301	2468	2163	creative art centres
inne obiekty					miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	196572^b	271843^b	301942	329377	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	175542	245051	242834	286261	Hotels and similar facilities
hotele	141855	187445	214405	256405	hotels
motele	5788	5727	3940	3661	motels
pensjonaty	3238	104	1427	360	boarding houses
inne obiekty hotelowe	24661	51775	23062	25835	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	21030 ^b	26792 ^b	59108	43116	Other facilities
domy wycieczkowe	2450	2463	18291	6974	excursion hostels
schroniska	} 4059	2998	2995	2024	shelters
schroniska młodzieżowe					youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe					of which school youth hostels
kempingi	1383	869	-	-	camping sites
pola biwakowe	558	72	696	97	tent camp sites
ośrodki wczasowe	} 3	45	63	23	holiday centres
ośrodki kolonijne					holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe	6169	9121	1780	1854	training-recreational centres
zespoły domków turysty- cznych ^c	514	345	714	740	complexes of tourist cottages ^c
hostele	73	20106	15185	hostels
pokoje gościnne	3457	2750	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	115	191	agrotourism lodgings
domy pracy twórczej	} 5894	10806	10891	12299	creative art centres
inne obiekty					miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 14 (190). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych <i>occupancy rate of bed places</i>				stopień wykorzystania pokoi <i>occupancy rate of rooms</i>				
Obiekty hotelowe ...	31,9	30,4	26,1	28,6	38,3	38,2	33,6	35,4	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	33,4	31,0	28,3	30,6	41,0	39,8	36,5	38,1	<i>hotels</i>
motele	32,3	30,1	22,1	22,7	39,4	33,3	27,8	25,5	<i>motels</i>
pensjonaty	#	11,9	16,7	13,0	#	17,9	24,3	14,4	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe.....	27,4	29,1	20,0	21,8	30,8	33,8	24,5	25,3	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty ..	29,9 ^b	33,1 ^b	28,5	26,4	x	x	x	x	<i>Other facilities</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu „Kultura. Turystyka. Sport – Turystyka”, ust. 6. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a See general notes to the chapter “Culture. Tourism. Sport – Tourism”, item 6. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 15 (191). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
 Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
 As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM^a 2005	92	87	50	36	TOTAL^a
2010	145	129	48	30	
2013	176	121	40	24	
2014	171	116	36	27	
Obiekty hotelowe	161	105	6	15	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele.....	117	75	1	6	<i>hotels</i>
motele.....	7	5	-	-	<i>motels</i>
pensjonaty.....	-	-	-	-	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	37	25	5	9	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty.....	10	11	30	12	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	-	-	1	1	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe	-	-	1	-	<i>youth hostels</i>
kempingi.....	-	-	-	-	<i>camping sites</i>
pola biwakowe.....	-	-	2	-	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	-	2	6	3	<i>holiday centres</i>
ośrodki kolonijne	-	-	1	-	<i>holiday youth centres</i>
ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe.....	4	3	5	1	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	-	1	1	-	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turysty- cznych ^b	2	1	2	3	<i>complexes of tourist cottages^b</i>
hostele.....	1	1	-	-	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	1	2	-	2	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	-	-	2	2	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty.....	2	1	5	-	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Do 2011 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Until 2011 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^b Including camping sites if they exist in the territory of the complexes tourist cottages.

TABL. 16 (192). **HOTELE WEDŁUG KATEGORII**
HOTELS BY CATEGORY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kategorie <i>Categories</i>				w trakcie kategory- zacji <i>in the process of the categori- sation</i>
		****	***	**	*	
OGÓŁEM ^a 2005	50	-	20	21	9	-
TOTAL ^a 2010	86	3	42	23	11	7
2013	112	9	56	30	11	6
2014	115	11	57	30	10	7
Pokoje ^a 2005	2448	-	1326	905	217	-
<i>Rooms</i> ^a 2010	4690	854	2185	1205	270	176
2013	6039	1601	2702	1241	333	162
2014	6110	1688	2669	1247	327	179
Miejsca noclegowe ^a 2005	4259	-	2218	1616	425	-
<i>Bed places</i> ^a 2010	8616	1653	3888	2159	541	375
2013	11263	3098	4874	2292	640	359
2014	11459	3274	4856	2307	617	405
Korzystający z nocle- 2005	320,7	0,5	172,0	112,1	36,1	-
gów w tys. 2010	596,9	122,1	242,3	169,9	46,1	16,2
<i>Tourists accommoda-</i> 2013	735,5	185,6	314,9	176,0	49,2	10,0
<i>ted in thous.</i> 2014	837,7	256,0	326,1	189,8	53,4	12,4
w tym turyści zagra- 2005	71,3	0,02	33,4	35,0	2,8	-
niczni 2010	88,7	13,9	38,2	32,8	3,5	0,3
<i>of which foreign</i> 2013	120,4	31,5	49,2	35,5	3,3	0,9
<i>tourists</i> 2014	141,6	50,4	42,6	43,7	3,4	1,4
Stopień wykorzystania w %: <i>Occupancy rate in %:</i>						
miejsc noclegowych 2005	33,4	14,5	32,2	32,7	42,2	-
<i>bed places</i> 2010	31,0	33,4	27,6	34,6	44,8	16,0
2013	28,3	30,1	26,6	28,5	42,0	15,0
2014	30,6	34,3	27,1	31,7	44,7	15,2
pokoje..... 2005	41,0	19,3	39,6	42,9	42,6	-
<i>rooms</i> 2010	39,8	44,6	36,4	42,9	48,3	24,5
2013	36,5	41,9	34,0	36,7	41,5	18,0
2014	38,1	45,5	33,5	38,9	47,5	16,1

^a Stan w dniu 31 VII.^a As of 31 VII.

Sport

Sport

TABL. 17 (193). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2012	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	725	486	587	566	Organizational entities
Członkowie	43073	31913	33588	32179	Members
Ćwiczący ^a	48842	34936	34319	35181	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	841	794	862	861	Organizational entities
Członkowie	66745	53403	58592	56362	Members
Ćwiczący	59309	59539	53610	55764	Persons practising sports
mężczyźni	43593	36496	40473	41874	males
kobiety	15716	13043	13137	13890	females
w wieku do 18 lat	41970	34152	37818	38870	aged up to 18
Sekcje sportowe	1908	1539	1547	1537	Sports sections
Trenerzy	697	679	730	881	Coaches
Instruktorzy sportowi	1396	1262	1403	1329	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	871	583	628	582	Other persons conducting sports activities

^a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

^a Estimated data.

N o t e. data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 18 (194). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH ^a**
W 2014 R.
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS ^a
IN 2014
 As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Alpinizm	6	287	96	6	-	5	Mountaineering
Badminton	6	178	78	79	1	8	Badminton
Baseball	2	117	1	85	1	5	Baseball
Bilard	10	288	50	209	1	10	Billards

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi UKS i wyznaniowymi klubami sportowymi. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu.

^a Including Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines.

TABL. 18 (194). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a**
W 2014 R. (cd.)
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a
IN 2014 (cont.)
 As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Boks	14	393	32	220	10	13	Boxing
Brydż sportowy.....	6	135	45	49	20	3	Bridge
Fitness.....	5	115	72	78	-	5	Fitness
Gimnastyka							
artystyczna	3	155	155	154	3	6	Artistic gymnastics
Gimnastyka sportowa	2	90	56	90	7	1	Rhythmic gymnastics
Hokej na lodzie.....	4	273	112	202	1	9	Ice hockey
Hokej na trawie	6	186	103	156	2	7	Field hockey
Jeździectwo ^c	16	232	143	58	3	20	Equestrian sport ^c
Judo.....	15	1107	252	1020	15	23	Judo
Ju-jitsu	11	158	25	57	-	15	Ju-jitsu
Kajakarstwo klasyczne...	3	108	33	67	3	4	Classic canoeing
Karate ^c	49	3022	821	2368	13	97	Karate ^c
Karate tradycyjne ^c	22	1540	405	1182	3	48	Traditional karate ^c
Kendo.....	1	9	-	2	-	1	Kendo
Kolarstwo szosowe	12	172	48	126	7	12	Road cycling
Kolarstwo torowe.....	4	83	28	74	4	4	Track cycling
Koszykówka	84	2872	1325	2363	59	56	Basketball
Kręglarstwo	1	63	27	59	-	3	Bowling
Kulturystyka							
i trójbój siłowy.....	20	493	53	106	3	15	Body-building and weight triathlon
Lekkoatletyka	92	3183	1368	2411	4	69	Athletics
Łucznictwo	5	196	86	119	-	3	Archery
Łyżwiarstwo figurowe.....	3	198	130	193	7	2	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie	4	271	160	260	7	14	Speed skating
Narciarstwo alpejskie	2	16	5	-	1	-	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne ...	3	100	29	31	-	4	Classic skiing
Pięciobój nowoczesny....	2	89	48	89	2	2	Modern pentathlon
Piłka nożna.....	449	22773	1268	15340	390	417	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	35	914	184	594	10	17	Indoor football
Piłka ręczna.....	42	2028	637	1722	43	21	Handball
Piłka siatkowa	200	6295	3326	4948	79	140	Volleyball
Piłka siatkowa plażowa ..	9	194	79	126	8	2	Beach volleyball
Pływanie.....	37	2431	1132	2113	42	54	Swimming
Podnoszenie ciężarów ...	12	293	65	195	8	8	Weight lifting
Rugby.....	9	406	19	263	12	15	Rugby
Sport motorowy ^c	6	135	13	17	1	3	Motor sport ^c
Sport lotniczy ^c	8	274	27	122	-	26	Air sport ^c
Strzelectwo sportowe ^c ...	25	896	200	352	9	47	Sport shooting ^c
Szachy.....	23	569	180	436	3	15	Chess

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi UKS i wyznaniowymi klubami sportowymi. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a Including Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines. ^c A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 18 (194). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2014 r. (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2014 (cont.)
 As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Szermierka.....	2	63	35	56	3	1	Fencing
Taekwon-do ^c	11	401	92	297	7	10	Taekwon-do ^c
Taniec sportowy.....	6	392	335	335	2	12	Dance sport
Tenis.....	25	739	278	563	10	28	Tennis
Tenis stołowy.....	83	1888	523	1380	13	59	Table tennis
Unihokej.....	15	271	157	271	-	8	Unihockey
Warcaby.....	6	188	76	121	-	4	Checkers
Zapasy ^c	21	679	113	598	23	14	Wrestling ^c
Żeglarsstwo ^c	6	201	50	66	2	11	Sailing ^c

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi UKS i wyznaniowymi klubami sportowymi. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a Including Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines. ^c A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 19 (195). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2014
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted for the disabled persons practicing sports	SPECIFICATION
Stadiony.....	124	40	Stadiums
w tym piłkarskie.....	63	12	of which football
Boiska do gier wielkich ^b	357	76	Fields for big games ^b
w tym piłkarskie.....	351	71	of which football
Boiska do gier małych ^b	133	30	Fields for small games ^b
w tym:			of which:
koszykówki.....	35	7	basketball
piłki ręcznej.....	6	-	handball
piłki siatkowej.....	28	7	volleyball
			Universal and multipurpose
Boiska uniwersalne-wielozadaniowe	142	66	sports fields
Korty tenisowe.....	125	47	Tennis courts
Hale sportowe.....	68	43	Sports halls
Sale gimnastyczne ^c	72	19	Gyms ^c
Pływalnie.....	36	18	Swimming pools
Tory sportowe.....	15	2	Sports tracks
Łodowiska sztuczne mrożone.....	16	6	Artificial skating rinks
Ścieżki rowerowe w km ^d	543,8	.	Bicycle paths - length in km ^d

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 4 lata.

^a Excluding schools facilities. ^b Including non-full-size facilities. ^c Including auxiliary gym. ^d Excluding bicycle trails.

Note. Data on the basis of periodic surveys conducted every four years.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych,
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod,
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczenia polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 X 2012 r. statystyki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej na poziomie regionalnym za rok 2014 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view,
- **applied research and industrial research** included in 2011, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective,
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

According to Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26 X 2012 statistics on Research and Development at regional level for 2014 have been compiled on the basis of local units data.

Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item

1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst, Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w ww. pozycjach, np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (W EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej, wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

388, with later amendments),

- c) *other units classified into NACE division 72 “Scientific research and development”;*
- 2) **auxiliary scientific units** - *archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;*
- 3) **economic entities** *(not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;*
- 4) **higher education institutions;**
- 5) **other units** — *institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in the above positions, e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.*

2. **Employment** in R&D includes:

- 1) **researchers (RSE)**:
- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *PhD students conducting R&D (FTE);*
- 2) **technicians and equivalent staff** *are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;*
- 3) **other supporting staff** *include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.*

3. **Data regarding employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Intramural expenditures** - *presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital ex-*

4. Nakłady wewnętrzne – wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwale związane z działalnością B+R.

Nakłady inwestycyjne na środki trwale podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** — krajowe jednostki rządowe (m.in. ministerstwa) i samorządowe (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618);
- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze;
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki;
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne;
- 5) **sektor zagranica** — organizacje międzynarodowe, instytucje i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

6. Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i komercyjnym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wytworów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jedno-

penditures on fixed assets linked to R&D.

Capital expenditures on fixed assets comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities.

5. Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT covering the following **sectors of funding**, from which the funding for research and development comes:

- 1) **government sector** — national government entities (among others, ministries) and local government entities (including local self-government entities), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes (Journal of Laws 2010 No. 96, item 618) subject to the ministries;
- 2) **business enterprise sector** — national economic entities;
- 3) **higher education sector** — national higher institutions and subordinated to them research institutes, experiment stations and clinics;
- 4) **private non-profit sector** — national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons;
- 5) **abroad sector** — international organizations, foreign institutions and companies and natural persons.

6. Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of inno-

stek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

7. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji: Przetwórstwo przemysłowe, Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, Budownictwo, Handel; naprawa pojazdów samochodowych, Transport i gospodarka magazynowa, Zakwaterowanie i gastronomia, Informacja i komunikacja, Obsługa rynku nieruchomości, Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłącze-

ventions (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

*A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.*

*A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.*

***7. Means for automating production processes** include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.*

***8. A patentable invention** — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.*

***9. An utility model eligible for protection** — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.*

Information society

1. *The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data on enterprises concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev.2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities; other*

niem działalności weterynaryjnej), Administrowanie i działalność wspierająca, Pozostała działalność usługowa – naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego.

3. Pojęcie **administracja publiczna** odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

service activities (repair of computers and communication equipment).

3. Public authorities refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. E-commerce conducted by enterprise type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises' website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the email messages typed manually.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (196). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI
Stan w dniu 31 XII
UNITS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	79	111	193	199	TOTAL
w tym:					of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	22	24	27	29	Scientific and research-development units
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	#	3	3	3	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	19	10	8	8	research institutes
inne	#	11	16	18	others
Podmioty gospodarcze	46	70	142	149	Economic entities
Szkoły wyższe	9	12	12	10	Higher education institutions

B. ZATRUDNIENI^a
EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
	ogółem total				pracownicy nauko- wo- -badaw- czy research- ers	technicy i pracow- wnicy równo- rzędni techni- cians and equiva- lent staff		pozo- stały personel other support- ing staff
OGÓŁEM	4337	4491	5127	5349	3973	833	543	TOTAL
w tym:								of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	1355	1017	1391	1381	796	409	176	Scientific and research-development units
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	#	200	219	195	181	#	#	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	1172	720	1025	1008	480	388	140	research institutes
inne	#	97	146	178	135	#	#	others
Podmioty gospodarcze	415	533	1030	1072	688	252	132	Economic entities
Szkoły wyższe	2520	2924	2678	2866	2468	168	230	Higher education institutions

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (197). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Z wykształceniem <i>Education</i>				pozosta- łym <i>others</i>
			wyższym <i>higher</i>			z tytułem zawodo- wym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata <i>with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)</i>	
			z tytułem naukowym profesora <i>with title of professor</i>	ze stopniem naukowym <i>with scientific degree of</i>			
				doktora habilito- wanego <i>habilitated doctor^a (HD)</i>	doktora <i>doctor (PhD)</i>		
OGÓŁEM	2005	7763	663	723	2573	2425	1379
TOTAL	2010	7597	689	880	3237	2222	569
	2013	8305	708	969	2956	2656	1016
	2014	8377	753	1074	2902	2661	987
w tym: <i>of which:</i>							
Jednostki naukowe i badaw- czo-rozwojowe	2005	1688	67	48	291	664	618
Scientific and research- development units	2010	1242	78	80	319	573	192
	2013	1589	72	86	324	729	378
	2014	1581	#	#	322	717	370
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk..... <i>scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>		202	#	#	#	70	#
instytuty badawcze		1195	54	64	234	507	336
<i>research institutes</i>							
inne		184	-	-	#	140	#
<i>others</i>							
Podmioty gospodarcze	2005	685	#	-	#	373	305
Economic entities	2010	686	#	-	#	484	178
	2013	1358	#	#	56	846	448
	2014	1373	2	-	53	910	408
Szkoły wyższe	2005	5309	566	661	2253	1374	455
Higher education institutions	2010	5650	609	#	2884	1162	#
	2013	5291	626	877	2556	1047	185
	2014	5379	669	981	2510	1018	201

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.

TABL. 3 (198). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014				
	ogółem grand total				nakłady ^a expenditures ^a			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital	
					razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM	320,5	553,2	677,0	703,7	523,9	297,8	179,8	132,2
TOTAL								
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	107,1	179,3	177,6	181,8	#	82,8	#	#
Scientific and research-development units								
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	14,4	42,4	36,4	28,1	#	13,5	#	#
<i>scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>								
instytuty badawcze	90,5	121,3	117,3	115,3	93,8	60,8	21,6	18,1
<i>research institutes</i>								
inne	2,1	15,6	23,9	38,3	#	8,5	#	#
<i>others</i>								
Podmioty gospodarcze	44,4	76,9	144,3	#	124,1	69,2	#	39,1
Economic entities								
Szkoły wyższe	162,9	296,9	349,3	336,8	255,9	144,9	80,9	56,4
Higher education institutions								

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (199). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem total			
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	553,2	677,0	703,7	TOTAL
Przyrodniczych	144,2	108,8	90,9	Natural sciences
Inżynieryjnych i technicznych	175,6	224,3	255,5	Engineering and technology
Medycznych i nauk o zdrowiu	79,5	128,2	149,7	Medical and health sciences
Rolniczych	65,9	66,2	61,9	Agricultural sciences
Spółecznych	56,3	133,6	95,3	Social sciences
Humanistycznych.....	31,7	15,9	50,5	Humanities

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (200). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	2010	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	553,2	677,0	703,7	100,0	100,0	TOTAL
sektor:						sector:
Rządowy	352,5	423,1	386,2	63,7	54,9	Government
Przedsiębiorstw	108,7	136,4	175,7	19,7	25,0	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego ...	35,9	32,4	37,1	6,5	5,3	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	0,7	0,6	0,9	0,1	0,1	Private non-profit
Zagranica	55,2	84,5	103,8	10,0	14,7	Abroad

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (201). **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experimental development</i>	SPECIFICATION
		podstawowe <i>basic</i>	stosowane ^b <i>applied^b</i>		
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M	2005 271,1	111,7	74,9	84,5	TOTAL
	2010 440,3	218,7	93,2	128,4	
	2013 512,4	218,8	107,2	186,4	
	2014 523,9	227,4	108,2	188,3	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	#	42,9	#	#	Scientific and research-development units
w tym instytuty badawcze	93,8	19,3	#	#	<i>of which research institutes</i>
Szkoły wyższe	255,9	178,9	59,1	18,0	Higher education institutions

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. *b* Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. *b* Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 (202). **STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
 Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
O G Ó Ł E M	78,1	81,7	60,4	65,6	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	80,5	80,6	89,0	84,0	Scientific and research-development units
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	91,5	83,8	#	#	<i>scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
instytuty badawcze	77,5	84,3	90,9	80,3	<i>research institutes</i>
inne	-	11,4	55,3	71,3	<i>others</i>
Podmioty gospodarcze	56,3	44,7	21,3	12,8	Economic entities
Szkoły wyższe	81,9	86,0	61,8	87,4	Higher education institutions

TABL. 8 (203). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSŁE^a W 2014 R.**
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2012-2014 <i>Products – in % – introduced into the market during 2012-2014</i>			
	ogółem <i>total</i>	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone <i>of which new or significantly improved product</i>		w tym ek- sport ogółem <i>of which export total</i>
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsię- biorstwa <i>only to the enterprise</i>	
OGÓŁEM	8,8	1,8	7,0	5,6
TOTAL				
sektor publiczny	13,8	1,1	12,7	-
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	8,7	1,8	6,9	5,8
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe	11,5	2,4	9,1	7,4
Of which manufacturing				
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	0,3	0,1	0,3	0,1
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja wyrobów tekstylnych	4,1	2,9	1,2	2,1
<i>Manufacture of textiles</i>				
Produkcja odzieży	5,6	0,9	4,6	3,5
<i>Manufacture of wearing apparel</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	6,3	1,8	4,5	2,6
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	30,4	13,7	16,8	0,2
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	5,7	0,7	5,1	2,2
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	5,4	0,3	5,1	0,6
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja metali	14,9	14,1	0,8	4,5
<i>Manufacture of basic metals</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1,0	0,4	0,6	0,8
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	77,0	1,0	76,1	66,4
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	12,0	8,1	3,9	5,8
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	27,4	20,3	7,1	13,0
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012-2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices; apply to products introduced into the market during 2012-2014.

TABL. 9 (204). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2012–2014**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2012–2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w latach 2012–2014 w % ogółu przedsiębiorstw <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation during 2012–2014 in % of total enterprises</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved product</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	33,1	23,1	12,2	23,5
sektor publiczny <i>public sector</i>	30,2	9,3	4,7	25,6
sektor prywatny <i>private sector</i>	33,3	24,0	12,8	23,3
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	33,6	25,2	13,4	23,0
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	20,6	12,7	2,9	14,7
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	41,9	29,0	19,4	27,4
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	16,5	14,3	6,6	5,5
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	57,1	50,0	28,6	35,7
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	50,0	50,0	20,0	50,0
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	30,8	26,9	7,7	19,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	40,6	31,3	15,6	34,4
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	50,0	22,5	15,0	37,5
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.. <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	30,0	30,0	20,0	30,0
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	66,7	61,1	44,4	61,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	55,2	41,4	34,5	31,0
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	54,5	40,9	27,3	31,8

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (205). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady <i>Of which expenditures</i>					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b <i>on research and development activity^b</i>	na zakup <i>on the acquisition</i>		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c <i>capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment^c</i>	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną <i>on staff training connected with innovation activity</i>	na marketing dotyczący nowych bądź istotnie ulepszonych produktów <i>on the marketing for new or significantly improved products</i>
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) <i>of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights)</i>	oprogramowania <i>of the software</i>			
w tys. zł <i>in thous. zł</i>							
OGÓŁEM 2005	350873	54614	3798	9895	261766	2089	14142
TOTAL 2010	2799172	177887	21388	12394	2443205	2267	61448
2013	1557522	117729	8391	11694	1185771	1655	10840
2014	2703526	141979	5365	9783	2096333	2620	#
w tym <i>of which</i>							
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	825633	#	#	9538	436689	#	#
w tym: <i>of which:</i>							
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	14733	#	-	941	10102	#	-
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	47257	1739	#	37	#	75	55
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1165	-	#	-	#	#	#
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	3313	2312	-	#	#	13	-
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	159650	29902	#	#	#	#	#

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 10 (205). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady <i>Of which expenditures</i>					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b <i>on research and development activity^b</i>	na zakup <i>on the acquisition</i>		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c <i>capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment^c</i>	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną <i>on staff training connected with innovation activity</i>	na marketing dotyczący nowych bądź istotnie ulepszonych produktów <i>on the marketing for new or significantly improved products</i>
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) <i>of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights)</i>	oprogramowania <i>of the software</i>			
w tys. zł <i>in thous. zł</i>							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	28202	4668	-	939	#	#	#
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	31322	5924	#	#	#	#	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	#	1513	1263	1413	60908	543	#
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	#	20510	#	#	#	#	872
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	16669	10127	-	843	#	#	34
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	110031	27456	#	#	#	#	#
Produkcja mebli..... <i>Manufacture of furniture</i>	5189	-	-	#	#	-	#

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (206). **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYSŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Źródła finansowania Source of funds				
		Ogółem Total	własne own	pozyskane z zagranicy (bezzwrotne) received from abroad (not re- -payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł						
OGÓŁEM	2005	350873	271182	1335	44536	33820
TOTAL	2010	2799173	1998351	44968	54730	701124
	2013	1557522	784366	89964	#	#
	2014	2703526	1301868	96493	#	#
w tym of which						
Przetwórstwo przemysłowe		825633	724542	#	#	21179
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych		14733	8325	#	4097	#
Manufacture of food products						
Produkcja wyrobów tekstylnych		47257	19657	16521	7790	3290
Manufacture of textiles						
Produkcja odzieży		1165	#	#	#	-
Manufacture of wearing apparel						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		3313	1799	#	-	#
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ		159650	#	#	-	-
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		28202	19926	#	-	3541
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych		31322	28493	#	#	#
Manufacture of other non-metallic mineral products						
Produkcja urządzeń elektrycznych		#	#	1374	-	932
Manufacture of electrical equipment						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ		16669	11607	4640	-	423
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ		110031	102301	2407	#	#
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers						

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist of budget funds and other resources.

TABL. 12 (207). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**^a
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wynałazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	123	212	311	236	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	87	94	174	189	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	33	56	53	51	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	48	23	28	35	<i>rights of protection granted</i>

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (208). **PRZEDSIĘBIORSTWA**^a **WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE**
INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE
Stan w styczniu
ENTERPRISES^a *USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION*
TECHNOLOGIES
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	88,5	97,8	94,0	92,2	<i>Computers</i> ^b
Dostęp do Internetu	81,3	96,6	93,3	90,6	<i>Internet access</i>
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	40,1	66,1	81,4	88,6	<i>Internet access via broadband connection</i> ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe	.	16,2	40,7	55,6	<i>of which mobile broadband</i>
Własna strona internetowa	47,8	62,9	64,6	64,4	<i>Own Website</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); od 2011 r. również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. – urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2011 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 – handheld computers (palmtops, PDAs). ^c Since year 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 14 (209). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH**^a
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną	56,7	91,5	87,0	90,2	<i>Enterprises using the Internet in their contacts with public administration</i>
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	10,0	8,7	11,0	11,5	<i>Enterprises which received orders via computer networks</i>
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	20,4	12,0	22,5	18,8	<i>Enterprises which sent orders via computer networks</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania. Ceny towarów i usług notowane były w 2014 r. raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2014 r.).

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby Zharmonizowanych Wskaźników Cen Konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of goods and services were collected in 2014 once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted two times a month.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2014).

Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

Weight systems at the country-wide level were based on the structure of household expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (210). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100		previous year = 100		
O G Ó Ł E M	102,0	102,8	100,8	99,5	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	103,1	102,3	98,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	105,8	103,6	103,7	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	93,7	97,4	93,3	93,4	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,2	103,8	102,0	100,2	Dwelling
Zdrowie	102,3	102,6	101,8	100,6	Health
Transport	103,1	107,5	97,8	97,4	Transport
Rekreacja i kultura	100,6	97,8	102,9	101,5	Recreation and culture
Edukacja	102,4	103,7	99,9	95,1	Education

TABL. 2 (211). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ryż — za 1 kg	2,61	3,77	3,85	3,53	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg.....	1,25	1,99	2,32	2,25	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	4,04	3,62	3,83	3,84	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,50	1,92	2,61	2,57	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	15,40	18,95	24,09	24,06	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	13,15	14,32	15,78	14,87	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,61	6,27	7,52	7,29	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	19,78	20,58	23,85	24,19	Pork ham, boiled — per kg
Kiełbasa wędzona — za 1 kg	11,77	14,53	16,51	16,62	Smoked sausage — per kg
Filety z morskiczka mrożone — za 1 kg	12,80	17,71	22,45	21,66	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	11,79	13,70	14,97	13,70	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,13	8,69	12,48	12,38	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,45	2,63	2,80	2,93	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,23	1,30	1,38	1,43	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg ..	9,48	12,06	13,03	13,61	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	16,67	16,64	20,50	21,49	Ripening cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,34	0,46	0,55	0,51	Hen eggs, fresh — per piece

TABL. 2 (211). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	3,26	4,15	4,47	4,60	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,88	6,08	7,05	6,37	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,98	5,91	5,92	5,48	Oranges — per kg
Jabłka ^a — za 1 kg	1,77	2,39	2,45	2,35	Apples ^a — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,13	1,50	1,63	1,61	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,46	1,90	1,95	1,66	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,72	1,24	1,34	1,15	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,19	2,80	3,63	2,50	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,38	5,89	6,67	6,65	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna liściasta — za 100 g	2,25	3,08	4,03	4,19	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	18,70	19,53	20,04	21,44	Pure vodka 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt.	5,25	9,23	11,93	12,50	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej — za 1 kpl.	455,34	435,24	429,30	398,02	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	146,20	185,94	209,38	210,80	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	131,70	166,54	183,72	189,09	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	26,72	38,17	43,34	43,43	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	2,06	2,72	3,27	3,39	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^b — za 1 kWh	0,42	0,60	0,69	0,66	Electricity for households (all-day tariff) ^b — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^c — za 1 m ³	1,47	2,38	2,63	2,75	Natural net-gas, high-methanated for households ^c — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	458,69	729,90	839,52	825,70	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	12,99	16,81	19,93	20,51	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	3,20	4,48	4,71	4,68	Heating of dwellings — per m ² of useful floor area
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1393,33 ^d	1225,79	1025,45	1052,33	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego (na 5-7 kg suchej bielizny) ^e ...	1269,40	1176,25	1107,94	1170,28 ^e	Automatic washing machine (dry-linen capacity not exceeding 5-7 kg) ^e

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^{b, c} Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: ^b - 100 kWh energii elektrycznej, ^c - 18,25 m³ gazu. ^d Pojemność ok. 320 l. ^e Do 2013 r. pojemność na 5 kg suchej bielizny.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^{b, c} Including standing and variable charges with the monthly use: ^b - of 100 kWh of electricity, ^c - of 18,25 m³ of gas. ^d Capacity about 320 l. ^e Until 2013 dry-linen capacity not exceeding 5 kg.

TABL. 2 (211). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

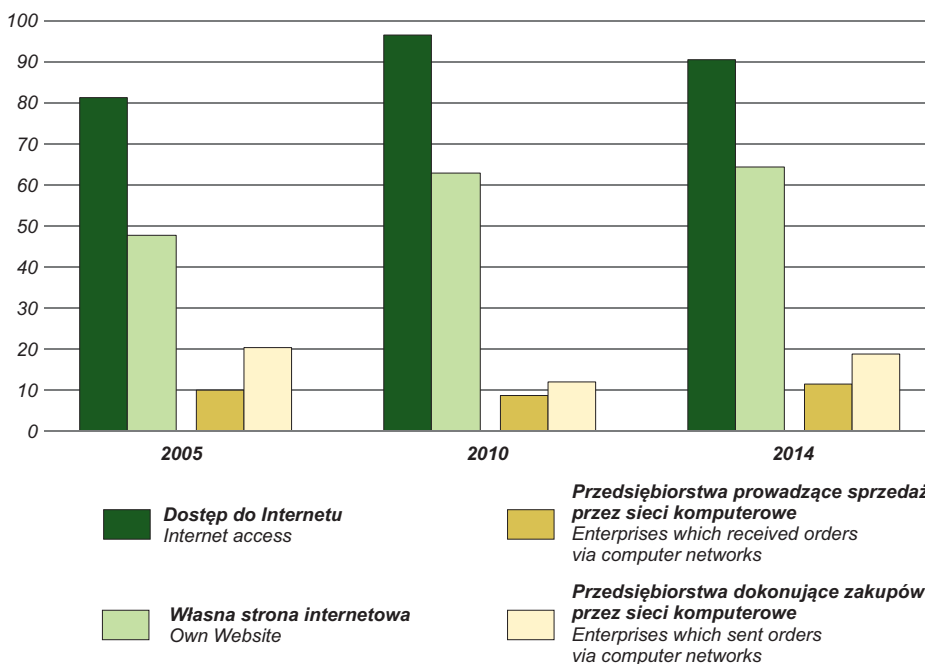
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Odkurzacz typu domowego	330,62	395,22	402,47	380,82	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	152,48	206,13	194,89	195,06	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g	4,30	4,36	4,80	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	4,00	4,61	5,52	5,28	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd autobu- sem miejskim, jednorazowy	1,86	2,13	2,53	2,49	Regular ticket for travelling by intra- -urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km.....	12,75	14,80	15,47	15,47	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	12,53	15,81	19,07	20,01	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	45,12	59,33	66,02	66,72	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy	63074,00	77375,00	151466,81	151565,20	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągniko- wa, zawieszana	10012,23	11728,27	15178,46	15610,67	Mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg.....	24,24	32,32	44,92	39,89	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt.....	12,26	15,33	15,33	15,33	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	26,41	33,76	43,51	45,07	Cow's clinical examination

TABL. 3 (212). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds — per dt:
pszenicy	38,01	60,45	83,20	69,11	wheat
żyta.....	26,63	38,66	60,25	49,71	rye
jęczmienia	36,69	41,31	77,64	62,15	barley
owsa i mieszanek zbożowych	31,77	45,58	57,04	46,11	oats and cereal mixed
pszenżyta.....	30,50	47,26	69,25	57,24	triticale
Ziemniaki — za 1 dt.....	34,68	55,68	54,94	36,32	Potatoes — per dt
w tym jadalne (bez wczesnych).....	36,25	57,81	55,72	41,50	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe — za 1 dt.....	18,69	11,20	16,19	12,96	Sugar beets — per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt.....	74,47	129,34	143,68	128,51	Industrial rape and turnip rape — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt	158,75	681,17	512,37	629,11	Raw tobacco — per dt

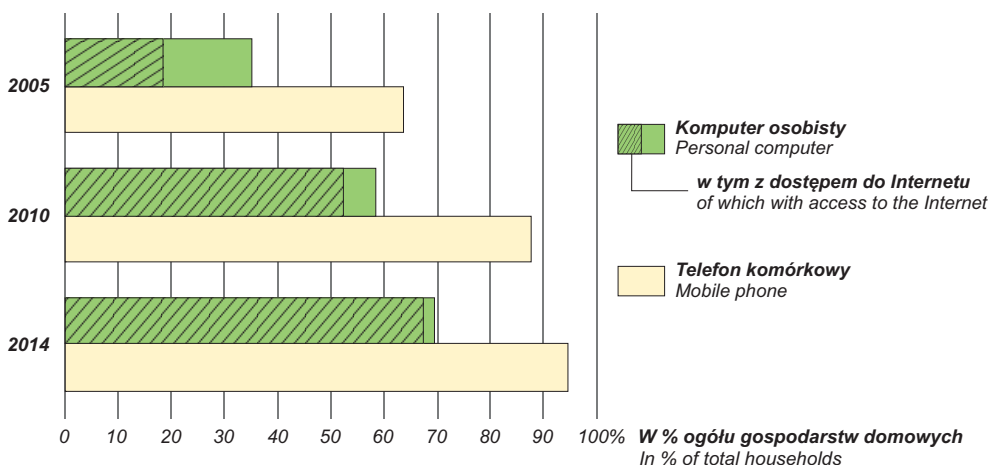
**PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE
INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**
**ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES**

W % ogółu przedsiębiorstw
In % of total enterprises

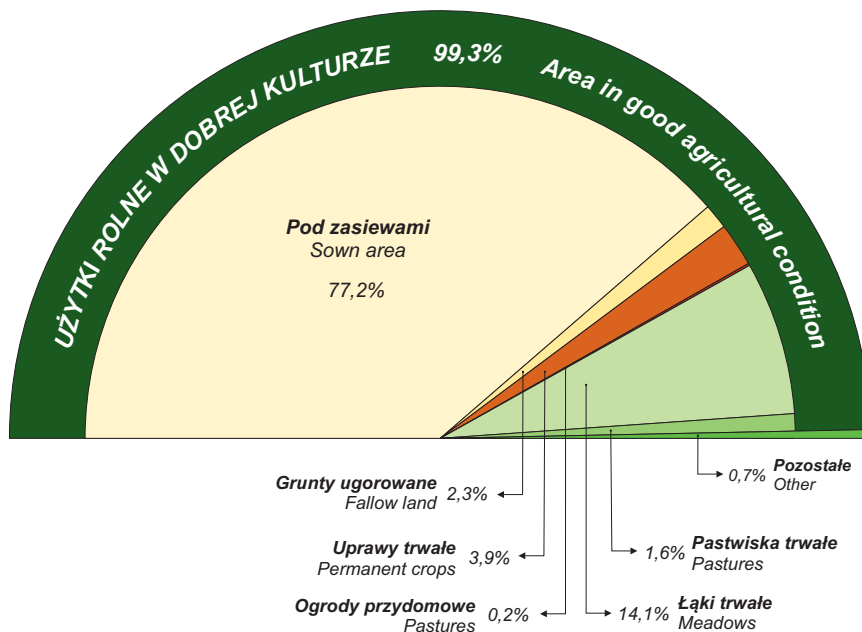
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

**GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W WYBRANE TECHNOLOGIE
INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE^a**
**HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES^a**

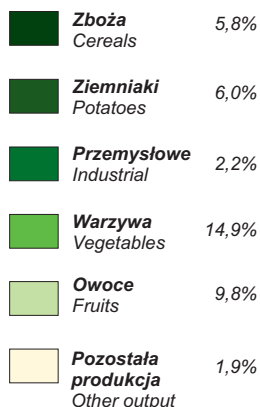
^a Na podstawie badania Budżetów Gospodarstw domowych według stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
^a On the basis about household budgets of data at the end of individual quarters.

UŻYTKI ROLNE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.
Stan w dniu 30 VI
AGRICULTURAL LAND USED IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014
As of 30 VI

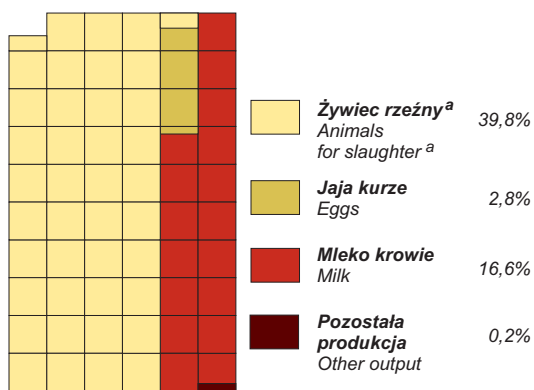

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2013 R.
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2013

PRODUKCJA ROŚLINNA
CROP OUTPUT

PRODUKCJA ZWIERZĘCA
ANIMAL OUTPUT

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 3 (212). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt).....	4,02	4,47	6,19	5,89	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	9,20	7,45	9,95	9,76	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	3,78	3,81	5,28	4,72	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l.....	0,89	0,98	1,25	1,28	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.....	0,20	0,21	0,20	0,19	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (213). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain — per dt:</i>
pszenicy.....	46,17	65,42	97,85	84,33	<i>wheat</i>
żyta.....	33,70	45,36	70,76	61,02	<i>rye</i>
jęczmienia.....	43,37	58,32	86,77	79,48	<i>barley</i>
owsa.....	36,73	49,37	66,45	64,82	<i>oats</i>
pszenżyta.....	39,76	52,40	85,34	72,18	<i>triticale</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wcze- snych) — za 1 dt.....	52,33	91,28	93,87	88,25	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					<i>Livestock — per head:</i>
krowa dojna.....	2101,00	2941,89	3959,24	3840,42	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocza.....	1230,00	1775,35	2099,75	2053,68	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów.....	136,77	125,30	167,87	157,69	<i>piglet</i>
koń roboczy.....	3579,00	-	-	-	<i>farm horse</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
cielęta.....	7,03	8,52	8,63	8,69	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	3,77	3,62	5,13	4,42	<i>pigs</i>
Jaja kurze — za 1 szt.	0,38	0,57	0,68	0,67	<i>Hen eggs — per piece</i>

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, samy, danieli) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. **An agricultural holding** is understood as a single unit, both technically which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

A natural person's agricultural holding is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Natural person's agricultural holdings include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze to utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211, z późniejszymi zmianami) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieuutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym.

Grunty ugorowane to grunty ome niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o **produkcji, plonach i skupie**: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu – liści tytoniu, chmielu – chmielu surowego. Dane dotyczące zbóż obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszka, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

8. Dane o produkcji **żywcza rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

6. The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data regarding the **production, yields and procurement** of: cereals, pulses and oilseeds plants concern grain, tobacco – leaves, hop – raw hop. Data concerning cereals include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: **consumer pluses** pulses (peas, beans, broad beans and others) and **feed pulses** (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

8. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów. Skup produktów zwierzęcych do 1993 r. ujmowany był łącznie ze skupem ryb słodkowodnych z gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

11. Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 oznacza okres od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

13. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.

14. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

15. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

16. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwo-

slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

9. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers. Until 1993, the procurement of products of animal origin was given together with the procurement of freshwater fish from private farms exceeding 1 ha of agricultural land.

11. Data on **certified organic farms** have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

12. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers the period from 1 VII 2013 to 30 VI 2014).

13. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated.

14. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

15. Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 — as of 30 VI.

16. Data — unless otherwise stated — are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as “State Forests”) super-

- we”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
- b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),
- c) innych jednostek publicznych, itp. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
- a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odno-

- *vised by the Minister of Environment,*
 - *nature protection units (national parks),*
 - *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,*
- b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),*
- c) *other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production cooperatives,*
- d) *other legal persons.*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Tree stands in the restocking class area tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

wienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni łądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) – do powierzchni łądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane w podziale według sortymentów drzewnych (tabl. 28 i 29) opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forests. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the country without lands under waters (including surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes been calculated to land area.

4. Data in the rows according to wood assortments (tables 28 and 29) were compiled on the basis of the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (214). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE^a**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE^a*
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006- -2010 ^b	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^c w %:					Share in total sown area (as of June) ^c in %:
zbóż podstawowych	58,9	62,0	60,7	61,4	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	59,0	62,2	60,8	61,6	of which private farms
ziemniaków ^d	6,8	5,8	5,1	4,7	potatoes ^d
w tym gospodarstwa indywidualne	6,9	5,9	5,1	4,7	of which private farms
roślin przemysłowych	3,2	4,2	3,7	4,1	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	2,9	3,8	3,5	3,9	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	28,8	31,1	30,1	36,5	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	28,6	30,9	30,0	36,2	of which private farms
ziemniaków ^d	194	213	192	291	potatoes ^d
w tym gospodarstwa indywidualne	194	212	190	290	of which private farms
rzepaku i rzepiku	24,2	23,7	27,0	33,2	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	23,5	23,1	26,5	32,8	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{cef}	579767,8	575072,0	515841,9	540080,5	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{cef}
w tym gospodarstwa indywidualne	570937,2	564174,5	507102,3	532443,8	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^c w %	50,3	47,5	43,3	44,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^c in %
w tym gospodarstwa indywidualne	50,4	47,6	43,4	44,7	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{cf} w % ..	9,4	8,3	7,3	7,5	Share of sows in pig stocks (as of June) ^{cf} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	9,4	8,2	7,3	7,5	of which private farms
Produkcja mleka krowiego na 1 krowę w l	4335	4215	4879	5319	Production of cows' milk per cow in l
w tym gospodarstwa indywidualne	4315	4191	4859	5302	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^e Patrz uwaga do tablicy 11 na str. 297. ^f W latach 2006-2009 i 2013 r. stan trzody chlewnej w końcu lipca.

^a See general notes to the chapter, item 3. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 excluding kitchen gardens. ^e See note to table 11 on page 297. ^f In 2006-2009 and 2013 pigs as of the end of July.

TABL. 1 (214). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
 W ROLNICTWIE ^a (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE ^a (cont.)
B. W PRZELICZENIU NA UŻYTKI ROLNE ^b
IN TERMS OF AGRICULTURAL LAND ^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2013	2014	SPECIFICATION
		A	B			
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) ^c w tys.	197,7	168,1	130,6	128,3	123,6	Agricultural holdings (as of June) ^c in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	197,5	167,9	130,4	128,2	123,5	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^c w tys. ha	1086,1	1004,4	979,7	982,5	957,7	Agricultural land area (as of June) ^c in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	1065,6	983,2	958,8	967,0	942,2	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{cd} na 100 ha użytków rolnych	52,8	57,4	58,7	52,5	56,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{cd} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	53,1	57,5	58,8	52,4	56,5	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg	329,3	317,3	325,3	329,8	427,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego na 1 ha użytków rolnych w l	967	959	984	965	1093	Production of cows' milk per 1 ha of agricultural land in l
w tym gospodarstwa indywidualne	978	967,6	992	970	1099	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	11,6	12,6	12,8	13,2	.	Agricultural tractors (as of June) ^c per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	11,8	12,8	13,0	13,3	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^g na 1 ha użytków rolnych w kg	117,9	120,2	122,9	166,7	135,6	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed) in terms of pure ingredient ^g per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	116,7	119,8	122,4	166,9	135,4	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3. ^b Dane dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. porównywalnie z 2005 r. (wariant A) i porównywalnie z latami 2012 i 2013 (wariant B); patrz uwagi ogólne działu, ust. 3. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 297. ^e W latach 2005 i 2013 r. stan trzody chlewnej w końcu lipca. ^f Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^g Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14.

^a See general notes to the chapter, item 3. ^b Data in 2010 given in two approaches, i.e. according to 2005 (variant A) and according to 2012 and 2013 (variant B); see general notes to the chapter, item 3. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d See note to the table 11 on page 297. ^e In 2005 and 2013 pigs as of the end of July. ^f Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^g Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14 farming years.

TABL. 2 (215). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		Total	Of which private farms	
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2010 ^b	979660	958810	T O T A L
	2013	982454	966961	
	2014	957662	942220	
W dobrej kulturze rolnej		951402	936351	In good agricultural condition
Pod zasiewami		739339	726847	Sown area
Grunty ugorowane		22420	22224	Fallow land
Uprawy trwałe		37893	37417	Permanent crops
w tym sady		36656	36311	of which orchards
Ogrody przydomowe		1553	1551	Kitchen gardens
Łąki trwałe		135019	133528	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		15178	14784	Permanent pastures
Pozostałe		6260	5869	Others

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 4. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

^a See general notes to the chapter, item 4. ^b Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (216). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
 Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa w tys.	130,6	128,3	123,6	Farms in thous.
O powierzchni użytków rolnych – w odsetkach:				With agricultural land area of – in percent
do 1,00 ha	1,1	1,9	0,7	up to 1,00 ha
1,01-1,99	14,6	16,6	15,0	1,01-1,99
2,00-4,99	32,3	31,7	33,4	2,00-4,99
5,00-9,99	31,1	27,8	28,9	5,00-9,99
10,00-14,99	11,7	11,9	11,5	10,00-14,99
15,00-19,99	4,5	4,3	4,5	15,00-19,99
20,00-49,99	4,2	5,0	5,2	20,00-49,99
50 ha i więcej	0,5	0,8	0,8	50 ha and more
Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha	8,6	8,7	8,9	Average total farm area in ha
w tym użytki rolne	7,5	7,7	7,7	of which agricultural land

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 2. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a See general notes to the chapter, item 2. ^b Data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (217). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna.....	94,1	92,8	99,0	97,3	94,4	92,6	99,2	97,3	<i>Gross output</i>
roślinna.....	79,8	88,4	101,6	95,4	79,9	87,9	101,8	95,5	<i>crop</i>
zwierzęca.....	108,1	97,6	96,3	99,5	108,5	97,5	96,3	99,4	<i>animal</i>
Produkcja końcowa.....	95,4	91,2	97,9	100,1	95,8	90,9	98,0	100,2	<i>Final output</i>
roślinna.....	74,0	82,5	100,1	101,1	74,1	81,9	100,4	101,3	<i>crop</i>
zwierzęca.....	108,5	97,7	96,4	99,4	108,9	97,6	96,5	99,4	<i>animal</i>
Produkcja towarowa.....	96,4	93,3	101,7	98,2	96,8	92,9	102,0	98,3	<i>Market output</i>
roślinna.....	82,0	88,1	106,2	95,5	82,1	87,5	106,5	95,8	<i>crop</i>
zwierzęca.....	105,1	97,6	98,9	100,1	105,5	97,3	99,1	100,1	<i>animal</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6.

^a See general notes to the chapter, item 6.

 TABL. 5 (218). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna.....	42,0	49,4	53,3	52,0	Crop output
Zboża.....	13,1	11,1	17,3	17,5	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	9,8	8,8	11,9	13,7	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica.....	2,6	2,7	3,2	4,2	<i>of which: wheat</i>
żyto.....	2,8	1,6	3,0	3,5	<i>rye</i>
jęczmień.....	1,3	1,1	2,4	1,6	<i>barley</i>
Ziemniaki.....	6,9	10,6	9,7	6,2	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe.....	1,9	1,5	1,4	2,1	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe.....	1,4	0,5	0,8	0,5	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa.....	6,8	10,2	8,7	12,3	<i>Vegetables</i>
Owoce.....	8,3	8,6	9,3	7,6	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe.....	1,9	2,2	1,8	1,5	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe.....	3,1	5,2	5,1	4,8	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6.

^a See general notes to the chapter, item 6.

TABL. 5 (218). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	58,0	50,6	46,7	48,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	35,0	30,1	29,4	30,0	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt).....	4,1	4,6	6,7	6,7	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	0,7	0,5	0,3	0,4	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	21,0	17,1	13,5	14,8	<i>pigs</i>
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób.....	9,0	7,8	8,9	8,1	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego).....	-0,3	1,1	-2,2	-0,8	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie.....	17,7	14,1	15,6	14,9	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze.....	3,6	3,8	2,4	2,6	<i>Hen eggs</i>
Obornik.....	1,5	1,4	1,3	1,1	<i>Manure</i>
Pozostałe.....	0,5	0,1	0,2	0,2	<i>Other</i>
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	31,8	42,6	40,5	40,6	Crop output
Zboża.....	3,4	4,0	5,5	5,8	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	3,1	3,6	4,4	4,7	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica.....	1,7	1,8	2,5	2,3	<i>of which: wheat</i>
żyto.....	1,1	0,7	1,1	1,5	<i>rye</i>
jęczmień.....	0,1	0,7	0,5	0,3	<i>barley</i>
Ziemniaki.....	5,6	11,9	10,2	6,0	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe.....	2,7	1,9	1,5	2,2	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe.....	2,0	0,8	1,0	0,8	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa.....	8,0	12,6	10,5	14,9	<i>Vegetables</i>
Owoce.....	10,7	10,9	11,2	9,8	<i>Fruit</i>
Pozostałe.....	1,4	1,3	1,6	1,9	<i>Other</i>
Produkcja zwierzęca	68,2	57,4	59,5	59,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	44,8	38,2	38,7	39,8	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt).....	5,4	6,1	8,8	8,5	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	0,8	0,5	0,3	0,4	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	26,0	20,9	17,7	20,1	<i>pigs</i>
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób.....	12,3	10,5	11,8	10,6	<i>poultry</i>
Mleko krowie.....	18,1	15,1	18,0	16,6	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze.....	4,9	3,9	2,6	2,8	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe.....	0,4	0,2	0,2	0,2	<i>Other</i>

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (219). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**
 Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	812071	735739	752406	739339	726847	T O T A L
Zboża	628120	581040	594049	582260	574609	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe.....	467800	456275	456688	454203	447938	<i>basic cereals</i>
pszenica	87777	90222	103875	110913	108437	<i>wheat</i>
żyto	186567	133400	155489	127762	126908	<i>rye</i>
jęczmień	51106	54287	52693	45882	44994	<i>barley</i>
owies	39901	46647	34590	42426	41909	<i>oats</i>
pszenżyto	102449	131718	110041	127221	125689	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	147767	109363	106952	97269	97045	<i>cereal mixed</i>
gryka, proso i pozosta- łe zbożowe	1936	3608	2358	1692	1607	<i>buckwheat, millet and other cereals</i>
kukurydza na ziarno	10615	11795	28051	29096	28021	<i>maize for grain</i>
Strączkowe.....	5652	10379	12112	10517	10135	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	580	1814	1421	1344	1268	<i>edible</i>
pastewne ^b	5072	8565	10691	9173	8867	<i>feed^b</i>
Ziemniaki ^c	60842	42481	38235	34584	34006	<i>Potatoes^c</i>
Przemysłowe.....	21289	30571	27811	30093	28021	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	10946	6661	5830	5682	5305	<i>sugar beets</i>
oleiste	10220	23877	21961	24400	22705	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	8627	21124	20753	21979	20403	<i>of which rape and turnip rape</i>
Pastewne	59468	46990	54840	55778	54404	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	2478	1308	1018	786	786	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę	25929	27737	36632	37485	36711	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^d	36700	24278	25359	26107	25672	<i>Other crops^d</i>

^a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^d Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Since 2010 excluding kitchen gardens. ^d Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (220). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006- -2010 ^a	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	1833906	1827479	1839947	2172220	2128548	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe...	1396014	1421054	1376780	1656389	1623276	<i>basic cereals</i>
pszenica	322940	349139	379974	486853	470916	<i>wheat</i>
żyto	383183	308151	374735	366993	364227	<i>rye</i>
jęczmień	170246	173638	159396	166636	162066	<i>barley</i>
owies	92963	133321	89238	129749	127823	<i>oats</i>
pszenżyto	426683	456805	373437	506157	498244	<i>triticale</i>
mieszanek zbożowe	383400	329583	300316	329752	329190	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^b	1091628	903270	733449	1005499	986174	<i>Potatoes^b</i>
Buraki cukrowe.....	357046	280610	300977	389815	364687	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik.....	39610	50086	55968	72864	66824	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	801391	821035	757463	941294	932534	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	28,7	31,5	31,0	37,3	37,0	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe...	28,8	31,1	30,1	36,5	36,2	<i>basic cereals</i>
pszenica	35,0	38,7	36,6	43,9	43,4	<i>wheat</i>
żyto	23,0	23,1	24,1	28,7	28,7	<i>rye</i>
jęczmień	29,1	32,0	30,2	36,3	36,0	<i>barley</i>
owies	24,6	28,6	25,8	30,6	30,5	<i>oats</i>
pszenżyto	32,9	34,7	33,9	39,8	39,6	<i>triticale</i>
mieszanek zbożowe	26,8	30,1	28,1	33,9	33,9	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^b	194	213	192	291	290	<i>Potatoes^b</i>
Buraki cukrowe.....	470	421	516	686	687	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik.....	24,2	23,7	27,0	33,2	32,8	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	56,1	58,6	57,3	69,7	69,8	<i>Meadow hay</i>

^a Przeciętne roczne. ^b Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych.
^a Annual averages. ^b Since 2010 excluding kitchen gardens.

TABL. 8 (221). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006- -2010 ^b	2010	2013	2014		VEGETABLES
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	21476	16562	18558	18503	18221	TOTAL
Kapusta	3202	2365	3038	3031	2991	Cabbages
Kalafiory	939	884	948	967	966	Cauliflowers
Cebula	3765	1808	2259	2278	2234	Onions
Marchew jadalna	3227	1888	2374	2410	2384	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	1321	1050	1362	1317	1312	Beetroots
Ogórki.....	2858	2148	2787	2764	2763	Cucumbers
Pomidory	1143	618	942	921	920	Tomatoes
Pozostałe ^d	5020	5801	4848	4815	4651	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	542899	494578	533274	555738	548355	TOTAL
Kapusta	133659	117115	141882	152696	150048	Cabbages
Kalafiory	23561	26917	27092	32978	32977	Cauliflowers
Cebula	83952	46958	59124	60369	58717	Onions
Marchew jadalna	113483	90734	93029	94226	93285	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	42961	46594	51931	49149	48835	Beetroots
Ogórki.....	42159	40768	50335	49186	49183	Cucumbers
Pomidory	23006	15726	21829	22603	22602	Tomatoes
Pozostałe ^d	80118	109766	88052	94531	92708	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	417	495	467	504	502	Cabbages
Kalafiory	251	305	286	341	341	Cauliflowers
Cebula	223	260	262	265	263	Onions
Marchew jadalna	352	481	392	391	391	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	325	444	381	373	372	Beetroots
Ogórki.....	148	190	181	178	178	Cucumbers
Pomidory	201	254	232	245	246	Tomatoes
Pozostałe ^d	160	189	182	196	199	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Po-wszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (222). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006- -2010 ^b	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	29671	27811	29295	26593	26475	TOTAL
Jabłonie	19653	18620	19368	18679	18605	Apples
Grusze	1460	972	1395	1147	1140	Pears
Śliwy	2608	2157	2641	1974	1962	Plums
Wiśnie	4727	4799	4708	3984	3976	Cherries
Czereśnie	684	759	770	564	555	Sweet cherries
Pozostałe ^d	539	504	413	245	237	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	333472	346513	412286	473470	471932	TOTAL
Jabłka	283119	295234	354023	421271	419910	Apples
Gruszki	8300	8557	11415	10808	10735	Pears
Śliwki	13499	15049	15179	15195	15130	Plums
Wiśnie	24416	22300	26850	22822	22817	Cherries
Czereśnie	3186	4111	3828	2675	2647	Sweet cherries
Pozostałe ^d	952	1262	991	699	693	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELD per 1 ha in dt

Jabłka	144	159	183	226	226	Apples
Gruszki	57	88	82	94	94	Pears
Śliwki	52	70	58	77	77	Plums
Wiśnie	52	46	57	57	57	Cherries
Czereśnie	47	54	50	48	48	Sweet cherries
Pozostałe ^d	18	25	24	29	29	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie itp.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts etc.

TABL. 10 (223). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a

OWOCE	2006- -2010 ^b	2010	2013	2014		FRUIT
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

 POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	10552	10383	12065	11976	11810	TOTAL
Truskawki ^d	3042	2472	3146	2891	2888	Strawberries ^d
Maliny ^e	290	518	493	472	470	Raspberries ^e
Porzeczki	5191	5052	5445	5180	5117	Currants
Agrest	151	266	392	386	385	Gooseberries
Pozostałe ^f	1878	2075	2589	3047	2950	Others ^f

 ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	53348	53575	45854	39091	38758	TOTAL
Truskawki ^d	14483	14204	13500	14514	14513	Strawberries ^d
Maliny ^e	500	880	1061	1212	1212	Raspberries ^e
Porzeczki	26831	27399	22257	15470	15417	Currants
Agrest	725	789	1435	1079	1079	Gooseberries
Pozostałe ^f	10809	10303	7601	6816	6537	Others ^f

 PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^d	48	58	43	50	50	Strawberries ^d
Maliny ^e	17	17	22	26	26	Raspberries ^e
Porzeczki	52	54	41	30	30	Currants
Agrest	48	30	37	28	28	Gooseberries
Pozostałe ^f	58	50	29	22	22	Others ^f

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (224). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a**

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2005	435455	431029	Cattle
	2010	453674	448577	
	2013	450435	446690	
	2014	464425	460830	
w tym krowy	2005	233926	232031	<i>of which cows</i>
	2010	215659	213705	
	2013	195143	193679	
	2014	207546	206044	
Trzoda chlewna ^b	2005	1363478	1337173	Pigs ^b
	2010	1308216	1266244	
	2013	970544	934551	
	2014	1057003	1027497	
w tym lochy	2005	123743	120878	<i>of which sows</i>
	2010	107939	104216	
	2013	71196	68249	
	2014	79366	76972	
Owce	2005	25140	24423	Sheep
	2010	15042	14116	
	2013	10454	9220	
	2014	11425	10315	
w tym maciorki	2005	17901	17515	<i>of which ewes</i>
	2010	9413	8965	
	2013	5379	4833	
	2014	6875	6318	
Konie ^c	2005	18988	18500	Horses ^c
	2010	14697	14252	
	2013	9076	8830	
	2014	.	.	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2005	573884,9	565853,0	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2010	575072,0	564179,5	
	2013	515841,9	507102,3	
	2014	540080,5^d	532443,8d^d	

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust.3; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W latach 2005 i 2013 – stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzonego co trzy lata. ^d Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r.

^a See general notes to the chapter, item 3; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b In 2005 and 2013 – as of the end of July. ^c Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years. ^d For the calculation we use the horse stocks of 2013.

TABL. 11 (224). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a (dok.)**

 Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a (cont.)
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in heads				
Bydło	2005	40,1	40,5	Cattle
	2010	46,3	46,8	
	2013	45,8	46,2	
	2014	48,5	48,9	
w tym krowy	2005	21,5	21,8	of which cows
	2010	22,0	22,3	
	2013	19,9	20,0	
	2014	21,7	21,9	
Trzoda chlewna ^b	2005	125,5	125,5	Pigs ^b
	2010	133,5	132,1	
	2013	98,8	96,6	
	2014	110,4	109,1	
w tym lochy	2005	11,4	11,3	of which sows
	2010	11,0	10,9	
	2013	7,2	7,1	
	2014	8,3	8,2	
Owce	2005	2,3	2,3	Sheep
	2010	1,5	1,5	
	2013	1,1	1,0	
	2014	1,2	1,1	
w tym maciorki	2005	1,6	1,6	of which ewes
	2010	1,0	0,9	
	2013	0,5	0,5	
	2014	0,7	0,7	
Konie ^c	2005	1,7	1,7	Horses ^c
	2010	1,5	1,5	
	2013	0,9	0,9	
	2014	x	x	
W przeliczeniowych sztu- kach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2005	52,8	53,1	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2010	58,7	58,8	
	2013	52,5	52,4	
	2014	56,4^e	56,5^e	

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W latach 2005 i 2013 – stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzonego co trzy lata. ^d Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3 i 4. ^e Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a See general notes to the chapter; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b In 2005 and 2013 – as of the end of July. ^c Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years. ^d See general notes to the chapter, item 3 and 4. ^e For the calculation we use the horse stocks of 2013.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (225). **DRÓB**^a

Stan w końcu roku

POULTRY^a

As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	9783,5	14285,6	9312,9	9501,9	9287,3	Hens in thous. heads
w tym nioski	2624,4	2984,7	2366,6	2560,9	2488,3	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	151,6	539,3	115,2	198,3	198,3	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	47,9	105,4	77,8	86,7	86,7	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	329,6	444,3	434,0	330,9	330,9	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	900,8	1458,2	947,9	992,2	985,7	Hens per 100 ha of agricultural land ^c in heads
w tym nioski	241,6	304,7	240,9	267,4	264,1	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne działu, ust.3.^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry. ^c See general notes to the chapter, item 3.TABL. 13 (226). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO**^a**PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER**^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt).....	119,9	108,9	144,4	150,9	149,8	Cattle (excluding calves)
Cielęta	70,3	41,4	36,7	40,9	40,7	Calves
Trzoda chlewna.....	2296,4	1807,6	1490,9	1800,5	1777,1	Pigs
Owce	8,8	5,5	4,0	8,0	8,0	Sheep
Konie	2,4	1,1	0,3	0,4	0,4	Horses

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt).....	62,1	61,5	81,1	86,6	85,9	Cattle (excluding calves)
Cielęta	5,6	3,2	3,2	5,1	5,1	Calves
Trzoda chlewna.....	262,2	226,4	201,0	259,1	256,5	Pigs
Owce	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	Sheep
Konie	1,3	0,6	0,2	0,2	0,2	Horses
Drób.....	139,6	129,6	149,0	195,1	189,6	Poultry
Kozy i króliki	0,4	0,4	0,2	0,3	0,3	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (227). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	339,6	302,3	306,1	387,6	meat and fats
wołowe	32,5	32,2	42,2	44,9	beef
cielęce	3,4	1,9	1,9	3,1	veal
wieprzowe	204,5	176,6	156,8	202,1	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	0,7	0,3	0,1	0,1	horseflesh
drobiowe	97,8	90,7	104,3	136,6	poultry
kozy i królicze ^b	0,5	0,5	0,7	0,7	goat and rabbit ^b
podroby	18,0	16,4	17,9	21,9	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in kg					
O G Ó Ł E M	329,3	325,3	329,8	427,6	TOTAL

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes to the chapter, item 3.

 TABL. 15 (228). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w mln litrów	1054,5	963,5	948,5	1047,2	1035,9	in mln litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l.....	96,7	98,4	96,5	109,3	109,9	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4513	4215	4879	5319	5302	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	566,9	596,1	372,4	768,0	760,2	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.....	208	215	163	314	317	Average annual number of eggs per laying-hen in units

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3.

^a See general notes to the chapter, item 3.

TABL. 16 (229). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach.....	2005	126071	125415	<i>In units</i>
	2010 ^a	125368	124683	
	2013	129513	129027	
Powierzchnia użytków rol- nych ^b na 1 ciągnik w ha	2005	8,6	8,5	<i>Agricultural land area^b per tractor in ha</i>
	2010 ^a	7,8	7,7	
	2013	7,6	7,5	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a *Data of the Agricultural Census.* ^b *See general notes to the chapter, item 3.*

Note. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (230). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
 WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
 IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2012/13	2013/14		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	128070	120364	163752	129872	127564	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	87199	70616	85895	73571	72291	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	19805	23593	37608	23133	22729	<i>phosphatic</i>
potasowe	21066	26156	40249	33168	32544	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	144801	29440	40629	38104	36841	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	117,9	122,9	166,7	135,6	135,4	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	80,3	72,1	87,4	76,8	76,7	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	18,2	24,1	38,3	24,2	24,1	<i>phosphatic</i>
potasowe	19,4	26,7	41,0	34,6	34,5	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	133,3	30,1	41,4	39,8	39,1	<i>Lime fertilizers^c</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^d Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3.

^a *Data of the Agricultural Census 2010.* ^b *Including mixed fertilizers.* ^c *Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.* ^d *See general notes to the chapter, item 3.*

TABL. 18 (231). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	2556166	2734219	4242095	4162259	4066022	T O T A L
Produkty roślinne	398831	619743	1099340	851755	805370	Crop products
w tym:						<i>of which:</i>
Zboża	81777	182004	211090	250152	227001	Cereals
w tym zboża podstawowe	73418	164638	159411	208359	188985	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	46037	93731	98813	138854	128448	<i>wheat</i>
żyto	22329	26616	39415	40815	39002	<i>rye</i>
jęczmień	2407	29341	11648	8668	6424	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	424	788	1942	1449	1015	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	2221	14161	7594	18574	14096	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	79258	178409	207029	244758	224145	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	70900	161043	155350	202964	186128	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	45238	92057	97041	136826	127338	<i>wheat</i>
żyto	21490	26270	39307	40579	38878	<i>rye</i>
jęczmień	2154	29055	11162	8009	6007	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	186	569	1677	949	945	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	1832	13091	6163	16601	12960	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^b	448	374	224	203	183	<i>Edible pulses^b</i>

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego.
^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing.

TABL. 18 (231). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH (dok.) IN THOUSAND ZLOTYS (cont.)						
Ziemniaki	16078	26630	49928	41470	37997	Potatoes
Buraki cukrowe.....	73787	31238	52958	49077	45803	Sugar beets
Rzepak i rzepik.....	13975	54459	56210	55920	49011	Rape and turnip rape
Warzywa	122210	94408	176075	186737	184598	Vegetables
Owoce	55959	203605	504566	229020	227029	Fruit
Produkty zwierzęce	2157335	2114476	3142755	3310503	3260652	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	1373925	1380125	2171366	2273419	2240143	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt).....	210307	230560	463640	428999	425972	cattle (excluding calves)
cielęta.....	15714	5847	10731	26047	26047	calves
trzoda chlewna.....	767728	740332	1116389	1119726	1112266	pigs
owce.....	937	452	401	1200	1159	sheep
konie.....	4688	1955	894	1474	1305	horses
drób	374552	400979	579311	695973	673394	poultry
Mleko krowie.....	669850	701969	945030	1002216	986900	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	91576	11898	2686	2692	2692	Consumer hen's eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in zł						
O G Ó Ł E M	2353	2791	4318	4346	4246	TOTAL
Produkty: roślinne	367	633	1119	889	841	Products: crop
zwierzęce	1986	2158	3199	3457	3405	animal

^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne działu, ust. 3 i 4.

^c In live weight. ^d See general notes to the chapter, item 3 and 4.

TABL. 19 (232). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Zboża w t.....	242587	354078	288715	409501	374007	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	218455	324048	212688	330036	300917	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	120702	154211	118616	200464	185151	<i>wheat</i>
żyto	83348	68431	65435	81981	78536	<i>rye</i>
jęczmień	6371	70704	14805	13513	10147	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	1133	1705	3203	2533	2154	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	6901	28997	10629	31545	24929	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	236336	349558	284121	403025	369993	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	212204	319529	208095	323560	296903	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	119032	152296	116642	197982	183699	<i>wheat</i>
żyto	80708	67950	65236	81630	78316	<i>rye</i>
jęczmień	5871	70335	14337	12886	9673	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	585	1249	2941	2058	2050	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	6008	27699	8899	29004	23165	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.....	364	217	65	55	44	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.....	46366	47831	90880	114173	101804	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.....	394849	278964	327136	378666	353393	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik w t.....	18844	42198	39094	43441	38515	<i>Rape and agrimony in t</i>
Warzywa w t.....	242564	117126	176421	172917	169360	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.....	81484	199159	431622	295981	293775	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.....	385190	370010	430604	495430	488426	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt).....	52370	51549	74871	72819	72343	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	1709	785	1078	2670	2670	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	202920	194210	211499	237382	235729	<i>pigs</i>
owce.....	132	66	58	161	155	<i>sheep</i>
konie.....	808	282	172	193	170	<i>horses</i>
drób.....	127251	123118	142926	182205	177359	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t..	276371	265395	304747	352263	347323	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.....	752596	719846	754256	783553	773407	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	458403	56134	13411	13833	13833	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze po-
 obojowej cieplej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (233). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

L A T A Y E A R S	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005.....	31	405	143	2061
2010.....	234	3681	186	3991
2013.....	396	7238	132	3104
2014.....	423	8753	85	2476

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo *Hunting*

TABL. 21 (234). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a W ŁOWIECKIM ROKU GOSPODARCZYM^b**
Stan w dniu 10 III
MAJOR GAME SPECIES^a IN HUNTING ECONOMIC YEAR^b
As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	GAME SPECIES
W SZTUKACH <i>IN HEADS</i>					
Łosie.....	72	141	187	201	<i>Moose</i>
Daniele.....	410	700	1182	1184	<i>Fallow deer</i>
Muflony.....	-	1	-	-	<i>Mouflons</i>
W TYSIĄCACH SZTUK <i>IN THOUSAND HEADS</i>					
Jelenie.....	2,6	3,9	5,1	5,1	<i>Deer</i>
Sarny.....	33,1	42,6	49,6	49,4	<i>Roe deer</i>
Dziki.....	4,3	7,7	8,7	8,3	<i>Wild boars</i>
Lisy.....	9,0	9,6	10,0	10,5	<i>Foxes</i>
Zająca.....	57,9	83,6	91,4	92,7	<i>Hares</i>
Bażanty.....	38,1	57,3	64,0	65,4	<i>Pheasants</i>
Kuropatwy.....	44,7	53,4	50,3	48,8	<i>Partridges</i>

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.
^b Liczonym od 1 IV do 31 III następnego roku.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests. ^b Defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year.

S o u r c e: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (235). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2013/14	2014/15	GAME SPECIES
	w sztukach <i>in heads</i>				
Łosie.....	-	-	-	-	Moose
Jelenie.....	438	719	1403	1622	Deer
Daniele.....	73	144	272	331	Fallow deer
Sarny.....	4489	5501	8936	10573	Roe deer
Dziki.....	2654	5446	7265	8635	Wild boars
Lisy.....	9934	8503	8727	10383	Foxes
Zająca.....	3680	2834	1919	2683	Hares
Bażanty.....	6868	7597	8906	10884	Pheasants
Kuropatwy.....	929	304	20	44	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

 TABL. 23 (236). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY**
ŁOWIECKIE^a
 Stan w dniu 10 III
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING
DISTRICTS^a
 As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^b	169	174 ^c	173	174	number ^b
członkowie ^d	5195	5520	5752	5813	members ^d
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba.....	312	306	305	305	number
powierzchnia w tys. ha.....	1493,9	1559,6	1560,0	1572,2	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	321,5	349,2	355,7	344,3	of which on forest land

^a W łowieckim roku gospodarczym liczonego od 1 IV do 31 III następnego roku. ^b Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. ^c Dane dotyczą 2010 r. ^d Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a In hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data grouped according to the seat of hunting club. ^c Data concerning 2010. ^d Data grouped according to the seat of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo*Forestry*TABL. 24 (237). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	384798	391473	394816	395090	TOTAL in ha
Lasy	377642	384140	387502	387788	Forests
Publiczne	254617	254690	254725	255014	Public
zalesione	251591	251550	251780	251879	wooded
niezalesione	3026	3140	2945	3135	non-wooded
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa ...	251533	251491	251430	251673	owned by the State Treasury
zalesione	248545	248421	248555	248608	wooded
niezalesione.....	2988	3070	2874	3065	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	245653	246220	246420	246442	managed by the State Forests
zalesione	243283	243234	243631	243437	wooded
niezalesione.....	2370	2986	2789	3005	non-wooded
parki narodowe.....	56	52	52	52	national parks
zalesione	53	49	49	49	wooded
niezalesione.....	3	3	3	3	non-wooded
własność gmin ^a	3084	3199	3295	3272	gmina ^a owned
zalesione	3046	3128	3224	3203	wooded
niezalesione	38	71	71	70	non-wooded
Prywatne	123025	129450	132777	132773	Private
zalesione	121568	127931	131277	131203	wooded
niezalesione	1457	1519	1500	1570	non-wooded
Grunty związane z gospo- darką leśną.....	7156	7333	7314	7303	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %.....	20,7	21,1	21,3	21,3	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LADO- WEJ WOJEWÓDZTWA w %.....	21,3	21,6	21,8	21,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOI- VODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

U w a g a do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010–2014 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2010–2014 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (238). POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							w kla- sie od- nowienia ^a i o bu- dowie przerębo- wej in rene- wal class ^a with a troug- fell con- struction
			w klasie wieku in age group							
			I (1-20 lat years)	II (21-40)	III (41-60)	IV (61-80)	V (81- -100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM TOTAL	387501	96,6	12,3	16,5	22,7	22,1	12,9	6,9	3,2	
w tym: of which: w zarządzie Lasów Pań- stwowych	246420	97,4	13,1	14,0	18,6	22,2	15,6	9,3	4,6	
managed by the State Forests lasy prywatne.... private forests	132777	95,0	11,4	21,6	31,2	21,6	8,0	1,2	-	

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w ha in ha	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	387501	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste.....	295872	76,3	76,8	76,6	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	290244	74,8	74,7	76,5	pine
świerk	2665	0,7	0,9	0,1	spruce
jodła	825	0,2	0,3	-	fir
Drzewa liściaste ..	91629	23,7	23,2	23,4	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	4706	1,2	1,9	-	beech
dąb	28393	7,3	9,1	3,1	oak
grab	3444	0,9	1,2	-	hombeam
brzoza	28668	7,4	4,8	12,4	birch
olsza	19622	5,1	5,1	5,4	alder
osika	3057	0,8	0,6	1,2	aspen

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including class for restocking.

S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (239). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a grand total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area									
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowienia ^c i o budowie przerębowej in renewal class ^c with a throughfell construction	prze- stoje ^b hold- -over trees ^b
			w klasie wieku in age group								
			I (1-20 lat years)	II (21- -40)	III (41- -60)	IV (61- -80)	V (81- -100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)			
OGÓŁEM... TOTAL	97794,6	99,6	1,3	11,1	25,0	27,0	18,7	10,8	4,9	0,8	
w tym: of which: w zarządzie Lasów Państwowych..... managed by the State Forests	66511,5	99,8	0,9	9,3	19,1	27,1	22,4	13,9	6,3	0,8	
las prywatne private forests	27888,0	99,3	2,3	16,4	41,1	26,6	10,9	1,4	-	0,6	

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
 BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a total timber	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	las prywatne private forests		
		w tys. m ³ in thous. m ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	97794,6	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste..... w tym: sosna..... świerk..... jodła.....	77699,2 76927,8 288,6 87,2	79,5 78,7 0,3 0,1	100,0 80,0 0,4 0,1	80,0 80,0 0,0 -	Coniferous trees of which: pine spruce fir
Drzewa liściaste..... w tym: buk..... dąb..... grab..... brzoza..... olsza..... osika.....	20095,4 1022,8 6233,5 731,8 4514,2 6127,4 651,8	20,5 1,0 6,4 0,7 4,6 6,3 0,7	18,9 1,5 6,7 0,8 3,0 5,9 0,5	20,0 - 2,1 - 8,1 8,0 1,1	Broadleaved trees of which: beech oak hombeam birch alder aspen

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including regeneration class.
 Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (240). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
Powierzchnia produkcyjna szkótek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	122,1	116,0	87,3	83,0	83,0	83,0	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia.....	2302	2447	2254	2014	1784	1784	230	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia.....	1838	2077	1938	1828	1766	1766	62	<i>renewals</i>
sztuczne.....	1715	1823	1775	1625	1585	1585	40	<i>artificial</i>
zrębów ^b	1678	1776	1757	1591	1557	1557	34	<i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin.....	37	47	18	34	28	28	6	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne.....	123	254	163	203	181	181	22	<i>natural</i>
zalesienia ^c	464	370	316	185	18	18	168	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	261	200	201	225	194	194	31	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	11391	11138	12243	12601	11896	11850	705	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw.....	8990	8747	10044	10314	9609	9599	705	<i>crops</i>
młodników.....	2025	2269	2131	2223	2223	2223	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	376	74	20	28	28	28	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje.....	1467	2018	2008	2260	2260	2260	-	<i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (241). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam³	1016,5	1175,0	1185,1	1239,9	1153,9	1151,9	86,0	TOTAL in dam³
Grubizna.....	951,0	1111,0	1118,3	1173,8	1087,8	1085,8	86,0	Timber
Grubizna iglasta	751,4	895,4	861,7	926,6	856,9	856,2	69,7	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	346,9	446,5	408,9	456,7	416,7	416,3	39,9	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	327,7	375,9	368,8	384,8	367,2	367,0	17,6	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	199,6	215,6	256,6	247,2	230,9	229,7	16,3	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	70,6	65,5	73,1	68,0	61,6	60,9	6,4	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	93,4	108,9	120,0	113,8	109,5	109,2	4,3	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymiarowe^b.....	65,5	63,9	66,3	66,1	66,1	66,1	-	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	14,7	6,6	3,1	3,3	3,3	3,3	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opałowe	50,8	57,3	63,2	62,8	62,8	62,8	-	<i>Slash for fuel</i>
Karpina^b.....	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	-	Stump wood^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	251,8	289,2	288,6	302,7	426,6	431,5	64,8	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.
^a Excluding logging (large timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.

TABL. 29 (242). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on private land	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha.....	65	104	89	88	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt.:						Plantings in units of:
drzew.....	105869	1076218	549552	635099	6498	trees
krzewów.....	24878	101562	307181	337789	3160	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	28396	57188	80233	77890	70183	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta.....	3738	13539	16980	20196	18529	coniferous
w tym drewno wielkomiarowe ogólnego przeznaczenia.....	2017	7549	9280	11108	10191	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta.....	24658	43649	63253	57694	51654	non-coniferous
w tym drewno wielkomiarowe ogólnego przeznaczenia.....	8515	14082	31303	20193	18079	of which large-size general purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).
^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (243). POŻARY W LASACH^a
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pożary.....	1162	238	196	279	Number of fires
w tym: podpalenia.....	424	73	52	88	of which: arsons
nieostrożność dorosłych ...	697	137	117	146	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha.....	507,25	86,77	40,77	105,73	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia.....	239,33	32,58	11,59	28,23	of which: arsons
nieostrożność dorosłych ...	248,36	48,78	24,29	70,73	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha.....	0,44	0,36	0,21	0,38	Average forest areas burned by fire in ha

^a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.
 Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.
^a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.
 Source: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 3 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 3 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU, PRODCOM-u lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o kryteria inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano skrócone nazwy.

Prezetowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużytych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: *Mining and quarrying*, *Manufacturing*, *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*; *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*.

In tables 1 and 3 were included budgetary entities and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 3 data regarding the production of products show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008) and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising:

- the sum of some PKWiU, PRODCOM positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Presented data include total production of goods which are manufactured during the reference year, irrespective of whether production is intended for sale outside the reporting unit or to other plants of the same undertaking, or used for further processing.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;

- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** od 2012 r. przyjęto cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończeniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o produkcji sprzedanej przemysłu opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów.

7. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według grup PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zlecieniowym (tj. na rzecz obcych zleceniodawców) przez podmioty budowlane.

- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9.

As constant prices since 2012 were adopted 2010 constant prices (2010 average current prices).

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data regarding sold production of industry were compiled on the basis of statistical reports, while data regarding the production of economic entities, employing up to 9 persons, were established on the basis of results of a survey conducted on a 5% sample of these entities.

7. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2., in the section: Construction”.

2. Data according to NACE Rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (i.e. for outside clients).

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

7. Dane o produkcji sprzedanej budownictwa oraz o produkcji budowlano-montażowej realizowanej systemem zleceńowym opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów. Dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem gospodarczym - częściowo szacunkowe.

8. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. *Data concerning construction and assembly production are presented in **producer's prices** due to the lack subsidies for products as well as the excise tax.*

5. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

6. *Data on **buildings completed** (by all investors) concerns:*

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

7. *Data regarding sold production of construction as well as construction and assembly production realized on the basis of the contract system were compiled on the basis of statistical reports, while data regarding the construction entities employing up to 9 persons were established on the basis of results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities. Data regarding construction and assembly production realized on basis of the own-account construction are partially estimated.*

8. *Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (244). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		2013 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M	32611,0	50656,9	63884,5	65026,4	100,0	100,9
TOTAL						
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe	25819,9	38077,8	49336,9	50762,6	78,1	101,3
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	6188,7	8819,4	14359,0	14060,0	21,6	98,9
Manufacture of food products						
Produkcja napojów	404,8	535,6	1089,1	1025,7	1,6	103,7
Manufacture of beverages						
Produkcja wyrobów tekstylnych	2121,5	1807,6	2142,7	2354,3	3,6	110,0
Manufacture of textiles						
Produkcja odzieży	1908,4	1898,2	1833,8	1838,0	2,8	104,1
Manufacture of wearing apparel						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	153,6	118,3	93,9	93,4	0,1	87,5
Manufacture of leather and related products						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	856,2	763,2	846,4	935,4	1,4	109,1
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	782,9	773,3	1311,7	1431,1	2,2	106,7
Manufacture of paper and paper products						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	408,5	537,8	676,2	830,1	1,3	126,8
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	503,7	858,0	1095,6	1184,2	1,8	101,7
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	888,7	1439,0	1414,7	1531,0	2,4	94,0
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2088,4	3991,7	4759,2	5114,0	7,9	105,9
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2471,9	3842,4	3955,7	3974,5	6,1	101,7
Manufacture of other non-metallic mineral products						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (244). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent	2013 = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
	ceny bieżące current prices					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja metali	255,3	266,3	437,7	462,2	0,7	110,7
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1241,5	2502,6	3594,6	3730,7	5,7	101,8
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	431,5	1826,9	1862,3	1725,4	2,7	90,7
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1116,4	1302,9	1352,6	1350,5	2,1	101,4
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	969,4	1158,7	1503,3	1713,2	2,6	111,0
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	#	#	110,0	114,5	0,2	103,7
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli.....	625,0	835,8	877,1	1021,4	1,6	112,9
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	200,2	366,7	520,4	583,6	0,9	106,8
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń.....	197,0	350,1	623,2	686,5	1,1	100,7
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	628,0	1059,0	1529,4	1391,8	2,1	89,2
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection treatment and supply	#	#	459,6	415,3	0,6	87,7
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	#	298,4	377,0	430,4	0,7	114,6
<i>Sewerage</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	183,7	376,1	692,8	546,1	0,8	77,3
<i>Waste collection, treatment and dis- posal activities; materials recovery</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (245). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	32611,0	50656,9	63884,5	65026,4	T O T A L
Podmioty o liczbie zatrudnionych:					Entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej	5337,2	7179,9	9210,8	9779,5	49 persons and less
50-249.....	11028,4	13419,4	15336,6	15613,0	50-249
250-499.....	5192,8	8221,2	11409,4	10738,2	250-499
500-999.....	2790,8	4745,8	7644,6	8774,0	500-999
1000 osób i więcej.....	8261,8	17090,6	20283,1	20121,6	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (246). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	6,6	11,8	9,7	9,0	4,4	cattle and calves
trzody chlewnej	69,8	73,3	#	#	x	pigs
Mięso drobiowe w tys. t.....	118,9	161,7	239,8	266,8	12,1	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t.....	50,2	31,5	25,7	27,3	3,6	Cured meat products ^c in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl.....	183,1	156,0	196,5	266,3	3,0	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w mln l	301,3	433,4	552,4	530,6	18,4	Processed liquid milk ^d in mln l
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w tys. t.....	13,7	10,1	11,6	11,4	6,4	Butter and dairy spreads ^e in thous. t
Sery i twarogi w tys. t.....	31,4	35,2	32,5	35,7	4,5	Cheese and curd in thous. t
Mąka pszenna w tys. t.....	147,0	202,0	234,3	231,3	10,2	Wheat flour in thous. t
Mąka żytnia w tys. t.....	22,1	12,2	20,9	28,0	12,1	Rye flour in thous. t
Makaron w tys. t.....	0,9	0,6	0,8	#	x	Pasta in thous. t
Piwo otrzymywane ze siodu ^f w tys. hl.....	266,1	635,7	916,0	931,0	2,3	Beer from malt ^f in thous. hl

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przetworzonym do dalszej produkcji. ^e Otrzymywane z mleka. ^f O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing. ^e Butter made from milk. ^f Of an alcoholic strength of more than 0,5%.

TABL. 3 (246). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (cd.)**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Tkaniny bawełniane o masie powierzchniowej nieprzekraczającej 200g/m ² z wyjątkiem gazy i drelichów bez kolorowo tkanych w km ²	46,3	25,5	10,2	9,1	60,9	Woven fabrics of cotton weighting not more than 200g/m ² except for gauze, drill and ticking, excluding colour woven fabrics in km ²
Tkaniny bawełniane o masie powierzchniowej powyżej 200g/m ² bez kolorowo tkanych w km ²	19,4	10,1	1,3	1,6	22,7	Woven fabrics of cotton weighting more than 200g/m ² ; excluding colour woven fabrics in km ²
Tkaniny z przędzy z syntetycznych włókien ciągłych i przędzy ze sztucznych włókien ciągłych w km ²	32,6	23,6	26,4	26,2	19,7	Woven fabrics of synthetic filament yarns and yarn of processed continuous fibres in km ²
Bielizna pościelowa w tys. szt.	2356	1246	758	915	3,8	Bed linen in thous. units
Bielizna stołowa w tys. szt.	935	588	134	108	2,5	Table linen in thous. units
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:						Clothes and garments in thous. units:
płaszczki męskie lub chłopięce, wiatrówki i podobne artykuły ..	309	130	64	50	9,9	men's or boys' overcoats various types of windcheaters and other similar articles
garnitury męskie lub chłopięce i zestawy odzieżowe	182	244	416	388	27,9	men's or boys' suits and ensembles
spodnie i szorty męskie lub chłopięce	4562	2887	604	527	7,8	men's or boys' trousers and shorts
płaszczki damskie lub dziewczęce, wiatrówki i podobne artykuły	305	113	90	94	15,1	women's and girls' overcoats various types of windcheaters and other similar articles
garsonki i zestawy odzieżowe damskie lub dziewczęce	2605	126	57	78	10,8	women's and girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce sukienki, spódnice i spódnico-spodnie damskie lub dziewczęce	984	516	303	297	20,6	women's and girls' jackets
spodnie, spodnie typu „ogrodniczki” i szorty damskie lub dziewczęce	1395	1312	860	1478	30,2	women's and girls' dresses, skirts and divided skirts
spodnie, spodnie typu „ogrodniczki” i szorty damskie lub dziewczęce	5079	1080	226	222	7,8	women's and girls' trousers, bib and brace overalls, shorts
Bielizna osobista, w tym:						Textile clothing, of which:
koszule męskie lub chłopięce w tys. szt.	2209	1786	1342	1476	28,0	men's or boys' textile shirts in thous. units
bluzki i bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce w tys. szt.	5869	3801	2628	3178	26,4	women's or girls' textile blouses and shirt-blouses in thous. units
Rajstopy i rajtuzy w tys. szt.	80314	138444	119204	126880	91,5	Panty hose and tights in thous. units
Blezyery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt.	4244	1903	1897	2066	43,8	Jerseys, pullovers, cardigans, waistcoats and similar articles, knitted or crocheted in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^b w tys. par	535	652	603	570	3,8	Footwear with leather uppers ^b in thous. pairs

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwieniem ze spodem z drewna.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Excluding footwear with uppers of leather, other than sports footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 3 (246). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Tarcica w dam ³	122,0	150,1	126,1	137,2	2,9	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	116,0	140,3	116,4	126,1	3,0	of which coniferous sawnwood
Płytki ceramiczne (ścienne, podłogowe, kafle itp.), płyty chodnikowe w tys. m ²	48763	53994	56401	52761	47,8	Ceramic flags and paving, hearts of wall tiles in thous. m ²
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa w szt.	6222	8189	11756	12372	15,5	Agricultural and forestry ma- chinery in units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (247). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	167799	177183	165797	167950	TOTAL
sektor publiczny	33472	32937	9982	9716	public sector
sektor prywatny	134327	144246	155815	158233	private sector
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	138351	143585	134875	138242	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych ..	.	25323	24962	25234	Manufacture of food products
Produkcja napojów	1268	1685	1686	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	10510	9389	10162	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	22757	17769	17471	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórza- nych ^Δ	1349	736	710	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	3384	2804	2893	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2407	2544	2267	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1884	1895	2512	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2362	2641	2606	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycz- nych ^Δ	3272	2641	2639	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	11251	10274	10735	Manufacture of rubber and plastic products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (247). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
w tym:					of which:
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10321	10183	10216	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	1169	1432	1461	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	13340	13493	14485	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	5111	4316	3753	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	6035	4799	4697	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	4551	5190	5742	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	357	348	350	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	5704	4857	5259	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	2384	2949	2967	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1730	2978	3134	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	6387	7849	8173	8272	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3171	3103	2813	Water collection, treatment and supply
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	2704	2727	2803	Sewerage
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1973	2343	2656	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (248). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
O G Ó Ł E M	2112,71	3074,54	3604,05	3685,26	T O T A L
sektor publiczny	3462,15	5179,94	3771,50	3921,77	public sector
sektor prywatny	1776,45	2593,80	3593,32	3670,76	private sector
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	1787,15	2556,55	2964,42	3074,85	Manufacturing

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 5 (248). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (cd.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Przetwórstwo przemysłowe (cd.)					Manufacturing (cont.)
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych	.	2090,47	2452,10	2576,96	Manufacture of food products
Produkcja napojów	2722,98	3657,83	3790,85	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	2245,56	2507,39	2612,33	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1679,32	1946,71	2053,67	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzan- nych ^Δ	2199,16	2001,90	2214,79	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2175,61	2489,59	2608,88	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2852,32	3307,97	3496,66	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3310,39	3497,24	3494,25	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2743,12	3029,09	3174,86	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycz- nych ^Δ	4494,82	4705,95	4713,03	Manufacture of pharmaceutical products ^Δ
Produkcja wyrobów z gumy i two- rzyw sztucznych	2870,87	3411,92	3546,60	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych	3516,24	3922,58	4008,72	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	2804,43	3107,98	3238,14	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2774,52	3285,08	3420,87	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2844,52	3499,26	3379,54	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2993,89	3248,43	3428,75	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochod- owych, przyczep i naczep ^Δ	2809,27	3238,48	3226,85	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2232,49	3015,73	2999,90	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	2105,76	2283,62	2371,98	Manufacture of furniture

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 5 (248). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Pozostała produkcja wyrobów	2586,30	2927,60	3092,96	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3667,27	3679,71	3952,80	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2353,48	3189,64	3536,92	3586,15	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3575,09	4152,18	4283,21	Water collection, treatment and supply
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	3074,17	3359,53	3516,07	Sewerage
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2730,00	2928,57	2921,83	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 6 (249). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION	
	w mln zł		in mln zł			w odsetkach in percent
O G Ó Ł E M	4156,8	8046,9	7014,3	7883,0	100,0	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	2146,6	4280,5	4009,4	4445,9	56,4	Of which entities employing more than 9 persons:
Budowa budynków ^Δ	886,6	1605,5	1446,7	1630,5	20,7	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	775,9	1628,1	1470,3	1665,7	21,1	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	484,1	1047,0	1092,5	1149,8	14,6	Specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lodzkie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (250). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym	Roboty o charakte- rze remon- towym	SPECIFICATION	
		<i>Works with an invest- ment character</i>	<i>Works with a renova- tion (resto- ration) character</i>		
		w mln zł	in mln zł		
O G Ó Ł E M	2005	2146,6	1700,4	446,2	TOTAL
	2010	4280,5	2911,7	1368,8	
	2013	4009,4	3132,6	876,8	
	2014	4445,9	3517,5	928,4	
Budynki		2259,7	1728,5	531,1	Buildings
Budynki mieszkalne		393,0	200,8	192,2	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne...		91,2	70,5	20,7	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		243,2	115,0	128,2	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania ...		58,6	15,3	43,4	<i>residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne		1866,7	1527,7	338,9	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego		44,3	40,1	4,1	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe		65,4	35,0	30,4	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe		501,1	414,1	87,0	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności		29,5	28,5	1,0	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej		309,6	219,9	89,8	<i>industrial buildings and ware- houses</i> <i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne		36,5	17,2	19,3	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		2186,2	1788,9	397,3	Civil engineering works
Infrastruktura transportu		1266,2	1112,7	153,5	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe		788,7	673,0	115,7	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napo- wietrznych lub podwieszanych		263,7	231,5	32,3	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe		13,6	13,5	0,1	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne		182,9	182,7	0,3	<i>bridges, elevated highways, tun- nels and subways</i>
budowle wodne		17,3	12,0	5,3	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lodzkie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (250). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł		in mln zł	
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej (dok.)				Civil engineering works (cont.)
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne.....	707,7	527,9	179,8	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	333,7	283,5	179,8	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	374,0	244,4	129,6	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych.....	176,0	113,7	62,3	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	36,3	34,6	1,7	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lodzkie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (251). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a**
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^b	5083	5696	6334	6280	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniaowe ^c	3493	3938	4573	4451	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
miasta.....	2338	2303	2210	2116	<i>urban areas</i>
wieś	2745	3393	4124	4164	<i>rural areas</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a See general notes to chapter, item 6. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 8 (251). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^b (dok.)					Buildings^b (cont.)
W tym budynki indywidualne ^d	4766	5131	5883	5732	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta.....	2091	1819	1863	1707	<i>urban areas</i>
wieś.....	2675	3312	4020	4025	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	3444	3686	4417	4280	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne.....	1201	1342	1466	1452	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych.....	461	440	687	755	<i>of which farm buildings</i>
Kubatura^e w dam³.....	6770,8	9948,9	8931,7	11352,0	Cubic volume^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jed- norodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	2778,9	3725,4	3463,9	3735,2	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
miasta.....	4093,8	5383,8	4798,1	5359,8	<i>urban areas</i>
wieś.....	2677,0	4565,0	4133,6	5992,2	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	3719,7	5001,0	4830,9	6202,1	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta.....	1653,5	1858,0	1561,1	1786,3	<i>urban areas</i>
wieś.....	2066,2	3143,1	3269,8	4415,8	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	2555,9	2651,0	3049,9	3147,8	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne.....	1133,2	2313,7	1781,0	3054,2	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych.....	439,8	518,6	856,4	1576,3	<i>of which farm buildings</i>

a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6. *b* Nowo wybudowane. *c* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). *d* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. *e* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a See general notes to chapter, item 6. *b* Newly built. *c* Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). *d* Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. *e* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (252). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

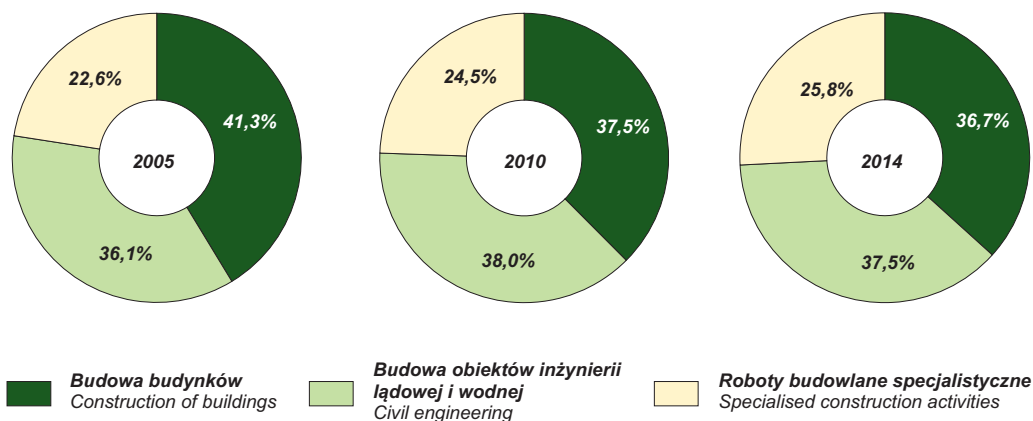
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
BUDYNKI^b BUILDINGS^b					
Budynki mieszkalne	3615	4043	4574	4451	Residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	3493	3938	4573	4451	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings^c</i>
w tym jednorodzinne	3443	3844	4447	4332	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	1	2	1	-	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	1468	1653	1760	1829	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	29	14	19	20	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	31	39	35	41	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	262	229	218	235	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali	1	2	3	4	<i>Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	276	575	483	438	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	93	80	55	78	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	238	180	182	160	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	5	18	17	24	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	4	13	12	8	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	16	14	6	14	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	14	29	13	8	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	461	440	697	763	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	3	2	8	12	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

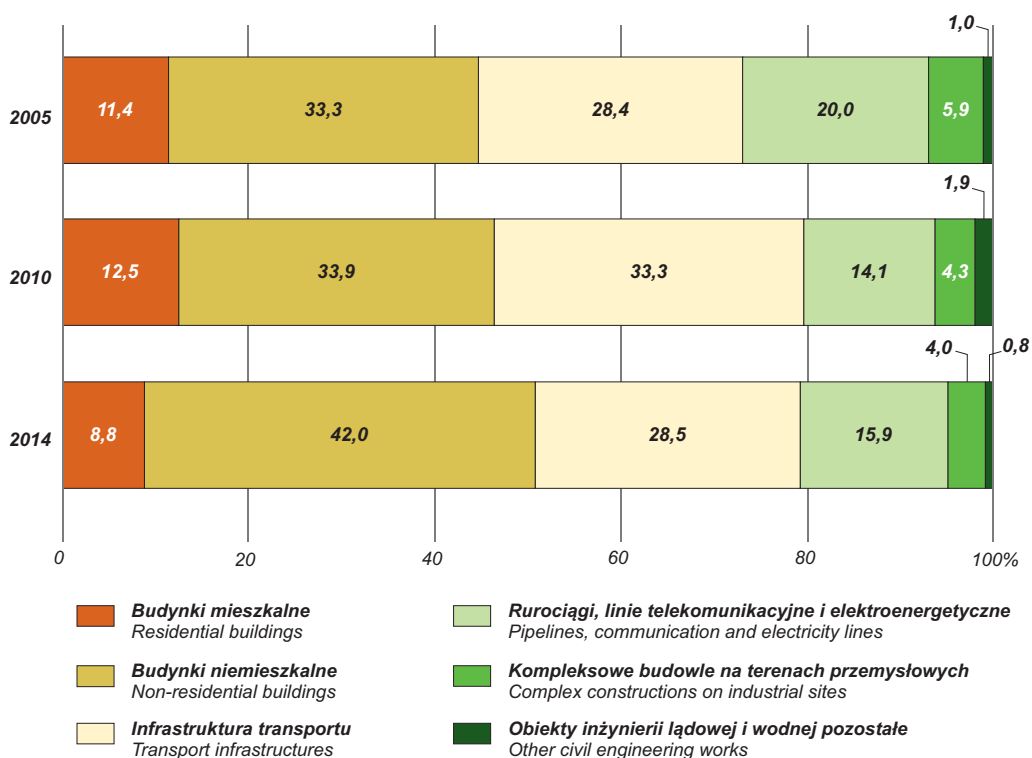
^a See general notes to chapter, item 6. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO MONTAŻOWEJ^a
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a

WEDŁUG DZIAŁÓW
BY DIVISIONS

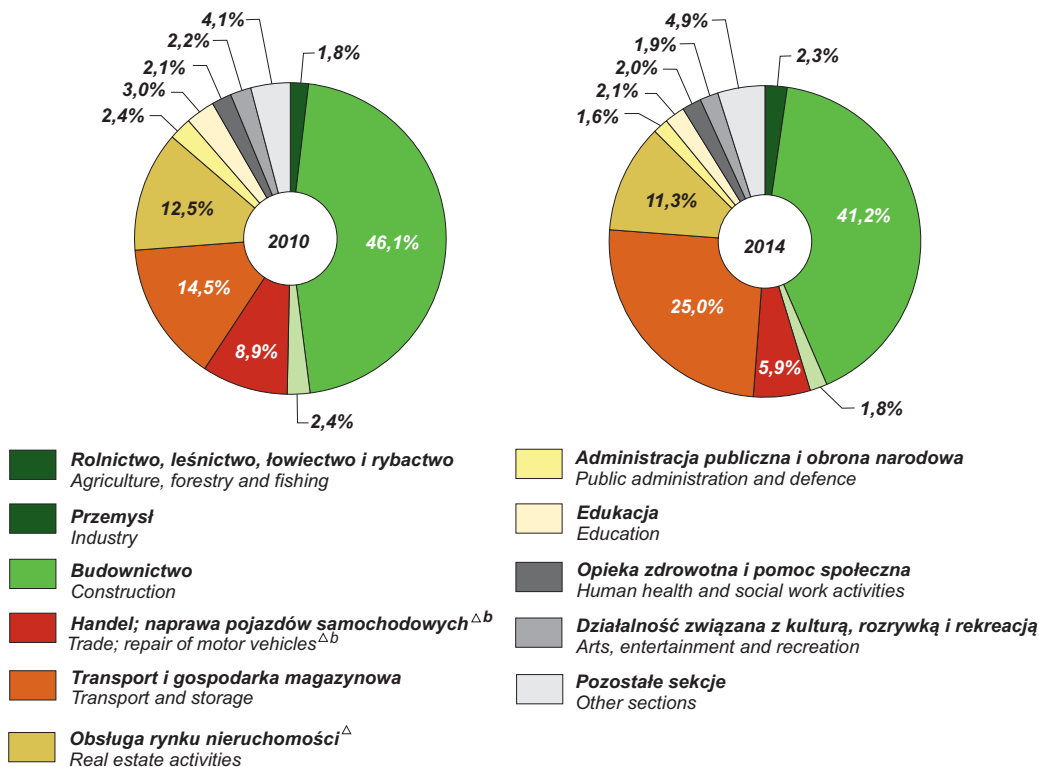
WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

^a Wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Ceny bieżące.

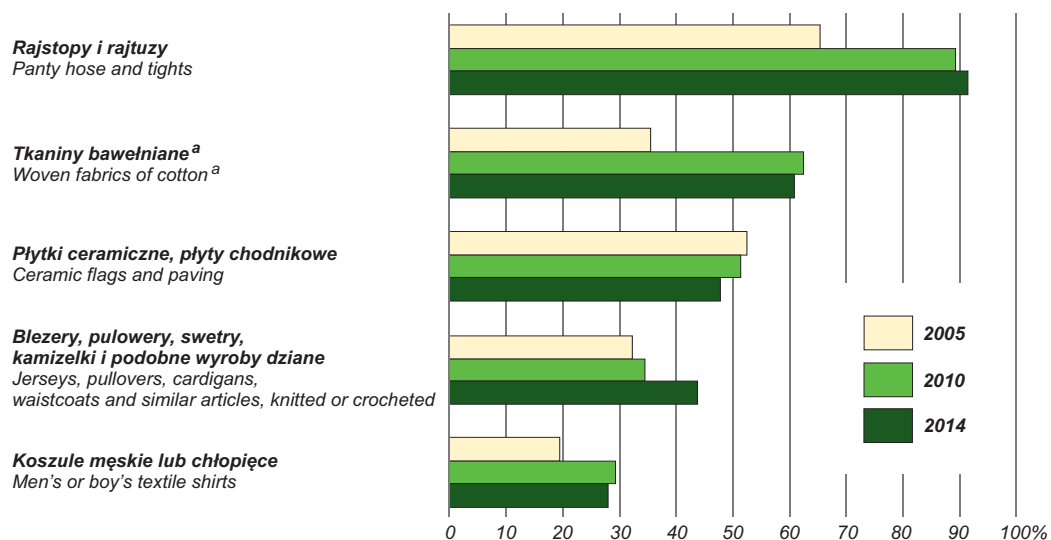
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Łódzkie voivodship, without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons. Current prices.

STRUKTURA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
STRUCTURE OF INVESTMENT OUTLAYS^a IN NATIONAL ECONOMY

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.
 a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW (POLSKA=100)
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS (POLSKA=100)

a Tkaniny bawełniane o masie powierzchniowej nieprzekraczającej 200 g/m² z wyjątkiem gazy i drelichów, bez kolorowo tkanych w km².
 a Woven fabrics of cotton weighing not more than 200g/m² except for gauze, drill and ticking excluding color woven fabrics in km².

TABL. 9 (252). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)***BUILDINGS COMPLETED ^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
KUBATURA ^d w dam ³ CUBIC VOLUME ^d in dam ³					
Budynki mieszkalne	2815,0	3786,1	3465,1	3735,2	Residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	2778,9	3725,4	3463,9	3733,0	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c</i>
w tym jednorodzinne	2522,9	2734,5	2968,2	3040,2	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	5,5	29,4	1,3	2,2	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	3955,8	6162,7	5466,5	7616,8	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	56,9	166,6	230,1	45,6	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	116,3	249,9	171,2	172,2	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	350,7	804,6	741,0	965,9	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali	5,4	10,8	32,9	2,5	<i>Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings</i>
Budynki garaży	58,4	117,6	96,1	132,3	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	1586,6	1990,4	1241,6	2270,9	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	1086,6	1820,4	1134,1	1861,1	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	32,1	42,3	73,3	183,0	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	28,3	86,3	135,3	204,4	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	41,9	137,5	536,9	73,7	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	118,6	145,7	71,9	26,2	<i>Sport halls</i>
Budynki gospodarstw rolnych	439,8	518,6	961,4	1608,9	<i>Non-residential farm buildings</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	16,1	60,5	28,5	60,4	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 6. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes to chapter, item 6. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (253). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie.....	17184	23333	19520	18768	Average paid employment
sektor publiczny	1407	381	188	91	public sector
sektor prywatny	15777	22952	19332	18677	private sector
Budowa budynków ^Δ	9093	6422	6049	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	6932	6815	6992	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	7308	6284	5728	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1829,20	2653,95	2825,24	3018,83	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	1976,14	3119,23	3432,23	4442,77	public sector
sektor prywatny	1816,10	2646,22	2819,33	3011,89	private sector
Budowa budynków ^Δ	2425,42	2721,04	2867,49	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3249,54	3176,95	3349,13	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	2373,34	2549,84	2774,93	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

Do **dróg o nawierzchni twardej** zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

Do **dróg o nawierzchni gruntowej** zalicza się drogi o nawierzchni z gruntu rodzimego oraz utrwalone w wyniku specjalnych zabiegów i preparacji gruntu

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

District roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

Hard surface roads are roads with improved hard surface (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam or cobbled surface).

Unsurfaced roads include roads on virgin soil surface and roads fixed by means of special procedures and preparation of virgin soil using mixtures made of clay, gravel, cinder, etc.

rodzimego przy pomocy mieszanin wykonanych z gliny, żwiru, żużla, itp.

3. Dane o **pojazdach samochodowych i ciągnikach** zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII od 2009 r. pochodzą z centralnej ewidencji pojazdów (CEPIK) prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Dane nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych.

W latach 2002-2008 dane dotyczące pojazdów samochodowych i ciągników pozyskiwane były z ewidencji prowadzonych przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów. Do 2001 r. dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach pochodziły z ewidencji prowadzonych przez wojewodów.

Do roku 2010 dane nie obejmują również pojazdów posiadających pozwolenia czasowe wydawanych w końcu danego roku. Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy **zarobkowy** obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą (**przedsiębiorstwa transportu samochodowego**) oraz od 2004 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

6. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów). Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płatnego.

7. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

3. **Data on road motor vehicles and tractors** registered as of 31 December, since 2009 has come from central vehicle register maintained by Ministry of Interior. Data do not include vehicles being devoid of car registration.

Between 2002 and 2008 data on road motor vehicles and tractors were obtained from databases maintained. Until 2001 data on road motor vehicles and tractors came from registers maintained by voivodes.

Up to 2010 data does not include also vehicles having temporary permission given by the ending of reference year. Temporary permission is passed by about 30 daily period with the aim of take care of formality be connected with vehicle registration and received ordinary registration book.

4. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity (**road transport entities**) and since 2004 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet and entities employing up to 9 persons.

6. **Data concerning air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules). Information regarding transports of freight by air transport includes transports of cargo, mail and paid baggage.

7. **Data regarding road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej (operatora wyznaczonego; w latach 2005-2012 określanej jako operator publiczny) oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. **Placówki pocztowe** obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. — uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. *Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office (appointed operator; in 2005-2012 defined as the public operator) as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

2. **Post offices** include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well as until 2001 — telecommunication service offices.

3. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. **Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (254). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**
 Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w km in km				
OGÓŁEM	1116	1063	1058	1068	TOTAL
Normalnotorowe.....	1059	1063	1058	1068	Standard gauge
w tym zelektryfikowane.....	981	970	983	986	of which electrified
jednotorowe.....	408	392	383	392	single track
dwu- i więcej torowe.....	651	671	675	676	double and more tracks
Wąskotorowe	57	-	-	-	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	6,1	5,8	5,8	5,9	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej.

^a Data concern PKP network and other entities managing railway network.

TABL. 2 (255). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
 Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
OGÓŁEM	16490	18648	19406	19940	18338	TOTAL
miejskie.....	2962	3319	3350	3389	3211	urban
zamiejskie	13528	15328	16056	16552	15127	non-urban
Krajowe	1283	1349	1468	1440	1440	National
miejskie	320	321	324	299	299	urban
zamiejskie	963	1028	1143	1141	1141	non-urban
Wojewódzkie.....	1178	1179	1179	1179	1179	Regional
miejskie.....	148	149	149	149	149	urban
zamiejskie	1030	1029	1029	1029	1029	non-urban
Powiatowe.....	7549	7448	7427	7456	7273	District
miejskie	1001	956	934	934	920	urban
zamiejskie	6547	6492	6493	6522	6353	non-urban
Gminne	6480	8672	9333	9866	8447	Communal
miejskie	1493	1893	1942	2007	1843	urban
zamiejskie	4987	6779	7391	7859	6604	non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (256). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1150180	1568366	1738141	1787924	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe.....	811149	1139985	1275881	1314040	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	4724	5733	6043	6219	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	161427	209761	227772	234053	<i>Lorries and road tractors^b</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze.....	111518	133496	139292	142168	<i>Balast and agricultural tractors</i>
Motocykle	55357	70630	78880	80992	<i>Motorcycles</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu "Transport i łączność - Transport", ust. 3. Od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a See general notes to the chapter "Transport and communications - Transport", item. 3. Since 2011 including road vehicles having temporary permission given by the ending of reference year. ^b Including vans.

TABL. 4 (257). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1241	957	912	865	T O T A L
długość w km	66450	53871	48087	45252	<i>length in km</i>
dalekobieżne: liczba.....	42	44	40	35	<i>long distance: number</i>
długość w km	14147	14508	14149	12081	<i>length in km</i>
regionalne: liczba	246	225	163	144	<i>regional: number</i>
długość w km	20372	18097	14347	13225	<i>length in km</i>
podmiejskie: liczba	951	688	686	674	<i>suburban: number</i>
długość w km	31915	21266	19375	19846	<i>length in km</i>
miejskie: liczba	2	-	23	12	<i>urban: number</i>
długość w km	16	-	216	100	<i>length in km</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns entities employing more than 9 persons providing regular national traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (258). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy ładunków w tys. t	1650,3	3146,5	9177,7	7093,5	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	177,2	167,1	139,7	155,3	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	43238,3	31940,0	27087,0	26176,4	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	32,5	35,3	34,7	35,9	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	1474,2	3787,9	7182,3	7666,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1184,2	1212,9	821,1	879,0	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	10,1	10,4	8,3	7,6	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	798,2	2609,5	1601,9	1712,9	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborom komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 (259). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORTACH LOTNICZYCH**
PASSENGER TRAFFIC^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli^b z portów:					Passenger arrivals^b from airports:
krajowych	337	343	27	250	domestic
zagranicznych	8553	203477	173238	125338	foreign
Pasażerowie odprawieni^c do portów:					Passenger departures^c to airports:
krajowych	329	676	32	-	domestic
zagranicznych	8844	209020	180336	128184	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. ^{b,c} Pasażerowie, dla których port Łódź jest: ^b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, ^c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data not include children below the age of 2. ^{b,c} Passengers for whom the indicated domestic airport Lodz is: ^b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, ^c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (260). **RUCH SAMOLOTÓW W PORTACH LOTNICZYCH WEDŁUG RODZAJÓW LOTNICTWA**
AIRCRAFT TRAFFIC AT AIRPORTS BY TYPE OF AVIATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Loty lotnictwa				Flights of aviation
handlowego	3269	2762	2039	commercial flights
ogólnego	8179	1270	2803	general aviation
w tym samoloty polskie				of which polish aircraft
handlowego	356	242	172	commercial flights
ogólnego	8179	429	266	general aviation

a W lotach komunikacyjnych.
a In transport flights.

TABL. 8 (261). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	4752	4156	3830	3986	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	41,3	26,5	22,0	22,3	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	6197	5548	4996	5063	Road traffic casualties
Śmiertelne	446	319	263	256	Fatalities
na 100 tys. ludności	17,3	12,4	10,4	10,2	per 100 thous. population
Ranni	5751	5229	4733	4807	Injured
na 100 tys. ludności	222,7	202,5	188,0	191,6	per 100 thous. population

a Zarejestrowane przez Policję. *b* Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. *b* Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 9 (262). **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYN I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3830	3986	T O T A L
Z winy kierujących pojazdami	3257	3409	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
nieostosowanie prędkości do warunków ruchu	762	777	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	1086	1140	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	139	155	<i>incorrectly overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	438	458	<i>incorrectly behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	172	199	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	319	334	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię...	200	228	<i>of which carelessly entering to the roadway</i>
Pozostałe ^b	254	243	<i>Others^b</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków:			<i>Vehicles of drivers being accident culprits:</i>
Samochody osobowe.....	2590	2613	<i>Passenger cars</i>
Motocykle	62	96	<i>Motorcycles</i>
Rowery	186	200	<i>Bicycles</i>
Motorowery	80	87	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	183	215	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^c	156	198	<i>Other vehicles^c</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg	448	360	<i>Accidents involving intoxicated road users</i>
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>of which caused by intoxicated:</i>
Kierujących.....	242	295	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi	183	138	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	9	6	<i>of motorcycles</i>
rowerami	32	19	<i>of bicycles</i>
motorowerami	14	24	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	2	9	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	2	5	<i>of other vehicles</i>
Pieszych.....	99	94	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny. ^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons. ^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 10 (263). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Placówki dla usług pocztowych (stan w dniu 31 XII)	476	464	489	475	Postal service offices (as of 31 XII)
miasta	223	226	262	263	urban areas
wieś	253	238	227	212	rural areas
Nadane (w ciągu roku):					Mailed (during the year):
przesyłki listowe polecone ^{bc} w tys.	18251,0	26475,3	28630,3	23543,3	registered letters ^{bc} in thous.
paczki ^b w tys.	2558,5	1312,6	1279,1	1774,1	packages ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	6168,1	4019,6	807,1	507,4	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	15843,9	11799,9	10332,7	8184,9	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej (operator wyznaczony); patrz uwagi do działu „Transport i łączność - Łączność” ust.1.
^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. ^c Od 2006 r. łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością.

^a Data concern the public post office (appointed operator); see general notes to the chapter “Transport and communications – Communications, item. 1. ^b In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. ^c Since 2006 including insured letters.

TABL. 11 (264). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	806,8	526,8	355,0	327,2	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	640,2	369,8	230,9	223,6	of which private subscribers ^b
miasta	660,4	410,8	289,2	263,9	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	514,7	277,1	182,5	175,7	of which private subscribers ^b
wieś	146,4	116,0	65,7	63,3	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	125,5	92,7	48,4	47,9	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	707,1	451,3	300,6	280,0	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	571,8	341,5	239,2	220,8	urban areas
wieś	135,3	109,8	61,4	59,2	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	5643	2845	807	768	Public pay telephones
miasta	4364	1863	618	598	urban areas
wieś	1279	982	189	170	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data regarding the **retail sale** include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods at:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of commercial consumer goods as well as catering products in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods has been done on the following basis: non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sale realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realize the delivery.

5. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

6. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hypermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. **Magazyny handlowe** (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów. Począwszy od roku 2006 badanie magazynów handlowych odbywa się w cyklu 3-letnim.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

5. *Shops include public pharmacies.*

6. *The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, particularly non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Universal stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

7. *Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.*

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Trade warehouses (wholesale and distribution retail) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks. Since 2006 the survey of trade warehouses takes place once in a 3-year period.*

9. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólnione są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

10. Targowiska są to wydodrębnione tereny lub budowle (placze, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons since 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

10. Marketplaces are specific areas or structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (265). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	24356,2	27854,9	31613,4	31388,5	T O T A L in mln zł
w tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					<i>of which in trade enterprises ^a:</i>
w milionach złotych	3301,3	8568,8	10799,7	11180,0	<i>in million zlotys</i>
w %	13,6	30,8	34,2	35,6	<i>in %</i>
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	9433	10938	12556	12513	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises with number of employees exceeds 49 persons.

TABL. 2 (266). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP ^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **8925,1** | **15325,0** | **19278,3** | **19029,1** | **T O T A L**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	75,5	79,5	86,6	89,4	<i>Consumer goods</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	19,6	17,0	15,5	13,6	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe	3,7	3,0	2,4	1,6	<i>alcoholic beverages</i>
towary nieżywnościowe	52,2	59,5	68,7	74,2	<i>non-foodstuffs</i>
Towary niekonsumpcyjne	24,5	20,5	13,4	10,6	<i>Non-consumer goods</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (267). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH ^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **17668,8** | **24636,5** | **28781,6** | **30629,3** | **T O T A L**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	9,7	10,1	10,7	8,7	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Napoje alkoholowe.....	4,8	3,4	2,5	2,8	<i>Alcoholic beverages</i>
Towary nieżywnościowe ^b	85,5	86,5	86,8	88,5	<i>Non-foodstuffs goods ^b</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (268). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW**^{ab}
Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sklepy	28038	23828	25234	25223	Shops
Domy towarowe	7	6	4	4	Department stores
Domy handlowe	28	18	14	14	Trade stores
Supermarkety.....	174	258	374	393	Supermarkets
Hipermarkety.....	29	40	46	44	Hypermarkets
Sklepy powszechne	422	380	326	320	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	1009	1627	2242	2200	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	26369	21499	22228	22248	Other shops ^c
Stacje paliw	819	735	734	718	Petrol stations

a Patrz uwagi ogólne działu, ust. 9. b Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. c Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a See general notes to the chapter, item 9. b According to location of shop/petrol station. c Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (269). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII).....	432	664	625	785	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	140	287	214	264	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	243143	536729	612809	812880	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which from:
z produkcji gastronomicznej	173025	430937	512847	672892	catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.....	29042	50699	50896	58933	the sale of alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (270). MAGAZYNY HANDLOWE^a
 Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	1645	1760	1948	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² ...	920,3	1434,6	1544,8	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	184	260	272	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² ...	55,4	126,8	185,3	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	249	270	353	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² ...	598,7	824,5	873,9	<i>storage area in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	389	427	278	<i>number</i>
pojemność w dam ³	12,7	101,7	50,4	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail distribution; data concern enterprises employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (271). TARGOWISKA
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	169	186	177	177	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	146	167	165	165	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	1728,5	1643,7	1441,3	1437,9	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	1045,5	941,0	834,5	810,9	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	19192	9763	6888	7169	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	15782	5604	2998	3140	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	44	90	160	135	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł.	32057,9	23264,1	19796,7	19960,4	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności społecznej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczenia na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym.

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are presented are adjusted to the Accounting Act dated 29 XI 1994 (uniform text Journal of Laws 2013, item 330 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including products' donations;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, reversed from social activities, reversed from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the total cost decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or

wym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerwy i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne obliczono następująco:

- 1) **wskaznik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaznik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaznik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,

liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;

- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: *products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).*

5. The financial result on economic activity *is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.*

6. Extraordinary profits and losses *are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as negotiations or improvement.*

7. The gross financial result *(profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.*

8. Obligatory encumbrances of gross financial result *include income tax on legal and natural persons and other payments resulting from separate regulations.*

9. Income tax *is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted.*

It includes:

- *the current part — the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part — a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period, while the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result *(profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.*

11. The economic relations *presented were calculated as follows:*

- 1) **cost level indicator** *as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;*
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** *as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,*
 - **net** *as the relation of the net financial result to revenues from total activity;*
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** *as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,*

- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje) przez podmiot zagraniczny. Do podmiotów zagranicznych zalicza się:

- osoby prawne z siedzibą za granicą,
- osoby fizyczne nieposiadające obywatelstwa polskiego,
- jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną z siedzibą za granicą.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity as financial means (cash, shares, bonds), tangible fixed assets (machinery, technical equipment, transport equipment, real estate) and intangible fixed assets (patents, licences). A foreign entity includes:

- legal person with the head office located abroad,
- natural person that do not have Polish citizenship,
- organizational entities without legal personality with the head office located abroad.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (272). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNER-SHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł	
Przychody z całokształtu działalności.....	69394,6	109544,2	134413,5	140256,9
Revenues from total activity				
sektor publiczny	11016,4	#	4567,7	4538,4
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	58378,2	#	129845,9	135718,5
<i>private sector</i>				
w tym:				
<i>of which:</i>				
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług).....	39729,3	64766,3	78226,4	81311,6
<i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>				
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	27958,5	41245,8	52179,4	54223,2
<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>				
Przychody finansowe	540,1	1162,4	949,7	1300,1
<i>Financial revenues</i>				
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności.....	66493,2	102339,7	126874,8	130640,6
Costs of obtaining revenues from total activity				
sektor publiczny	10669,0	#	4469,8	4519,9
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	55824,2	#	122405,0	126120,8
<i>private sector</i>				
w tym:				
<i>of which:</i>				
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług).....	40225,1	65008,0	82578,7	85010,8
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>				
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	24192,2	34249,0	40551,5	41804,0
<i>Value of goods and materials sold</i>				
Koszty finansowe	804,6	1597,3	1703,3	1843,5
<i>Financial costs</i>				
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	2901,4	7204,5	7538,7	9616,2
Financial result on economic activity				
sektor publiczny	347,3	#	97,9	18,5
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	2554,1	#	7440,8	9597,8
<i>private sector</i>				
Zyski nadzwyczajne.....	12,7	121,3	10,3	69,0
Extraordinary profits				
sektor publiczny	2,9	#	0,4	0,8
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	9,8	#	9,9	68,2
<i>private sector</i>				

TABL. 1 (272). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNER-SHIP SECTORS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł	
Straty nadzwyczajne	18,4	58,4	6,8	68,8
Extraordinary losses				
sektor publiczny.....	0,3	#	0,4	0,3
<i>public sector</i>				
sektor prywatny.....	18,1	#	6,3	68,5
<i>private sector</i>				
Wynik finansowy brutto	2895,8	7267,4	7542,3	9616,4
Gross financial result				
sektor publiczny.....	350,0	#	97,9	19,0
<i>public sector</i>				
sektor prywatny.....	2545,8	#	7444,4	9597,4
<i>private sector</i>				
Zysk brutto.....	3539,2	8294,5	8461,6	10625,9
<i>Gross profit</i>				
Strata brutto.....	643,4	1027,1	919,4	1009,6
<i>Gross loss</i>				
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	571,4	1079,1^a	1188,7	1498,4
Obligatory encumbrances on gross financial result				
sektor publiczny.....	118,1	#	36,7	31,6
<i>public sector</i>				
sektor prywatny.....	453,3	#	1151,9	1466,8
<i>private sector</i>				
Wynik finansowy netto	2324,3	6188,3	6353,6	8118,0
Net financial result				
sektor publiczny.....	231,9	#	61,2	-12,6
<i>public sector</i>				
sektor prywatny.....	2092,4	#	6292,4	8130,7
<i>private sector</i>				
Zysk netto.....	2976,4	7216,2	7270,0	9133,8
<i>Net profit</i>				
Strata netto.....	652,1	1027,9	916,4	1015,7
<i>Net loss</i>				

^a Obejmują tylko podatek dochodowy.
^a Include only income tax.

TABL. 2 (273). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encum- brances on gross finan- cial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	69394,6	66493,2	2895,8	571,4	2324,3
TOTAL	2010	109544,2	102339,7	7267,4	1079,1 ^a	6188,3
	2013	134413,5	126874,8	7542,3	1188,7	6353,6
	2014	140256,9	130640,6	9616,4	1498,4	8118,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		559,8	618,9	-58,7	6,2	-64,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		72445,9	66133,5	6312,8	1022,8	5290,0
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe		54992,6	51997,9	2995,0	366,8	2628,2
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo		6477,7	6084,0	393,8	59,0	334,8
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		44102,8	41968,4	2134,1	271,9	1862,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		4280,5	4203,1	77,3	19,8	57,6
<i>Transport and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		518,2	539,2	-21,4	-0,2	-21,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		1495,4	1335,3	160,1	28,6	131,5
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		1317,2	1122,5	194,6	17,9	176,7
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2366,9	2223,9	143,0	26,8	116,1
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1485,8	1387,0	98,9	17,9	80,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3742,6	3579,3	163,3	25,0	138,4
<i>Administrative and support service activities</i>						
Edukacja		278,0	279,1	-1,1	-1,3	0,2
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		930,7	902,0	28,8	2,9	25,9
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		179,4	185,3	-5,8	1,0	-6,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		75,9	79,1	-3,2	0,0	-3,2
<i>Other service activities</i>						

^a Obejmują tylko podatek dochodowy.
^a Include only income tax.

TABL. 4 (275). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the			
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree	
				w % in %			
OGÓŁEM	2005	95,8	4,2	3,3	30,5	97,4	143,2
TOTAL	2010	93,4	6,6	5,6	34,4	93,4	138,5
	2013	94,4	5,6	4,7	34,9	96,6	150,6
	2014	93,1	6,9	5,8	34,9	96,8	152,0
sektor publiczny..... public sector		99,6	0,4	-0,3	81,7	132,8	163,1
sektor prywatny..... private sector		92,9	7,1	6,0	33,3	95,6	151,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		110,6	-10,5	-11,6	38,3	100,1	198,4
Przemysł..... Industry		91,3	8,7	7,3	29,1	97,2	157,5
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		94,6	5,4	4,8	34,3	108,9	162,2
Budownictwo..... Construction		93,9	6,1	5,2	41,7	123,3	184,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		95,2	4,8	4,2	17,2	74,2	146,7
Transport i gospodarka magazynowa..... Transport and storage		98,2	1,8	1,3	27,0	113,8	128,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		104,1	-4,1	-4,1	49,3	83,0	93,4
Informacja i komunikacja..... Information and communication		89,3	10,7	8,8	89,7	227,8	253,2
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa..... Financial and insurance activities		85,2	14,8	13,4	154,4	172,5	174,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		94,0	6,0	4,9	135,0	187,0	216,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities		93,3	6,7	5,4	155,1	255,7	296,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		95,6	4,4	3,7	55,3	83,2	93,8
Edukacja..... Education		100,4	-0,4	0,1	53,0	74,4	77,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities		96,9	3,1	2,8	17,3	48,0	53,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation		103,2	-3,2	-3,8	36,5	67,8	75,5
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities		104,2	-4,2	-4,3	9,1	50,7	69,5

TABL. 5 (276). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy w tym		
			razem total	materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and work in pro- gress
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2005	21960,5	6610,4	1825,4	735,3
2	TOTAL 2010	37889,0	11423,8	3294,5	956,9
3 2013	44885,4	13754,3	3972,7	1176,3
4	2014	47675,2	14655,9	4210,9	1210,0
5	sektor publiczny..... <i>public sector</i>	1682,7	234,1	106,9	70,0
6	sektor prywatny..... <i>private sector</i>	45992,5	14421,7	4104,0	1140,0
7	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	248,4	120,5	50,0	29,9
8	Przemysł..... <i>Industry</i>	25030,4	7709,7	3732,8	751,2
9	w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	19354,0	6088,6	2647,3	695,4
10	Budownictwo..... <i>Construction</i>	3334,4	742,1	103,3	317,2
11	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A <i>Trade; repair of motor vehicles^A</i>	11664,0	5672,2	161,5	63,8
12	Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transport and storage</i>	1103,1	72,2	36,3	2,6
13	Zakwaterowanie i gastronomia ^A <i>Accommodation and catering^A</i>	132,2	6,1	3,3	0,0
14	Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	534,0	38,7	7,0	4,4
15	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	1330,0	3,9	0,0	0,0
16	Obsługa rynku nieruchomości ^A <i>Real estate activities</i>	1121,1	49,2	7,3	4,7
17	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	609,9	62,7	9,7	34,5
18	Administrowanie i działalność wspierająca ^A ... <i>Administrative and support service activities</i>	2296,1	164,4	89,5	1,4
19	Edukacja..... <i>Education</i>	54,2	1,2	0,2	0,0
20	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	164,3	8,2	7,1	0,0
21	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	38,3	1,1	0,2	0,4
22	Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	14,9	3,6	2,6	0,0

Stocks		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Lp. No.
of which		Short-term dues				
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services	Short-term investments	Short-term inter-period settlements	
<i>in mln zł</i>						
1192,1	2807,0	10265,4	9010,2	4677,3	407,5	1
2006,5	4985,0	16154,5	13691,5	9395,4	915,3	2
2693,5	5715,5	18375,2	15363,1	10400,1	2355,9	3
3002,4	6013,1	19421,6	15806,8	10956,6	2641,2	4
26,9	29,4	527,3	395,4	842,9	78,4	5
2975,6	5983,7	18894,3	15411,4	10113,7	2562,8	6
31,9	7,9	77,4	50,1	47,9	2,5	7
2708,9	447,6	10821,8	8599,5	4629,7	1869,2	8
2292,5	386,9	8897,9	7915,9	4090,4	277,1	9
137,0	145,9	1476,3	1322,4	754,5	361,4	10
107,5	5238,9	4532,0	4027,8	1368,7	91,2	11
0,1	32,5	743,1	543,0	231,8	56,0	12
0,0	2,7	47,7	36,5	69,8	8,5	13
8,4	17,4	291,4	253,9	189,2	14,7	14
0,0	3,8	138,3	49,1	1179,5	8,3	15
0,5	34,4	269,3	182,3	700,5	102,1	16
1,6	11,8	207,1	174,6	319,5	20,5	17
6,5	66,8	682,4	454,3	1354,3	95,0	18
0,0	1,0	15,0	11,0	37,1	0,9	19
0,0	1,1	94,9	87,1	53,6	7,6	20
0,0	0,4	15,9	8,2	18,6	2,8	21
0,0	1,1	8,9	7,1	2,0	0,4	22

TABL. 6 (277). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł	in mln zł			
OGÓŁEM	2005	28966,6	17974,2	7375,9	-1509,7	2323,6
TOTAL	2010	51800,1	23981,7	14377,0	-899,8	6159,2
	2013	66144,8	28769,8	22837,3	90,3	6272,9
	2014	71750,5	29335,1	26009,3	-342,5	8064,5
sektor publiczny		3650,7	3482,2	488,4	-567,1	-12,5
public sector						
sektor prywatny		68099,8	25852,9	25521,0	224,6	8077,0
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		381,1	119,1	272,9	-4,1	-64,9
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		48182,9	18097,5	18664,4	249,8	5207,2
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe		23742,1	9701,9	9434,7	-1404,5	2545,4
of which manufacturing						
Budownictwo		2304,7	625,3	1108,1	24,6	332,7
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ¹		8638,0	2791,6	2457,3	-41,8	1885,0
Trade; repair of motor vehicles ¹						
Transport i gospodarka magazynowa		1234,4	928,1	161,2	-18,9	63,5
Transport and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ¹		191,1	216,6	78,1	-124,6	-20,8
Accommodation and catering ¹						
Informacja i komunikacja		852,3	62,0	376,1	6,1	131,5
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		714,3	199,6	321,9	8,1	176,7
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ¹		7719,3	5524,6	1840,0	-73,1	116,1
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		733,7	231,5	346,7	5,2	78,5
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ¹		736,6	229,0	242,6	101,0	138,4
Administrative and support service activities						
Edukacja		75,8	41,4	44,5	-36,2	0,2
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		-58,2	97,8	76,6	-292,1	26,1
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		51,1	152,6	18,7	-125,5	-2,3
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa		-6,7	18,3	0,3	-20,8	-3,2
Other service activities						

TABL. 7 (278). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII
SHARE CAPITAL OF COMPANIES BY OWNERSHIP FORMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2005	11986,3	1947,1	3322,7	2192,0	2519,7
TOTAL 2010	18673,5	272,0	593,5	2170,5	4014,3
..... 2013	23346,0	210,5	480,5	4377,1	4483,9
..... 2014	23951,2	135,4	526,5	4474,3	4332,9
sektor publiczny <i>public sector</i>	3359,8	133,8	515,1	4,5	0,0
sektor prywatny <i>private sector</i>	20591,4	1,6	11,3	4469,8	4332,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	118,0	14,0	49,1	18,9	16,9
Przemysł <i>Industry</i>	16907,5	82,3	60,3	2090,7	3714,8
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	8534,8	69,8	59,7	2044,0	3695,8
Budownictwo <i>Construction</i>	415,6	0,0	0,0	121,6	9,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ³ <i>Trade; repair of motor vehicles⁴</i>	2098,1	20,4	12,7	684,4	468,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	805,5	0,0	278,5	50,1	50,3
Zakwaterowanie i gastronomia ⁵ <i>Accommodation and catering⁵</i>	192,9	0,0	121,9	54,8	5,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	57,5	0,9	0,0	33,4	6,7
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	194,2	0,0	0,0	4,3	11,9
Obsługa rynku nieruchomości ⁶ <i>Real estate activities</i>	2567,2	0,0	1,3	1301,1	1,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	106,3	17,8	0,9	38,8	14,4
Administrowanie i działalność wspierająca ⁷ <i>Administrative and support service activities</i>	194,8	0,0	1,7	22,0	25,3
Edukacja <i>Education</i>	41,4	0,0	0,0	29,0	0,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	92,6	0,0	0,0	8,5	0,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	144,9	0,0	0,0	8,6	0,7
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	14,9	0,0	0,0	8,1	6,8

TABL. 8 (279). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>			
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	z tytułu dostaw i usług ^a <i>from deli- veries and services^a</i>	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2015,7	4338,3	2690,4	15817,4	2775,9	8652,1	
TOTAL	2010	40560,3	12646,4	6611,8	27913,9	4898,7	1327,4
.....	2013	43782,5	13622,0	9670,4	30160,5	6439,7	14958,7
.....	2014	47022,6	15306,2	10324,7	31716,4	6864,9	15329,0
sektor publiczny	2445,0	1362,8	683,0	1082,2	138,7	320,5	
<i>public sector</i>							
sektor prywatny	44577,6	13943,5	9641,7	30634,1	6726,2	15008,5	
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	249,5	123,0	105,9	126,5	37,1	51,1	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	24376,7	8389,0	5171,6	15987,7	3660,1	7426,4	
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe	15984,5	3979,6	3485,1	12004,9	3240,5	6413,8	
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo	2205,1	383,9	285,9	1821,1	245,2	1264,6	
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	9507,6	1525,7	1298,8	7981,9	1302,5	5186,3	
<i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	1593,2	722,0	103,1	871,2	111,4	361,9	
<i>Transport and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	740,3	597,7	566,6	142,6	56,8	37,1	
<i>Accommodation and catering^a</i>							
Informacja i komunikacja	318,7	104,3	70,7	214,4	29,7	95,7	
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	1371,7	607,7	178,1	764,1	348,6	56,9	
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^a	1847,8	1180,3	1010,8	667,5	121,1	269,2	
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	299,3	68,1	64,6	231,2	51,0	65,6	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca	3733,3	1279,6	1237,5	2453,7	821,1	378,7	
<i>Administrative and support service activities</i>							
Edukacja	94,2	24,0	23,8	70,2	24,0	10,8	
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	502,0	190,4	103,8	311,6	26,1	106,3	
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	144,3	93,2	86,2	51,1	18,1	13,1	
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	38,9	17,3	17,3	21,6	12,1	5,5	
<i>Other service activities</i>							

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału, ust. 14.

^a See general notes to chapter, item 14.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem.

Podstawę prawną określającą te procesy od 1 I 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowią również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 595, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 596, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 80, poz. 526, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014 poz. 119),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. 2014 poz. 1053, z późniejszymi zmianami).

2. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

3. Na dochody jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finances cover the processes connected with accumulation and allocation of public funds.

The legal basis defining these processes since 1 I 2010 is provided by the Law of 27 VIII 2009 on Public Finances (uniform text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).

In the case of the financial management of local government units, the legal basis is provided also by the following:

- the Law of 8 March 1990 on Gmina Local Government (uniform text Journal of Laws 2013 item 594, with later amendments),
- the Law of 5 June 1998 on Powiat Local Government (uniform text Journal of Laws 2013 item 595, with later amendments),
- the Law of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (uniform text Journal of Laws 2013 item 596, with later amendments),
- the Law of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (uniform text Journal of Laws 2010 No 80, item 526, with later amendments),
- the Minister of Finances Regulation of 16 January 2014 on Budgetary Reporting (Journal of Laws 2014 item 119),
- the Minister of Finances Regulation of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

2. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Law on Local Government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

3. Revenues of local government units comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenue from the share in receipts from personal and corporate income taxes,

- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań, z innych źródeł;
- 2) dotacje:
- a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej rekompensującej, równoważącej i regionalnej.
- 4. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego** dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:
- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
 - wydatki na zakup materiałów i usług,
 - dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
 - wydatki na obsługę długu,
 - wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.
- b) *receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee,*
- c) *revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing,*
- d) *funds for the additional financing of own tasks from other sources;*
- 2) *grants:*
- a) *targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,*
- b) *provided under programmes financed from European funds and other not reimbursable foreign funds and payments from the budget of European funds,*
- c) *received from the appropriated funds (from 2011 state appropriated funds),*
- d) *other grants, including grants based on agreements with bodies of the government administration;*
- 3) *general subvention from the state budget, consisting of the following parts: equalization, educational, compensatory, balancing and regional.*
- 4. Expenditures of local government units** are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:
- *expenditures on wages and salaries (including derivatives),*
 - *expenditures on the purchase of materials and services,*
 - *grants for organisational and legal units operating within local government units budgets,*
 - *expenditures on debt servicing,*
 - *expenditures related to granting endorsements and guarantees.*

TABL. 1 (280). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
BUDGET REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
O G Ó Ł E M	2005 6249974,5	2903673,8	2145724,5	888894,8	311681,4
TOTAL	2010 10010353,8	4709961,8	3019472,8	1496442,7	784476,5
	2013 11507786,3	5158176,6	4167927,5	1430271,6	751410,6
	2014 11666772,4	5487553,2	3961999,5	1465615,8	751603,9
Dochody własne	6290716,2	2919241,5	2517322,0	497273,9	356878,8
Own revenue					
w tym: of which:					
Udziały w podatku dochodowym	2531837,0	966225,3	997264,5	260234,9	308112,4
<i>Share in income tax</i>					
od osób prawnych	369411,4	54368,8	65803,4	11193,3	238045,9
<i>corporate</i>					
od osób fizycznych	2162425,6	911856,5	931461,1	249041,5	70066,4
<i>personal</i>					
Podatek od nieruchomości	1340279,3	882213,9	458065,5	x	x
<i>Tax on real estate</i>					
Podatek rolny	85432,4	83743,1	1689,3	x	x
<i>Agricultural tax</i>					
Podatek od środków transportowych	67915,7	50382,2	17533,5	x	x
<i>Tax on means of transport</i>					
Podatek od czynności cywilnoprawnych	84560,9	44438,4	40122,5	x	x
<i>Tax on civil law transactions</i>					
Opłata skarbowa	25058,1	12832,9	12225,2	x	x
<i>Stamp duty</i>					
Dochody z majątku	372408,6	165184,7	180118,6	18826,3	8279,0
<i>Revenue from property</i>					
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	133918,7	65804,1	50687,9	13299,0	4127,6
<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>					
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	79889,4	72779,3	3047,1	3351,1	711,9
<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (280). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
BUDGET REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dotacje ogółem	2396202,9	1082764,4	709902,5	340356,5	263179,5
Total grants					
Dotacje celowe.....	1706111,5	872724,7	432925,7	304265,4	96195,7
Targeted grants					
z budżetu państwa	1568776,0	804645,6	419041,6	255502,0	89586,8
from the state budget					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	1089413,9	552737,2	263398,4	192776,1	80502,2
for government administration tasks					
własne	477590,7	251013,1	155284,6	62293,8	8999,2
for own tasks					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.....	1771,4	895,4	358,5	432,1	85,3
realized on the basis of agreements with government administration bodies					
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień między jednostkami samorządu teryto- rialnego.....	59485,0	28133,4	12812,4	18419,3	120,0
for tasks realized on the basis of agreements between local government units					
otrzymane z państwowych funduszy celowych ...	42195,9	27192,6	1057,8	7695,4	6250,0
received from state appropriated funds					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań	35654,6	12753,0	14,0	22648,7	238,9
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks					
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	690091,4	210039,7	276976,7	36091,2	166983,8
Grants from paragraphs 200 and 620 ^b					
Subwencja ogólna z budżetu państwa	2979853,3	1485547,3	734775,0	627985,4	131545,6
General subvention from the state budget					
W tym część oświatowa	2345719,5	1089304,9	702569,4	508426,2	45418,9
Of which educational part					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych. Są to dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Of the classification of budget revenue and expenditure. Allocations provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget.

TABL. 2 (281). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.**
BUDGET REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
O G Ó Ł E M T O T A L	11666772,4	5487553,2	3961999,5	1465615,8	751603,9
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	146427,9	94045,9	137,6	6006,5	46237,9
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	222,5	21,8	-	-	200,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	50371,2	47158,7	3198,6	-	13,9
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	597587,0	109261,5	393686,6	47763,3	46875,6
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	714357,1	186497,0	497722,4	21651,9	8485,8
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	47677,5	13144,4	9687,5	23899,2	946,5
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	136152,8	49755,8	25446,4	45953,6	14997,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa <i>Public safety and fire care</i>	165142,0	8938,3	62532,9	93670,8	-
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobo- wości prawnej oraz wydatki związane z ich po- borem <i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal per- sonality and expenses associated with their intake</i>	4457306,3	2277923,7	1571910,1	275853,7	331618,9
Różne rozliczenia <i>Miscellaneous settlements</i>	3215838,7	1541622,5	751936,2	638262,4	284017,7
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	297227,0	174982,5	88713,6	30236,5	3294,5
Ochrona zdrowia <i>Health care</i>	144344,1	26715,7	46436,3	70929,2	262,8
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1096915,4	636325,3	310903,2	146762,7	2924,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	65359,6	10354,7	20758,0	29069,0	5177,9
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	40177,9	23585,0	9650,6	6079,3	863,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska <i>Municipal economy and environmental protection</i>	334064,7	189465,8	123204,6	20698,7	695,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	70155,0	42822,9	26841,8	164,7	325,7
Kultura fizyczna <i>Physical education</i>	42825,6	27138,9	10935,4	4696,5	54,8

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (282). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
BUDGET EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
OGÓŁEM	2005 6358049,8	2923979,0	2216359,0	896173,4	321538,4
TOTAL	2010 10728016,8	5059555,8	3240762,5	1564532,3	863166,2
	2013 11650086,2	5088775,0	4392492,8	1415472,6	753345,8
	2014 12024573,0	5404372,0	4433191,4	1457137,9	729871,7
Wydatki bieżące	9510515,4	4432758,5	3287362,9	1286158,9	504235,2
Current expenditure					
w tym: of which:					
Dotacje	812293,4	258929,7	274507,3	61130,0	217726,5
Grants					
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych	24337,3	24337,3	-	-	-
of which for local government budgetary establishments					
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1092125,4	700297,9	327886,6	58377,3	5563,6
Benefits for natural persons					
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	7341967,1	3360696,9	2564873,0	1150707,0	265690,1
Current expenditure of budgetary units					
w tym: of which:					
wynagrodzenia	3725105,1	1751735,3	1146831,1	695642,7	130895,9
wages and salaries					
w tym osobowe	3380547,5	1585168,0	1051031,6	625349,5	118998,4
of which personal					
pochodne od wynagrodzeń ^b	683214,2	336052,0	208963,4	114977,4	23221,4
derivatives from wages and salaries ^b					
zakup materiałów i usług	2354596,4	1005277,9	1034320,3	216839,7	98158,5
purchase of materials and services					
wydatki na obsługę długu	150110,9	48755,5	75872,5	11255,1	14227,7
expenditures on debt servicing					
wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń	2500,0	-	-	-	2500,0
payments related to guarantees and endorsements					
Wydatki majątkowe	2514057,6	971613,6	1145828,4	170979,1	225636,5
Property expenditure					
W tym inwestycyjne ^c	2403875,7	965446,9	1061339,0	166414,5	210675,3
Of which investment expenditure ^c					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

TABL. 4 (283). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.**
BUDGET EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS
BY DIVISION IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM TOTAL	12024573,0	5404372,0	4433191,4	1457137,9	729871,7
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	220651,8	136192,6	249,7	5038,1	79171,4
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	41579,3	14,8	-	-	41564,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	73107,5	59055,4	14052,1	-	-
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	2010198,1	520817,1	1107750,4	163625,4	218005,3
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	510782,2	143366,5	346669,0	8331,7	12415,0
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	88965,4	26268,5	32067,9	18173,4	12455,5
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	1171051,4	571344,7	302132,5	162901,8	134672,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa <i>Public safety and fire care</i>	263279,0	71478,1	95394,2	94965,3	1441,5
Obsługa długu publicznego ^b <i>Public debt servicing^b</i>	150141,5	48786,0	75872,7	11255,1	14227,7
Różne rozliczenia <i>Miscellaneous settlements</i>	103641,6	68778,3	28946,4	4283,8	1633,1
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	3557075,7	1907780,2	1110376,4	488703,1	50215,9
Ochrona zdrowia <i>Health care</i>	221524,4	45860,3	57945,2	85456,9	32262,0
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1628684,8	837000,6	545641,6	232790,6	13252,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	164224,0	23258,0	55859,4	64080,9	21025,7
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	254572,7	65746,7	97835,5	85764,3	5226,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska <i>Municipal economy and environmental protection</i>	802541,5	507847,3	285221,8	8858,1	614,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	487721,3	221784,0	180813,6	8877,6	76246,1
Kultura fizyczna <i>Physical education</i>	214467,8	111557,0	88777,3	7700,8	6432,7

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and associated current expenditure of budgetary units.

TABL. 5 (284). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF SELF-GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>		
Przychody	2013	222834,4	198550,5	24283,9
Revenue	2014	213061,1	197885,3	15175,8
w tym: <i>of which:</i>				
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług.....		142156,1	127945,6	14210,4
<i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>				
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b		23836,4	23836,4	-
<i>Grants from local government units' budgets^b</i>				
Koszty	2013	231079,1	204008,7	27070,4
Costs	2014	211108,8	195703,6	15405,2
w tym: <i>of which:</i>				
Materiały i usługi		80373,7	74821,8	5551,9
<i>Materials and services</i>				
Podatek dochodowy od osób prawnych.....		846,0	846,0	-
<i>Corporate income tax</i>				
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego^c	2013	973,2	973,2	-
	2014	628,7	628,7	-
Surplus payments to local government units' budgets^c				

^a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich. ^c Nadwyżka środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding revenue and costs of local government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including grants from the state budget as well as payments within the European funds budget. ^c Surplus of inventories of local governmental budgetary establishments.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszaczenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and civil engineering works), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used International Accounting Standards – IAS implemented since 1 I 2005).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law

— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zaszczepienia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 330, z późniejszymi zmianami).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzona). Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2014 w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

3. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe

partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013, item 330, with later amendments).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation). The gross value of fixed assets as of 31 XII 2014 at current book-keeping prices is understood:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.

3. Data by sections of the NACE rev. 2, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the

użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

4. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych — ustalono szacunkowo.

5. Podziału środków trwałych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) w układzie województw dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

4. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, was estimated.*

5. The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections by voivodships was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (285). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM..... TOTAL	13704,4	16819,1	16226,7
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	6922,5	7278,7	5623,8
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	6781,9	9540,4	10602,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	257,0	388,8	367,6
Przemysł..... <i>Industry</i>	6317,5	5982,6	6683,4
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	2359,8	2989,5	3266,1
Budownictwo..... <i>Construction</i>	322,1	261,4	294,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1225,0	972,3	960,4
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transport and storage^b</i>	1992,5	5531,0	4055,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	102,8	86,0	96,7
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	71,9	172,4	263,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	170,0	105,7	95,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1713,0	1667,3	1830,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	116,0	135,8	200,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	76,8	109,4	97,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	322,6	228,6	258,2
Edukacja..... <i>Education</i>	415,6	459,2	343,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	282,1	288,4	326,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	296,2	411,5	302,7
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	23,3	18,7	49,7

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.
^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 2 (286). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	8071,6	8351,2	9709,3
TOTAL			
sektor publiczny	3774,7	1332,2	1996,2
<i>public sector</i>			
sektor prywatny.....	4296,9	7019,2	7713,0
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	32,3	131,0	57,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	5628,2	5542,4	6053,3
<i>Industry</i>			
w tym przetwórstwo przemysłowe	2243,0	2874,1	3087,6
<i>of which manufacturing</i>			
Budownictwo.....	225,5	160,6	181,0
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	969,5	796,8	770,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	265,5	751,5	1483,5
<i>Transport and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	76,4	60,8	81,3
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	48,7	158,4	201,3
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	91,2	102,1	88,2
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	379,9	174,4	272,9
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	42,1	72,1	123,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	59,0	49,5	71,8
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja	21,5	17,3	16,4
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	168,2	193,1	220,0
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	62,4	138,9	86,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa.....	1,2	2,3	1,5
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

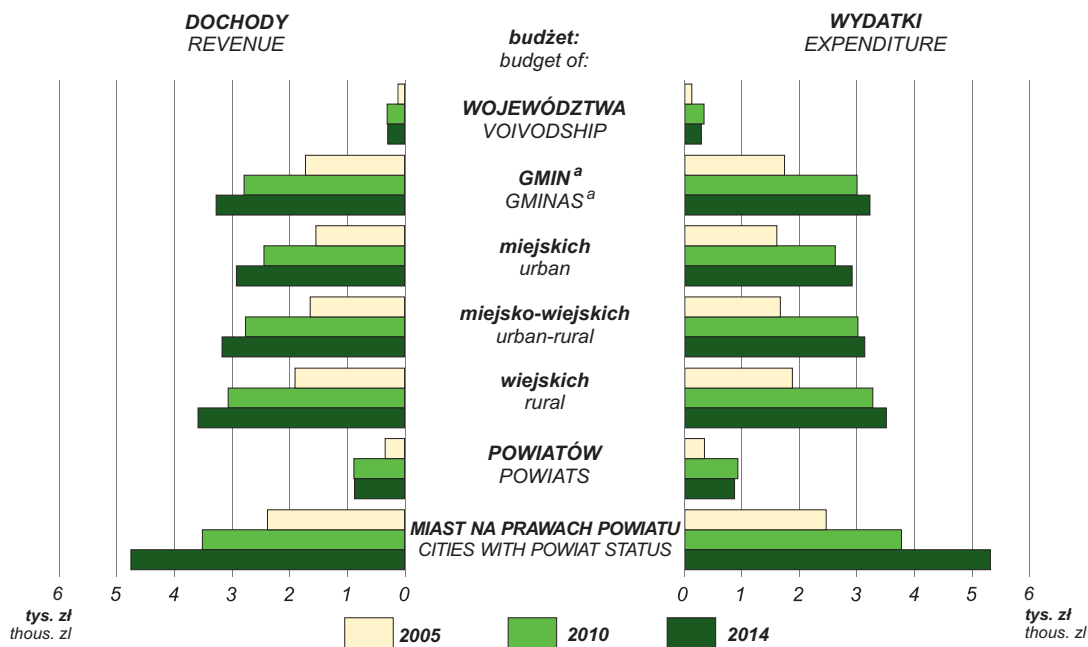
TABL. 3 (287). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
					w mln zł in mln zł
OGÓŁEM	2010	7588,9	2968,5	4045,6	463,7
TOTAL	2013	7517,9	2374,2	3967,7	482,0
	2014	9765,4	3454,3	5214,4	805,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		70,0	47,6	18,2	3,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		7183,9	2318,8	4432,4	153,1
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe		2683,5	819,0	1733,8	124,2
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo		185,3	102,3	52,6	29,7
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		738,4	260,3	359,1	117,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		612,8	123,2	43,2	445,5
<i>Transport and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		30,9	18,4	10,9	1,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		125,7	86,1	36,9	2,7
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		36,9	18,9	15,7	2,4
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		256,0	214,3	33,7	5,6
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		111,1	52,6	49,7	3,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		89,3	12,1	42,2	34,7
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		16,4	11,8	2,9	1,6
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		218,1	117,9	98,7	1,0
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		89,2	69,2	17,6	2,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		1,5	0,8	0,7	0,0
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

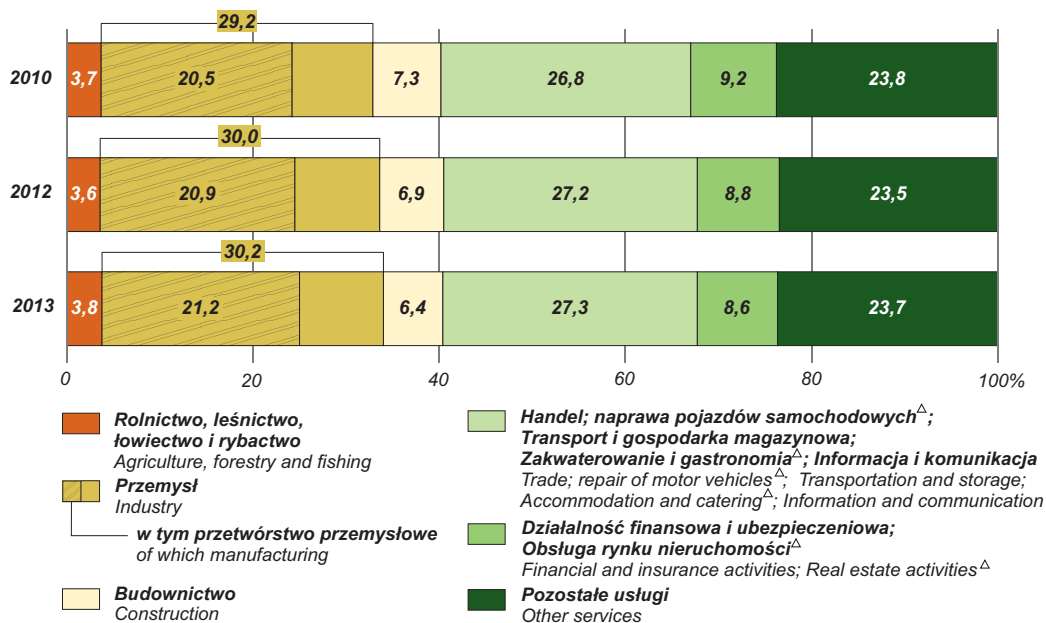
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

**DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA**
REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL
GOVERNMENT UNITS BUDGETS PER CAPITA

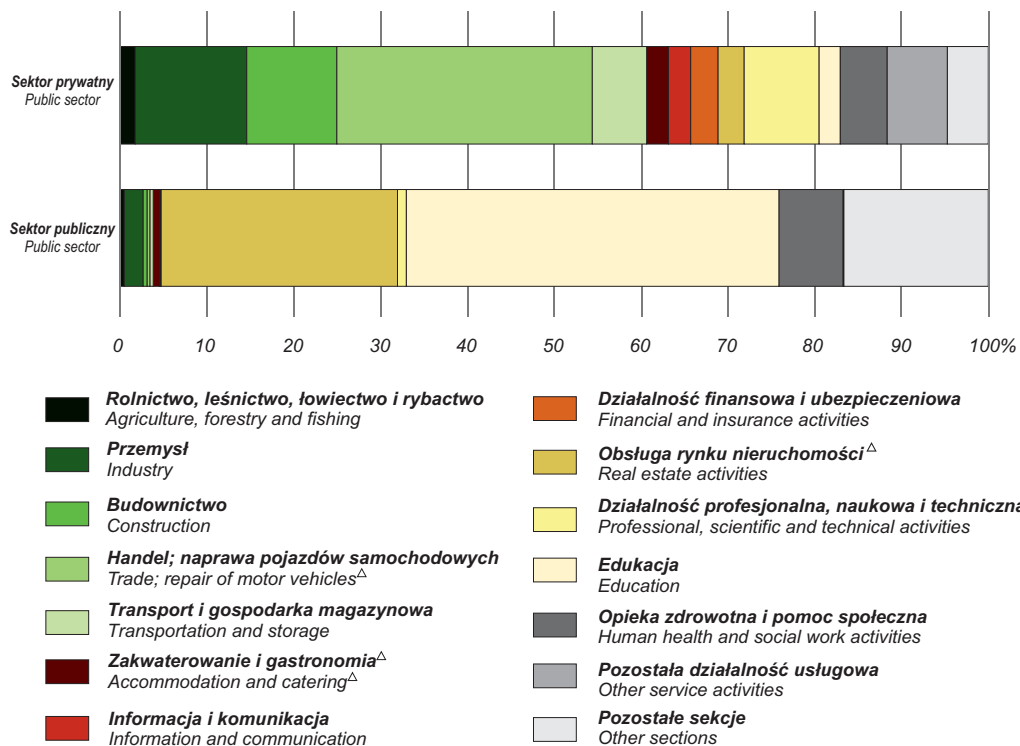
^a Bez miast na prawach powiatu.
^a Without cities with powiat status.

**STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED
BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

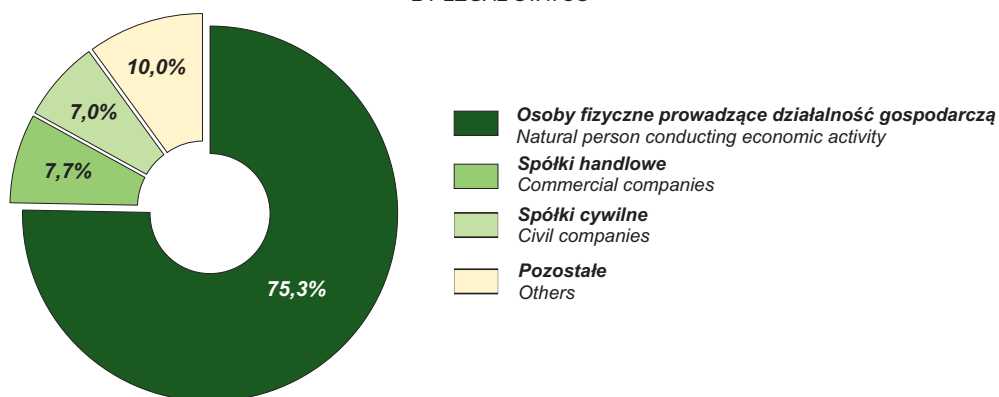

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2014
As of 31 XII

WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI
BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

^a W rejestrze REGON. Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a In the REGON register. Excluding persons tending private farms in agriculture.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (288). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	143972,5	184188,6	204648,1
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	52715,9	53182,5	67099,8
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	91256,6	131006,1	137548,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	9729,6	10535,0	10818,7
Przemysł..... <i>Industry</i>	52117,2	70109,7	74483,7
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	29739,0	34711,5	37335,3
Budownictwo..... <i>Construction</i>	2200,1	2664,1	2722,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A <i>Trade; repair of motor vehicles^A</i>	8150,2	10920,4	11759,9
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transport and storage^b</i>	19716,1	25363,1	36816,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^A <i>Accommodation and catering^A</i>	975,1	1660,1	1676,1
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	2565,7	3374,1	3531,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	1010,0	1095,0	1194,6
Obsługa rynku nieruchomości ^A <i>Real estate activities</i>	31389,9	36543,0	37972,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1071,2	1405,9	1583,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^A <i>Administrative and support service activities</i>	887,7	1316,7	1429,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4002,1	5932,0	6494,0
Edukacja..... <i>Education</i>	4809,4	6402,2	6737,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	2781,4	3463,3	3759,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2263,8	3007,7	3242,1
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	303,0	396,2	425,6

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 5 (289). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	74005,2	97878,0	103757,4
TOTAL			
sektor publiczny	19905,6	10868,3	12476,8
public sector			
sektor prywatny	54099,6	87009,7	91280,7
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	499,8	859,8	918,6
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	47158,9	63907,8	67809,7
Industry			
w tym przetwórstwo przemysłowe	28258,9	32891,2	35371,7
of which manufacturing			
Budownictwo	1699,2	1875,6	1898,3
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5913,0	8157,1	8859,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	2692,0	3531,5	3973,3
Transport and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	802,7	1391,4	1399,4
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	2324,5	3053,9	3188,8
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	903,7	960,0	1045,2
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	8188,4	9103,6	9163,4
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	464,4	627,1	708,4
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	312,8	498,0	564,4
Administrative and support service activities			
Edukacja	393,4	427,6	415,9
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1879,4	2497,5	2710,6
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	737,7	941,8	1058,1
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	35,3	45,2	43,7
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of Accounts (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices, current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zúčyca pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora,

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as public corporations and non-profit institutions that meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,

4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,

5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” oraz „działalności nielegalnej”. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach „działalności nielegalnej” ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów metodycznych ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” z dnia 16 X 2015 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.

Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2013 r.”.

5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. *The estimation of the “hidden economy” and “illegal activity” is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing sexual services).*

Within “illegal activity” there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trade of narcotics as well as smuggling of cigarettes.

13. *Data from regional accounts for the years 2010-2012, presented in this publication, were changed in relation to those published in the previous edition of publication on account of continuing work on ESA 2010 methodological standards’ implementation, applying the European Commission’s recommendations as well as updating source data. Methodological changes are connected mainly with subjective range of the general government sector.*

14. *Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” of 16 X 2015, available at <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.*

Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2013”.

U w a g a

Dane za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika; patrz uwagi ogólne działu, ust. 12.

N o t e

Data for the years 2010-2011 were changed in relation to published in previous edition of the yearbook; see general notes to the chapter, item 12.

TABL. 1 (290). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	88462	99608	101032	x	x	x
TOTAL						
W tym wartość dodana brutto	77967	88356	89717	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw	36159	42206	43650	46,4	47,8	48,7
<i>non-financial corporations</i>						
instytucji rządowych i samorządowych <i>general government</i>	12161	12911	13176	15,6	14,6	14,7
gospodarstw domowych	26478	29582	29332	34,0	33,5	32,7
<i>households</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2846	3146	3436	3,7	3,6	3,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	22846	26517	27071	29,3	30,0	30,2
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	16150	18510	19019	20,7	20,9	21,2
of which manufacturing						
Budownictwo	5750	6068	5778	7,4	6,9	6,4
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospodarka ma- gazynowa; zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komunikacja	20791	24123	24439	26,7	27,3	27,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; trans- portation and storage; accommodation and catering^Δ; information and com- munication</i>						
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	7221	7773	7717	9,3	8,8	8,6
<i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>						
Pozostałe usługi ^a	18514	20730	21276	23,7	23,5	23,7
<i>Other services^a</i>						
NA 1 MIESZKAŃCA^b	34738	39392	40127	x	x	x
PER CAPITA^b						

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1). ^b W złotych.

^a See general notes to Yearbook, item 2, point 1). ^b In zlotys.

TABL. 2 (291). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna	169542	193764	195151	Gross output
Zużycie pośrednie	91575	105407	105433	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	77967	88356	89717	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	32633	35641	36102	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	45171	52419	53692	Gross operating surplus

TABL. 3 (292). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	60283	67214	67667	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	23673	26581	26876	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	61070	66122	66795	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	23982	26149	26529	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto w 2011 r. zaktualizowano rejestr REGON wykorzystując informacje dotyczące zgonów osób fizycznych pochodzące z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL).

CHAPTER XXIII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Presented data concern entities of the national economy entered in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 on July 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, in 2011 REGON register was updated with information on the deaths of natural persons, as registered in the Common Electronic System of Population Register (PESEL).

TABL. 1 (293). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014 ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM	249459	230908	237915	239578	TOTAL
sektor publiczny.....	7445	6611	6629	6599	public sector
sektor prywatny	242014	224297	231286	232961	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	91	9	3	3	State owned enterprises
Spółki.....	30252	30113	34016	35361	Companies
w tym:					of which:
handlowe	11331	14198	17214	18451	commercial
cywilne.....	18775	15751	16615	16716	civil
Spółdzielnie	1033	954	995	991	Cooperatives
Fundacje.....	448	681	946	1030	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4584	5967	6620	6803	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	201254	180144	180855	180367	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b In the division by sector of ownership – excluding entities for which the information on the form of ownership does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (294). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		w tym of which								
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółki handlowe <i>commercial companies</i>				spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>cooperatives</i>
				razem total	w tym of which	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>				
				jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>						
OGÓŁEM	2005	249459	48205	91	11331	35	2277	18775	1033	201254
TOTAL	2010	230908	50764	9	14198	28	2722	15751	954	180144
	2013	237915	57060	3	17214	19	3076	16615	995	180855
	2014	239578	59211	3	18451	19	3166	16716	991	180367
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		4066	642	-	153	2	30	69	156	3424
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>										
Przemysł		30046	7174	3	3965	8	790	2969	137	22872
<i>Industry</i>										
w tym przetwórstwo przemysłowe		28479	6455	3	3432	8	713	2839	133	22024
<i>of which manufacturing</i>										
Budownictwo		24277	3088	-	1643	2	189	1247	115	21189
<i>Construction</i>										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ¹		68556	13027	-	6229	2	1384	6536	193	55529
<i>Trade; repair of motor vehicles¹</i>										
Transport i gospodarka magazynowa		14644	1363	-	692	1	97	651	11	13281
<i>Transportation and storage</i>										
Zakwaterowanie i gastronomia ¹		5861	1491	-	425	1	100	998	13	4370
<i>Accommodation and catering¹</i>										
Informacja i komunikacja		5966	1420	-	957	1	80	444	5	4546
<i>Information and communication</i>										
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		7352	909	-	448	-	34	262	48	6443
<i>Financial and insurance activities</i>										

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (294). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie co-operatives
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
					razem total	w tym of which				
				jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury						
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	8857	6979	-	881	1	151	318	238	1878	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	20149	3049	-	1560	1	154	1361	22	17100	
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	5765	1091	-	608	-	93	430	28	4674	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	2154	2151	-	-	-	-	-	-	3	
Edukacja..... Education	8503	4615	-	167	-	12	258	7	3888	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	13138	1473	-	482	-	20	490	9	11665	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	4134	2415	-	143	-	16	277	5	1719	
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	16109	8323	-	98	-	16	406	4	7786	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (295). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
O G Ó Ł E M	2005	11331	9491	435	9056	1840	1767	47
TOTAL	2010	14198	11702	434	11268	2496	2155	260
	2013	17214	14259	445	13814	2955	2261	497
	2014	18451	15282	453	14829	3169	2325	652
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		153	147	1	146	6	3	3
Przemysł..... <i>Industry</i>		3965	3329	160	3169	636	501	115
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		3432	2843	147	2696	589	473	101
Budownictwo..... <i>Construction</i>		1643	1392	41	1351	251	150	82
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		6229	4984	93	4891	1245	1052	176
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		692	563	8	555	129	117	12
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>		425	374	8	366	51	46	4
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>		957	884	25	859	73	46	21
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>		448	382	36	346	66	43	15
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		881	675	19	656	206	90	95
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>		1560	1344	34	1310	216	88	63
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		608	535	7	528	73	46	22
Edukacja..... <i>Education</i>		167	146	-	146	21	17	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>		482	314	2	312	168	110	29
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		143	134	19	115	9	3	6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		98	79	-	79	19	13	6

^a W województwie łódzkim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2013 r. — 72 spółki partnerskie i 125 komandytowo-akcyjnych, w 2014 r. — 79 spółek partnerskich i 113 komandytowo-akcyjnych.

^a There were 72 professional partnerships as well as 125 joint-stock limited partnerships in 2013 and 79 professional partnerships as well as 113 joint-stock limited partnerships in 2014 registered in Łódzkie voivodship.

TABL. 4 (296). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL STATUS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			spółki companies							
			razem total	w tym of which				cywilne civil law partnerships		
				handlowe commercial		w tym of which				
				razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability				
O G Ó Ł E M	2005	16509	1396	524	2	430	870	5	14377	
T O T A L	2010	25165	1585	897	13	748	683	6	22604	
	2013	21643	1988	1487	7	1264	495	51	18824	
	2014	21382	1841	1381	13	1148	453	7	18389	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing		282	16	13	-	12	2	-	266	
Przemysł		2032	280	215	1	162	65	-	1751	
Industry										
w tym przetwórstwo przemysłowe		1921	239	180	1	131	59	-	1682	
of which manufacturing										
Budownictwo		2582	164	120	-	96	41	1	2417	
Construction										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6119	487	338	6	284	149	-	5629	
Trade; repair of motor vehicles ^Δ										
Transport i gospodarka magazynowa		1164	89	67	1	57	22	-	1075	
Transportation and storage										
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		614	62	34	-	32	28	-	549	
Accommodation and catering ^Δ										
Informacja i komunikacja		744	98	84	1	80	14	-	646	
Information and communication										
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		712	69	58	2	48	11	-	640	
Financial and insurance activities										
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		396	106	86	1	68	17	5	177	
Real estate activities										
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1971	218	176	-	155	42	-	1753	
Professional, scientific and technical activities										
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		865	95	79	-	77	16	-	770	
Administrative and support service activities										
Edukacja		665	29	20	-	20	9	1	466	
Education										
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1136	76	64	-	36	12	-	1057	
Human health and social work activities										
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		326	20	13	1	9	7	-	251	
Arts, entertainment and recreation										
Pozostała działalność usługowa		1771	32	14	-	12	18	-	942	
Other service activities										

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

**TABL. 5 (297). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG
 WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL
 STATUS AND SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						
			spółki companies					osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
			razem total	w tym of which					
				handlowe commercial		cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives		
				razem total	akcyjne joint stock				z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability
OGÓŁEM	2005	11498	752	105	11	74	647	8	10520
TOTAL	2010	15229	741	165	9	104	575	15	14283
	2013	17429	477	195	5	121	282	14	16638
	2014	19307	498	196	6	118	302	11	18456
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing		147	3	-	-	-	3	2	142
Przemysł..... Industry		2004	75	39	1	26	36	2	1923
w tym przetwórstwo przemysłowe		1925	70	37	1	25	33	2	1852
of which manufacturing									
Budownictwo		2849	53	25	1	18	28	1	2795
Construction									
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6532	169	59	-	30	110	4	6359
Trade; repair of motor vehicles ^Δ									
Transport i gospodarka magazynowa		1209	16	5	1	3	11	-	1192
Transportation and storage									
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		606	26	4	-	3	22	-	578
Accommodation and catering ^Δ									
Informacja i komunikacja		467	15	9	-	8	6	-	451
Information and communication									
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		854	12	8	1	3	4	1	841
Financial and insurance activities									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		158	20	9	1	3	11	1	135
Real estate activities									
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1332	54	23	-	15	31	-	1278
Professional, scientific and technical activities									
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		665	11	4	-	3	7	-	654
Administrative and support service activities									
Edukacja		687	10	2	-	1	8	-	518
Education									
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		523	18	6	-	4	12	-	496
Human health and social work activities									
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		281	7	2	1	-	5	-	263
Arts, entertainment and recreation									
Pozostała działalność usługowa		988	9	1	-	1	8	-	831
Other service activities									

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.